

**PROPOSTES D'INNOVACIÓ DOCENT EN EL GRAU DE
FILOLOGIA ROMÀNICA**

Màster en Docència Universitària per a Professorat Novell

Institut de Ciències de l'Educació, Universitat de Barcelona

Marion Coderch-Barrios
Facultat de Filologia
Departament de Filologia Romànica
Juny de 2011

PRESENTACIÓ

El present treball és un testimoni de la feina duta a terme durant els dos cursos de la primera edició del Màster en Docència Universitària per a Professorat Novell de l'Institut de Ciències de l'Educació (Universitat de Barcelona). Ha estat un període ric en experiències acadèmiques i personals, i també fèrtil pel que fa a la reflexió sobre la tasca docent: els continguts, les discussions i l'intercanvi d'opinions que han sorgit arran del seguiment dels tallers i de la interacció amb altres professors han canviat el meu concepte de la docència universitària.

L'exercici de la docència ha estat una constant en la meua trajectòria professional. Poc després d'acabar els estudis de la llicenciatura en Filologia Romànica a la Universitat de Barcelona (1995) i de seguir el primer cicle del programa de doctorat "Crítica del text i les seves aplicacions" –que va culminar amb la presentació del treball d'investigació "«Et ela no m'ama gaire»: Bernart de Ventadorn, la *domna* i el desamor" (1997)–, vaig començar a treballar com a professora de català i d'espanyol per a estrangers. L'activitat professional fora de la Universitat ocupava bona part del meu temps, i, després d'uns quants anys d'intentar combinar la feina i els estudis de doctorat, vaig decidir deixar de banda l'elaboració de la tesi, a l'espera d'un moment més propici. L'oportunitat de fer realitat el vell somni de continuar estudiant va arribar el 2003, amb la concessió d'un lectorat d'estudi per part de l'Institut Ramon Llull (Generalitat de Catalunya). Així, vaig marxar al Regne Unit per treballar com a professora de llengua catalana a les universitats de Newcastle i de Durham i per escriure la meua tesi doctoral en aquesta institució, sota la direcció del catedràtic Robert Archer, hispanista i especialista en literatura catalana medieval. El treball que vaig dur a terme durant aquells anys va donar com a resultat la tesi titulada "L'amant, la dama i l'amor: evolució dels ideals cortesos en la lírica amorosa catalana dels segles XIV i XV", que vaig llegir amb èxit l'any 2007. Aquell mateix any vaig tornar a Barcelona i, el 2008, mentre treballava en l'elaboració de material didàctic per a cursos de català en línia, em van oferir l'oportunitat d'ingressar com a professora associada al Departament de Filologia Romànica de la Universitat de Barcelona. Vaig acceptar la feina amb alegria i amb il·lusió: després de molts anys, quan ja havia perdut l'esperança de poder exercir la docència en el camp de la meua especialitat, el destí m'oferia la possibilitat de realitzar-me professionalment en allò que més m'agradava.

Des d'aleshores, he gaudit del contacte diari amb els estudiants i de l'intercanvi d'idees i opinions amb persones que tenen les meves mateixes inquietuds. Per això, quan em vaig assabentar que existia aquest Màster, vaig decidir inscriure-m'hi, amb curiositat per descobrir les noves tendències en metodologia docent i amb l'esperança de poder convertir la meua tasca en una experiència encara més gratificant. Val a dir que aquestes expectatives no només han quedat cobertes, sinó fins i tot superades. Espero que aquesta carpeta docent reflecteixi fidelment la riquesa i la varietat dels estímuls que hem rebut. Voldria agrair a la meua mentora, la professora Isabel de Riquer, catedràtica de Filologia Romànica, el suport que m'ha ofert des del primer moment, quan em va animar a matricular-me del Màster, fins a aquestes darreres setmanes de l'elaboració de la carpeta docent, sense oblidar els tres quadrimestres de docència al llarg dels quals hem compartit els dubtes, les reflexions, les decepcions i les alegries que ens ha provocat la posada en pràctica dels coneixements adquirits al Màster. La seva experiència i el seu entusiasme han estat els dos pilars fonamentals dels meus primers anys com a docent a la Universitat de Barcelona.

La tasca docent dins del Departament de Filologia Romànica es veu condicionada per dos trets distintius: el baix nombre d'alumnes i l'alta proporció d'estudiants "adults", és a dir, que ja tenen una trajectòria professional consolidada i han decidit cursar aquests estudis per plaer, ja sigui com a primera o com a segona carrera. Pel que fa a l'existència grups reduïts, és, evidentment, un avantatge a l'hora d'implantar noves metodologies docents, sobretot si impliquen un grau d'interacció més alt entre professor i alumne o si pretenen promoure la participació dels estudiants. Però també cal tenir en compte que el baix nombre d'alumnes que, des de fa anys, ja hi havia als estudis de Filologia Romànica s'ha vist encara més minvat durant els últims temps, com a conseqüència del descrèdit que vénen patint les carreres d'Humanitats i de la disminució general en el nombre d'alumnes matriculats de Filologia. Aquestes circumstàncies fan que visquem amb l'amenaça constant de l'eliminació del Grau i de la reducció de la plantilla de personal docent. Vull fer constar aquest fet perquè sovint, durant els dos cursos del Màster, he sentit els companys que es lamentaven dels grups tan nombrosos que havien d'avaluar, i, quan s'assabentaven del nombre d'alumnes que jo tenia a classe, feien comentaris sobre la poca feina i la molta sort que tenim al nostre Departament. Impartir classe a grups reduïts no és fàcil: la tipologia d'activitats que es poden dur a terme és molt més limitada, i el mateix material docent que en un gran grup pot cobrir deu hores de classe no arriba a omplir-ne cinc en un grup petit. A més, els alumnes són molt més crítics i més exigents amb la feina del professor. Per últim, si bé és cert que la correcció i l'avaluació d'un gran grup requereix una inversió de temps considerable, també té la contrapartida d'oferir una certa garantia d'estabilitat al professorat novell que s'hi dedica, perquè sap amb seguretat que la seva tasca és necessària i ho continuarà sent a mig termini. Nosaltres, els professors joves que treballem en departaments amb pocs alumnes i que tot just comencem la nostra carrera professional a la Universitat de Barcelona, vivim constantment amb la incertesa de no saber quin futur ens espera, i amb la por d'estar invertint il·lusions, energia, esforços i moltes hores de feina en un projecte que quedarà avortat a mig termini.

Pel que fa a la forma d'aquest treball, està distribuït en dues grans parts, que corresponen als dos cursos del Màster. La part corresponent al primer curs ha estat revisada i millorada gràcies a les observacions de la professora Rosa Sayós, que, amb els seus comentaris i els seus suggeriments de millora, ha possibilitat la correcció dels defectes que la carpeta docent presentava en la seva primera versió. La segona part, que correspon al segon curs del Màster, segueix la mateixa estructura que la primera (és a dir: mapes conceptuals, reflexions i possibilitats d'aplicació dels continguts de cada taller, i experiències d'aplicació d'algunes innovacions docents), amb la diferència que, en aquest segon curs, he tingut l'oportunitat d'experimentar amb petites innovacions en la docència de totes les assignatures que he impartit, de manera que la secció que he dedicat a descriure i comentar aquest procés és més extensa que la que correspon al primer curs. La part de la carpeta docent dedicada al segon curs també incorpora els documents de resum i reflexió generats a partir del procés d'observació de la pràctica docent (inclosos al final de l'apartat dedicat al taller que tractava aquest tema), a més d'una proposta de Pla d'Acció Tutorial per a la Facultat de Filologia, que es troba al final de l'apartat dedicat al taller "Intercanvi d'experiències en tutoria". Les reflexions finals de la carpeta valoren el procés d'inclusió d'algunes innovacions en la docència al llarg d'aquests dos cursos i obren algunes perspectives de desenvolupament d'aquestes noves estratègies de cara al futur. Espero que les circumstàncies i l'entorn em siguin favorables en els propers anys i em permetin continuar explorant noves possibilitats en aquesta professió apassionant, captivadora i, fins i tot, addictiva que és la docència.

CONTINGUTS

Presentació	3

Primera part: curs 2009-2010

1. Tallers del Màster

1.1. Carpeta d'aprenentatge i carpeta docent	
1.1.1. Esquema i reflexions	9
1.2. Docència, aprenentatge i comunicació	
1.2.1. Esquema i reflexions	12
1.2.2. Activitat pràctica	14
1.2.3. Comentaris dels formadors	19
1.3. Com aprenen els estudiants?	
1.3.1. Esquema i reflexions	21
1.4. Planificació de la docència universitària	
1.4.1. Esquema i reflexions	23
1.5. Estratègies de treball a l'aula universitària	
1.5.1. Esquema i reflexions	25
1.6. Elaboració d'activitats de treball i d'avaluació	
1.6.1. Esquema i reflexions	27
1.7. Elaboració de materials docents i documents de treball	
1.7.1. Esquema i reflexions	29
1.8. Propietat intel·lectual	
1.8.1. Esquema i reflexions	31
1.9. Avaluació dels aprenentatges	
1.9.1. Esquema i reflexions	33
1.10. Suport i tutorització acadèmica dels estudiants	
1.10.1. Esquema i reflexions	36
1.10.2. Activitat pràctica	39
1.11. Treball en equips docents	
1.11.1. Esquema i reflexions	40
1.12. Recursos docents accessibles a la UB	
1.12.1. Esquema i reflexions	42

1.13. Aplicació de les TIC a la docència	
1.13.1. Esquema i reflexions	44
1.13.3. Activitat pràctica	46
1.14. La tutoria universitària	
1.14.1. Esquema i reflexions	49
1.15. Ètica i responsabilitat docent	
1.15.1. Esquema i reflexions	51
1.16. Tècnica vocal i oratòria	
1.16.1. Esquema i reflexions	53
1.17. Gestió de l'estrès	
1.17.1. Esquema i reflexions	55

2. Aplicació pràctica dels continguts d'alguns tallers a la docència d'una assignatura del Grau de Filologia Romànica

2.1. Pla docent de l'assignatura	59
2.2. Programa de l'assignatura	61
2.3. Quadern de treball: antologia de textos	
2.3.1. <i>Le charroi de Nîmes</i>	64
2.3.2. <i>Le roman d'Eneas</i>	88
2.3.3. <i>Aucassin et Nicolette</i>	112
2.3.4. Textos lírics	122
2.4. Fitxes de seguiment de les sessions de tutoria amb els alumnes	126
2.5. Reflexions finals	137

Segona part: curs 2010-2011

3. Tallers del Màster

3.1. Observació de la pràctica docent	
3.1.1. Esquema i reflexions	140
3.1.2. Resum i evidències de l'observació de la pràctica docent	141
3.2. Presentació de la carpeta docent	
3.2.1. Esquema i reflexions	146
3.3. Recursos UB útils per al professorat tutor	
3.3.1. Esquema i reflexions	150
3.4. Mètodes i tècniques d'aprenentatge dels estudiants universitaris	
3.4.1. Esquema i reflexions	151
3.5. Adquisició, seguiment i avaluació de competències transversals	
3.5.1. Esquema i reflexions	153
3.6. Resolució de conflictes personals i acadèmics	
3.6.1. Esquema i reflexions	155
3.7. Plataformes virtuals en l'acció tutorial	
3.7.1. Esquema i reflexions	156
3.8. Intercanvi d'experiències en tutoria	
3.8.1. Esquema i reflexions	158
3.8.2. Proposta de pla d'acció tutorial per a la Facultat de Filologia	160
3.9. Estratègies de comunicació	
3.9.1. Esquema i reflexions	163
3.10. Política de qualitat a la UB	
3.10.1. Esquema i reflexions	165
3.11. Disseny de projectes per a la millora i la innovació docent	
3.11.1. Esquema i reflexions	167

4. Innovacions en la docència d'algunes assignatures del Grau de Filologia Romànica

4.1. L'assignatura "Civilització medieval" i l'avaluació entre iguals	168
4.2. L'assignatura "Literatures medievals comparades" i les tutories individuals	175
4.3. L'assignatura "Pràctica de lectura de textos romànics" i la carpeta d'aprenentatge amb tutories	184
4.4. Apèndix: mostra de l'aplicació del sistema d'avaluació entre iguals a l'assignatura "Civilització medieval"	196

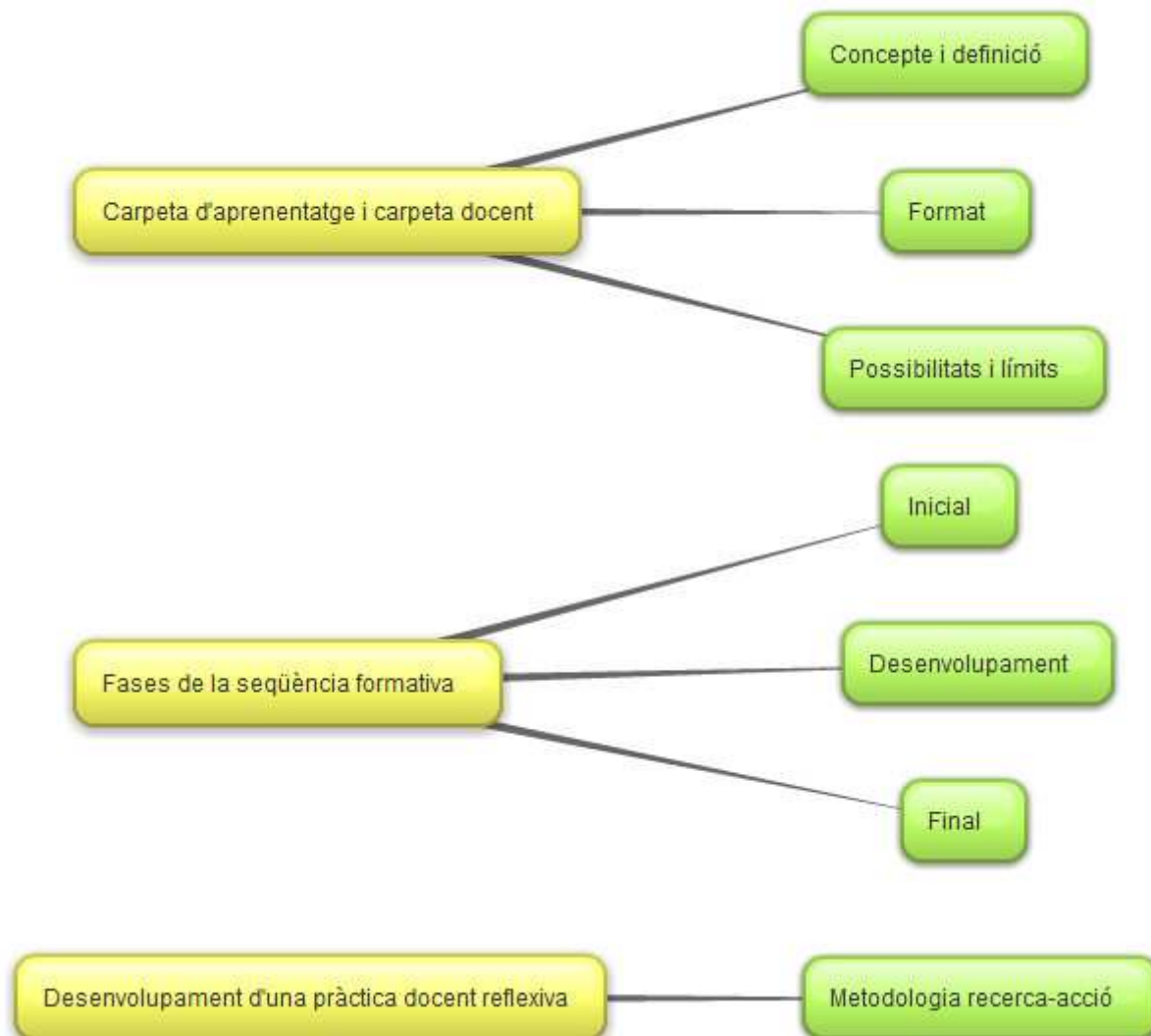
Primera part

Curs 2009-2010

CARPETA D'APRENTATGE I CARPETA DOCENT

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació a la pràctica docent

El sistema d'avaluació per carpeta d'aprenentatge permet que el docent faci un seguiment estret de la feina que va desenvolupant l'estudiant. En aquest sentit, la carpeta és una eina positiva, perquè ofereix ocasions perquè el docent orienti personalment l'estudiant en el seu procés d'aprenentatge.

Un altre aspecte positiu és que, a través de les tutories, el docent pot establir un contacte proper amb els estudiants que li pot proporcionar informació sobre la pròpia tasca d'ensenyament. Aquest contacte personal pot resultar útil, per una banda, per comprovar com és d'efectiva la seva metodologia (el docent s'adonarà si els estudiants estan aprofitant el curs i per què); per una altra banda, serveix per conèixer el grau de satisfacció dels alumnes amb la

tasca del docent i amb el desenvolupament de l'aprenentatge. El docent pot emprar aquesta informació que li proporcionen els estudiants per adaptar i ajustar la seva metodologia (tant pel que fa a la docència com pel que fa a l'avaluació) a les necessitats de cada grup; podríem dir que les reunions proporcionen al docent material per autoregular la pròpia feina.

Hi ha encara un altre avantatge que m'agradaria destacar sobre la carpeta d'aprenentatge: permet que els estudiants duguin a terme una feina personal, i no els demana que es limitin a repetir el que el professor ha dictat a classe. Se'ls exigeix que facin alguna cosa amb el coneixement que van adquirint, que siguin actius. Aquest aspecte em sembla fonamental, ja que, des del meu punt de vista, és un dels àmbits en què la renovació dels plantejaments docents és més urgent, sobretot en algunes disciplines. A més, resulta una eina ideal per a l'avaluació continuada. És per això que els continguts d'aquest taller estan, al meu parer, molt relacionats amb els que tracten l'avaluació: "Elaboració d'activitats de treball i d'avaluació" i, sobretot, "L'avaluació dels aprenentatges". Es podria dir que la carpeta d'aprenentatge és una de les possibilitats de concreció dels continguts teòrics que hem treballat en aquests altres tallers.

És cert que la carpeta d'aprenentatge té limitacions, sobretot pel que fa a grups nombrosos i a assignatures compartides. En el meu cas particular, però, aquests obstacles no existeixen. El grau de Filologia Romànica ofereix unes condicions idònies per a l'aplicació d'aquest sistema d'avaluació: els grups són poc nombrosos, i per a la majoria d'assignatures només hi ha un grup. En els casos en què la docència d'una assignatura és impartida per més d'un professor, es podria parlar de les possibilitats d'aplicació d'aquest sistema.

Aquest segon quadrimestre del curs 2009-2010 tinc assignada la docència d'una assignatura nova que es diu "Pràctica de lectura de textos romànics". Com que, tal com diu el nom, es tracta d'una assignatura pràctica, he pensat que seria una bona oportunitat per aplicar, de manera experimental, el sistema de carpeta d'aprenentatge. L'experiència d'aquest curs i les conclusions que en tregui em serviran per a l'aplicació d'aquest sistema durant les pràctiques del màster, el curs 2010-2011. He definit l'avaluació continuada amb carpeta d'aprenentatge de la manera següent:

Avaluació continuada

L'aprenent haurà d'elaborar una guia de lectura d'una obra, d'un autor o d'un gènere de la seva elecció. L'objectiu de la seva tasca és desenvolupar una lectura crítica i original de textos medievals i comunicar les conclusions del seu estudi. Amb aquesta finalitat, es plantejarà als aprenents una situació inicial que donarà un sentit a la seva recerca: se'ls demanarà que imaginin que, com a professionals de la romanística, han rebut l'encàrrec de preparar unes sessions de lectures públiques per a un centre cultural o educatiu. Així, hauran d'escollir una obra o un conjunt de textos que considerin representatius, justificar-ne la tria i elaborar una proposta de lectura basada en uns criteris determinats, que han de portar a l'assoliment d'un objectiu (per exemple, fer l'estudi d'un motiu, d'un personatge, o mostrar la pervivència d'un aspecte determinat en l'actualitat).

La guia de lectura haurà de contenir els apartats següents:

- 1. Presentació d'objectius i de criteris:** què és el que es vol mostrar i en quins

aspectes de l'obra se centrarà la lectura per aconseguir-ho.

2. **Descripció del mètode o de les eines que es faran servir per assolir aquest objectiu** (comentari lineal, comentari comparatiu, comentari organitzat per temes...).
3. **Desenvolupament dels continguts.** En aquesta part del treball, l'aprenent pot aportar materials diversos (imatges, fotocòpies, material audiovisual...). Les úniques condicions que s'exigeixen són que la feina sigui **científicament rigorosa** (que cada afirmació sigui ben fonamentada) i que hi hagi **aportacions personals** (no ha de ser una còpia de materials publicats). Aquest apartat representa el cos del treball, i ha d'incorporar la selecció i el comentari dels textos que l'aprenent consideri rellevants per a l'objectiu.
4. **Conclusió.** Es tracta d'una valoració final, en la qual cal relacionar el resultat del treball amb els objectius que s'havien fixat al començament.
5. **Bibliografia.**

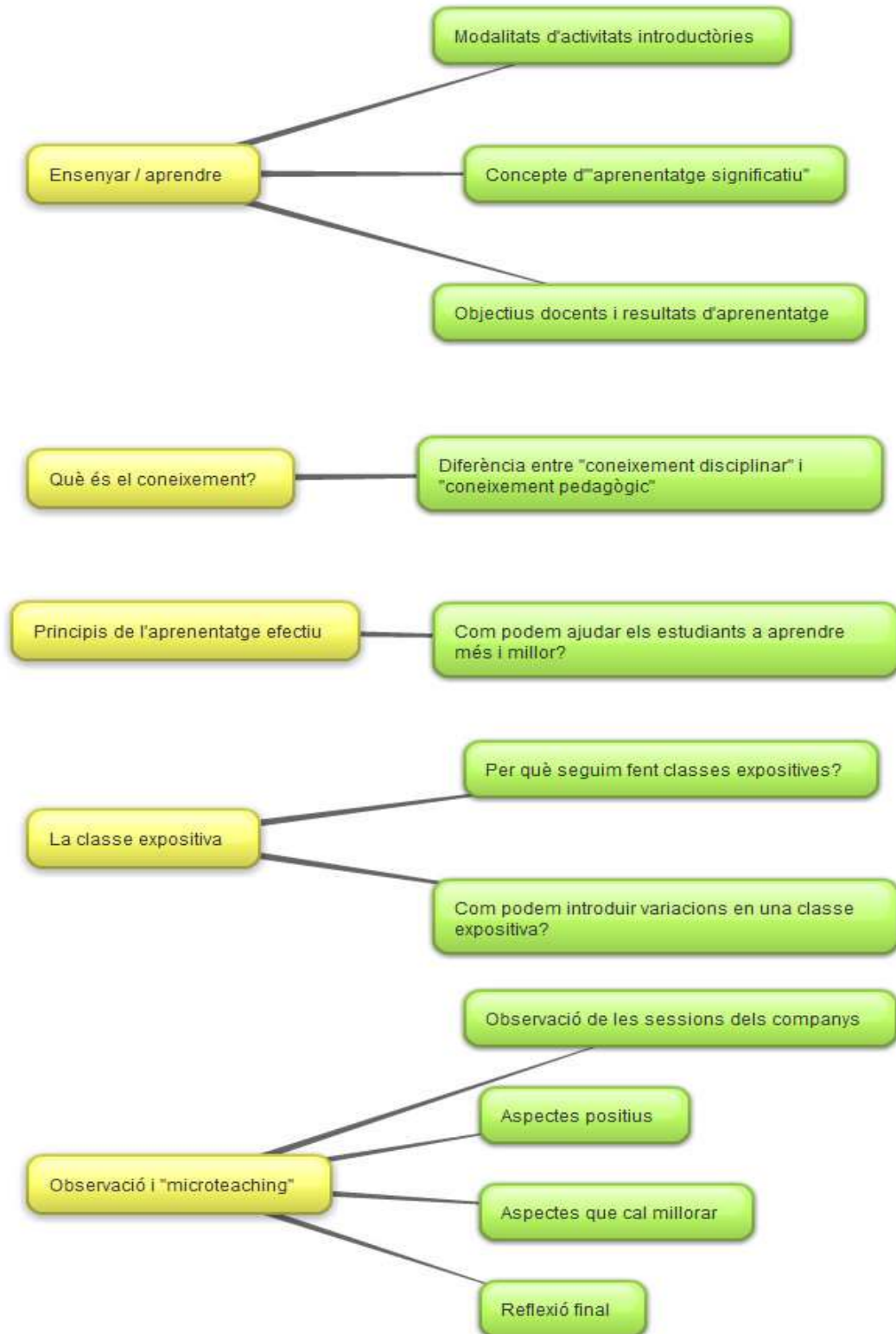
L'aprenent haurà de presentar al docent la feina duta a terme en diverses tutories que tindran lloc al llarg del quadrimestre, d'acord amb el calendari següent:

- **8 i 10 de març:** presentació dels punts 1 i 2.
- **12 i 14 d'abril:** presentació dels textos seleccionats per al punt 3.
- **10 i 12 de maig:** presentació dels comentaris dels textos seleccionats per al punt 3.
- **26 i 31 de maig, 2 de juny:** presentació i defensa del treball complet.

Els alumnes que decideixin acollir-se a la modalitat d'avaluació continuada i que assoleixin els objectius de la matèria de manera satisfactòria no hauran de fer l'examen. Cal recordar, però, que aquesta modalitat exigeix un **compromís ferm** dels aprenents pel que fa a dates i terminis de lliurament.

DOCÈNCIA, APRENTATGE I COMUNICACIÓ

Esquema

Valoració personal de la sessió de *microteaching*

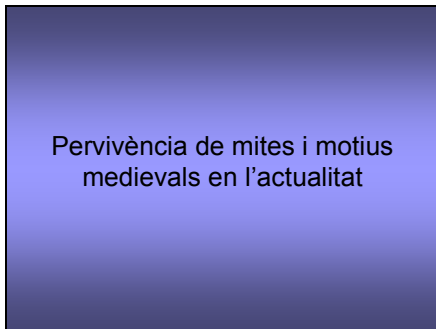
Entre els aspectes positius destacaria, sobretot, la capacitat de transmetre el meu entusiasme per la matèria, que crec que pot ajudar a motivar els estudiants o, si més no, a despertar la seva curiositat. Sóc una docent que gaudeix de les classes, i penso que aquest plaer d'ensenyar, o de compartir coneixements, també arriba als estudiants, amb conseqüències positives sobre la seva actitud. Vaig fer servir un vocabulari i una terminologia adequats al nivell i als continguts de l'exposició, intentant emprar paraules científiques i, alhora, accessibles per al públic al qual m'adreçava. Considero que el tema que vaig triar era prou interessant per a un públic general, i que vaig saber mostrar que els personatges i els motius clàssics de la literatura medieval són ben vius a la nostra cultura.

Pel que fa als aspectes negatius, clarament vaig tenir un problema amb la gestió del temps. Dels deu minuts que teníem, en vaig dedicar massa a contextualitzar l'exposició (departament, disciplina, objecte d'estudi de la Filologia Romànica...) i, quan va arribar l'hora de llegir els textos, ja gairebé havia exhaurit el temps. Ho atribueixo a una manca de disciplina i a una tendència a la dispersió que sovint em fa deixar de banda el guió per oferir un discurs improvisat –sempre, és clar, relacionat amb els continguts de l'assignatura. Crec que el mateix entusiasme de què parlava en l'apartat d'aspectes positius em fa anar ampliant, a mesura que vaig parlant, l'esquema que tinc preparat en el guió abans de començar la classe. Sóc conscient que aquest tret pot ser negatiu: massa digressions per part del docent poden fer que aquest es vagi allunyant de la matèria en qüestió i, potser, també dels estudiants. Tanmateix, crec que tinc aquest perill prou present i que, en la meua pràctica diària, intento limitar aquestes divagacions perquè no arribin a l'excés. També penso que, de vegades, aquestes divagacions que no són al guió ajuden a mostrar els coneixements de manera simplificada i a oferir una visió més àmplia de la matèria.

Un altre aspecte que podria millorar és la presentació dels textos: hauria d'haver acotat més i oferir fragments més breus. Els companys que m'observaven també van suggerir que hauria estat positiu oferir els dos fragments que volia comparar en una mateixa pantalla; per exemple, en una taula o en una graella.

Observació i *microteaching*

Aquesta és la presentació de PowerPoint que vaig fer servir per a la meva sessió de *microteaching*. A més d'anar-la mostrant als "alumnes", la feia servir com a guió per a l'exposició:

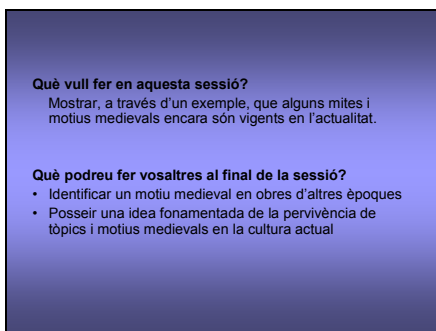

Una de les primeres novel·les europees...

... i un dels darrers èxits editorials

Tristany i Isolda (Tristan et Iseut), Bérout, Thomas
i altres, segona meitat del segle XII

Las benévolas (Les bienveillantes), Jonathan
Littell, 2006 (premi Goncourt i Gran Premi de
Novel·la de l'Acadèmia Francesa)

El agua atrevida

Pronto se cumpliría un año de las bodas de Tristán. La bella Iseo, la de las Blancas Manos, vivía vigen con su señor. Todas las noches compartía su lecho, pero Tristán no requería de ella los placeres que a hombre desposado corresponde. Ella ocultaba celosamente su secreto a todos los suyos. (Ninguno de ellos podía sospechar lo que pensaba en su corazón)

Un día Tristán y Kaherdin fueron invitados por sus vecinos a una fiesta en la que se celebraban justas y torneos. Los dos amigos salieron de mañana llevando con ellos a Iseo. Cabalgaban conversando animadamente. Tristán iba a la izquierda de Kaherdin que sujetaba, en la mano derecha, las riendas del padrén de su hermana. Contaban chanzas, hablaban de las lides en las que iban a participar y tan entretenidos estaban con su charla que dejaron a los caballos irse a su aire. La montura de Kaherdin resbaló sobre las hierbas húmedas y arrastró a la de Iseo, que se encabrió. La joven, pich espuelas y agarró fuertemente las riendas. El animal dio un brinco y cayó en un charco de lluvia; al hundirse en el fango, sus cascos recién herrados hicieron saltar el agua que salpó las piernas de la joven separadas para volver a equiponarse a su montura. Con el frío de las gotas de agua, Iseo se sobresaltó, pegó un grito y rompió a reír.

—¿Se le preguntó su hermano sorprendido—. ¿Qué os hace reír de este modo? ¿Acaso dije algo inconveniente? Decidme el motivo de vuestra risa, pues de lo contrario no volveré a tener confianza con vos ni os consideraré mi hermana.

Tanto insistió Kaherdin que Iseo, temiendo su enfado, le respondió:

—Reía de un loco pensamiento que me vino al saltar el caballo y salpicarme el agua del charco. "¡Agua —me dije—, eres atrevida, pues osaste aventurarte más allá de lo que nunca hizo mano de caballero, ni siquiera la de Tristán."

Tristán e Iseo, reconstrucción en lengua castellana i introducción
d'Alisa Viera, Madrid, Alianza Editorial, 2000, p. 80

Salía de vez en cuando con Hélène, pero un embarazo doloroso parecía planear sobre aquellos encuentros, ambos debíamos de estar buscando la dulzura, la intensa suavidad de los primeros meses, pero había desaparecido y ya no sabíamos dar con ella, aunque, al tiempo, intentábamos hacer como si nada hubiera cambiado; resultaba raro. Yo no entendía por qué se obstinaba en quedarse en Berlín: sus padres se habían ido a casa de un primo que vivía en la región de Baden, pero cuando –con total sinceridad, y no con mi inexplicable crueldad de enfermo– la invitaba a que fuera a reunirse con ellos, siempre pretextos fútiles: el trabajo, la custodia de la vivienda. [...] Debía de haber algo más, y, a veces, lo notaba. Un día en que íbamos andando por una calle, un coche pasó un charco, a nuestro lado, el agua que saltó se le metió debajo de la falda, sacudiéndola hasta los muslos. Soltó una carcajada incongruente y casi cortante. “¿Por qué se rie así? ¿Qué le hace tanta gracia?” – “¡Usted, es usted –me soltó entre risas–. Nunca me ha tocado tan arriba!”

Jonathan Littell, *Las benévolas*, traducció de Maria Teresa Gallego Urrutia, Barcelona, RBA, 2007, pp. 834-835

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Fan referència a vivències i sentiments universals:

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Fan referència a vivències i sentiments universals:

- el despit de la dona que és ignorada sexualment pel seu company;

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Fan referència a vivències i sentiments universals:

- el despit de la dona que és ignorada sexualment pel seu company;
- el conflicte entre la voluntat i el deure;

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Fan referència a vivències i sentiments universals:

- el despit de la dona que és ignorada sexualment pel seu company;
- el conflicte entre la voluntat i el deure;
- el conflicte entre l'individu i la societat;

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Fan referència a vivències i sentiments universals:

- el despit de la dona que és ignorada sexualment pel seu company;
- el conflicte entre la voluntat i el deure;
- el conflicte entre l'individu i la societat;
- l'amor que supera tots els obstacles;

Per què perviuen els motius i els mites medievals?

Fan referència a vivències i sentiments universals:

- el despit de la dona que és ignorada sexualment pel seu company;
- el conflicte entre la voluntat i el deure;
- el conflicte entre l'individu i la societat;
- l'amor que supera tots els obstacles;
- la fatalitat de la passió.

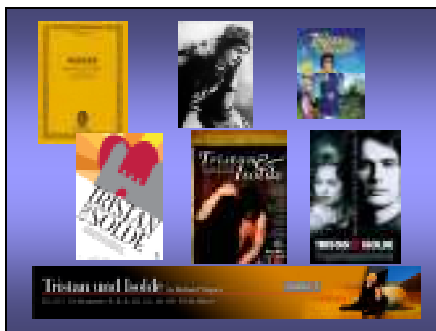

VALORACIÓ DELS FORMADORS

Participant:

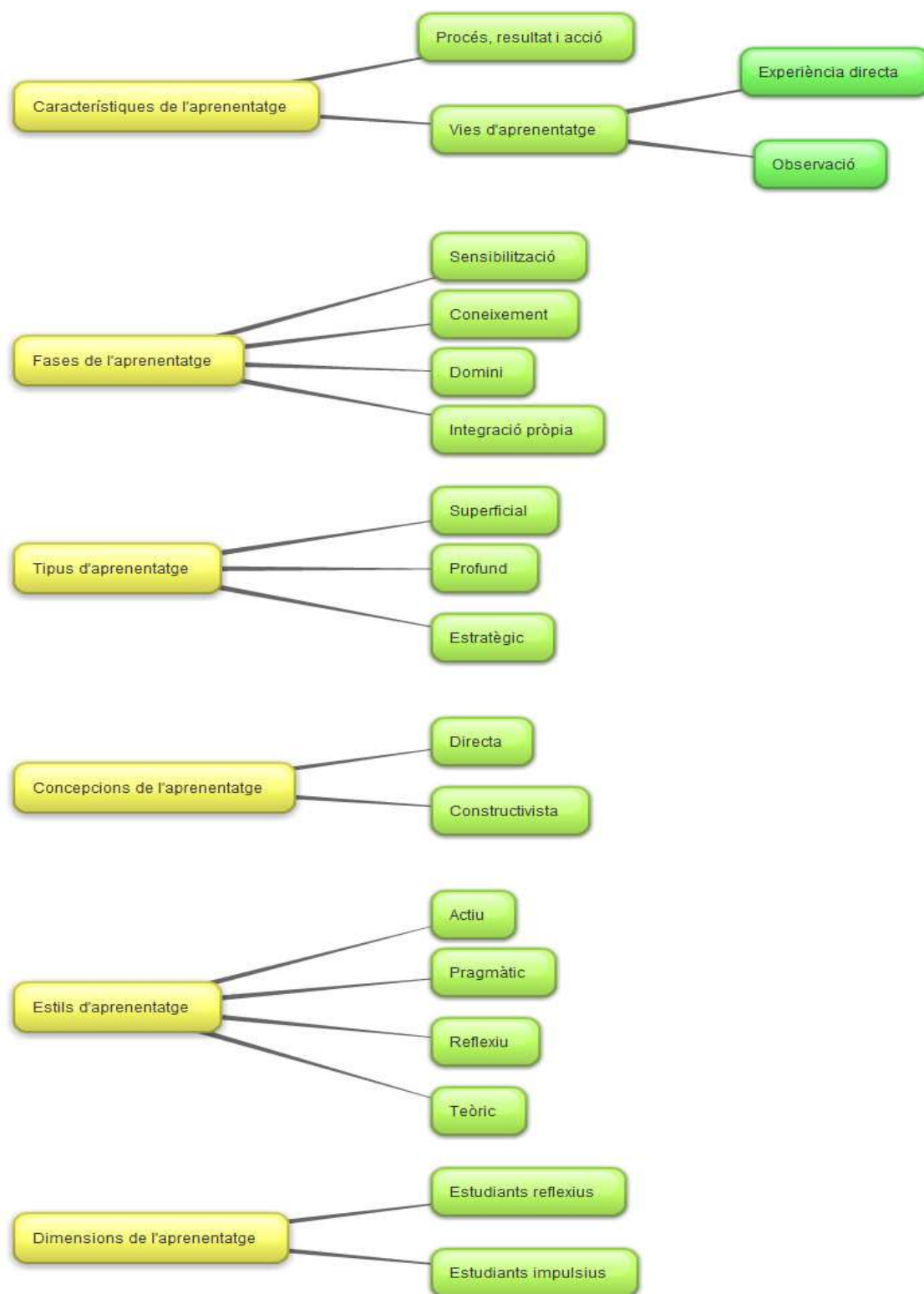
Maria Josep Coderch

	Aspectes positius	Aspectes a millorar
Organització i estructura de la classe		
Fa un introducció sobre el que vindrà (anticipa, sing-post)	Si	Relació amb altres temes de l'assignatura / pla estudis (per als estudiants)
Presenta el contingut en una seqüència lògica	Si, estructura interessant i completa	L'estimació de coneixement previ (mite) no és ajustada La densitat informativa és massa alta pel temps disponible
Relaciona el que presenta amb aspectes anteriors i posteriors (back-track/sing- post)	si	
Sintetitza els aspectes importants del tema	Si, bon ús de la pissarra	Manca de temps per tractar tots els conceptes
Utilitza exemples per a clarificar	Si, visuals i verbals, actuals i medieval	Reconvertir l'activitat inicial en una pregunta: quins exemples de mites medievals coneixen?
Fa èmfasi en els aspectes importants	Si, ús de recursos variats	Cal destacar més, què ha de retenir i elaborar l'estudiant
Defineix els termes poc coneguts, conceptes o principis (simplificació)	si	
Vocalització		
Vocalització	Bona per grup petit, fantàstica la lectura en veu alta!	Treballar volum i projecció de la veu - en cas de grups grans
Contacte visual		
Contacte visual	Força englobador, funció de contacte	Tancar els ulls per abstraure's / concentrar-se en el tema. Buscar més la complicitat.
Recursos utilitzats		
Recursos utilitzats	Variats	Transparències molt denses. Donar còpies dels textos a analitzar? Fragments

		més curts
Control temps	Bon ritme inicial. Bona conclusió malgrat manca de temps	Massa densitat informativa i interactiva pel temps disponible.
Consciència audiència: ▪ Fa preguntes / activitats	Si, per activar coneixement previ, per afavorir la comprensió	Substituir pregunta tancada (qui és?) per pregunta oberta (quins mites coneixeu?)
▪ Escolta amb atenció les preguntes que se li fan		No n'hi ha hagut
▪ Espera el temps suficient per tal que l'audiència respongui les preguntes que planteja	si	No elabora el retorn (reformular la instrucció/pregunta per obtenir resposta)
Valoració general		
Una exposició ambiciosa amb una estructura integradora de diverses perspectives (quotidiana i disciplinar), que no només exposa i mostra els conceptes clau, sinó també els argumenta amb les tècniques pròpies de la disciplina (anàlisi intertextual). Materials engrescadors que connecten coneixement quotidià i disciplinar. Cal ajustar però la densitat informativa al temps disponible, simplificar els materials de suport i reelaborar les instruccions de les activitats als objectius específics dins la seqüència.		

COM APRENEN ELS ESTUDIANTS?

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

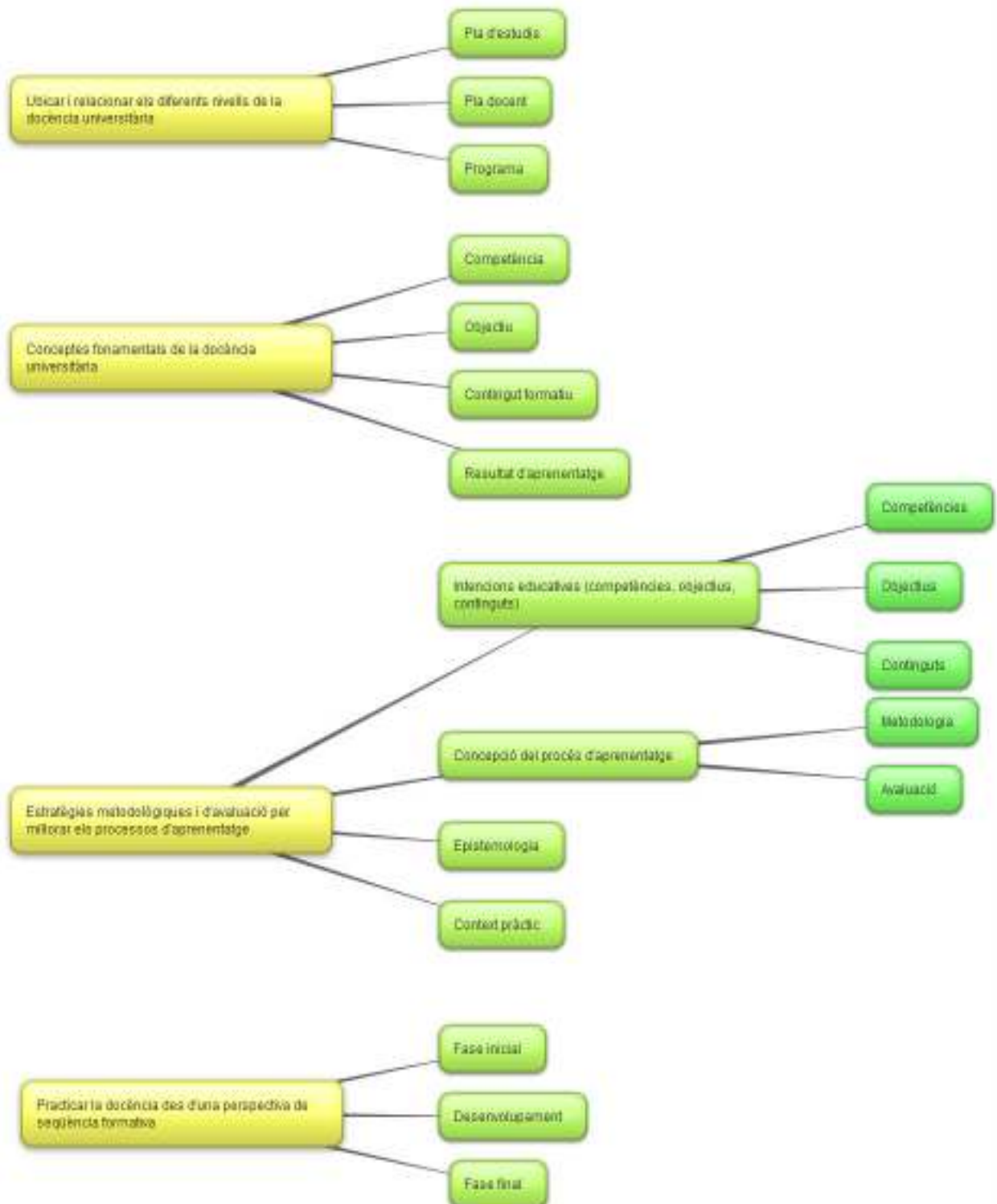
Aquest taller ha estat revelador de la diversitat d'estils d'estudiants que tenim a classe. És útil veure com es teoritza allò que, d'alguna manera, els docents sabem de manera intuïtiva o inconscient, perquè intuir-ho no és suficient per tenir en compte la diversitat de maneres d'estudiar amb què ens trobem.

D'una altra banda, els continguts del taller obren una altra perspectiva que cal tenir en consideració: els mateixos docents també podem fer servir la teoria sobre els estils d'aprenentatge per analitzar els nostres propis processos d'adquisició de coneixements; no oblidem que la tasca del docent universitari no és només ensenyar, sinó també aprendre constantment a través de la recerca i de l'intercanvi científic.

Pel que fa a l'aplicació pràctica, els continguts d'aquest taller serviran per tenir en compte la diversitat de processos d'aprenentatge dels estudiants a l'hora de planificar una assignatura, sobretot en els aspectes de metodologia i d'avaluació. Ser conscient de les diferents maneres d'aprendre és necessari per elaborar un programa que tingui en compte totes les necessitats i que cobreixi el màxim de competències possible. En aquest sentit, els continguts d'aquest taller connecten amb els de les sessions on es tracten temes relacionats amb l'atenció i l'orientació a l'estudiant: "Suport i tutorització acadèmica de l'estudiant" i "La tutoria universitària". Ser conscients de la diversitat d'estils d'aprenentatge que ens podem trobar ens permet tenir una visió àmplia i integradora de les necessitats de tots els estudiants.

PLANIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA: DEL PERFIL PROFESSIONAL I LES COMPETÈNCIES DE GRAU AL PROGRAMA DOCENT

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

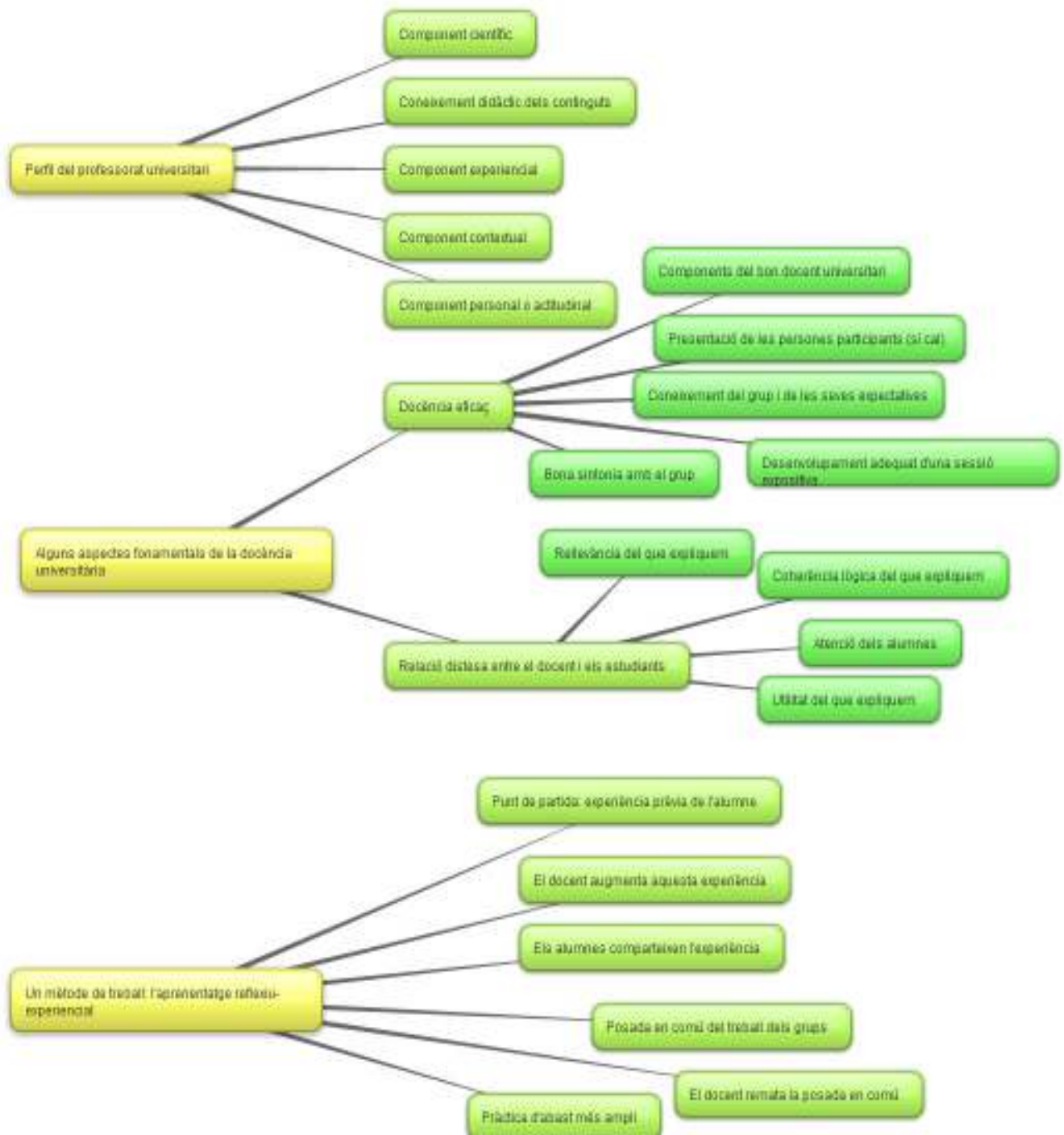
Aquest taller ha resultat molt aclaridor pel que fa a conceptes teòrics de la planificació de la docència universitària i, especialment, pel que fa als nivells de concreció de la tasca docent. Gràcies al que hem vist durant aquestes sessions ara entenc clarament els conceptes de pla d'estudis, pla docent i programa, i les diferències entre ells. El que més m'ha sobtat i m'ha fet reflexionar, però, és comprovar que els límits entre el pla docent i el programa no són clars, i que, depenent de la facultat i del departament, hi ha diferències abismals entre uns plans docents i els altres. Vaig constatar amb sorpresa com alguns dels meus companys tenien plans docents en què es consignaven amb tot detall els continguts que havien d'impartir i, en alguns casos, fins i tot la seqüenciació temporal; al meu departament, el pla docent és una guia molt general, molt àmplia, que fixa, sobretot, els criteris pel que fa a l'avaluació, però que deixa molt marge als docents per definir els continguts de l'assignatura. La comparació amb els plans docents dels companys em va fer pensar, per una banda, que ells tenien menys feina i menys responsabilitat que jo, perquè no havien de decidir quins continguts treballarien a l'assignatura: aquest pla docent ja és un programa ben detallat i, si està elaborat amb tal grau de concreció, és molt possible que els materials docents ja estiguin preparats i a l'abast dels professors novells. Però, per una altra banda, també vaig pensar que la meva situació era privilegiada, perquè els professors del meu departament tenim una llibertat excepcional per decidir els continguts de les nostres assignatures. Evidentment, això implica un volum addicional de feina en l'elaboració del programa i dels materials docents, però aquest aspecte, que és, realment, una càrrega considerable per als professors novells, deixarà de tenir tant pes a mesura que anem adquirint experiència i que ens anem fent nostra l'assignatura i la matèria.

Pel que fa al marc teòric dels continguts del taller, es pot vincular amb les sessions dedicades a "Elaboració d'activitats de treball i d'avaluació" i "Elaboració de materials docents i documents de treball", perquè els paràmetres que fixen el pla d'estudis, el pla docent i el programa de cada assignatura són les pautes que hem de seguir per dissenyar les activitats concretes.

ESTRATÈGIES DE TREBALL A L'AULA UNIVERSITÀRIA

Esquema i reflexions

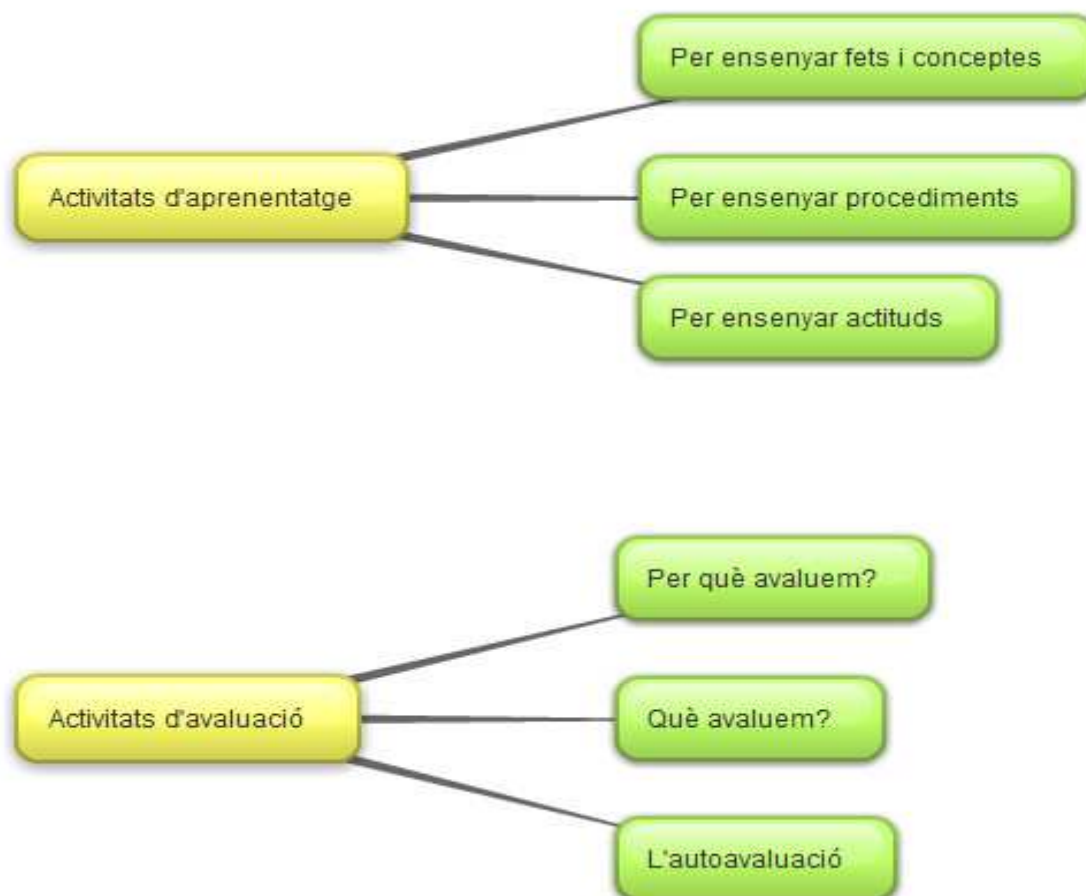

Reflexions i possibilitats d'aplicació

La reflexió sobre l'actitud que adoptem quan ens posem davant d'un grup d'alumnes és útil, perquè sovint tendim a reproduir els models dels nostres professors sense plantejar-nos que els estudiants que tenim ara a les aules no són iguals que els de fa dues dècades. En aquest sentit, intentar posar-se en la pell dels estudiants actuals pot ser un bon exercici. De les moltes idees que el doctor Imbernon va suggerir en aquest taller destacaria, sobretot, la necessitat d'oferir una docència vinculada amb el món que ens envolta, que no sembli aïllada de la resta dels interessos dels nostres estudiants i que incorpori motivacions i estímuls aptes per als joves d'avui. També em van semblar molt útils les diferents estratègies per fomentar la participació dels alumnes a les classes (v. document de material al Campus Virtual), tot i que hi ha disciplines que no permeten l'aplicació d'algunes de les tècniques més engrescadores (per exemple, com es pot aplicar l'aprenentatge basat en problemes o en estudis de casos a Filologia?). No obstant això, crec que algunes de les estratègies poden ser aplicables a la nostra disciplina, i m'he proposat de fer-les servir en el futur, sobretot en aquelles matèries de caire més teòric en què és més difícil aconseguir que els alumnes participin (com, per exemple, "Civilització medieval"). Quant a la relació dels continguts d'aquest taller amb altres sessions del màster, destacaria els punts en comú que hi ha entre "Estratègies de treball a l'aula universitària" i "Docència, aprenentatge i comunicació". Tots dos tallers fan referència als recursos que els docents tenim al nostre abast no només per transmetre continguts, sinó també per assegurar-nos que els estudiants assimilen aquests continguts i adopten un paper més o menys actiu en el procés d'aprenentatge.

ELABORACIÓ D'ACTIVITATS DE TREBALL I D'AVALUACIÓ

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

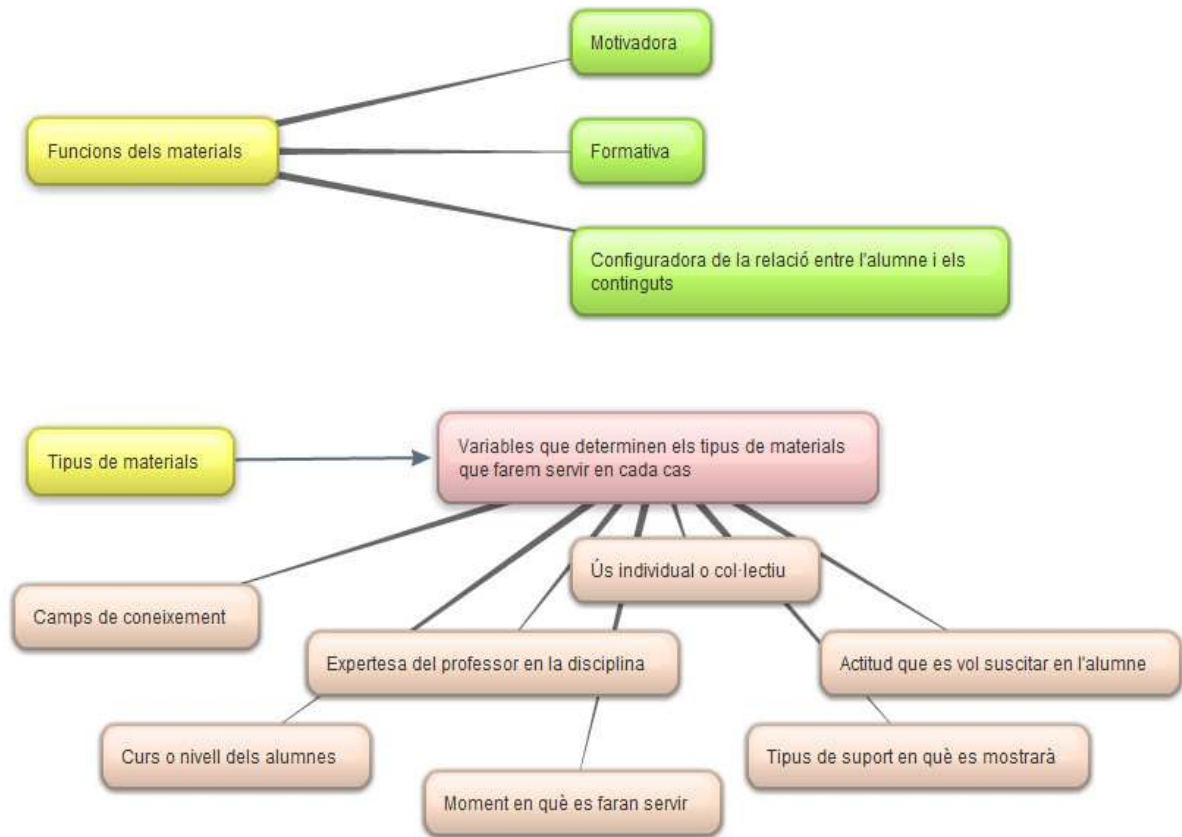
Aquest taller ens mostra la importància d'unes activitats ben planificades, tant pel que fa a l'adquisició de coneixements com pel que fa a l'avaluació. En qualsevol cas, el més important és tenir clars els objectius de cada activitat. Els objectius, allò que volem aconseguir, ens guiaran per aplicar la tècnica més indicada en cada moment. Un altre concepte que m'agradaria destacar és el de l'avaluació com a recollida d'evidències que permetin prendre decisions. És veritat que els docents tenim aquesta idea al cap intuïtivament quan avaluem, però formular-la explícitament i reflexionar-hi ens porta a considerar la importància de l'avaluació continuada, perquè sembla just que les evidències a partir de les quals serà avaluat l'estudiant no siguin recollides només en un moment, sinó al llarg del procés d'aprenentatge. Aquest procediment permet valorar no només els resultats de l'ensenyament, sinó també els progressos que ha fet l'estudiant en la seva trajectòria.

Com ja he indicat més amunt, els continguts d'aquest taller es poden posar en relació amb els que s'han treballat a "Carpeta d'aprenentatge i carpeta docent" i a "L'avaluació dels aprenentatges". Aquest darrer ofereix el marc teòric general per a la reflexió sobre el procés

d'avaluació, mentre que la carpeta d'aprenentatge és una possibilitat de dur a terme una avaluació continuada i integradora de diverses competències.

ELABORACIÓ DE MATERIALS DOCENTS I DOCUMENTS DE TREBALL

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

Les activitats que vam fer a classe sobre els materials que habitualment fem servir van promoure la reflexió sobre el tipus de material que s'ha de preparar per a cada cas. En la majoria dels casos, el professor que fa classes des de fa anys ja sap de manera intuïtiva quin tipus de material s'adaptarà més a cada moment i a cada grup de destinataris. El grau d'experiència del professor també determina el grau d'elaboració dels materials: és evident que un professor que imparteix una assignatura per primera vegada necessitarà uns materials en què totes les seqüències didàctiques siguin ben determinades i pautades, ja que les possibilitats d'improvisació seran menors. D'una altra banda, el professor pot anar ampliant i millorant els materials de què disposa per a una assignatura si la continua impartint en anys successius. En aquest cas, com en la majoria dels tallers que treballem, la reflexió porta a concloure que el secret per aplicar aquestes innovacions de la manera més profitosa i efectiva és l'experimentació. Cal disposar de temps i de diverses oportunitats per provar noves tècniques, noves activitats i nous materials, i per conèixer quins d'aquests s'adaptin més a la nostra disciplina.

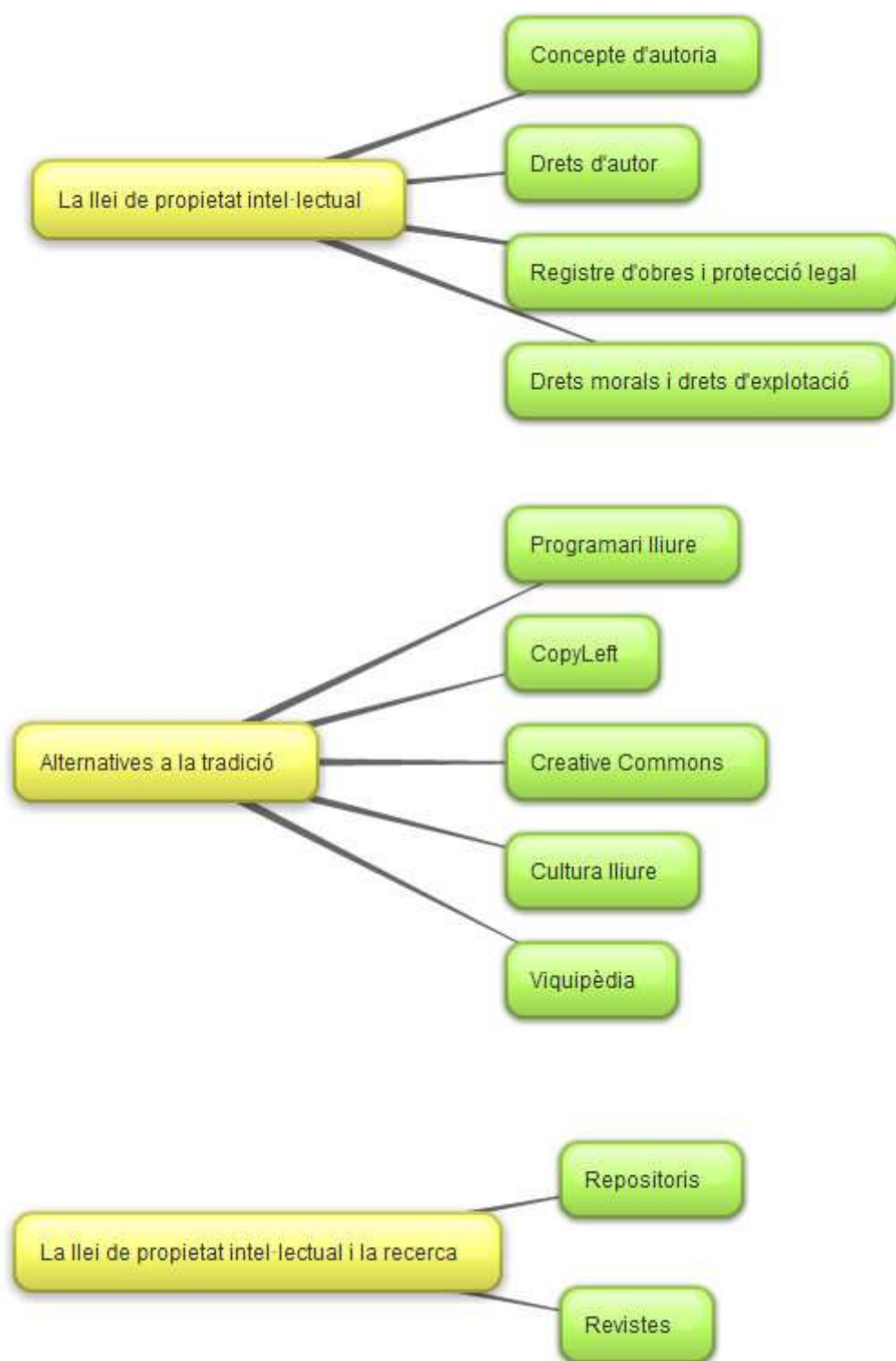
Pel que fa als materials concrets que vam analitzar a classe, en el meu cas particular, vaig comprovar que cobrien tots els objectius excepte un: el dels continguts actitudinals. Quan

parlava amb el company amb qui vaig treballar en aquesta activitat, em va preguntar quines eren les actituds que es volien ensenyar en el grau de Romàniques, i jo li vaig respondre que suposava que el respecte per la cultura medieval. Però de seguida vaig afegir que els alumnes que no sentissin aquest respecte per l'Edat Mitjana ja no s'haurien matriculat del grau de Romàniques... Vam decidir que, en aquest cas, el millor era consultar el pla docent de l'assignatura o, si els continguts actitudinals no s'hi especificaven, el pla d'estudis del grau.

La reflexió que acabo de descriure mostra que el contingut d'aquest taller està estretament relacionat amb els conceptes que vam treballar a "Planificació de la docència universitària", ja que, com hem vist, cal recórrer als documents que especifiquen els requeriments de cada assignatura abans de dissenyar els materials docents corresponents.

PROPIETAT INTEL·LECTUAL

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

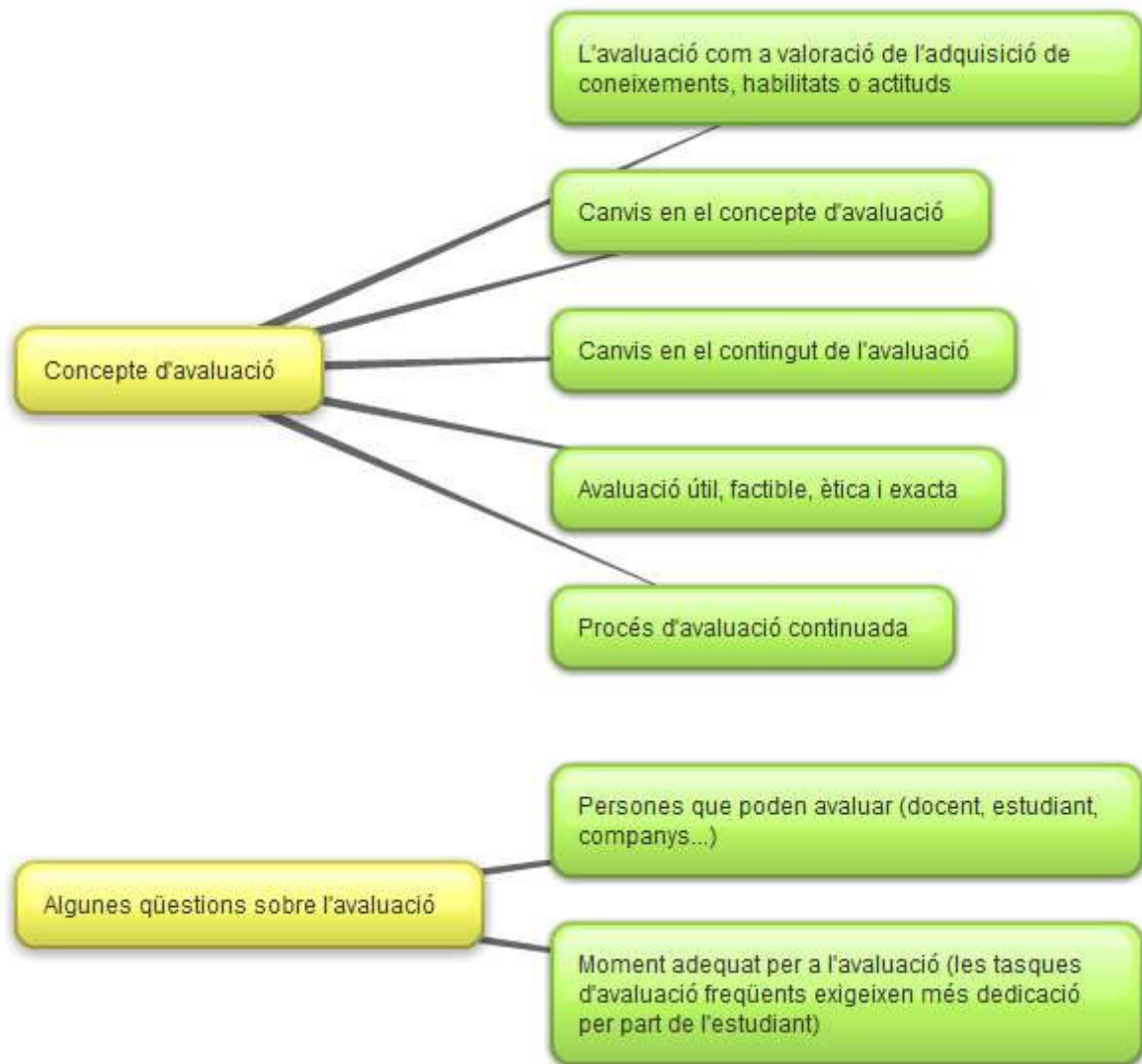
És útil per als docents universitaris saber quins entrebancs legals ens podem trobar a l'hora de fer servir materials aliens a les nostres classes, així com a l'hora de divulgar els resultats de la nostra recerca. En molts casos no som conscients de les limitacions que imposa la llei, i aquesta informació ens pot ajudar a evitar problemes i errors que podem cometre per ignorància. En aquest sentit, els continguts d'aquest taller són altament rellevants per a l'elaboració de materials didàctics, i, per tant, estan vinculats amb el taller anterior ("Elaboració de materials docents i documents de treball").

En el meu cas particular, intentaré tenir en compte a partir d'ara les restriccions legals per fer servir materials d'altres a la docència. Normalment em preocupo de citar totes les fonts textuais, però reconec que quan he preparat materials que incorporaven imatges no he estat tan curosa. A partir d'ara citaré la procedència de les imatges i faré servir vídeos que es trobin en línia, a llocs d'accés lliure com Youtube, perquè la difusió i la divulgació d'aquests materials és responsabilitat de les persones que els han posat a disposició del públic. Pel que fa als resultats de la recerca, no m'he trobat mai en el cas d'haver de donar als meus alumnes materials propis dels quals ja hagués cedit els drets a un editor, però ara veig clarament que, si ho volgués fer, el millor seria facilitar als alumnes la referència perquè els anessin a buscar ells mateixos, com ho faria amb qualsevol altre autor.

L'AVALUACIÓ DELS APRENTATGES

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

En aquest taller hem parlat de diverses possibilitats d'avaluació, que sovint es plantegen com a alternatives o com a complements a l'opció tradicional de l'examen final. De totes maneres, tenint en compte que l'Espai Europeu d'Educació Superior tendeix clarament a afavorir l'avaluació continuada, crec que seria una bona idea construir un sistema efectiu d'avaluació al llarg del curs que, a curt o a llarg termini, pogués representar una alternativa vàlida a l'examen final (com, per exemple, la carpeta d'aprenentatge, les possibilitats de la qual vam explorar en les sessions corresponents). El taller d'aquesta setmana ha estat revelador en aquest aspecte, i ha posat de relleu la necessitat de proporcionar als estudiants tasques freqüents perquè dediquin temps a l'assignatura i també perquè tinguin ocasió d'autoregular el procés d'aprenentatge.

El contingut d'aquest taller m'ha fet reflexionar sobre els sistemes d'avaluació que aplico a les meves assignatures, i en especial a "Civilització medieval". En aquesta assignatura em semblava especialment difícil avaluar les habilitats dels estudiants, ja que els continguts són eminentment teòrics i, en conseqüència, el sistema d'avaluació que he emprat fins ara tendeix a valorar l'adquisició d'aquests coneixements, però sense arribar a comprovar si poden fer alguna cosa amb ells. A més, precisament per aquest caràcter teòric i conceptual de l'avaluació, els estudiants tendien a reproduir a l'examen (o, en alguns casos, a copiar directament) els continguts de l'assignatura tal i com s'havien plantejat a classe. Pel que fa a l'avaluació continuada, els alumnes havien de fer un treball i m'havien d'anar presentant parts del procés d'elaboració al llarg del curs; jo els oferia orientació i consell. El sistema va funcionar bé en la major part dels casos i alguns dels treballs que els alumnes van fer eren realment brillants. Però també hi va haver algun alumne que no es va presentar a les sessions de seguiment que fèiem al llarg del curs i que, l'últim dia, em va presentar un treball que havia copiat i enganxat directament de Wikipedia. Crec que, perquè això no torni a passar, hauria de prendre dues mesures de cara a l'any vinent: per una banda, exigir als alumnes estrictament que assisteixin a totes les reunions de seguiment i dir-los ben clar des del començament que, si no ho fan, no tindran dret a presentar el treball; per una altra banda, voldria introduir un sistema d'avaluació que garantís que els alumnes saben, com a mínim, processar la informació i reformular-la amb les seves pròpies paraules.

Així, he pensat un sistema d'avaluació continuada per a l'any que ve que podria resoldre aquests problemes. Els alumnes treballarien en parelles o en petits grups que es mantindrien al llarg del curs. S'assignaria a cada grup un paquet d'articles o capítols de llibre (per exemple, un total de sis), distribuïts en petits blocs de dos o tres:

Sis articles per llegir al llarg del quadrimestre	1r bloc: 2 articles
	2n bloc: 2 articles
	3r bloc: 2 articles

A grans trets, es distribuïria la feina de la manera següent:

Final del primer mes	1	Cada membre de cada parella d'alumnes llegeix els dos articles que hi ha al primer bloc.
	2	Tot seguit, els alumnes es posen d'acord per distribuir-se la feina de manera que cada un faci una recensió d'un dels articles (per exemple, alumne <i>a</i> - article <i>a</i> ; alumne <i>b</i> – article <i>b</i>).
	3	Després, s'intercanvien les recensions que han fet i se les corregeixen mútuament tenint en compte una taula de criteris que els haurà proporcionat la professora (alumne <i>a</i> corregeix la recensió de l'article <i>b</i> ; alumne <i>b</i> corregeix la recensió de l'article <i>a</i>).

	4	Es retornen les recensions corregides a l'autor, amb els comentaris de l'alumne corrector.
	5	L'alumne autor de la correcció incorpora al seu treball, si cal, les millores que li ha suggerit el company.

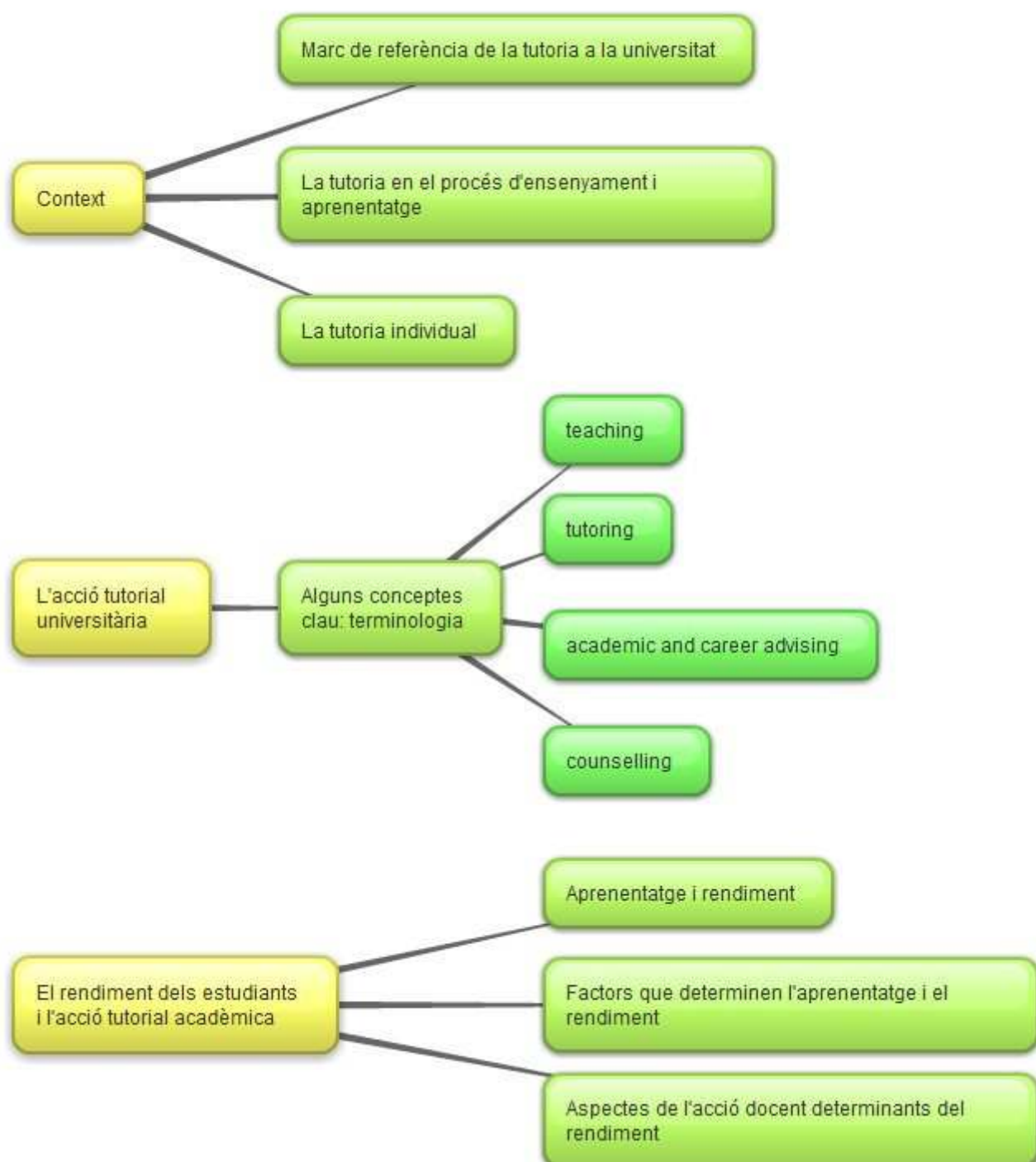
Aquest procés es repetiria al final del segon mes i al final del tercer mes. D'aquesta manera, cada alumne haurà llegit sis articles o capítols de llibre, haurà elaborat i esmenat tres recensions i n'haurà corregit tres més.

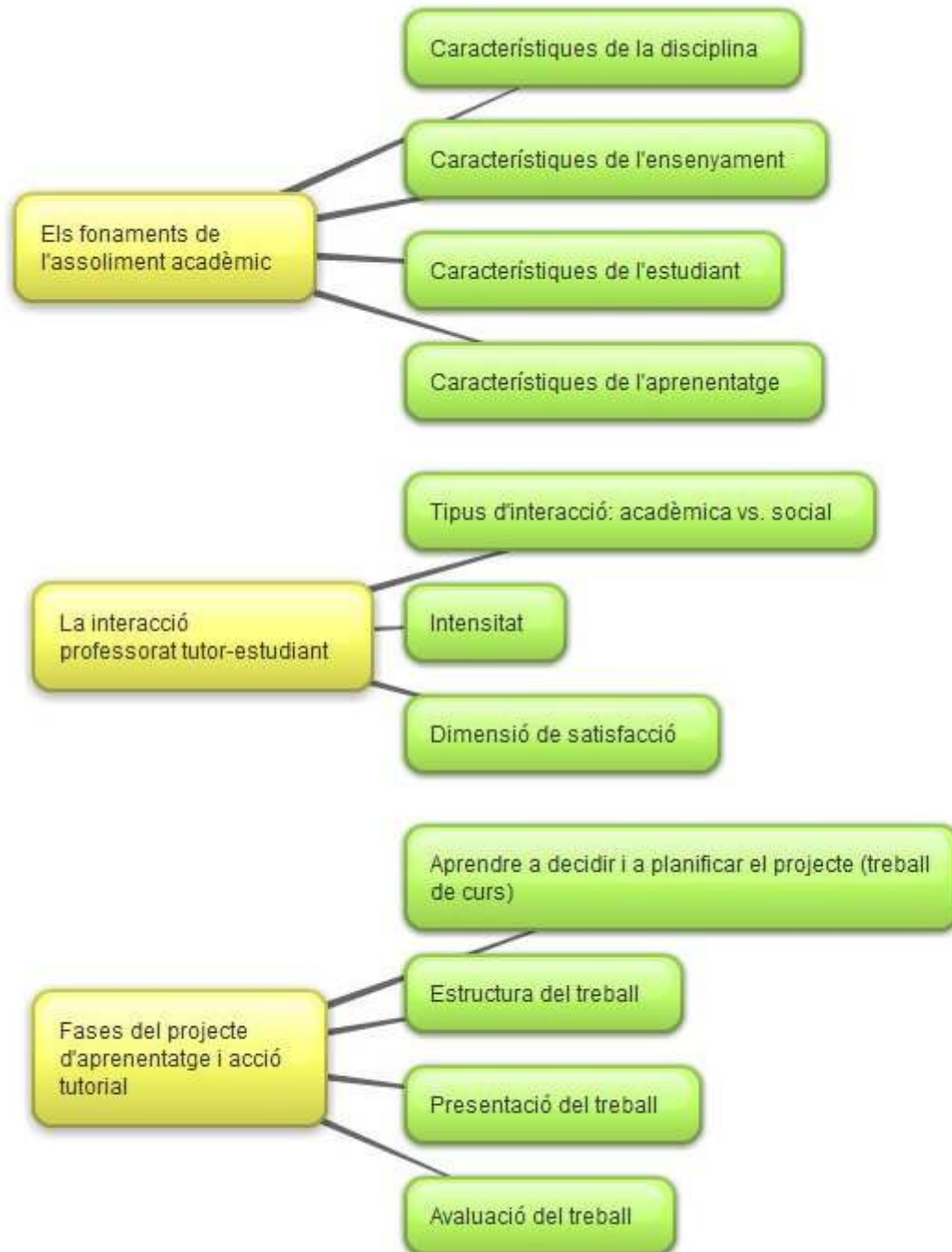
Al final del quadrimestre, cada alumne lliura a la professora les tres recensions que ha elaborat. També es pot proposar que l'alumne triï, per exemple, les dues millors per lliurar-les; d'aquesta manera hauria d'autoavaluar la pròpia feina per considerar quines peces de treball tenen més qualitat.

Aquest sistema de treball proporcionaria als alumnes l'oportunitat d'implicar-se més en la feina, de distribuir i dosificar el seu temps, d'autoregular el procés d'aprenentatge i de desenvolupar una actitud crítica cap al seu treball i cap al dels companys.

SUPORT I TUTORITZACIÓ ACADÈMICA DE L'ESTUDIANT

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

La característica que més m'ha cridat l'atenció d'aquest taller és el concepte de "suport i tutorització acadèmica" que hi hem treballat. Crec que la majoria dels professors novells enteníem la tutorització com allò que oferim als estudiants durant les hores de tutoria que tenim assignades cada setmana. Tot i així, el concepte que ens ha presentat el doctor Rodríguez resulta molt més enriquidor i obre noves possibilitats perquè els docents puguin oferir suport als estudiants en el seu procés d'aprenentatge: es tracta d'un model de tutorització integrat dins de l'activitat del docent i de l'estudiant, que no es veu com un apèndix o un complement a la tasca docent, sinó que reforça les vies de comunicació entre el docent i els estudiants i és una part

imprescindible del procés d'aprenentatge dins del nou espai europeu. En aquest aspecte, i per garantir una relació fluïda i comprensiva amb els estudiants, és útil tenir en compte les indicacions sobre els diferents estils d'aprenentatge que vam veure a "Com aprenen els estudiants?", i també és interessant comparar el concepte de suport i tutorització acadèmica amb el de la tutoria de carrera, que vam veure en un taller posterior.

Les pautes per a l'elaboració del treball (punt 6) m'han semblat especialment útils. Són aplicables a qualsevol disciplina i a qualsevol nivell (tot i que en aquest taller se'ns van presentar com a destinades als estudiants de primer any), i, si aconseguim que els estudiants se les apropiïn, els haurem proporcionat un mètode de treball que podran aplicar amb èxit al llarg de tota la vida.

La tutorització acadèmica de l'estudiant tal com l'hem vist en aquest taller, és a dir, integrada en el procés d'ensenyament i aprenentatge, es pot dur a terme en el marc acadèmic actual, centrat en l'adquisició de diverses habilitats i en l'avaluació continuada. Resulta particularment útil per anar donant informació als alumnes sobre el seu procés d'aprenentatge. La meua experiència en l'aplicació d'aquestes tècniques encara és molt breu, perquè només fa dos mesos que he començat a fer servir la tutoria com a veritable eina de suport i com a via de comunicació amb els estudiants per parlar del seu procés d'aprenentatge, però la primera impressió que he rebut és que, si els estudiants adquireixen el compromís de seguir un pla de tutories i d'avaluació continuada, estan més motivats, potser perquè el fet d'anar elaborant petites parts del projecte que seran avaluades a mesura que es van enllestint els dona la sensació de control sobre la pròpia feina. També és possible que la disponibilitat del suport del docent i l'intercanvi constant d'opinions sobre la pròpia feina sigui un factor estimulant.

SUPORT I TUTORITZACIÓ ACADÈMICA DE L'ESTUDIANT

Activitat pràctica

Recursos útils per orientar l'activitat docent, especialment en l'aspecte de la tutorització:

TYPES OF WRITING: TEXTUAL ANALYSIS (Utah Valley University)

<http://www.uvu.edu/owl/infor/Types%20of%20Writing%20-%20Textual%20Analysis%202.pdf>

És una guia amb indicacions per dur a terme anàlisis de textos. És útil per a la meua disciplina (Filologia Romànica) perquè treballem, sobretot, amb les fonts primàries, és a dir, amb els textos medievals, i sovint els estudiants es troben desorientats pel que fa al procediment que han de seguir quan se'ls demana que analitzin un text.

ESSENTIAL WRITING RESOURCES (Utah Valley University)

<http://www.uvu.edu/owl/resource/writingresources/index.html>

Ofereix enllaços a tots els materials que els estudiants poden necessitar a l'hora d'escriure: guies de redacció, gramàtiques i obres de referència (diccionaris). El fet de reunir tots els recursos en una llista els ajuda a estalviar temps i els en facilita la consulta.

RESEARCH WRITING RESOURCES (Utah Valley University)

<http://www.uvu.edu/owl/resource/researchresources/index.html>

És una altra guia d'escriptura, però més específicament orientada als resultats de la recerca. S'ofereixen diversos tipus d'informació: des de guies per trobar les fonts més útils i fiables fins a indicacions per consignar les referències bibliogràfiques.

SKILLS4STUDY: WRITING (Palgrave)

<http://www.palgrave.com/skills4study/studyskills/reading/index.asp>

Aquest apartat resulta útil per orientar els estudiants a l'hora d'escriure treballs en general, no només de literatura. El considero necessari per a qualsevol estudiant, independentment de la disciplina a què es dediqui. Ofereix instruccions per a cada fase del procés d'elaboració del text.

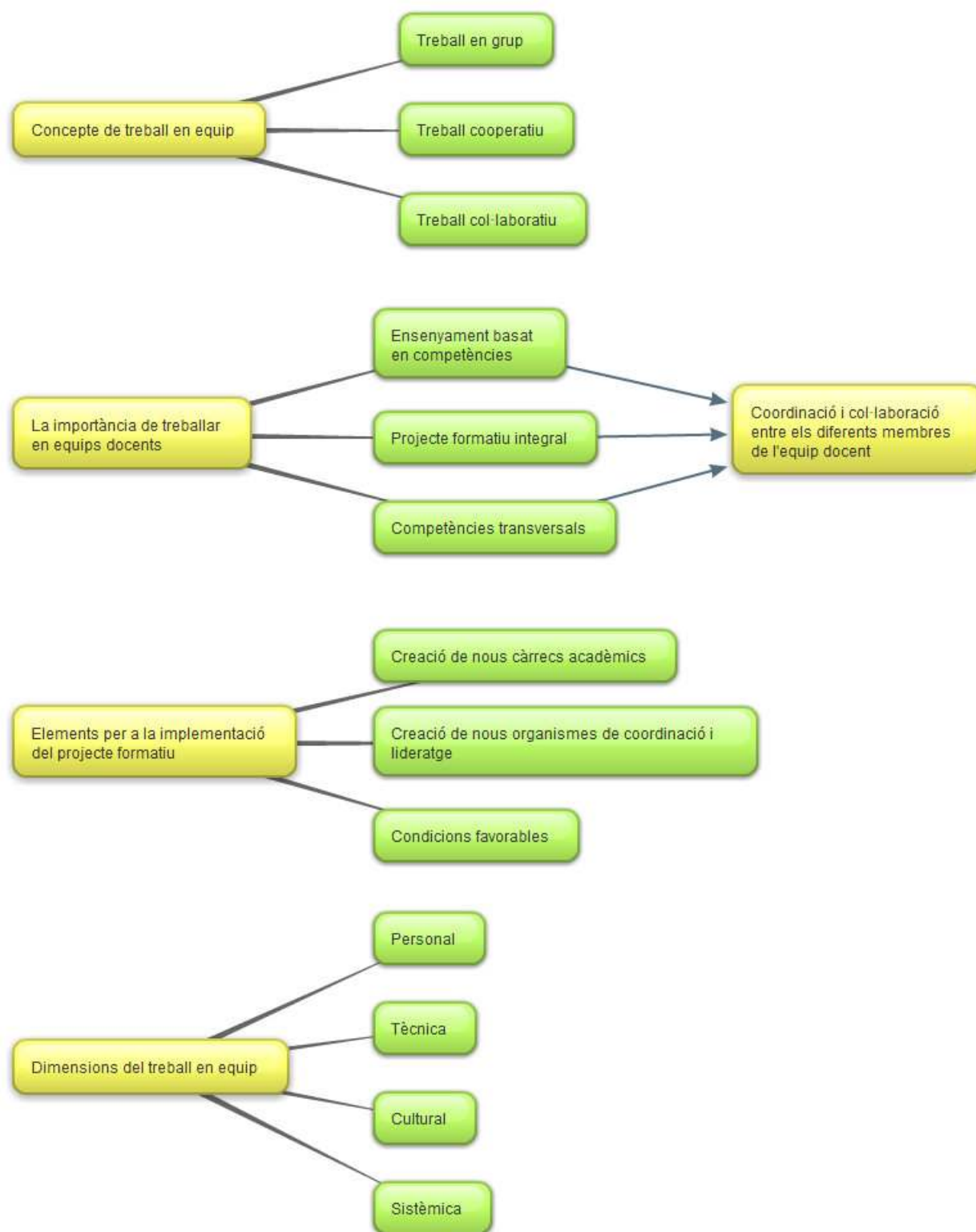
SKILLS4STUDY: THINKING (Palgrave)

<http://www.palgrave.com/skills4study/studyskills/thinking/index.asp>

Una de les competències que han d'assolir els estudiants en algunes de les assignatures del grau de Romàniques és la capacitat de pensar de manera crítica. Aquesta guia ofereix orientacions per a una tasca que, sovint, per als docents és difícil d'ensenyar.

TREBALL EN EQUIPS DOCENTS

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

El treball col·laboratiu en equips docents és una eina útil i enriquidora per a la tasca docent. De fet, el treball en grup dins dels departaments és necessari per garantir la coordinació i la cohesió de les matèries i les assignatures d'un grau. A més, l'intercanvi de punts de vista entre docents amb diferents nivells de formació i experiència pot contribuir a una visió global de la tasca docent més completa i més oberta a noves possibilitats. També és cert que l'efectivitat del treball en equip depèn en bona mesura de la voluntat de tots els membres per fer que el conjunt funcioni. Això implica bona disposició i respecte cap a les opinions dels altres i una mentalitat oberta davant d'alternatives que no ens havíem plantejat individualment. A la nostra institució encara no tenim una tradició consolidada de treball en equips docents, però això no ha d'impedir que en el futur es vagi implantant aquesta dinàmica. En aquest sentit, cal tenir ben clares les condicions idònies per a l'efectivitat del treball col·laboratiu: claredat dels objectius, bona organització de l'equip, definició de les tasques de cada un dels membres, lideratge positiu i, sobretot, respecte i ganes de treballar en un projecte comú i integral. Una planificació de la docència sòlida i coherent, que clarifiqui objectius i continguts, tal i com la vam veure en el taller que s'hi va dedicar, pot facilitar en gran mesura la coordinació i la col·laboració dins dels equips docents. Per una altra banda, considero que les reflexions que van sorgir a propòsit del taller "Gestió de l'estrès" també poden ajudar a mantenir unes relacions fluïdes i relaxades dins de l'equip de treball.

RECURSOS DOCENTS ACCESSIBLES A LA UB

Esquema i reflexions

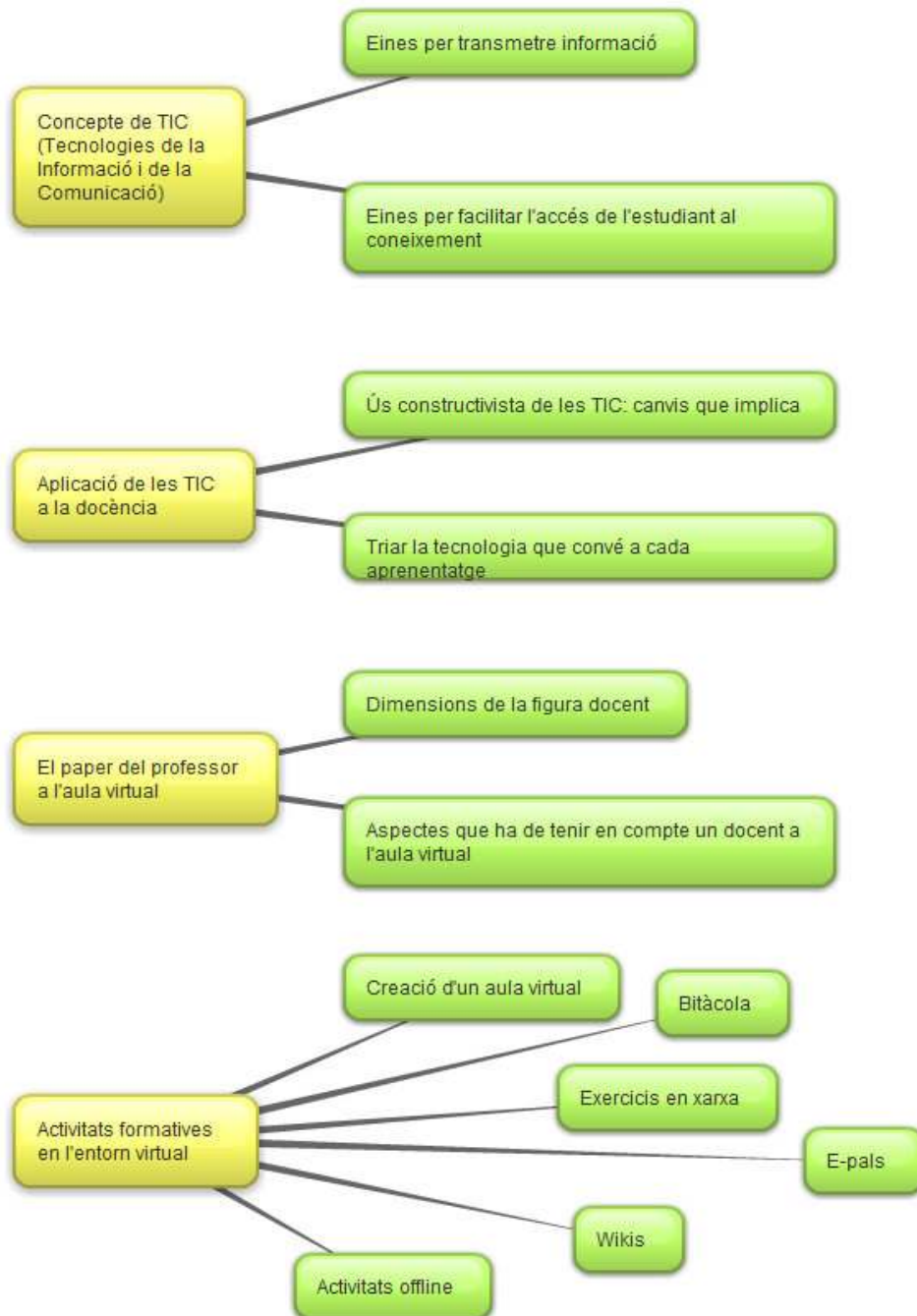

Reflexions i possibilitats d'aplicació

El contingut d'aquest taller és eminentment pràctic, i per això ja hem aplicat els coneixements treballats durant les sessions del màster: hem explorat els recursos del CRAI, hem creat un compte de RefWorks i hi hem afegit referències... També cal dir que, tot i que alguns recursos tenen aplicacions a la docència, el contingut del taller és útil, sobretot, per a tasques de recerca. Això no és negatiu, sinó més aviat al contrari: no només ens pot servir per millorar la nostra feina com a investigadors, sinó també per ajudar els alumnes (per exemple, durant les sessions de tutoria) en el seu procés d'aprenentatge i en l'assoliment de certes competències que han de dominar, com la cerca d'informació i la gestió de referències bibliogràfiques. En aquest sentit, crec que els continguts treballats en aquest taller poden servir com a material de suport per a qualsevol assignatura i per a qualsevol disciplina. També penso que els docents hem de donar a conèixer als alumnes els serveis que ofereix el CRAI perquè en treguin el màxim partit.

APLICACIÓ DE LES TIC A LA DOCÈNCIA

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

La reflexió que sorgeix després d'haver assistit a aquest taller és, d'alguna manera, diferent a la que podia preveure abans de començar-lo. Reconec que les meves expectatives anaven en un altre sentit i que esperava que se'ns presentessin les TIC com la panacea que ha de salvar el

sistema d'ensenyament superior en els pròxims anys. Davant d'aquesta perspectiva, adoptava una actitud escèptica, perquè considerava (i encara considero) que les TIC han de ser una eina al servei del docent i dels alumnes, i no a la inversa. Per això em va sorprendre gratament comprovar que la doctora Escofet no pretenia convèncer-nos de la necessitat de fer servir les TIC ni obligar-nos a introduir-les a la nostra pràctica docent, sinó que ens convidava a reflexionar sobre les possibles maneres d'integrar-les al procés d'aprenentatge sense que fossin un simple accessori, sinó com a part integrant del desenvolupament de l'assignatura. En altres paraules, no es tracta d'enlluernar els alumnes exhibint el nostre domini de les TIC (en molts casos, ells són, segurament, molt més competents que nosaltres), sinó de fer-les servir com a eines per facilitar l'accés a la informació i l'adquisició dels coneixements. Hem d'adoptar una actitud reflexiva, valorant les nostres necessitats reals i considerant els objectius d'aprenentatge, per aconseguir que les TIC estiguin al nostre servei i no al contrari. De cara al futur, seria interessant explorar les possibilitats d'explotació de les eines que ens ofereixen les TIC en l'elaboració d'activitats de treball i d'avaluació, de materials docents i de documents de treball.

EXEMPLES PRÀCTICS DE L'APLICACIÓ DE LES TIC A LA DOCÈNCIA

Ús d'hipervincles

Pràctica de lectura de textos romànics

Le charroi de Nîmes

Comentari etimològic i d'estil

4. Les rialles de Guillem (v. 44, 459, 478)

-Les rialles de Guillem són un altre tret característic de l'heroi. Apareixen en moments determinats de l'acció narrativa. La primera vegada és quan Guillem s'assabenta que el rei l'ha exclòs a ell i al seu nebot Bertran del repartiment de feus:

I [...] Li quens Guillelmes fu molt gentis et ber: Sa venoison fist a l'ostel porter. En mi sa voie a Bertran encontré, Si li demande: "Sire niés, dont venez?" Et dist Bertran: "Ja orroiz veritez; De cel palés ou grant piece ai esté; Assez i ai oï et escouté. Nostre emperere a ses barons fievez: Cel done terre, cel chastel, cel citez, Cel done vile selonc ce que il set; Moi et vos, oncle, i somes oublíé. De moi ne chaut, qui sui un bachelier, Mes de vos, sire, qui tant par estes ber Et tant vos estes traveilliez et penez De nuiz veilliez et de jorz jeünez." Ot le Guillelmes, s'en a un ris gité: "Niés", dit li cuens, "tot ce lessiez ester. Isnelement alez a vostre hostel Et si vos fetes gentement conraer, Et ge irai a Looys parler."	I [...] <i>El comte Guillem es va comportar com un gentilhome: va fer portar la caça al seu hostatge. Al mig del camí es va trobar Bertran, i li va demanar: "Senyor nebot, d'on veniu?" I Bertran va dir: "Ara escoltareu la veritat. Vinc d'aquell palau, on he estat una bona estona; ja hi he sentit i escoltat prou. El nostre emperador ha distribuït feus entre els seus barons: a aquest li dona unes terres, a aquell un castell, a l'altre una ciutat, a aquest una vila, segons el que sap; vós i jo, oncle, hem estat oblidats. Per mi no em fa res, perquè sóc un jove cavaller, però per vós sí, senyor, que sou tan noble, que us heu esforçat tant i heu passat tantes penalitats, heu vetllats tante nits i heu dejunat tants dies." Guillem ho va sentir i va deixar anar una rialla: "Nebot, va dir el comte, deixeu estar tot això. Aneu ràpidament al vostre hostatge i feu-vos alimentar a pler, i jo aniré a parlar amb Lluís."</i>

(vv. 29-48)

PRÀCTICA DE LECTURA DE TEXTOS ROMÀNICS

Textos lírics

Traducció guiada

"Gaiete et Oriour"

Feu clic en els enllaços per accedir a la pàgina del diccionari on podreu trobar la paraula subratllada o la remissió corresponent:

Lou samedi asoir fat la semaine: Gaiete et Oriour, serors germaine,	

Main et main vont baignier a la fontaine. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. L'anfes Gerairs revient de la cui(n)tainne; S'ait chosit Gaïete sor la fontaine; Antre ces bras l'ait pris, soueïf l'a strainte. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. "Qant avrés, Oriour, de l'ague prise, Reva toi en arriere, bien seis la ville; Je remainra Gerairt, ke bien me priset." Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. Or s'an vat Oriour stinte et marrie; Des euls s'an vat plorant, de cuer sospire, Cant Gaïete sa suer n'an moïnet mie. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. "Lasse, fat Oriour, com mar fui nee! J'a laxiet ma serour an la vallee; L'anfes Gerairs l'an moine an sa contree!" Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. L'anfes Gerairs et Gaïe s'an sont torneit; Lor droit chemin ont pris vers sa citeit; Tantost com il i vint, l'ait espouseit. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment.	

Le pont Mirabeau ([Guillaume Apollinaire](#), *Alcools*, 1913)

Sous [le pont Mirabeau](#) coule la Seine
 Et nos amours
 Faut-il qu'il m'en souviene
 La joie venait toujours après la peine
 Vienne la nuit sonne l'heure
 Les jours s'en vont je demeure

Les mains dans les mains restons face à face
 Tandis que sous
 Le pont de nos bras passe
 Des éternels regards l'onde si lasse
 Vienne la nuit sonne l'heure
 Les jours s'en vont je demeure

L'amour s'en va comme cette eau courante
 L'amour s'en va
 Comme la vie est lente
 Et comme l'Espérance est violente
 Vienne la nuit sonne l'heure

Les jours s'en vont je demeure
Passent les jours et passent les semaines
Ni temps passé
Ni les amours reviennent
Sous le pont Mirabeau coule la Seine
Vienne la nuit sonne l'heure
Les jours s'en vont je demeure

“Le pont Mirabeau” és un dels poemes més coneguts d'Apollinaire, i ha estat interpretat per diversos artistes. Una de les versions més recents és la que va incloure el cantant francès [Marc Lavoine](#) a l'àlbum “Marc Lavoine”, de l'any 2001.

Apollinaire va escriure aquest poema arran de la ruptura amb la seva amant, la pintora [Marie Laurencin](#). Feu clic [aquí](#) per veure algunes de les seves obres més famoses.

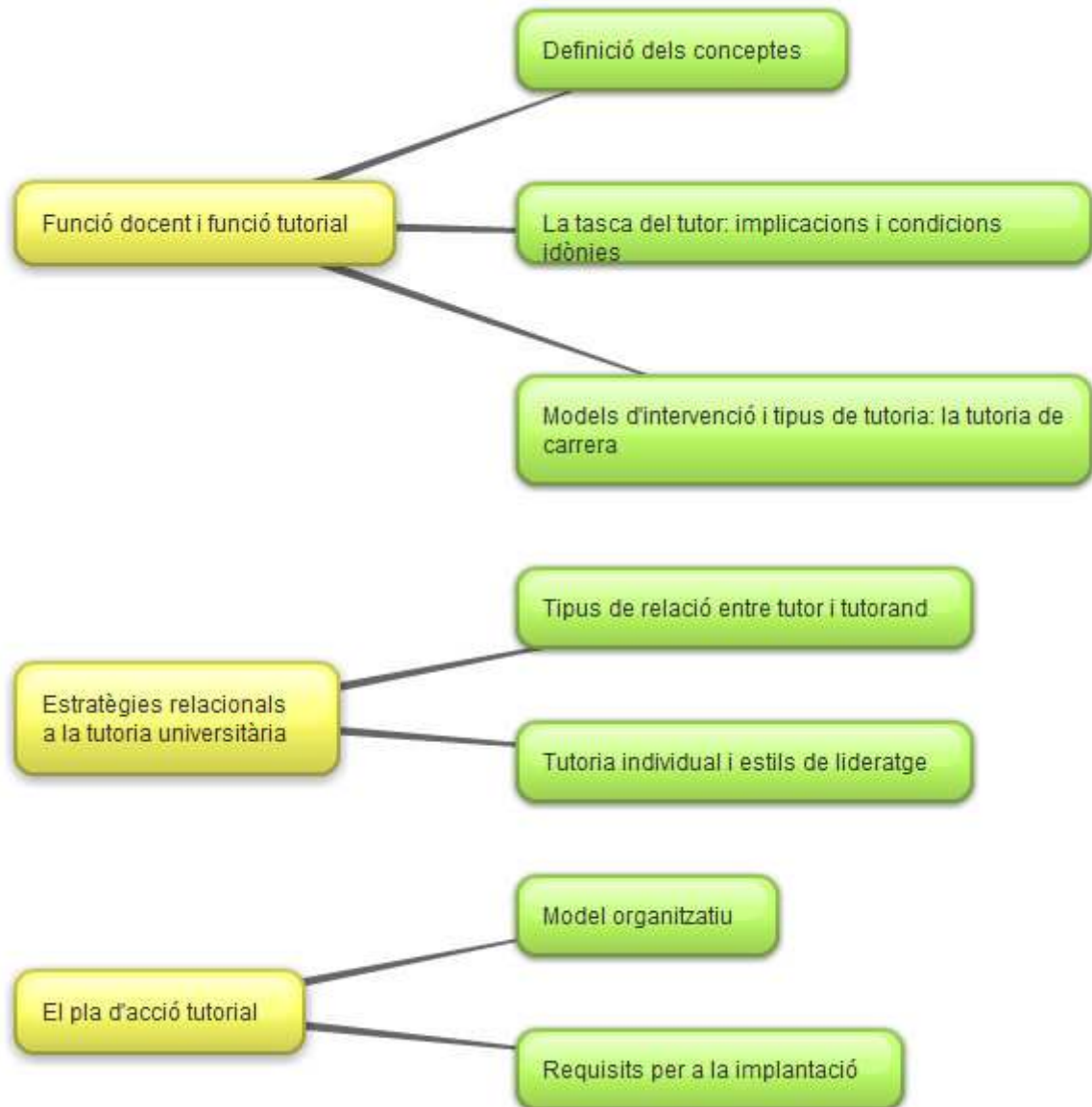

Retrat de Mademoiselle Chanel, 1923

LA TUTORIA UNIVERSITÀRIA

Esquema i reflexions

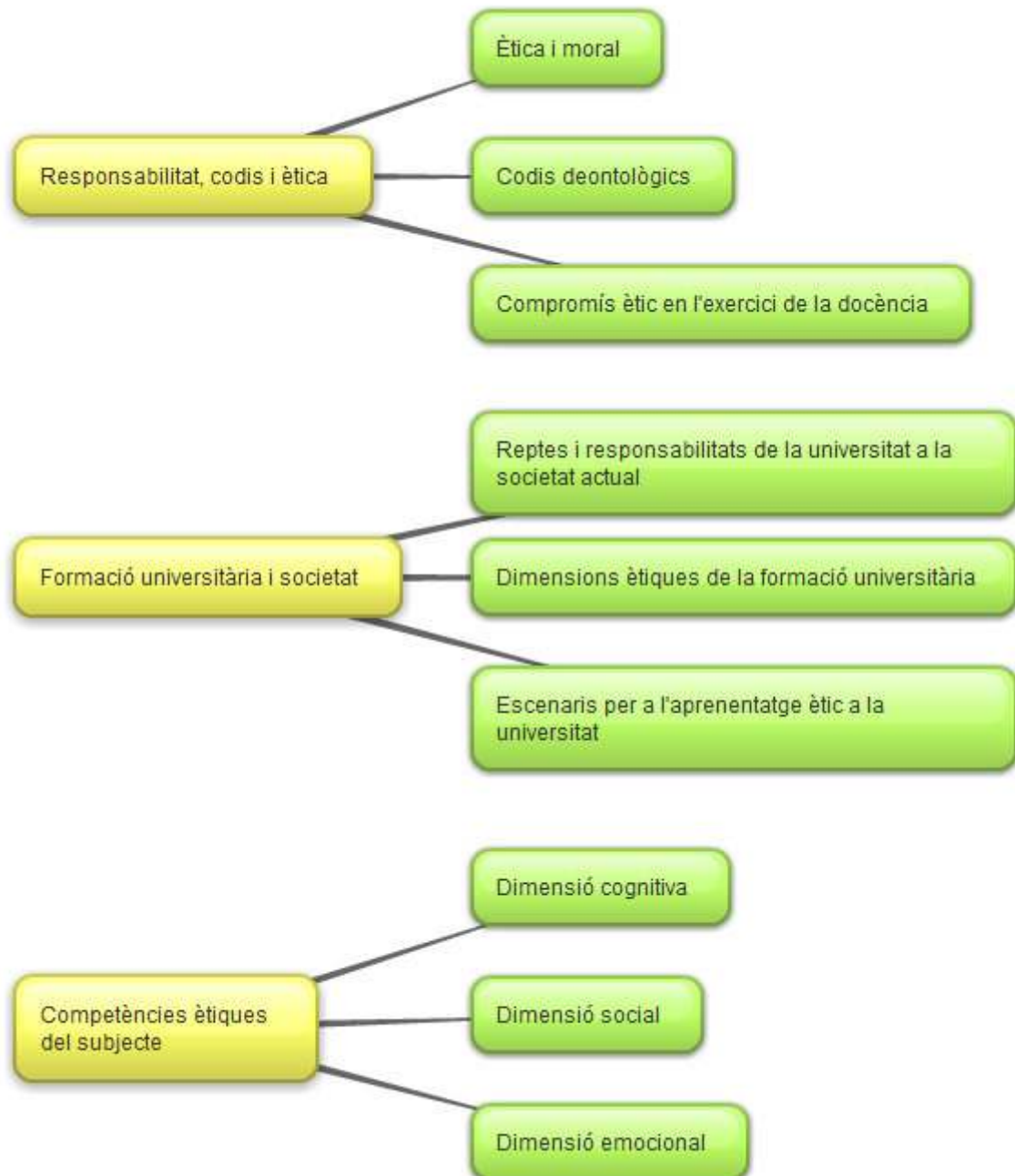
Reflexions i possibilitats d'aplicació

La tutoria universitària, tal i com ens l'han presentat en aquest taller, és una eina de suport fonamental per al desenvolupament acadèmic i professional dels alumnes. És particularment interessant el concepte de tutoria de carrera: un professor que acompanya l'alumne al llarg del procés formatiu. Personalment, no he tingut cap experiència directa relacionada amb aquest tipus de tutoria, però m'agradaria molt veure com s'aplica en el grau de Filologia Romànica i els resultats que dona. En qualsevol cas, penso que els docents hem de fer tot el que estigui en les

nostres mans per integrar les tasques pròpies de la tutoria a la nostra pràctica diària, especialment en els casos en què no hi ha un pla d'acció tutorial definit per a la carrera. La disposició a escoltar, orientar i assessorar l'estudiant no ha de ser exclusiva del professor tutor, sinó que ha de formar part de l'ofici docent. Per això em sembla particularment rellevant la remarca que es va fer, a propòsit dels requisits per a l'aplicació del pla d'acció tutorial, sobre la necessitat de considerar la tutoria com una activitat més dins de la tasca formativa. Crec que les funcions del tutor, encara que no es trobin regularitzades dins d'un pla institucional, han de formar part, en major o menor mesura, de la tasca docent quotidiana. Almenys, en la mesura que és possible, jo intento fer-ho. En aquest aspecte, els continguts d'aquest taller es poden relacionar amb les sessions dedicades al suport i la tutorització acadèmica de l'estudiant, ja que aquesta mena d'atenció a l'alumne pot compensar, almenys en part, l'absència d'un pla ferm de tutoria de carrera en centres determinats.

ÈTICA I RESPONSABILITAT DOCENT

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

La qüestió de si els docents universitaris hem d'incloure continguts sobre ètica en la nostra activitat professional és controvertida. Sovint, el concepte d'"aprenentatge ètic" es confon amb la inclusió de valoracions morals en la tasca docent; per exemple, amb l'intent de provocar una

certa inclinació o una reacció determinada en els alumnes que coincideixi amb allò que el docent considera correcte o moralment acceptable. Aquest taller ha deixat clara la diferència entre els dos conceptes i ha mostrat que l'aprenentatge ètic no consisteix a manipular el pensament i els judicis dels alumnes, sinó, precisament, a oferir-los eines perquè puguin valorar la realitat de manera crítica i constructiva. Pel que fa als àmbits en què els docents podem transmetre aquesta mena de coneixements, crec que el bagatge ètic de cada professor forma part del que s'anomena "currículum ocult", és a dir, de tot allò que transmet de manera no explícita: actitud, manera de comportar-se, manera de tractar els alumnes i els companys, dinàmica de treball... Per això penso que els docents sempre hem de tenir molt clar el paper que juguem en el procés d'aprenentatge dels alumnes no només com a transmissors de coneixements, sinó també com a exemples o models de conducta. També estic convençuda que els docents, en la nostra tasca diària, transmetem aquests valors ètics de manera constant i inconscient, perquè formen part de la nostra identitat professional. Concretament, penso que les tutories (ja siguin d'assignatura o de carrera) ofereixen un espai privilegiat per vehicular aquesta mena de valors als estudiants.

TÈCNICA VOCAL I ORATÒRIA

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

La utilitat d'un taller sobre tècnica vocal i oratòria per al professorat universitari és indiscutible. Els continguts que es detallen al pla docent d'aquest taller fan pensar en l'adquisició d'una sèrie de recursos destinats a treure el màxim partit de la veu no només com a eina de transmissió d'uns coneixements, sinó també com a eina de comunicació entre els docents i els estudiants, com un mitjà a través del qual els alumnes poden rebre informació addicional sobre els continguts que transmet el docent; per exemple, el to de veu, l'èmfasi, l'expressivitat del professor o de la professora pot ajudar els estudiants a valorar quina és la rellevància d'un contingut determinat dins del programa de l'assignatura. A més, una inflexió adequada de la veu, acompanyada d'una gestualitat convenient, poden fer que el docent mantingui l'atenció dels estudiants i que aquests rebin el coneixement de manera més efectiva, implicant-se en la tasca del docent de manera més significativa a com ho farien davant d'una exposició asèptica i

monòtona. Tanmateix, i malgrat les expectatives que el pla docent ens havia fet concebre, a la pràctica el taller no ens va proporcionar aquestes eines, ja que pràcticament es va limitar a un comentari superficial de la tècnica vocal de cada docent novell (que havíem demostrat en una breu intervenció improvisada) i, després, a pràctiques de fonètica en grup. D'aquesta manera, no vam arribar a tractar alguns dels continguts que es detallen al pla docent, com els recursos per mantenir l'atenció de l'auditori i per aconseguir un procés de comunicació més efectiu. En aquest sentit, el taller "Docència, aprenentatge i comunicació" va resultar molt més útil, ja que s'hi van tractar aquests continguts de manera directa, tant des del punt de vista teòric com des del pràctic. En conclusió, aquest taller va resultar decebedor, ja que, del que vam fer a classe, poca cosa podem aprofitar a la nostra tasca docent. Afortunadament, aquest terreny ja ha quedat cobert de manera eficient i satisfactòria per altres tallers del màster.

GESTIÓ DE L'ESTRÈS

Esquema i reflexions

Reflexions i possibilitats d'aplicació

Aquest taller ha estat una de les poques ocasions que hem tingut per parlar dels problemes que realment ens afecten en la tasca docent, i no només de les qüestions teòriques sobre com haurien de ser els nostres entorns. Ens ha proporcionat eines útils per gestionar les situacions que ens provoquen estrès, tant en l'aspecte personal (gestió del temps, sensació d'estar sotmès a pressió, sensació d'excés de feina) com intrapersonal (relacions amb els superiors, amb els companys de departament i amb els estudiants). En aquest sentit, els continguts del taller es poden relacionar amb les qüestions que es van comentar durant les sessions dedicades a "Ètica i responsabilitat docent" i, ja en un sentit més tècnic, a "Suport i tutorització acadèmica de l'estudiant" i "La tutoria universitària": la manera com gestionem les pròpies

emocions ens pot ajudar a establir vies de comunicació amb els altres (en aquest context, els alumnes) i a entendre com es poden sentir en un moment determinat. Així, doncs, les possibilitats d'aplicació dels continguts treballats en aquest taller són infinites, no només en l'àmbit docent, sinó també en la vida en general. El que més destacaria dels conceptes que hem treballat en aquest taller és la necessitat de reconèixer, en primer lloc, les pròpies emocions. Aquest reconeixement és el primer pas per arribar a entendre-les i a gestionar-les, i també és el camí per arribar a entendre les emocions dels altres i a establir empatia amb ells. També m'agradaria destacar el concepte d'esdeveniments no rellevants: crec que és important esbrinar si un esdeveniment que, en una situació determinada, ens genera ràbia o nerviosisme mereix realment que hi dediquem les nostres energies. Aquesta habilitat de distingir entre els esdeveniments que són realment importants i els que no ens podria estalviar moltes enrabiades inútils i ens permetria canalitzar les energies per fer-ne un ús més eficient.

APLICACIÓ PRÀCTICA DELS CONTINGUTS D'ALGUNS TALLERS DEL MÀSTER EN DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA PER A PROFESSORAT NOVELL A ASSIGNATURES DEL GRAU DE FILOLOGIA ROMÀNICA

Aquest curs he decidit començar a implantar, de manera experimental, algunes de les pràctiques docents que hem conegut a través dels tallers del màster. En concret, vull posar en marxa un sistema d'avaluació continuada, que, al meu parer, és una de les modificacions més urgents que he de dur a terme en la meva tasca docent. Fins ara, entenia el procés d'avaluació continuada com una acumulació de qualificacions, resultat d'activitats aïllades, que, al final del curs, es valoraven en conjunt per obtenir la nota final. Però, gràcies als tallers del màster, he après que el concepte d'avaluació continuada implica l'elaboració d'un sol treball al llarg del curs, és a dir, que totes les activitats que es van fent tinguin un objectiu comú. D'aquesta manera, l'alumne pot construir el seu propi coneixement a través del desenvolupament d'un projecte personal.

La carpeta d'aprenentatge m'ha semblat un format adequat per a aquest propòsit, així que he adaptat els continguts teòrics que vam veure al taller corresponent per crear un programa segons el qual els alumnes que s'acullin a l'avaluació continuada elaboraran un treball al llarg del curs i aniran presentant a la docent parts del seu projecte en diverses etapes d'elaboració. La presentació d'aquestes parts del treball es durà a terme en sessions de tutoria personalitzades, durant les quals la docent avaluarà i assessorarà l'alumne en el desenvolupament de la seva tasca.

He decidit posar en pràctica aquest sistema a l'assignatura "Pràctica de lectura de textos romànics". És una assignatura obligatòria del segon curs del grau de Filologia Romànica. Com que el curs 2009-2010 s'impartia per primera vegada, m'ha semblat un terreny adequat per implantar aquestes innovacions docents.

L'assignatura s'imparteix durant el segon quadrimestre, i, tal com detalla el pla docent, consta de 48 hores de treball a classe, distribuïdes en sessions d'una hora i mitja que s'imparteixen dos cops per setmana. A més, els alumnes han de fer 42 hores de treball tutelat i 60 d'aprenentatge autònom. Les sessions es duen a terme en un aula equipada amb ordinador, pantalla i projector, de dimensions adequades al nombre d'alumnes matriculats, que, en aquest curs 2009-2010, eren cinc. Dels cinc estudiants, quatre van optar per l'avaluació continuada, i un per l'avaluació única. Aquest és l'únic grup de l'assignatura.

Pel que fa al programa, la dinàmica habitual al meu departament és oferir al professor encarregat de la docència de cada assignatura el pla docent corresponent perquè elabori el programa al seu criteri, sempre dins dels paràmetres establerts pel pla docent. Així, per elaborar el programa d'aquesta assignatura vaig parlar amb la meva mentora i amb altres professors del departament per elaborar una llista d'obres literàries que no es treballassin en altres assignatures i que poguessin servir com a objecte de les pràctiques que havíem de desenvolupar a classe. La selecció de textos que va resultar d'aquest procés és la que figura al quadern de treball dels alumnes, on també hi ha algunes activitats dissenyades per aprofundir en l'anàlisi de les lectures.

Tot seguit trobareu una sèrie de documents que us permetran fer-vos una idea del context de l'assignatura, dels materials que s'hi han fet servir, del caràcter de les sessions i del desenvolupament del programa. Aquest documents són:

- el pla docent de l'assignatura,
- el programa de l'assignatura,
- l'antologia de textos que es proporciona als alumnes i que es fa servir a classe,
- les fitxes de seguiment de les tutories mantingudes amb els alumnes que es van acollir al sistema d'avaluació continuada,
- algunes reflexions finals sobre els aspectes positius de l'experiència i els punts en què cal millorar.

Pla docent de l'assignatura “Pràctica de lectura de textos romànics”

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Pràctica de Lectura de Textos Romànics
Codi de l'assignatura: 362439
Curs acadèmic: 2010-2011
Coordinació: ELENA LOSADA SOLER
Departament: Dept. Filologia Romànica
Departament: Òrgans de govern
Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials 48

Pràctiques de problemes 48

Treball tutelat/dirigit 42

Aprenentatge autònom 60

Recomanacions

No hi ha requisits específics per a aquesta assignatura.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Transversals de la titulació

-Coneixement dels conceptes i mètodes de la literatura comparada. Aplicació dels mètodes comparatistes a llengües i literatures.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a habilitats, destreses

— Interpretar, tant des del punt de vista lingüístic com cultural i literari, qualsevol text de la tradició romànica medieval.

Blocs temàtics de l'assignatura

Atès el caràcter eminentment pràctic de l'assignatura, el desenvolupament de les classes consistirà en la traducció, el comentari lingüístic i literari i la contextualització cultural d'una antologia de textos elaborada pel professorat.

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia docent es basa en les classes pràctiques i els exercicis o treballs que hauran de dur a terme els estudiants.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i en els termes establerts es podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'adaptarà al format d'avaluació única. Els criteris d'avaluació de l'assignatura es concretaran amb més detall en el programa de l'assignatura.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Fonts d'informació bàsiques

Es determinaran en el programa de l'assignatura.

PROGRAMA

362439 PRÀCTICA DE LECTURA DE TEXTOS ROMÀNICS

Objectius

Adquirir les eines necessàries per llegir, traduir i entendre textos medievals de diverses èpoques i de gèneres diferents i per situar-los en el context corresponent, ja sigui en l'aspecte lingüístic, cultural o històric.

Desenvolupar una lectura crítica dels textos i expressar valoracions sobre els aspectes que se'n considerin més representatius.

Programa

1. Textos medievals i lectors contemporanis.
2. Textos èpics: *Le Charroi de Nîmes*.
3. Novel·la: *Le Roman d'Eneas*.
4. Un gènere particular: *Aucassin et Nicolette*.
5. Textos lírics de la tradició francesa: comentari lingüístic i literari.
6. Propostes de lectura.

Metodologia

La metodologia d'aquesta assignatura és eminentment pràctica, i es basa en la lectura, la traducció i el comentari de textos a classe. Els alumnes hauran de preparar fora de l'aula traduccions i lectures per a sessions determinades.

Avaluació

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i termes establerts es podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'ha d'adaptar al format d'avaluació única. Els termes de l'avaluació continuada i de l'avaluació única s'especifiquen tot seguit:

Avaluació continuada

L'aprenent haurà d'elaborar una guia de lectura d'una obra, d'un autor o d'un gènere de la seva elecció. L'objectiu de la seva tasca és desenvolupar una lectura crítica i original de textos medievals i comunicar les conclusions del seu estudi. Amb aquesta finalitat, es plantejarà als aprenents una situació inicial que donarà un sentit a la seva recerca: se'ls demanarà que imaginin que, com a professionals de la romanística, han rebut l'encàrrec de preparar unes sessions de lectures públiques per a un centre cultural o educatiu. Així, hauran d'escollir una obra o un conjunt de textos que considerin representatius, justificar-ne la tria i elaborar una proposta de lectura basada en uns criteris determinats, que han de portar a l'assoliment d'un objectiu (per exemple, fer l'estudi d'un motiu, d'un personatge, o mostrar la pervivència d'un aspecte determinat en l'actualitat).

La guia de lectura haurà de contenir els apartats següents:

6. **Presentació d'objectius i de criteris:** què és el que es vol mostrar i en quins aspectes de l'obra se centrarà la lectura per aconseguir-ho.
7. **Descripció del mètode o de les eines que es faran servir per assolir aquest objectiu** (comentari lineal, comentari comparatiu, comentari organitzat per temes...).
8. **Desenvolupament dels continguts.** En aquesta part del treball, l'aprenent pot aportar materials diversos (imatges, fotocòpies, material audiovisual...). Les úniques condicions que s'exigeixen són que la feina sigui **científicament rigorosa** (que cada afirmació sigui ben fonamentada) i que hi hagi **aportacions personals** (no ha de ser una còpia de materials publicats). Aquest apartat representa el cos del treball, i ha d'incorporar la selecció i el comentari dels textos que l'aprenent consideri rellevants per a l'objectiu.
9. **Conclusió.** Es tracta d'una valoració final, en la qual cal relacionar el resultat del treball amb els objectius que s'havien fixat al començament.
10. **Bibliografia.**

L'aprenent haurà de presentar al docent la feina duta a terme en diverses tutories que tindran lloc al llarg del quadrimestre, d'acord amb el calendari següent:

- **8 i 10 de març:** presentació dels punts 1 i 2.
- **12 i 14 d'abril:** presentació dels textos seleccionats per al punt 3.
- **10 i 12 de maig:** presentació dels comentaris dels textos seleccionats per al punt 3.
- **26 i 31 de maig, 2 de juny:** presentació i defensa del treball complet.

Els alumnes que decideixin acollir-se a la modalitat d'avaluació continuada i que assoleixin els objectius de la matèria de manera satisfactòria no hauran de fer l'examen. Cal recordar, però, que aquesta modalitat exigeix un **compromís ferm** dels aprenents pel que fa a dates i terminis de lliurament.

Avaluació única

Consistirà en un examen escrit. L'aprenent haurà de contextualitzar i comentar un recull de textos de les obres treballades durant el curs. S'exigirà que desenvolupin els aspectes següents:

- autoria, època, gènere
- situació de l'obra respecte de la tradició
- comentari crític basat en els elements que l'aprenent consideri representatius d'aquell text en particular

Bibliografia

Lectures obligatòries

Le Charroi de Nîmes / Los Carros de Nîmes, ed. de Victoria Cirlot i Alain Verjat, Barcelona, Bosch, 1993

El libro d'Eneas, introducció, traducció i notes d'Esperanza Bermejo, Barcelona, EUB, 1995

Aucassin y Nicolette, traducció d'Álvaro Galmés de Fuentes, Madrid, Gredos, 1998

Lectures recomanades

Aucassin et Nicolette / Aucassin y Nicolette, ed. de Victoria Cirlot, Barcelona, El Festín de Esopo, 1983

AUERBACH, E., *Lenguaje literario y público en la baja latinidad y en la Edad Media*, Barcelona, Seix Barral, 1966

BEC, P. *La lyrique française au Moyen Âge (XII-XIII siècles)*, 2 vols, París, Picard, 1977-78

GARCÍA GUAL, C., *Las primeras novelas. Desde las griegas y latinas hasta la Edad Media*, Madrid, Gredos, 2008

GARCÍA GUAL, C., *Primeras novelas europeas*, Madrid, Istmo, 1974

Le Roman d'Enéas / La novela de Eneas, introd., trad. i notes d'Ana M. Holzbacher, París-Roma, Memini, 1999

REAL, E., *Épica medieval francesa*, Madrid, Síntesis, 2002

RIQUER, M. de, *Los cantares de gesta franceses*, Madrid, Gredos, 2009

VARVARO, A., *Literatura románica de la Edad Media*, Barcelona, Ariel, 1983

ZINK, M., *Introduction à la littérature française du Moyen Âge*, París, Le Livre de Poche, 1993

ANTOLOGIA DE TEXTOS

1. Le charroi de Nîmes

Pròleg: presentació de l'heroi (vv. 1-13)

I	I
[...]	[...]
Oez, segnor, Dex vos croisse bonté, Li glorieus, li rois de maiesté! Bone chançon plect vous a escouter Del meilleur home qui ainz creüst en Dé? C'est de Guillelme, le marchis au cort nes, Conme il prist Nymes par le charroi monté; Aprés conquist Orenge la cité Et fist Guibor baptizier et lever Que il toli le roi Thiebaut l'Escler; Puis l'espousa a moillier et a per, Et desoz Rome ocist Corsolt es prez. Molt essauça sainte crestientez. Tant fist en terre qu'es ciels est coronez.	<i>Escolteu, senyors, que Déu gloriós, el rei de majestat, us augmenti la bondat! Us plau escoltar la bella cançó del millor home que mai ha cregut en Déu? És la de Guillem, el marquès del nas curt; diu com va prendre Nîmes amb el carreteig que va organitzar; després va conquerir la ciutat d'Orange i va fer batejar Guibor, la va apadrinar a la pila baptismal; la va arrabassar al rei sarraí Thiebaut, i després la va prendre com a muller i igual, i davant de Roma va matar Corsolt als prats. Va exaltar molt la santa cristiandat. Va fer tantes coses a la terra que és coronat als cels.</i>

(Anònim, *Le Charroi de Nîmes / Los Carros de Nîmes*, ed. i trad. de Victoria Cirlot i Alain Verjat, Barcelona, Bosch, 1993, vv. 1-13)

-El pròleg de *Le Charroi de Nîmes* conté alguns dels elements característics dels pròlegs de les cançons de gesta. Aquests elements es poden resumir en deu punts:

1. Un verb amb funció fàtica (sovint *oïr* en imperatiu), destinat a establir contacte amb el públic, al qual el joglar demana silenci i atenció.
2. Un apòstrofe per interpel·lar els destinataris, com ara *seignor*.
3. Una benedicció divina sobre l'auditori.
4. L'elogi de la cançó, sovint qualificada de *bone*.
5. En ocasions, una denigració d'altres obres.
6. La presentació de l'heroi.
7. Un breu resum del relat.
8. Menció de la pertinença a un cicle o de vincles estrets amb altres cançons famoses.
9. Insistència sobre la veritat de la cançó.
10. Cites de fonts, testimonis o proves materials que poden garantir la veritat de la cançó.

Identifiqueu quins d'aquests trets apareixen als versos 1-13.

Looÿs, sire," dist Guillelmes le ber, Dont ne te menbre del grant estor chanpel Que je te fis par desoz Rome es prez? La conbati vers Corsolt l'amiré, Le plus fort home de la crestienté N'en paenime que l'en peüst trover. De son brant nu me dona un cop tel Desor le hiaume que oi a or gemé Que le cristal en fist jus avaler.	<i>Senyor Lluís –va dir el baró Guillem–, així, no recordes la batalla que vaig lliurar per tu davant de Roma, al mig dels prats? Allà vaig lluitar amb l'emir Corsolt, l'home més fort que es pugui trobar en la cristiandat o en el món pagà. Amb la seva espasa desemeinada em va assestar un cop tal a l'elm d'or incrustat amb gemmes que portava que va fer caure les pedres a terra. Em va tallar el nasal per</i>

Devant le nes me copa le nase; Tresques narilles me fist son bran coler; A mes dos mains le m'estut relever; Grant fu la boce qui fu au renoer— Mal soit del mire qui le me dut saner!— Por ce m'apelent "Guillelmes au cort nes": Grant honte en ai quant vieng entre mes pers;	<i>davant del nas, i va fer arribar la seva espasa fins als meus nassos; amb les meves dues mans les vaig haver de recollir. Quan me'ls van arreglar em va quedar un gran bony, en mala hora sigui el metge que em va haver de guarir! Per això em diuen "Guillem el del nas curt".</i>

(vv. 133-148)

—"Oie", fait il, "la merci Deu del ciel, Mais que mon nes ai un pou acorcié; Bien sai mes nons en sera alongiez." Li cuens meïsmes s'est iluec baptisiez: "Des ore mais, qui mei aime et tient chier, Trestuit m'apelent, Franceis et Berruier, Conte Guillelme al Cort Nes le guerrier."	<i>—"Sí, estic sa", va respondre, "gràcies a Déu. Però el meu nas s'ha escurçat una mica; sé molt bé que el meu nom s'allargarà per això." Allà, el mateix comte es va batejar: "A partir d'ara, els que m'estimin i m'apreciïn, tant els de França com els de Berry, que em diguin comte Guillem el del Nas Curt, el guerrier."</i>

(Le Couronnement de Louis, vv. 1158-1164)

La força física de Guillem (vv. 53-57; 742-746; 1372-1378)

A pié descent soz l'olivier ramé, Puis en monta tot le marbrin degré. Par tel vertu a le planchié passé, Rompent les hueses del cordoan soller; N'i ot baron qui n'en fust esfraez.	<i>Va baixar sota l'olivera embrancada, i després va pujar l'escala de marbre. Trepitja l'entaulat amb tal força que trenca les polaines de les seves sabates de cuir cordovès; no hi havia cap baró que no quedés espaordit.</i>

(vv. 53-57)

XXVI [...] "Hé! gloz, lechierres, Diex confonde ton chief! Por quoi te paines de franc home jugier Quant en ma vie ne te forfis ge rien? Et si te peines de moi molt empirier? Par saint Denis a qui l'en vet proier, Ainz que t'en partes le te cuit vendre chier!" Il passe avent; quant il fu rebracié, le poing senestre li a mellé el chief, Hauce le destre, enz el col li asiet, L'os de la gueule li a par mi froissié; Mort le trebuche devant lui a ses piez. Li quens Guillelmes l'a sesi par le chief Et par les janbes li Tolosans Gautier, Par les fenestres le gietent el vergier Sor un pomier, que par mi l'ont froissié.	XXVI [...] <i>"Eh, tu, golafre, púrria, que Déu confongui el teu cap! Per què et molestes a jutjar un home de valor, quan mai de la vida no t'he faltat en res? I, així, t'esforces a criticar-me tant? Per sant Denis, a qui hom va a pregar, abans que marxis, t'ho faré pagar car!" S'avança; després d'arromangar-se, li clava un cop al cap amb el puny esquerre; alça el dret i li assesta un cop al coll; li ha trencat pel mig els ossos de la cara i el fa caure mort davant d'ell, als seus peus. El comte Guillem l'ha agafat pel cap, i el tolosà Gautier per les cames. El llencen per la finestra al jardí, sobre un pomer, que han partit per la meitat.</i>

(vv. 736-750)

Isnelement est en estant levé, Le poing senestre li a el chief mellé, Vers lui le tire, si l'avoit encliné, Hauce le destre, que gros ot et quarré, Par tel aïr li dona un cop tel, L'os de la gueule li a par mi froé, Que a ses piez l'a mort acravanté.	<i>S'ha aixecat ràpidament i li ha colpejat el cap amb el puny esquerre; l'atrau cap a ell, després li fa inclinar-se, aixeca el dret, que tenia gros i quadrat, i amb ira li dona un cop tal que li ha partit en dos els ossos de la cara i l'ha fet caure mort als seus peus.</i>

(vv. 1.372-1.378)

-Identifiqueu quins recursos es fan servir en els tres fragments que acabeu de llegir per representar la força física de Guillem.	

Et passe avant, quant se fu rebraciez, Le poing senestre li a meslé el chief, Halce le destre, enz el col li assiet: L'os de la gole li a par mi brisié; Mort le trebuche a la terre a ses piez.	<i>S'avança; després d'arromangar-se, li clava un cop al cap amb el puny esquerre; alça el dret i li assesta un cop al coll; li ha trencat pel mig els ossos de la cara i el fa caure mort davant d'ell, als seus peus.</i>

(*Le Couronnement de Louis*, vv. 129-133)

Et passe avant quant se fu rebracié. Le poing senestre li a mellé el chief, Hauce le destre, enz el col li assiet, L'os de la gueule li a par mi brisié, Mort le trebuche devant lui a ses piez.	<i>S'avança; després d'arromangar-se, li clava un cop al cap amb el puny esquerre; alça el dret i li assesta un cop al coll; li ha trencat pel mig els ossos de la cara i el fa caure mort davant d'ell, als seus peus.</i>

(*La Prise d'Orange*, vv. 1602-1606)

Les rialles de Guillem (v. 44, 459, 478)

I [...] Li quens Guillelmes fu molt gentis et ber: Sa venoison fist a l'ostel porter. En mi sa voie a Bertran encontré, Si li demande: "Sire niés, dont venez?" Et dist Bertran: "Ja orroiz veritez; De cel palés ou grant piece ai esté; Assez i ai oi et escouté. Nostre emperere a ses barons fievez: Cel done terre, cel chastel, cel citez, Cel done vile selonc ce que il set; Moi et vos, oncle, i somes oublíé. De moi ne chaut, qui sui un bachelier, Mes de vos, sire, qui tant par estes ber Et tant vos estes traveilliez et penez De nuiz veilliez et de jorz jeünez." Ot le Guillelmes, s'en a un ris gité: "Niés", dit li cuens, "tot ce lessiez ester. Isnelement alez a vostre hostel Et si vos fetes gentement contraer, Et ge irai a Looys parler."	I [...] <i>El comte Guillem es va comportar com un gentilhome: va fer portar la caça al seu hostatge. Al mig del camí es va trobar Bertran, i li va demanar: "Senyor nebot, d'on veniu?" I Bertran va dir: "Ara escoltareu la veritat. Vinc d'aquell palau, on he estat una bona estona; ja hi he sentit i escoltat prou. El nostre emperador ha distribuït feus entre els seus barons: a aquest li dona unes terres, a aquell un castell, a l'altre una ciutat, a aquest una vila, segons el que sap; vós i jo, oncle, hem estat oblidats. Per mi no em fa res, perquè sóc un jove cavaller, però per vós sí, senyor, que sou tan noble, que us heu esforçat tant i heu passat tantes penalitats, heu vetllats tante nits i heu dejunat tants dies." Guillem ho va sentir i va deixar anar una rialla: "Nebot, va dir el comte, deixeu estar tot això. Aneu ràpidament al vostre hostatge i feu-vos alimentar a pler, i jo aniré a parlar amb Lluís."</i>

(vv. 29-48)

XVI [...] A cez paroles s'en est li quens tornez; Par maltalant avale les degrez. En mi sa voie a Bertran encontré Qui li demande: "Sire oncle, dont venez?" Et dit Guillelmes: "Ja orroiz verité De cel palés ou ai grant piece esté: A Looys ai tencié et iré; Molt l'ai servi, si ne m'a riens doné." Et dit Bertran: "A maleïçon Dé! Vo droit segnor ne devez pas haster, Ainz le devez servir et hennorer, Contre toz homes garantir et tenser. [...] XVIII —Oncle Guillelmes, dit Bertran li senez, "Quar alons ore a Looys parler Et moi et vos en cel palés plénier Por querre un don dont me sui porpensé. —Quiex seroit il?" dit Guillelmes le ber. Et dit Bertran: "Ja arroiz verité.	XVI [...] <i>Amb aquestes paraules, el comte va marxar. Baixa les escales irat. A mig camí es va trobar amb Bertran, que li pregunta: "Senyor oncle, d'on veniu?" I diu Guillem: "Ara escoltareu la veritat: d'aquell palau, on he estat una bona estona. He parlat amb Lluís i m'hi he enfadat; l'he servit molt, però no m'ha donat res." I Bertran va dir: "Per la maledicció de Déu! No heu de maltractar el vostre senyor legítim, sinó que l'heu de servir i honorar, protegir i donar suport contra tots els homes.</i> [...] XVIII <i>—Oncle Guillem, va dir Bertran l'assenyat, "anem ara a parlar amb Lluís, vós i jo, a aquest gran palau, per demanar-li un do que he pensat. —I quin pot ser?", va dir el baró Guillem. I Bertran va dir: "Ara escoltareu la veritat. Demaneu-li el regnat d'Espanya, i</i>

Demandez li Espaigne le regné, Et Tortolouse et Portpaillart sor mer, Et après Nymes, cele bone cité, Et puis Orengé, qui tant fet a loer. S'il la vos done, n'i aïert mie grez, C'onques escuz n'en fu par lui portez, Ne chevaliers n'en ot ensoldeez; Assez vos puet cele terre doner, Ne son rèaume n'en iert gaires grevez." Ot le Guillaume, s'en a un ris gité: "Niés", dit Guillelmes, "de bone heure fus nez, Que tot ausi l'avoie ge pensé; Mes ge voloie avant a toi parler."	<i>Tortolosa i Portpaillart que domina el mar, i després Nîmes, aquella bona ciutat, i Orange, que és tan lloada. Si us la concedeix, no cal que us doni el seu vist-i-plau, perquè mai no n'ha portat les armes ni n'ha tingut cavallers mercenaris. Us pot donar aquesta terra sense que el seu regne quedi afectat." Quan Guillem el va sentir, va deixar anar una rialla: "Nebot", va dir Guillem, "en bona hora vau néixer, que jo també ho havia pensat, però volia parlar amb vós abans."</i>

(vv. 413-424; 444-463)

XVIII	XVIII
[...] As mains se prennent, el palés sont monté, Trusqu'a la sale ne se sont aresté. Voit le li rois, encontre s'est levé; Puis il a dit: "Guillelmes, quar seez. –Non ferai, sire", dit li quens naturez, "Mes un petit vorroie a vos parler Por querre un don dont me sui porpensez." Et dit li rois: "A beneïçon Dé! Se vos volez ne chastel ne cité, Ne tor ne vile, donjon ne fermeté, Ja vos sera otroié et graé. Demi mon regne, se prendre le volez, Vos doin ge, sire, volontiers et de grez; Car de grant foi vos ai toz jorz trové Et par vos sui rois de France clamé." Ot le Guillelmes, s'en a un ris gité; Ou voit le roi, si l'a aresonné: "Icestui don par nos n'iert ja rové; Ainz vo demant Espaigne le regné, [...]"	[...] <i>S'agafen les mans i pugen al palau; no s'aturen fins que arriben a la sala del tron. El rei els veu i s'aixeca; després va dir: "Guillem, per què no seieu?" "No ho faré, senyor", va dir el noble comte, "però vull parlar una mica amb vós per demanar-vos un do que he pensat." I va dir el rei: "Beneït sigui Déu! Si voleu castell o ciutat, torre o vila, torrassa o fortificació, us serà donada i atorgada. La meitat del meu regne, si la voleu prendre, us la dono, senyor, de tot cor i de bon grat, perquè sempre us he trobat molt lleial i gràcies a vós em van proclamar rei de França." En sentir-lo, Guillem va deixar anar una rialla; s'adreça al rei i li parla així: "Ja no demanarem tal cosa, sinó que us demano el regnat d'Espanya, [...]"</i>

(vv. 464-481)

XL	XL
[...] Huimés devon de dan Bertran chanter Confetement il se fu atorné. Une cote ot d'un burel enfumé; En ses piez mist uns merveilheus sollers: Granz sont, de buef, deseure sont crevé. "Dex", dit Bertran, "beaus rois de maiesté, Cist m'avront sumpres trestoz les piez froé!" Ot les Guillelmes, s'en a un ris gité. "Niés", dit li quens, "envers moi entendez. Fetes ces bués trestot cel val aler."	[...] <i>Ara hem de cantar de monsenyor Bertran, de com s'havia preparat. Portava una cota de pany grisós; als peus s'havia posat unes sabates meravelloses: són grans, de bou, i per sobre estan esquingades. "Déu", va dir Bertran, "bell rei de majestat, amb això em faran mal els peus sempre!" Guillem, en sentir-lo, va deixar anar una rialla. "Nebot", va dir el comte, "escolteu-me: feu anar aquests bous fins a aquella vall". I Bertran va dir:</i>

Et dist Bertran: "Por neant en parlez. Ge ne sai tant ne poindre ne bouter Que ge les puisse de lor pas remüer." Ot le Guillelmes, s'en a un ris gité. Mes a Bertran est molt mal encontré, Qu'il ne fu mie del mestier doctriné; Ainz n'en sot mot, s'est en un fanc entré, Trusqu'a a moieus i est le char entré; Voit le Bertran, a poe n'est forsené. Qui le veïst dedenz le fanc entrer Et as espauls la roe sozlever, A grant merveille le peüst resgarder; Comoié ot et la bouche et le nes. Voit le Guillelmes, si le prist a gaber: "Beaus niés", dist il, "envers moi entendez. De tel mestier vos estes or mellez Dont bien i pert que gaires ne savez!" Ot le Bertran, a pou n'est forsenéz. En cele tonne que li quens dut mener Fu Gilebert de Faloise sor mer, Gautier de Termes et l'Escot Gilemer: "Sire Bertran, de conduire pensez, Ne gardons l'eure que nos soions versez." Et dit Bertrans: "A toz tens i vendrez!"	<i>"Parleu per no res. No sé ni picar ni empènyer per fer-los canviar el pas." Guillem, en sentir-lo, va deixar anar una rialla. Però ara Bertran es troba en un mal tràngol, perquè mai no li han ensenyat l'ofici; abans que se n'adoni, s'ha ficat al fang: el carro s'hi ha enfonsat fins a la meitat; quan ho veu, Bertran per poc no perd el seny. Qui el veiés entrant a dins del fang i aixecant la roda amb les espatlles, se n'hauria meravellat en veure'l; tenia la boca i el nas vermells. Quan Guillem ho va veure, va començar a fer broma: "Bon nebot", va dir, "escolteu-me. Us heu embolicat en un afer del que, pel que sembla, en sabeu ben poca cosa!" Bernart, en sentir-lo, per poc no perd el seny. En aquell barril que el comte havia de portar hi era Gilebert de Faloise sur Mer, i Gautier de Termes, i l'escocès Gilemer: "Senyor Bertran, tingueu cura a conduir, que no esperem el moment en què caurem rodolant per terra." I Bertran va dir: "Aviat us hi veureu!"</i>

(vv. 988-1021)

XLIX Oiez, seignor, por Deu de maiesté, Comment Guillelmes fu le jor avisé. Li rois Otran le pris a regarder Quant il l'oï sifaitement parler, Si a veü la boce sor le nes; Lors li remembre de Guillelme au cort nes, Fill Aymeri de Nerbonne sor mer. Quant il le vit, a pou n'est forsené; Trestoz li sans del cors li est müez, Li cuers li faut, a pou qu'il n'est pasmez. Cortoisement l'en a aresonez, Si l'en apele, con ja oïr porrez: "Tiacre frere, par la loi que tenez, Cele grant boce que avez sor le nes, Qui la vos fist? Gardez ne soit celé. Or me remembre de Guillelme au cort nes, Filz Aymeri, qui tant est redoutez, Qui m'a ocis mon riche parenté. Pleüst a Dieu, qui est mon avoé, Et Tervagen et ses saintes bontez, Que le tenisse ça dedenz enserré Si con faz vos que ge voi ci ester: Par Mahomet, ja seroit afolé, Penduz a forches et au vent encroé, Ou ars en feu ou a honte livré." Ot le Guillelmes, s'en a un ris gité: "Sire", dist il, "envers moi entendez.	XLIX <i>Escolteu, senyors, per la majestat de Déu, com aquell dia hom va reconèixer Guillem. El rei Otran es va posar a mirar-lo quan el va sentir parlar d'aquesta manera, i va veure el bony del nas; aleshores es va enrecordar de Guillem el del nas curt, fill d'Aymeric de Narbona de mar. Quan el va veure, per poc no va perdre el seny; tota la sang del cos se li va remoure, el cor li fallava, per poc no es va desmaiar. Li va parlar cortesament i s'hi va adreçar així, com podreu sentir ara: "Germà Tiacre, per la llei que observeu, aquest gran bony que teniu al nas, qui us el va fer? Que no se'n guardi el secret. Ara em recordo de Guillem, el del nas curt, fill d'Aymeric, que és tan temut, i que va matar la meua noble família. Plagués a Déu, que és el meu advocat, i a Tervagén¹ i a la seva santa bondat, que el tingués tancat aquí dins, tal com us veig ara: per Mahoma, estaria ben espantat, seria penjat d'unes forques i crucificat al vent, o cremat al foc, o lliurat a la vergonya". Guillem, en sentir-lo, va deixar anar una rialla: "Senyor", va dir, "escolteu-me. Ara us diré de bon grat la veritat d'això que pregunteu. Quan era</i>

¹ Déu sarraí.

De cele chose que vos ci demandez Vos dirai ge volentiers et de grez. Quant ge fui juesnes, meschins e bachelers, Si deving lerres merueilleus por embler Et engingnierres; onques ne vi mon per. Copoie borses et gueilles bien fermez; Si m'en repristrent li juesne bacheler Et marcheant cui ge avoie enblé; A lor coteaus me coperent le nes, Puis me lessierent aler a sauveté; Si commençai cest mestier que veez. La merci Deu, tant en ai conquesté Conme a voz eulz par ici esgardez." Dist li paiens: "Molt avez fet que ber. Ja mes a forches ne doiz estre encroez."	<i>jove, pobre i miserable, em vaig fer lladre: era extraordinari per robar i molt enginyós: ningú no se'm podia comparar. Tallava bosses i sacs ben tancats; m'ho van retreure els cavallers joves i els mercaders que havia enganyat; em van tallar el nas amb els seus ganivets i després em van deixar anar amb vida; aleshores vaig començar a dedicar-me a aquest ofici que veieu. Gràcies a Déu, he guanyat tants diners que ara tinc tot això que veieu". El pagà va dir: "Heu parlat noblement. No sereu penjat a les forques ni crucificat."</i>

(vv. 1205-1246)

-En quines situacions apareixen les rialles de Guillem? Es poden associar a circumstàncies o moments determinats?

-Creieu que desenvolupen una funció dramàtica dins del discurs?

El primer diàleg entre Guillem i Lluís i la ruptura entre vassall i senyor (vv. 57-122)

Voit le le roi, encontre s'est levez, Puis il a dit: "Guillelmes, quar seez. –Non ferai, sire", dit Guillelmes le ber, "Mes un petit vorrai a vos parler." Dist Looÿs: "Si con vos conmandez. Mien escient, bien serez escoutez. –Looÿs, frere", dit Guillelmes le ber, "Ne t'ai servi par nuit de tastonner, De veves fames, d'enfanz desheriter; Mes par mes armes t'ai servi conme ber, Si t'ai fornî maint fort estor chancel, Dont ge ai morz maint gentil bachelier Dont le pechié m'en est el cors entré. Qui que il fussent, si les ot Dex formé. Dex penst des armes, si le me pardonez! –Sire Guillelmes", dist Looÿs le ber, "Par voz merciz, un petit me soffrez. Ira yvers, si revenra estez; Un de cez jorz morra uns de voz pers; Tote la terre vos en vorrai doner, Et la moillier, se prendre la volez." Ot le Guillelmes, a pou n'est forsenez: "Dex!" dist li quens, "qui en croiz fus penez, Con longue atente a povre bachelier Qui n'a que prendre ne autrui que doner! Mon auferrant m'estuet aprover; Encor ne sai ou ge en doi trover. Dex! con grant val li estuet avalier Et a grant mont li estuet amonter Qui d'autrui mort atent la richeté!"	<i>El rei el veu i s'aixeca per anar al seu encontre, i li ha dit: "Guillem, per què no seu?" "No ho faré, senyor", va dir el baró Guillem, "però us voldria parlar una mica". Lluís va dir: "Com vós ordeneu. A fe que sereu ben escoltat." "Lluís, germà –va dir el baró Guillem–, no t'he servit per acaronar vídues de nit ni per desheretar infants orfes; però amb les armes t'he servit com un baró, i t'he donat més d'una batalla campal on he matat molts gentils cavallers joves, per la qual cosa porto el pecat dins meu. Tant se val qui fossin, Déu els havia creat. Que Déu s'ocupi de les seves ànimes, i perdoneu-me!" "Senyor Guillem" –va dir el noble Lluís–, "us ho prego, escolteu-me una mica. Passarà l'hivern i tornarà l'estiu; un d'aquest dies morirà algun dels vostres pars i jo us en donaré totes les terres, i també la dona, si la voleu prendre." Guillem l'ha sentit i per poc no es torna boig: "Per Déu!" –va dir el comte– "que a la creu fou turmentat, quant ha d'esperar el pobre cavaller jove que no té res per prendre ni res per donar! He de donar menjar al meu corser, però encara no sé on en trobaré. Per Déu! Quin vall tan gran haurà de davallar i quina muntanya tan alta haurà de pujar qui espera la riquesa de la mort d'un altre!"</i>
II "Dex!" dit Guillelmes, "con ci a longue atente A bachelier qui est de ma jovente! N'a que doner ne a sont hués que prendre. Mon auferrant m'estuet livrer provendre; Encor ne sai ou le grain en doi prendre. Cuides tu, rois, que ge ne me demente?"	II <i>"Déu!", diu Guillem, "quina espera tan llarga ha de fer un cavaller sense terra de la meva edat! No té res per donar ni res de la seva propietat per prendre. Em cal alimentar el meu corser; encara no sé d'on agafaré el gra. No creus, rei, que tinc motius per queixar-me?"</i>
III "Looÿs, sire", dit Guillelmes li fers, "Ne me tenissent mi per a losengier, Bien a un an que t'eüsse lessié, Que de Police me sont venu li briés Que me tramist li riches rois Gaifier, Que de sa terre me dorroit un quartier, Avec sa fille tote l'une moitié. Le roi de France peüsse guerrier." Ot le li rois, le sens cuide changier. Dist tel parole que bien deüst lessier. Par ce commence li maus a engragnier, Li malanz entr'eus a enforcier.	III <i>"Lluís, senyor", diu Guillem el valent, "que no em tinguin per llagoter, fa més d'un any que t'hauria deixat, perquè em van arribar cartes de Spoleto que m'havia enviat el ric rei Gaifier, dient que em donaria una quarta part de les seves terres i, amb la seva filla, la meitat. Hauria pogut combatre el rei de França." El rei ho ha sentit, i per poc no perd el coneixement. Va dir tals paraules que hauria fet millor de callar. Així comencen a augmentar el malestar i el disgust entre ells.</i>
IV	IV

"Sire Guillelmes", dit li rois Looÿs, "Il n'a nul home en trestot cest païs, Gaifier ne autre, ne le roi de Polis, Qui de mes homes osast un seul tenir Trusqu'a un an qu'il n'en fust morz ou pris, Ou de la terre fors chaciez en essill. –"Dex!" dit li quens, "con ge sui malbailliz Quant de demande somes ici conquis! Se vos serf mes, dont soie je honiz!" V "Gentill mesniee", dit Guillelmes le ber, "Isnelement en alez a l'ostel Et si vos fetes gentement contraer Et le hernois sor les somiers trosser. Par maltalant m'estuet de cort torner; Quant por viande somes au roi remés, Dont puet il dire que il a tot trové." Et cil respondent: "Si con vos conmandez".	<i>"Senyor Guillem", va dir el rei Lluís, "no hi ha cap home en tot aquest país, ni Gaifier ni cap altre, ni el rei de Spoleto, que gosés retenir un dels meus homes fins a un any sense morir o ser fet presoner, o ser exiliat de la seva terra. "Per Déu!", diu el comte, "com em maltracten quan estem obligats a demanar coses aquí! Si us torno a servir, que perdi tot el meu honor!"</i> V <i>"Gentil mainada", diu Guillem el baró, "aneu ràpidament a l'hostatge i feu-vos preparar com cal, i que posin els arnesos sobre les cavalleries. He d'abandonar la cort amb ira; ja que ens hem quedat amb el rei pel manteniment, es pot dir que ell ha estat el responsable de tot." I ells li responen: "Com vós ordeneu".</i>

(vv. 57-122)

-Funció de les paraules *non ferai, sire*: què creieu que vol transmetre Guillem amb la seva actitud?

-La similitud de la segona tirada amb alguns versos de la primera: quina finalitat té?

Els retrets de Guillem a Lluís (vv. 123-291)

V [...] Sor un foier est Guillelmes montez; Sor l'arc d'aubor s'est un pou acotez Que il avoit aporté de berser, Par tel vertu que par mi est froez, Que les tronçons en volent trusqu'as trez; Li tronçon chieent au roi devant le nes. De grant outrage commença a parler Vers Looÿs, quar servi l'ot assez: "Mi grant servise seront ja reprové, Les granz batailles et li estor chancel? Looÿs, sire", dist Guillelmes le ber, Dont ne te membre del grant estor chancel Que je te fis par desoz Rome es prez? La combati vers Corsolt l'amiré, Le plus fort home de la crestienté N'en paenime que l'en peüst trover. De son brant nu me dona un cop tel Desor le hiaume que oi a or gemé Que le cristal en fist jus avaler. Devant le nes me copa le nase; Tresqu'es narilles me fist son bran coler; A mes dos mains le m'estut relever; Grant fu la boce qui fu au renoer— Mal soit del mire qui le me dut saner!— Por ce m'apelent "Guillelmes au cort nes": Grant honte en ai quant vieng entre mes pers, Et vers le roi en nostre segnoré. Maldahé ait qui en ot onc espié, Lance n'escu ne palefroi ferré, Son brant d'acier o le pont conquesté."	V [...] <i>Guillem ha pujat sobre una xemeneia i s'ha repenjat una mica sobre l'arc de ginestell que havia portat de la caça, amb tanta força que l'ha partit per la meitat; els trossos salten fins al sostre i cauen davant dels nassos del rei. Va començar a parlar d'una gran ofensa cap a Lluís, perquè ja l'havia servit prou: "Els meus grans serveis, ara me'ls retraieu, les grans batalles i els combats a camp obert? Lluís, senyor, —va dir el baró Guillem—, no et recordes de la gran batalla campal que vaig lliurar per tu davant de Roma, als prats? Allà vaig lluitar amb l'emir Corsolt, l'home més fort que es pugui trobar en la cristiandat o en el món pagà. Amb la seva espasa desembeinada em va assestar un cop tal a l'elm d'or incrustat amb gemmes que portava que va fer caure les pedres a terra. Em va tallar el nasal per davant del nas, i va fer arribar la seva espasa fins als meus nassos; amb les meves dues mans les vaig haver de recollir. Quan me'ls van arreglar em va quedar un gran bony, en mala hora sigui el metge que em va haver de guarir! Per això em diuen "Guillem el del nas curt", i me n'avergonyeixo quan sóc entre els meus pars; i davant del rei, a la nostra assemblea de nobles, maleït sia qui hagi conquerit mai el dardell, la llança, l'escut, el corser ferrat o l'espasa d'acer d'aquell amb el seu pom.</i>

(vv. 123-152)

-Comenteu l'escena en què Guillem es repenja sobre l'arc i el trenca. Què creieu que pretenia l'autor descrivint aquesta imatge?

-Interpreteu l'escena en què els bocins de l'arc cauen davant del rei.

-Quin recurs fa servir Guillem per recordar al rei els serveis que li ha prestat?

VI "Looÿs, rois", dit Guillelmes li sages, "Droiz emperere, ja fustes vos filz Charle, Au meilleur roi qui onques portast armes Et au plus fier et au plus justisables. Rois, quar te membre d'une fiere bataille Que ge te fis au gué de Pierrelate: Pris Dagobert qui vos ert demorable.	VI <i>"Rei Lluís", va dir Guillem l'assenyat, "emperador just, vau ser fill de Carles, el millor rei que mai hagi portat armes, el més valent, el més justicier. Rei, ara recorda't d'una batalla violenta que vaig fer per tu al gual de Pierrelate²: vaig fer presoner Dagobert, que ha romàs amb vós. Mireu-lo,</i>

² Població a prop d'Orange.

Veez le vos a ces granz peaus de martre; S'il le desfent, bien en doi avoir blasme. Après celui vos refis ge une autre: Quant Charlemains volt ja de vos roi fere Et la corone fu sus l'autel estable, Tu fus a terre lonc tens en ton estage; François le virent que ne valoies gaires: Fere en voloient clers ou abé ou prestres, Ou te feïssent en aucun lieu chanoine. Quant el mostier Marie Magdalaine Et Herneïs por son riche lignage Vot la corone par devers li atre, Quant ge le vi, de bel ne m'en fu gaire; Ge li doné une colee large, Que tot envers l'abati sor le marbre; Haïz en fui de son riche lignage. Passai avant si con la cort fu large, Que bien le virent et li un et li autre, Et l'apostoile et tuit li patriarche; Pris la corone, sor le chief l'enportastes. De cest servise ne vos remembre gueres Quant vos sanz moi departises voz terres."	<i>amb les seves grans pells de marta; si ho nega, bé li ho podeu retreure. Després d'això, vaig fer una altra gesta per vós: quan Carlemany va voler, per fi, fer-vos rei i la corona era immòbil a l'altar, et vas quedar molta estona agenollat al teu lloc; els francesos van veure que no valies gaire: volien fer-te clergue, abat o capellà, o que et fessin canonge en algun lloc. Quan, al monestir de Santa Magdalena, Herneïs, pel seu alt llinatge, va voler atreure la corona per a ell, ho vaig veure i no em va agradar gens; li vaig clavar una clatellada tan forta que el vaig deixar estès sobre el terra de marbre; tot el seu alt llinatge m'odia per això. Vaig passar cap endavant per la sala, tan ampla com era, i bé ho van veure els uns i els altres, el Papa i tots els patriarques; vaig agafar la corona i te la vas endur sobre el teu cap. D'aquest servei no us en recordeu gaire, ja que repartiu les vostres terres sense pensar en mi.</i>

(vv. 152-181)

-Quin recurs fa servir Guillem en aquesta ocasió per recordar al rei els serveis que li ha prestat? Quina relació hi ha entre aquest recurs i el que ha emprat al fragment anterior?   -Comenteu la imatge que s'ofereix del rei Lluís en l'escena que recorda Guillem.

VII "Looÿs, sire", dit Guillelmes li prouz, "Dont ne te membre del cuvert orgueillous Qui desfier te vint ci en ta cort? "N'as droit en France." ce dist il, oiant toz. En ton empire n'eüs un seul baron, Droiz emperere, qui deïst o ne non, Quant me menbra de naturel segnor. Passai avant, tant fis plus que estot, Si le loiai a un pel con felon; Puis fu tele heure que g'en oi guerredon, Quant reperai de Saint Michiel del Mont Et g'encontrai Richart le viell, le ros. Icil ert peres au Normant orgueillous; Il en ot vint et ge n'en oi que dos; Ge tres l'espee, fis que chevaleros, A mon nu brant en ocis set des lor, Voiant leur elz abati lor segnor. Gel te rendi a Paris en ta cort; Après fu mort par dedenz ta grant tor. De cel servise ne vos remembre il prou Quant vos sanz moi des terres fetes don. Rois, qar te membre de l'Alemant Guion: Quant tu aloies a saint Pere au baron Chalanja toi, François et Borgoignon,	VII <i>"Senyor Lluís", va dir Guillem el valent, "no et recordes del covard orgullós que et va venir a desafiar aquí, a la teva cort? "A França no hi tens cap dret", va dir davant de tothom. Al teu imperi no hi va haver ni un sol baró, just emperador, que digués sí ni no, però jo sí que em vaig enrecordar del meu senyor natural. M'hi vaig avançar, em vaig comportar com un boig o encara pitjor, i el vaig lligar a un pal com a un traïdor. Després va arribar el moment que jo en rebés recompensa: quan vaig tornar del Mont-Saint-Michiel i em vaig trobar amb Ricard el vell, el pèl-roig. Ell era el pare del normand orgullós; anava amb vint i jo només amb dos. Vaig treure l'espasa i em vaig comportar com un cavaller: amb la meua espasa nua en vaig matar set dels seus, i van veure amb els seus ulls com abatia el seu senyor. Te'l vaig portar a París, a la teva cort, i després va ser mort a la teva gran torre. D'aquest servei no us en recordeu prou, ja que doneu terres sense pensar en mi. Rei, recorda't de l'alemany Guion: quan anaves a visitar Sant Pere el venerable et va disputar a</i>

Et la corone et la cit de Loon. Jostai a lui, quel virent maint baron; Par mi le cors li mis le confenon, Getai le el Toivre, sel mengierent poisson. De cele chose me tenisse a bricon, Quant ge en ving a mon hoste Guion Qui m'envoia par mer en un dromon. Rois, quar te membre de la grant ost Oton: O toi estoient François et Borgoignon, Et Loherenc et Flamanc et Frison. Par sus Monjeu enaprès Montbardon, Desiqu'a Rome, qu'en dit en pré Noiron, Mes cors meïsmes tendi ton paveillon, Puis te servi de riche venoison.	<i>tu, als francesos i als borgonyons la corona i la ciutat de Laon. Vaig lluitar contra ell, i molts nobles ho van veure; li vaig clavar el gonfanó al mig del cos i el vaig llençar al Tíber; se'l van menjar els peixos. En aquest afer m'hauria considerat un babau quan em vaig reunir amb el meu hoste Guion, que em va enviar al mar en una galera. Rei, enrecorda't del gran exèrcit d'Otó: els francesos i els borgonyons eren amb tu, i els lorenesos, els flamencs i els frisons. Després de passar Monjeu i després Monbaldone, fins arribar a Roma, que anomenen el prat de Neró, jo mateix vaig instal·lar la teva tenda de campanya, i després et vaig servir saboroses peces de caça.</i>

(vv. 182-219)

VIII Quant ce fu chose que tu eüs mengié, Ge ving encontre por querre le congié, Tu me donas de gré et volentiers Et tu cuidas que m'alasse couchier Dedenz mon tref por mon cors aesier. Ge fis monter dos mile chevaliers; Derriers ton tref te ving eschaugaitier En un bruillet de pins i de loriers, Ilecques fis les barons enbuchier. De ceus de Rome ne te daignas gaitier; Monté estoient plus de quinze milliers, Devant ton tref s'en vinrent por lancier, Tes laz deronpre et tes trez trebuchier Tes napes trere, expandre ton mengier. Ton seneschal vi prendre et ton portier; D'un tref en autre t'en fuioies a pié En la grant presse con chetif liemier. A haute voiz forment escriïez: "Bertran, Guillelmes, ça venez, si m'aidiez!" Lors oi de vos, dan rois, molt gran pitié. La jostai ge a set mil enforcié, Et si conquis a vos de chevaliers Plus de trois cenx as auferranz destriers. Delez un marbre vi lor segnor bessié; Bien le connui au bon heaume vergié, A l'escharbocle qui luisoit el nasel. Tel li donai de mon tranchant espié Que l'abati sor le col del destrier. Merci cria, por ce en oi pitié: "Ber, ne m'oci, se tu Guillelmes iés!" Menai le vos, onc n'i ot delaié. Encore en as de Rome mestre fié; Tu es or riche et ge sui po prisié. Tant con servi vos ai tenu le chief,	VIII <i>Quan vas haver acabat de menjar, et vaig venir a veure per acomiadar-me de tu; m'hi vas donar permís de bon grat i vas pensar que me n'anava a dormir a la meva tenda per descansar. Vaig fer muntar dos mil cavallers; vaig muntar guàrdia darrere de la teva tenda i, en un bosquet de pins i de llorers, vaig fer que els cavallers s'embosquessin. No et vas dignar a desconfiar dels de Roma; eren més de quinze mil que anaven muntats, i van venir davant de la teva tenda per tirar les seves llances, tallar les teves cordes i destruir el teu campament, treure les teves estovalles i escampar el teu menjar. Vaig veure com prenien el teu senescal i el teu sentinella; tu fugies a peu d'una tenda a l'altra, entre el gran enrenou, com un gos miserable. Cridaves en veu alta, amb totes les forces: "Bertran, Guillem, veniu, ajudeu-me!" Aleshores, senyor rei, em vau fer molta llàstima. Allà vaig lluitar acarnissadament contra set mil, i us vaig conquerir més de tres-cents cavallers amb destrers ferrats. Vaig veure el seu senyor que es repenjava en un arbre³; el vaig reconèixer pel bon elm reforçat i pel carboncle que lluïa al nasal. El vaig colpejar de tal manera amb el meu dardell tallant que el vaig abatre sobre el coll del destrier. Va demanar mercè, i per això en vaig tenir pietat: "Cavaller, no em mateu si sou Guillem!" I us el vaig portar, sense demora. Encara ets senyor del feu de Roma; ara ets ric i a mi em tenen per poca cosa. Us he servit tant que ara tinc els cabells grisos⁴, i no</i>

³ Verjat proposa la lectura *arbre* en comptes del *marbre* del text, perquè fa més sentit.

⁴ Verjat proposa la lectura *chenu*, en comptes del *tenu* del text. En canvi, altres editors, com Claude Lachet, mantenen la lectura del manuscrit i interpreten la locució *tenir le chief* com "ajudar, protegir, comportar-se lleialment amb algú".

N'i ai conquis vaillissant un denier Dont nus en cort m'apelast chevalier."	hi he guanyat ni un ral perquè a la cort algú en pugui anomenar cavaller.

(vv. 220-255)

-Comenteu la imatge del rei Lluís que es dona en aquest fragment i compareu-la amb la imatge de Guillem que es va formant a mesura que avança el relat.

IX "Looÿs, sire", Guillelme a respondu, "Tant t'ai servi que le poil ai chanu. N'i ai conquis vaillissant un festu, Ne en ta cort en fusse mierz vestu; Encor ne sai quel part torne mon huis. Looÿs, sire, qu'est vo sens devenuz? L'en soloit dire que g'estoie voz druz. Et chevauchioie les bons chevaus crenuz, Et vos servioie par chans et par paluz. Maldahé ait qui onques mierz en fu, Ne qui un clo en ot en son escu Se d'autrui lance ne fu par mal feru. Plus de vint mile ai tüé de faus Turs; Mes, par celui qui maint el ciel lasus, Ge tornerai le vermeil de l'escu. Fere porroiz que n'ere mes vo dru!" X "Dex", dit Guillelmes, "qu'issis de Virge gente, Por c'ai ocis tante bele jovente, Ne por qu'ai fet tante mere dolente, Dont li pechié me sont remés el ventre? Tant ai servi cest mauvés roi de France, N'i ai conquis vaillant un fer de lance.	IX "Senyor Lluís", ha respòs Guillem, "t'he servit tant que els meus cabells blanquegen. No he conquerit res que valgués un cèntim, ni a la teva cort he anat més ben vestit; encara no sé com s'obre la porta de casa meva. Lluís, senyor, què se n'ha fet del vostre seny? Hom solia dir que jo era el vostre amic fidel, i cavalcava bons cavalls de llargues crins, i us servia per camps i aiguamolls. Malaventurat sigui qui mai hagi estat millor, o qui hagi obtingut un clau per al seu escut si no ha rebut un mal cop de llança. He matat més de vint mil turcs infidels; però, per aquell que és allà dalt, al cel, tornaré el vermell de l'escut⁵. Podríeu fer que deixés de ser el vostre amic!" X "Déu", va dir Guillem, "que vau néixer de la verge noble, per què he matat tanta bella joventut, i per què he fet patir a tantes mares, per la qual cosa el pecat m'ha romàs a dins? He servit tant aquest mal rei de França i no hi he guanyat ni el ferro d'una llança.

(vv. 256-276)

⁵ Expressió que vol dir "ser hostil a algú a qui s'ha prestat servei anteriorment".

Les propostes de compensació de Lluís i les respostes de Guillem (vv. 294-412)

XII "Sire Guillelmes", dist Looÿs li frans, "Or voi ge bien, plains es de maltalant. -Voir", dit Guillelmes, "si furent mi parent. Einsi vet d'ome qui sert a male gent: Quant il plus fet, n'i gaaigne neant, Einçois en vet tot adés enpirant. XIII -Sire Guillelmes", dit Looÿs li prouz, "Or voi ge bien, maltalant avez molt. -Voir", dit Guillelmes "s'orent mi ancesor. Einsi vet d'ome qui sert mauvés segnor; Quant plus l'alieve, si i gaaigne pou. -Sire Guillelmes", Looÿs li respont, "Gardé m'avez et servi par amor Plus que nus hon qui soit dedenz ma cort. Venez avant, ge vos dorrai beau don: Prenez la terre au preu conte Foucon; Serviront toi trois mile compaignon. -Non ferai, sire", Guillelmes li respont. "Del gentil conte dui enfanz remés sont Qui bien la terre maintenir en porront. Autre me done, que de cestui n'ai soing.	XII <i>"Senyor Guillem", va dir Lluís el noble, "ara veig bé que sou ple de rancúnia." "És veritat", diu Guillem, "com la meva família. Això és el que li passa a l'home que serveix mala gent: com més fa, menys hi guanya; al contrari, va empitjorant.</i> XIII <i>-Senyor Guillem", va dir Lluís el valent, "ara veig bé que teniu molta rancúnia." "És veritat", va dir Guillem, "tal com en van tenir els meus avantpassats. Això és el que li passa a l'home que serveix un mal senyor: com més li fa guanyar, menys guanya per a ell." "-Senyor Guillem", li respon Lluís, "m'heu protegit i servit per afecte més que cap altre home d'aquesta cort; veniu, que us faré un bon regal: preneu la terra del valent comte Foucon; us serviran tres mil companys." "-No ho faré, senyor", li va respondre Guillem. "El gentil comte ha deixat dos infants que podran defensar bé les terres. Dóna-me'n d'altres, que aquestes no m'interessin."</i>

(vv. 294-314)

XIV -Sire Guillelmes", dit li rois Looÿs, "Quant ceste terre ne volez retenir Ne as enfanz ne la volez tolir, Prenez la terre au Borgoing Auberi Et sa marrastre Hermensaut de Tori, La meilleur fame qui onc beüst de vin; Serviront toi trois mile fervesti. -Non ferai, sire", Guillelmes respondi. "Del gentil conte si est remés un fill; Roberz a non, mes molt par est petiz, Encor ne set ne chaucier ne vestir. Se Dex ce done qu'il soit granz et forniz, Tote la terre porra bien maintenir. XV -Sire Guillelmes", dit Looÿs le fier, "Quant cel enfant ne veus desheriter, Pren donc la terre au marchis Berengier. Morz est li quens, si prenez sa moillier; Serviront toi dui mile chevalier A cleres armes et a coranz destriers; Del tuen n'avront vaillissant un denier." Ot le Guillelmes, le sens cuide changier; A sa voiz clere conmença a huchier:	XIV <i>-Senyor Guillem", va dir el rei Lluís, "ja que no voleu acceptar aquestes terres ni prendre-les a uns nens, preneu la terra d'Auberi el borgonyó i la seva marastra, Hermensaut de Tori, la millor dona que mai hagi begut vi; et serviran tres mil homes cuirassats." "-No ho faré, senyor", va respondre Guillem. "El noble comte ha deixat un fill; es diu Robert, però és molt petit; encara no sap calçar-se ni vestir-se. Si Déu permet que es faci gran i fort, podrà governar tota la seva terra."</i> XV <i>-Senyor Guillem", diu Lluís el valent, "ja que no voleu desheretar aquest infant, preneu la terra del marquès Berengier. El comte és mort; així, preneu la seva muller; us serviran dos mil cavallers amb armes lluent i amb destriers corredors; dels teus béns no en cobraran ni un cèntim." Guillem ho va sentir, i va creure que perdia el seny; amb la seva veu clara va començar a cridar: "Escolteu-me, nobles</i>

"Entendez moi, nobile chevalier, De Looÿs, mon segnor droiturier, Conme est gariz qui le sert volentiers. Or vos dirai del marchis Berengier: Ja fu il nez enz el val de Riviers; Un conte ocist dont ne se pot paier; A Monloon en vint corant au sié, Iluec chaï l'empereor au pié, Et l'empereres le reçut volentiers, Dona li terre et cortoise moillier. Cil le servi longuement sanz dangier. Puis avint chose, li rois se conbatîé As Sarrazins, a Turs e a Esclers. Li estors fu merueilleus et plénier; Abatuz fu li rois de son destrier, Ja n'i montast a nul jor desoz ciel, Quant i sorvint li marchis Berangier. Son segnor vit en presse mal mener; Cele part vint corant tot eslessié; En son poing tint le brant forbi d'acier. La fist tel parc conme as chiens le sanglier, Puis descendi de son corant destrier Por son segnor secorre et aïdier. Li rois monta, et il li tint l'estrier Si s'en foui conme coart levrier. Einsi remest li marchis Berangier, La le veïsmes ocirre et detrenchier, Ne l'i peüsmes secorre ne aidier. Remés en est un cortois heritier; Icil a non le petit Berangier. Molt par est fox qui l'enfant velt boisier, Si m'aïst Dex, que fel et renoiez. Li emperere me veult doner son fié: Ge n'en vueil mie, bien vueil que tuit l'oiez. Et une chose bien vos doi acointier: Par cel apostre qu'en a Rome requiert, Il n'a en France si hardi chevalier, S'il prent la terre au petit Berangier, A ceste espee tost ne perde le chief! —Granz merciz, sire!" d'ient li chevalier Qui appartient a l'enfant Berangier. Cent en i a qui li clinent le chief, Qui tuit li vont a la janbe et au pié. "Sire Guillelmes", dist Looÿs, "oïez: Quant ceste hennor a prendre ne vos siet, Se Dex m'aïst, or vos dorrai tel fié, Se sages estes, dont seroiz sozhaucié. Ge vos dorrai de Francé un quartier, Quarte abeïe et puis le quart marchié, Quarte cité et quarte archeveschié, Le quart serjant et le quart chevalier, Quart vavassor et quart garçon a pié, Quarte pucele et la quarte moillier, Et le quart prestre et puis le quart mostier; De mes estables vos doing le quart destrier; De mon tresor vos doing le quart denier; La quarte part vos otroi volentiers De tot l'empire que je ai a baillier. Recevez le, nobile chevalier.	<i>cavallers, com és recompensat qui serveix de bona fe Lluís, el meu senyor legítim. Ara us parlaré del marquès Berangier. Havia nascut a la vall de Riviers; va matar un comte i no podia pagar la multa, així que va venir corrents a la cort de Laon i allà es va llençar als peus de l'emperador. Aquest el va rebre de bon grat, li va donar terres i una dona cortesa. Aquell el va servir gustosament molt de temps. Després es va esdevenir que el rei va lluitar contra el sarraïns, els turcs i els infidels. La batalla va ser extraordinària i violenta; el rei va caure del seu destre i no hi hauria tornat a muntar mai més, quan va arribar el marquès Berangier. Va veure el seu senyor en un mal tràngol al mig de tot l'enrenou; va venir corrents a tota pressa, amb la seva espasa d'acer brillant al puny, i va fer tal matança com el porc senglar al mig dels gossos; després va baixar del seu destre corredor per socórrer i ajudar el seu senyor. Va subjectar l'estrep i el rei va muntar; després, va fugir com un covard llebrer. Així es va quedar el marquès Berangier; allà el vam veure matar i esquarterar, i no el vam poder socórrer ni ajudar. N'ha quedat un hereu de sang noble; li diuen petit Berangier. Qui vulgui perjudicar l'infant és un foll rematat, així Déu m'ajudi, és un felló i un renegat. L'emperador em vol donar el seu feu: jo no el vull pas, vull que ho sentiu tots bé. I us he de dir una cosa: per l'apòstol que pregunen a Roma, no hi ha a tot França un cavaller tan valent que, si pren la terra al petit Berangier, no perdi de seguida el cap sota aquesta espasa!" —"Moltes mercès, senyor!", diuen els cavallers que pertanyen a l'infant Berangier. N'hi ha cent que inclinen el cap davant d'ell; tots se li tiren a les cames i als peus. "Senyor Guillem", diu Lluís, "escolteu: ja que no us avenu a prendre aquest honor, que Déu m'ajudi, us donaré un feu tal, si sou assenyat, que n'estareu satisfet. Us donaré un quart de França: la quarta part de les abadies i dels marquesats, de les ciutats i dels arquebisbats, dels soldats i dels cavallers, dels infançons i dels infants, de les mosses i de les dones, dels capellans i dels monestirs; dels meus estables, us dono la quarta part dels destrers; dels meus tresors, la quarta part dels diners; us dono de bon grat la quarta part de tot l'imperi que he de governar. Rebeu-la, noble cavaller." —"No ho faré, senyor", va respondre Guillem. "No ho faria per tot l'or que hi ha sota el cel, perquè els barons cavallers dirien: "Mireu Guillem, el marquès del rostre orgullós, com ha perjudicat el seu senyor legítim; li ha atorgat la meitat del seu regne i no n'ha rebut ni un diner. Ara sí que ha fet disminuir el seus béns."</i>

–Non feré, sire", Guillelmes respondié. "Ge nel feroie por tot l'or desoz ciel, Que ja diroient cil baron chevalier: "Vez la Guillelme, le marchis au vis fier, "Conme il a ore son droit segnor boisié; "Demi son regne li a tot otroié, "Si ne l'en rent vaillissant un denier. "Bien li a ore son vivre retallié." XVI –Sire Guillelmes", dit Looÿs le ber, "Par cel apostre qu'en quiert en Noiron pré, Quant ceste honor recevoir ne volez, En ceste terre ne vos sai que doner, Ne de nule autre ne me sé porpenser. –Rois", dit Guillelmes, "lessiez le dont ester; A ceste foiz n'en quier or plus parler. Quant vos plera, vos me dorrez assez Chastiaus et marches, donjons et fermetez."	XVI –<i>Senyor Guillem</i>", va dir el baró Lluís, "per l'apòstol que hom prega al prat de Neró, si no voleu rebre aquest honor, no sé què donar-vos d'aquesta terra, ni puc pensar en cap altra." "–<i>Rei</i>", va dir Guillem, "deixeu-ho estar, doncs; ara ja no en vull parlar més. Quan us plagui, ja em donareu prou castells i marques, torrasses i fortificacions."

(vv. 315-412)

-Observeu l'espai (el nombre de versos) que es dedica en el relat a les successives propostes de Lluís i les respostes de Guillem. Què hi detecteu? Com ho interpreteu?   -Compareu la relació entre Berengier i Lluís amb la relació entre Guillem i Lluís.   -L'actitud de Guillem davant de les propostes del rei: com es pot justificar?   -A la vista de les reaccions dels personatges, quina és la ideologia que transmet la cançó (promonàrquica / antimonàrquica...)?   -Les mostres d'agraïment dels cavallers del petit Berangier cap a Guillem: què us suggereix aquesta escena?

Guillem demana d'anar a conquerir Espanya. La reacció de Lluís (vv. 481-489; 525-547)

XVIII [...] Ainz vo demant Espaigne le regné, Et Tortolose et Portpaillart sor mer, Si vos demande Nymes cele cité Après Orenge, qui tant fet a loer. Se la me dones, n'i afiert mie grez, C'onques escuz n'en fu par toi portez, N'ainz chevalier n'en eüs au digner, N'apovoriez n'en est vostre chatel." Ot le li rois, s'en a un ris gité.	XVIII [...] <i>En canvi, us demano el regnat d'Espanya, i Tortolosa i Portpaillart, que dóna al mar, i també us demano la ciutat de Nîmes, i després Orange, que és tan lloada. Si me la dones, no cal ni que hi consentis, perquè mai no n'has portat l'escut ni n'has tingut cap cavaller a sou al teu exèrcit, ni tampoc empobririeu els vostres dominis." El rei, en sentir-ho, ha deixat anar una rialla.</i>

(vv. 481-489)

XXI [...] Dis Looÿs: "Beau sire Dex, aiüe! Par un seul home iert cele hennor tenue?"	XXI [...] <i>Lluís va dir: "Bell senyor Déu, ajuda! Serà capaç un sol home de defensar tal feu?"</i>

(vv. 506-507)

XXII [...] Por ce crien ge, se entr'eus vos metez, Que cele terre ne puissiez aquiter. Mes, s'il vos plect, en ceste remanez; Tot egalment departons noz citez: Vos avroiz Chartres et Orliens me lerez, Et la corone, que plus n'en quier porter. –Non ferai, sire" dit Guillelmes le ber, "Que ja diroient cil baron naturel: "Vez ci Guillelme, le marchis au cort nez, "Con il a ore son droit segnor monté: "Demi son regne li a part mi doné, "Si ne l'en rent un denier monnoié. "Bien li a ore son vivre recopé." XXIII –Sire Guillelmes", dist li rois, "frans guerriers, Et vos que chaut de mauvés reprovier? En ceste terre ne quier que me lessiez. Vos avroiz Chartres et me lessiez Orliens, Et la corone, que plus ne vos requier. –Non farai, sire", Guillelmes respondié; "Ge nel feroie por tot l'or desoz ciel. De vostre hennor ne vos quier abessier,	XXII [...] <i>Per això temo que, si us poseu entre ells, no podreu alliberar aquella terra. Però, si us plau, romaneu en aquesta. Repartim-nos les ciutats per igual: vós tindreu Chartres i em deixareu Orleans, i també tindreu la corona, que jo ja no la vull portar. "–No ho faré, senyor", va dir el baró Guillem, "perquè els nobles cavallers diran: "Mireu Guillem, el marquès del nas curt, com ha servit el seu senyor legítim: ha dividit el seu regne en dos per donar-li'n la meitat, i ell no li torna ni una moneda. Ara sí que ha fet minvar les seves possessions."</i> XXIII <i>–Senyor Guillem", va dir el rei, "noble guerrer, i vós què n'heu de fer, d'aquests retrets malintencionats? No vull que em deixeu en aquesta terra. Tindreu Chartres i em deixareu Orleans, i tindreu també la corona, que no us demano res més." "–No ho faré, senyor", va respondre Guillem, "i no ho faria per tot l'or que hi ha sota el cel. No vull fer minvar els</i>

Anz l'acroistrai au fer et a l'acier; Mes sires estes, si ne vos quier boisier."	<i>vostres dominis, sinó que els farà augmentar amb el ferro i l'acer; vós sou el meu senyor, i no us vull trair."</i>

(vv. 525-547)

-La cançó ofereix una solució per al conflicte entre Guillem i el rei. Justifiqueu aquesta opció tenint en compte la ideologia que predomina a la cançó.

L'arenga de Guillem als cavallers sense possessions (vv. 635-656)

XXV Seur une table est Guillelmes montez; A sa voiz clere conmença a crïer: "Entendez moi, de France la barné. Se Dex m'aïst, de ce me puis vanter: Plus ai de terre que trente de mes pers, Encor n'en ai un jornal aquité. Ice di ge as provres bachelers As roncins clops et as dras depandez, Quant ont servi por neant conquerer: S'o moi se vueulent de bataille esprover, Ge lor dorrai deniers et heritez, Chateaus et marches, donjons et fermetez, Se le país m'aident a conquerer Et la loi Dieu essaucier et monter. Ce vueil ge dire as povres bachelers, As escuiers qui ont dras depandez: S'o moi se'n viennent Espaigne conquerer Et le país m'aident a aquiter Et la loi Dieu essaucier et monter, Tant lor dorrai deniers et argent cler, Chasteaus et marches, donjons et fermetez, Destriers d'Espagne, si seront adoubé."	XXV <i>Guillem va pujar a dalt d'una taula i va començar a cridar amb la seva veu clara: "Escolteu, barons de França. Que Déu m'ajudi, em puc vanter d'això: tinc més terres que trenta dels meus pers, però encara no n'he alliberat ni un jornal⁶. I això ho dic als pobres cavallers sense terra, amb rossins coixos i robes esparracades, que han servit per no conquerir res: si es volen posar a prova a la batalla amb mi, els donaré diners i propietats, castells i marquesats, torres i fortificacions, si m'ajuden a conquerir el país i a exaltar i glorificar la llei de Déu. Això ho vull dir als pobres cavallers sense terra, als escuders de robes esparracades: si vénen amb mi a conquerir Espanya i m'ajuden a alliberar el país i a exaltar i glorificar la llei de Déu, els donaré molts diners i moltes monedes brillants, castells i marquesats, torres i fortificacions, destrers d'Espanya, i seran adobats cavallers."</i>

(vv. 635-656)

-Quins són els arguments que fa servir Guillem per reclutar homes? Comenteu-los tenint en compte el context polític i social.

⁶ Mesura superficial agrària equivalent a l'extensió de terra que un animal pot llaurar en un dia normal de feina.

La trobada amb el vilà (vv. 874-917)

XXXIII [...] Il n'orent mie quatre liues alé Qu'an mi la voie ont un vilain trové; Vient de Saint Gile ou il ot conversé, A quatre bués que il ot conquesté Et trois enfanz que il ot engendré. De ce s'apense li vilains que senez, Que sel est chier el regne dont fu nez; Desor son char a un tonnel levé, Si l'ot enpli et tot rasé de sel. Les trois enfanz que il ot engendrez Jeuent et rïent et tienent pain assez; A la billete jeuent desus le sel. François s'en rient; que feroient il el? Li quens Bertrans l'en a aresoné: "Di nos, vilain, par ta loi, don es né?" Et cil respon: "Ja orroiz verité. Par Mahon, sire, de Laval desus Cler. Vieng de Saint Gile, ou ge ai conquesté. Or m'en revois por reclorre mes blez: Se Mahomez les me voloit sauver, Bien m'en garroie, tant en ai ge semé." Dient François: "Or as que bris parlé! Quant tu ce croiz que Mahomez soit Dé, Que par lui aies richece ne planté, Froit en yver ne cholor en esté, L'en te devroit toz les membres coper!" Et dit Guillelmes: "Baron, lessiez ester. D'une autre affaire vorrai a lui parler." XXXIV Li quens Guillelmes li conmença a dire: "Diva, vilain, par la loi dont tu vives, Fus tu a Nymes, la fort cité garnie? –Oïl voir, sire, le paage me quistrent; Ge sui trop povres, si nel poi baillier mie; Il me lesserent por mes enfanz qu'il virent. –Di moi, vilain, des destres de la vile." Et cil respon: "Ce vos sai ge bien dire. Por un denier dos granz pains i preïsmes; La deneree vaut dos en autre vile; Molt par est bone se puis n'est enpirie. –Fox", dit Guillelmes, "ce ne demant je mie, Mes des paiens chevaliers de la vile, Del roi Otrant et de sa compaignie." Dit li vilains: "De ce ne sai ge mie, Ne ja par moi n'en iert mençonge oïe."	XXXIII [...] <i>Encara no havien caminat quatre milles quan es van trobar al mig del camí amb un vilà; venia de Saint Gilles, on havia estat, amb quatre bous que havia comprat i tres criatures que havia engendrat. El vilà, com a home assenyat, pensa que la sal és cara al regne on va néixer; ha col·locat al seu carro un barril i l'ha omplert de sal fins a dalt. Els tres fills que ha engendrat juguen i riuen i tenen prou pa; juguen a bales damunt la sal. Els francesos se'n riuen: què hi devien fer, allà? El comte Bertran se li ha adreçat: "Digues, vilà, per la teva llei, on vas néixer?" I aquest li respon: "Ara escoltareu la veritat. Per Mahoma, senyor, a Laval, per sobre de Cler. Vinc de Saint Gilles, on he comprat. Ara me'n torno per guardar el meu blat: si Mahoma me'l volgués salvar, en seria ben recompensat, de tant que n'he sembrat." Els francesos diuen: "Ara has parlat com un neci! Si creus que Mahoma és Déu, i que és gràcies a ell que tens riqueses i abundància, fred a l'hivern i calor a l'estiu, t'haurien de tallar tots els membres!" I Guillem diu: "Barons, deixeu-ho estar. Li voldria parlar d'un altre afer."</i> XXXIV <i>El comte Guillem va començar a dir-li: "Va, digues, vilà, per la llei en la qual vius, vas anar a Nîmes, la ciutat fortament guarnida?" "–Sí, senyor, i em van demanar el peatge; sóc massa pobre i no el vaig poder pagar, però em van deixar passar perquè van veure els meus fills." "–Parla'm, vilà, de la disposició de la ciutat." I aquest respon: "Això us ho puc dir ben bé. Per un denari hi vam comprar dos grans pans; això mateix en val dos en una altra ciutat; i és molt bona si no ha empitjorat." "–Foll", va dir Guillem, "no és això el que et demano, sinó pels cavallers pagans de la vila, pel rei Otrant i per la seva mainada." El vilà va dir: "D'això, no en sé res, i no seré jo qui digui cap mentida."</i>

(vv. 874-917)

-Compareu la imatge que es descriu del vilà amb la imatge de Guillem i dels cavallers que l'acompanyen.

-On es fan més evidents les diferències entre la mentalitat del vilà i la dels cavallers?

Guillem i els seus homes a Nîmes: l'aspecte de Guillem; les burles d'Otrant i Harpin (vv. 1036-1046; 1131-1132; 1315-1351)

XLI Li cuens Guillelmes vesti une gonuele De tel burel conme il ot en la terre, Et en ses chanbes unes granz chauce perses, Sollers de buief qui la chauce li serrent; Ceint un baudré un borjois de la terre, Pent un coutel et gaïne molt bele, Et chevaucha une jument molt foible; Dos viez estriers ot pendu a sa sele; Si esperon ne furent pas novele, Trente anz avoit que il porent bien estre; Un chapel ot de bonet en sa teste.	XLI <i>El comte Guillem vestia una túnica de pany, com les que hi havia en aquella terra; a les cames hi portava unes grans calces verdoses, i sabates de bou que li agafen les calces; duia cenyit un cinturó d'un burgès d'aquella terra, del qual en penja un ganivet en una beina molt bella, i cavalcava una euga molt feble; de la sella penjaven dos vells estreps; els esperons tampoc no eren nous, podien tenir ben bé trenta anys; al cap, com a barret, portava una caputxa.</i>

(vv. 1036-1046)

XLVI [...] Dient païen qui les vont esgardant: "A grant merveille avez or beaus enfanz, S'il se seüssent vestir avenanment."	XLVI [...] <i>Els pagans, que se'ls miren, diuen: "És meravellós, teniu uns fills molt bells; llàstima que no se sàpiguen vestir amb elegància".</i>

(vv. 1131-1133)

L Oez, seignor, que Dex vos beneïe, Confetement Guillelmè atainent. Li rois Otrans li conmença a dire: "Diva, vilains, Damedex te maldie! Por quoi n'as ore ta mesnie vestie, Et toi meïsmes, d'une seule pelice? Molt mierz en fust et amee et cherie." Et dist Guillelmes: "N'i dorroie une alie; Einçois sera arriere revertie A ma moillier qui m'atent et desire, De grant avoir assazee et garnie, Que ma mesnie soit par moi revestie." LI Li rois Harpins li a dit par contraire: "Diva, vilains, Mahomez mal te face! Por quosi as or si granz sollers de vache, Et ta gonele et tes conroiz si gaste? Bien senbles hon qui ja bien ne se face." Passa avant, si li tire la barbe, Par un petit cent peus ne l'en errache; Voit le Guillelmes, par un pou n'en enraige. Lors dit Guillelmes, que ne l'entendi ame:	L <i>Escolteu, senyors, que Déu us beneeixi, com provoquen Guillem. El rei Otrant li ha començat a dir: "Vinga, vilà, que Déu et maleeixi! Per què els teus homes, ni tu mateix, no aneu vestits ni amb una sola pellissa? Serieu molt més estimats i apreciats". I Guillem va dir: "A mi no em faria res; abans l'enviaria al meu país, a la meva dona, que m'espera i m'estima, per tenir-la abastida i ornada amb moltes riqueses, que fer-la servir per vestir els meus homes."</i> LI <i>El rei Harpin li ha dit per contrariar-lo: "Au, va, vilà, que Mahoma et confongui! Per què tens aquestes sabates de cuir tan grans, i la túnica i el cinturó tan gastats? Sembles un home que ja no posseeix res." Es va avançar i li va estirar la barba: per poc no li'n va arrancar cent pèls. A Guillem li va faltar poc per enrabiarse. Aleshores va dir, sense que ningú el pogués sentir: "Per això, si ara</i>

"Por ce, s'ai ore mes granz sollers de vache Et ma gonele et mes conroiz si gastés, Si ai ge non Guillelmes Fierebrace, Filz Aymeri de Nerbonne, le sage, Le gentil conte qui tant a vasselage. Cist Sarrazins m'a fet ore contraire; Ne me connoist quant me tira la barbe: Mal fu bailliee, par l'apostre saint Jaque!" LII Guillelmes dist en bas, a recelee: "Por ce, s'ai ore mes chauce enbocees, Et ma gonele qui est et grant et lee, Si est por voir dant Aymeri mon pere, Cil de Nerbonne, qu'a proesce aduree. Ge sui Guillelmes, qui la barbe as tiree; Mar fu bailliee, par l'apostre saint Pere, Que ainz le vespre sera chier comparee."	<i>porto sabates grans de cuir i una túnica i un cinturó tan gastats, és perquè em dic Guillem Fierabràs, fill d'Aymeric de Narbona, l'assenyat, el comte gentil que té tants vassalls. Aquests sarraïns m'han contrariat; si m'estira la barba és que no em coneix: mala cosa ha fet, per l'apòstol Sant Jaume!"</i> LII <i>Guillem va dir en veu baixa, recelant: "Per això, si ara porto les calces plenes de fang, i una túnica gran i ampla, encara és cert que sóc fill d'Aymeric, el meu pare, el de Narbona, que tantes proeses ha dut a terme. Jo sóc Guillem, a qui has estirat la barba; mala cosa has fet, per l'apòstol sant Pere, i abans del vespre la pagaràs ben cara!"</i>

(vv. 1315-1351)

-Comenteu els versos que Guillem diu en veu baixa, sense que ningú el senti. Per què creieu que ho fa? Quina funció tenen aquests versos en el relat?

2. Le Roman d'Eneas (1155-1160)

1. Eneas, heroi fugitiu

Dans Eneas estoit en Troie; ne li membroit mie de joie quant la cité vit degaster, les murs et les tors craventer, et detrenchier les Troïens. En conseil prist et en porpens s'il s'en povoit estordre vis d'entre les Grius ses anemis qui tout gastoient par lor guerre, encor guarroit en autre terre.	<i>El senyor Eneas es trobava a Troia; no sentia cap alegria en veure com la ciutat era devastada, els murs i les torres abatuts i els troians massacrats. Va concebre el projecte següent: si podia escapar viu dels grecs, els seus enemics, que en la seva guerra ho arrasaven tot, viuria sa i estalvi en una altra terra.</i>

(Le roman d'Eneas, édition, traduction, présentation et notes d'Aimé Petit, Le Livre de Poche, París, 1997; vv. 25-34)

En Lombardie vout aler, illuec vout Troie restorer et la cité et les muralz: mout soufferra ainz granz travaux.	<i>Volia anar a Llombardia; hi volia reconstruir Troia, tant la ciutat com les muralles: abans patirà grans turments.</i>

(vv. 79-82)

Quant vit que ne monteroit gaire deffension que seüst faire, eschapa s'en si com il pot par les destornees que sot. Enz en son col porta son pere ffors de la ville, qui vieux ere, et par la main mena son fil, si sont livrez a grant escil. Avecques lui tant gent s'en fuient qui s'en eschapent par la nuit. Quant de la ville fu estors, dessouz .l. arbre de defors a alié o lui grant gent; demande a touz communement s'il s'en voudront o lui fuir et bien et mal o lui souffrir ou s'en voudront retourner enz vengier la mort de lor parenz; prest es de faire lor plaisir ou de combatre ou de fuir. Ce d'ient tuit de repairier ne del combatre n'est mestier, car n'est mie granz lor efforts: tost les avroient li Grieu mors; miex vouloient o lui fouir que retourner enz pour mourir.	<i>Quan va veure que qualsevol defensa que volgués preparar no serviria de gaire, va escapar com va poder per les dreceres que coneixia. Al coll hi portava el seu pare, que era gran, fora de la ciutat; duia el seu fill agafat de la mà; senten una angoixa profunda. Amb ell fugí una bona quantitat de gent que escapa de la ciutat aprofitant la nit. Un cop fora, sota un arbre que hi havia allà, va aplegar un gran grup de gent, i els va preguntar a tots si volien fugir amb ell i amb ell patir el bé i el mal, o si voldrien tornar a dins per venjar la mort dels seus parents; ell està disposat a fer el que els plagui: lluitar o fugir. Tots li diuen que retornar ni combatre no servirien per a res, perquè les seves forces són minses: els grecs els matarien a tots; preferien fugir amb ell abans que tornar per morir.</i>

(vv. 35-60)

Danz Eneas forment s'escrie: "Ohi, fait il, buer furent né ceulz qui a Troie la cité ffurent occis et detrenchié! Ha! las, pour quoy n'i fui occis? Pour quoy eschapy je chetis? Miex vousise que Achillés m'eüst occis ou Thytidés la ou furent occis tant conte qu'ici morusse a tel honte! Pour quoy ne m'occistrent li Grieu? Moult m'ont coilli en hé li dieu: ne puis garir n'en mer n'en terre, de toutes pars me chace guerre."	<i>El senyor Eneas crida ben fort: "Ai, diu, en bona hora van néixer aquells que van ser morts i massacrats a la ciutat de Troia! Ai, las, per què no m'hi van matar? Per què en vaig fugir, miserable de mi? Hauria preferit que Aquil·les o Títides m'haguessin mort allà on van morir tants comtes, abans que morir aquí amb vergonya! Per què no em van matar els grecs? Els déus m'han pres en gran odi: no puc estar sa i estalvi ni al mar ni a la terra, hom em persegueix pertot arreu."</i>

(vv. 116-129)

Souffrant travaill et mal et peine, ainsi vendrons en nostre regne, en Lombardie, le paÿs que Jupiter nous a promis;	<i>A través de turments, mals i penes arribarem al nostre regne, Llombardia, la terra que Júpiter ens ha promès;</i>

(vv. 234-237)

Il li conte ses vasselaiges, ses prouesses et ses barnages, comfaiement se deffendi et en quel maniere il gari, com eschapa d'entre les Griex par le commandement aus diex. Il afaita un poy son compte que l'en ne li tornast a honte, qu'en ne deïst qu'il s'en emblast, par couardisse s'en alast.	<i>Ell li explica els seus actes de valentia, les seves proeses i les seves gestes, com es va defensar i com va arribar a estar segur, com va escapar d'entre els grecs per ordre dels déus. Va arranjar una mica el seu relat perquè no li ho tinguessin com un fet vergonyós, perquè no poguessin dir que havia fugit per covardia.</i>

(vv. 924-933)

Moult y vit de ceuz de son paÿs qui en Troie furent occis; entor lui sont cil acoru, de toutes pars y sont venu. Vient y Hector et Priamus, vient y Paris, Deïfebus, pluisors autres de son paÿs. Ne lor osoit torner le vis por ce qu'il s'em embla fuitis d'entr'euz quant il furent occis.	<i>En va veure molts dels seu país que havien estat morts a Troia; de tot arreu van acudir al seu voltant. Hi van venir Hèctor i Priam, hi van venir Paris, Deïfebus i molts altres de la seva terra. Ell no gosava mirar-los a la cara perquè s'havia donat a la fuga quan els van matar.</i>

(vv. 2756-2765)

S'il eüst point de hardement, morir vousist miex o sa gent qu'en tel maniere defoïr: preudom doit a honnor morir, mais ycil vit comme mauvais, ja pris ne loz n'i avra mais. O lui s'en vindrent li couart, tuit se traistrent a une part, de cest vassal firent lor roy. Dont est roys? Je ne say de quoy, ffors ne say de quantes nacelles.	<i>Si hagués tingut un mínim de valor, hauria preferit morir amb el seu poble abans que fugir d'aquella manera: un home valent ha de morir pel seu honor, però ell viu com un covard, i mai no aconseguirà glòria ni renom. El van seguir els covards; tots es van batre en retirada i d'aquell fanfarró n'han fet el seu rei. Rei de què? No ho sé pas, tret de no sé quantes barques.</i>

(vv. 3450-3460)

2. Els personatges femenins del roman

Ge vi le grant destruiement et assamblay moult de ma gent, a grant effors en alay la; ma mouillier après Creüsa me suivi tot por moy tenir, et j'entendi tant au ferir qu'enz en la place le perdi, granz duel en oy: puis ne la vi; tout de gré m'i laissaisse occire.	<i>Vaig veure aquella gran massacre i vaig aplegar una bona quantitat de la meva gent; amb grans esforços m'hi vaig precipitar; la meva dona, Creusa, em seguia per retenir-me, però jo m'esforçava tant a lluitar que la vaig perdre allà mateix. Ara estic afligit: no la vaig tornar a veure; m'hi hauria deixat matar amb gust.</i>

(vv. 1260-1268)

2.1. Dido

Aneas est enz en Cartage, Dydo li fait moult bel estage; Venuz sa mere ert en doubtaunce, de son fil n'ert mie a fiance: cell estauge forment doutoit pour ce que Juno ne l'amoit; de lui avoit moult grant poour. A son fil vint, le dieu d'amour: "Ffilz Eneas est en Cartaige, en Libe, une terre savaige; moult crien celle sauvaige gent qu'il ne le maintent malement. Il est o la dame remez, por son fil a tramis as nez. Se tu euz onques de moy cure, va, pren son volt et sa figure, ses vestemens et son samblant, je retendray o moy l'enfant." Touz fait prendre ses garnemenz dont il doit faire ses presenz. "Ensamble o toy les fay porter et a la dame presenter, et quant elle t'acollera et doucement te baisera, de ta flambe, de ta douçor l'espiereras et de t'amor. Moult se faindra por les presenz, et plus pour tes espiremenz." Li diex d'amors fait ses commanz, del varlet a pris les samblanz, tel cors, tel vout, telle figure, tel vestement, tel aleüre. Venuz en a l'enfant porté, celle nuit l'a o soy gardé. Li diex s'en torne o le messaige, o les presenz droit a Cartaige. Enz en la salle en est entrez, devant son faus pere est alez, il l'a baisié si li acline, et puis le baisse la roïne. Il li donne les garnemenz, moult par fu riches li presenz. La dame moult les esgardoit: nulle richece mais ne voit, ne nulle rien qu'elle amast tant des garnemens et de l'enfant; ne de tenir ne d'esgarder ne se pot la dame souler. [...] La dame en son siege s'assist, en son devant le varlet prist qui ja l'avoit auques esprise.	<i>Eneas és a Cartago, i Dido li ofereix una estada molt agradable. Venus, la seva mare, tenia por, i no confiava en aquesta estada del seu fill: la temia perquè Juno li era hostil; tenia molta por per ell. Va anar a buscar el seu fill, el déu de l'amor: "El meu fill Eneas és a Cartago, a Líbia, una terra salvatge; tinc molta por que aquella gent ferotge no el maltractin cruelment. S'està amb la sobirana i ha enviat a buscar el seu fill. Si mai t'he importat, vés-hi, pren la seva aparença, els seus vestits i la seva semblança, i jo em quedaré amb l'infant." Li fa agafar tots els objectes que ha de regalar a la reina. "Fes-los portar amb tu i oferir a la sobirana, i quan ella t'abraci i et besí dolçament, insufla-li la teva flama, la teva dolçor i el teu amor. Et farà molts compliments pels regals, i encara més pel que li inspiraràs." El déu d'amor fa el que li ha ordenat la seva mare: ha adoptat la semblança del vailet, amb el mateix cos, la mateixa cara, el mateixos trets, els mateixos vestits i el mateix posat. Venus es va endur el nen i, aquella nit, el va retenir amb ella.</i> <i>El déu fa via amb el missatge i amb els regals cap a Cartago. Ha entrat a la sala i ha anat a trobar el seu fals pare; l'ha besat i s'hi ha inclinat, i després la reina el besa. Ell li dona els regals, que eren magnífics. La sobirana els mirava i els remirava: no veia cap riquesa ni cap cosa que li agradés tant com els regals i l'infant; no es cansava d'agafar-los i de mirar-los.</i> [...] <i>La sobirana va seure al seu lloc, i es va posar a la falda el noi, que ja l'havia començat a inflamar.</i>

(vv. 766-813; 846-848)

Et quant fu finez li mengiers, Dydo commence a merveillier les garnemenz et lor bonté, et le varlet et sa biauté; auques estoit commeüe li diex l'avoit bien enbeüe, el le tenoit en son devant, de lui fasoit joie moult grant. Elle le baise et acolle, de lui amer est toute folle, de lui baisier ne set finer. Moult s'en puet bien consirer: elle ne set qui il estoit, cuidoit que homme mortel soit, mais ce estoit le dieu d'amor qui moult l'a misse en grant freour. Quant el le baisse estreitement, de la flambe d'amor l'esprent; il li tresperce le corraige, par la bouche li met la raige. La roïne ne s'aperçoit de la poison qu'elle bevoit: moult li mue ja son talent, et la regardoit moult souvent li Troïenz par grant douceur; ja entr'oublie son seigneur.	<i>I, un cop es va acabar l'àpat, Dido es va començar a extasiar amb els regals i amb el seu valor, i amb el vailet i la seva bellesa; ja estava força commoguda, el déu l'havia seduït; el tenia sobre la seva falda i li feia moltes festes. El besa i l'abraça, ja està folla d'amor per ell; no pot parar de besar-lo. Bé es podria estar de fer-ho: no sabia qui era; pensava que era un mortal, però era el déu de l'amor, que li havia provocat una gran confusió. Quan ella el besa i l'abraça, la incendia amb la flama de l'amor; li travessa el cor, i per la boca li fa entrar la fúria amorosa. La reina no s'adona del verí que beu: ja li canvia l'humor mentre el troia li va llençant sovint mirades tendres; ara comença a oblidar el seu marit.</i>

(vv. 872-897)

Quins recursos es fan servir en aquests versos per descriure la passió amorosa? Quins són els efectes que provoca?

Quina imatge de l'amor creieu que l'autor volia oferir al seu públic?

Quant Eneas li recontoit, la roïne s'en merveilloit des maulz, des paines et dolorz qu'il avoit souffert mainz jors. El le regarde par douçour si comme le destraint Amour; Amours la point, Amours l'argüe, souvent souspire, color mue. Quant il fu terme de couchier, elle fait liz appareillier; en la chambre l'en a mené ou li lit erent apresté de couverts et de bonz dras. Cil se coucha, qui tout fu las: la roïne fu au couvrir, a grant paine s'en puet partir.	<i>Mentre Eneas parlava, la reina quedava estupefacta dels mals, les penes i els dolors que havia patit durant tant de temps. El mirava amb tendresa sota el domini d'Amor. Amor la pica, Amor l'agullona; sovint sospira i canvia de color. Quan va arribar l'hora d'anar a dormir, va fer preparar els llits; el va portar a la cambra on els llits eren guarnits amb cobrellits i amb bons llençols. Eneas s'hi va posar, mort de cansament: la reina el va tapar i amb prou feines podia marxar d'allà. Quatre comtes la van portar i ella va entrar a la seva cambra. Hi havia mil donzelles de mèrit, filles de comtes i de reis; cap d'elles no estava desocupada al palau; ajuden la reina a posar-se al llit. Quan l'habitació va quedar en calma,</i>

.IIII. contes l'en ont menee, enz en sa chambre est entree: .M. pucelles y ot de prois, ffilles de contes et de roys, n'i ot une ne fust meschine; au coucher servent la roïne. Quant la chambre fu asserrie, dame Dydo mie n'oublie celui pour cui li dieu d'amor l'avoit mise en tel freor; de lui commence a penser, en son coraige a recorder son vis, son corps et sa figure, ses diz, ses fais, sa parleüre, les batailles que il li dist. Ne fust pour rien qu'elle dormist; torne et retourne souvent, elle se pame et estent, soufle, souspire et baille, moult se demente et travaille, tramble, fremist et si tressaut; li cuers li mant et si li faut. Moult est la dame mal baillie, et quant c'est qu'elle s'entroblië, ensamble o lui cuide gesir, entre ses bras tout nu tenir. Elle acolle son couvertoir, confort n'i trueve ne amor; .M. fois baisa son oreillier tout pour l'amour au chevalier; cuidoit que cil qui ert absenz enz en son lit li fust presens: n'i estoit mie, aillors estoit, parloit o lui com se l'ooit. Enz en son lit le taste et quiert, quant nel trueve, du poing se fiert; elle plore et fait grant duel, des larmes mouille son linçuel. Moult se detorne la roïne, primes aus denz et puis sovine. Ne pot garir si se demaine, moult trait la nuit a male paine si se demaine en mainte guise. Elle ne set qui l'a enprise: mortel poison avoit beü, elle ne sot qui l'enfes fu qu'elle ot tenu et acollé qui la raige li ot donné. Ne pot müer ne li anuit ce que tant si dure la nuit; ja ne cuide le jor veoir.	<i>la sobirana Dido no oblida aquell per qui el déu d'amor l'havia deixat en tal estat de confusió; comença a pensar-hi i a recordar la seva persona, la seva cara, el seu cos i la seva figura, el que deia, el que feia i com parlava, i les batalles que li havia explicat. No hi havia manera que s'adormís; tot sovint es gira i es regira, s'extasia i s'estira, bufa, sospira i badalla, pateix i es turmenta, tremola, s'esgarrafa i se sotraga; el cor li manca i ella defalleix. La dama pateix turments cruels, i quan comença a perdre la consciència s'imagina que ell jau al seu costat, i que el té tot nu entre els seus braços. Abraça el cobrellit, però no hi trova ni conhort ni amor; mil vegades besa el coixí per amor del cavaller; pensava que aquell que era absent es trobava allà, al seu llit: no era així, era en una altra banda, però ella li parlava com si la sentís. El busca a les palpentes al seu llit i, quan no el troba, es colpeja amb els punys; plora i es plany amargament, i amb les seves llàgrimes mulla els llençols. La reina es gira constantment, primer sobre el ventre i després sobre l'esquena. No pot trobar tranquil·litat; passa la nit en una pena cruel que la fa patir de maneres diverses. No sap qui l'ha pres: havia begut un verí mortal; no sabia qui era l'infant que havia tingut entre els seus braços i abraçat, i que li havia inspirat aquell furor. No pot evitar enutjar-se perquè la nit se li fa massa llarga; li sembla que el dia no hagi d'arribar mai.</i>

(vv. 1280-1346)

Comenteu els versos que descriuen l'insomni amorós de Dido comparant-los amb els versos que narren la mateixa escena a l'*Eneida*:

At regina gravi iamdudum saucia cura
vulnus alit venit et caeco carpitur igni.
Multa viri virtus animo multusque recursat
gentis honos: haerent infixi pectore vultus
verbaque, nec placidam membris dat cura quietem.

Eneida, IV, 1-5

En tanto, la reina, presa hacía tiempo de grave cuidado, abriga en sus venas herida de amor y se consume en oculto fuego. Continuamente revuelve en su ánimo el alto valor del héroe y el lustre de su linaje; clavadas lleva en el pecho su imagen, sus palabras, y el afán no le consiente dar a sus miembros apacible sueño.

Eneida, traducció d'Eugenio de Ochoa, Barcelona, Orbis, 1990, pp 87-88

Moult l'angouisoit le feu d'amor.
Elle vint errant a sa seror:
"Anna, je muir, n'i vivrai, suer.
–Qu'avez vous dont? –Fault mon cuer.
–Avez-vous mal? –Toute sui saine.
–Que est ce dont? –D'amor sui vaine,
nel puis celer, je ain. –Et qui?
–Je le diray, par foy, celui..."
Et quant elle le dut nommer,
si se pama, ne pot parler.
Quan elle vint de pamison,
si recommença sa raison:
"Celui qui a souffert tant max,
ce est li Troïenz vassaus
que Fortune a a essil mis
et qui hier vint en ce pays.
Cuit qu'il est du Priant paraige
et de celestiel lignage;
du tout pert bien qu'il est gentilz,
et moult par est cortois son filz:
de lui tenir et de baisier
ne me poy ersoir sacier.
Onques puis que tornay de Tire,
que Sicheüs fu mors mon sire,
ne me souvint de nulle amor;
de ci que vint en ycest jor,
ne vi homme de nul paraige,
tant fust riche ne preus ne saje,
cui je moustraisse puis samblant
de cel endroit ne tant ne quant,
ffors seul cestui que destinee
amena en ceste contree.
Cist a espris le mien corage,
cist m'a donné ja mortel raige,
pour cestui muir tout a estrous:
se pour ce non qu'a mon espous
promis m'amor a mon vivant;
de lui feïsse mon amant.
Mais quant je l'ay celui donnee,
ja pour cestui n'iert violee,
miex veul morir que je li mente
ne qu'en autre mete m'entente.
Garder li veul et tenir foy,
ainçois parte terre souz moy,

El foc de l'amor la consumia. Va anar a buscar la seva germana: "Anna, em moro; no viuré gaire temps, germana. –Què teniu? –El cor em falla. –Esteu malalta? –Estic perfectament sana. –Què és, doncs? –L'amor m'afebleix; no ho puc amagar, estimo. –I qui? –Us ho diré, per la meva fe; aquell..." I quan l'havia d'anomenar, es va desmaiar i no va poder parlar. Quan es va recuperar del desmai, va tornar a començar: "Aquell que ha patit tants mals, el guerrer troià que la Fortuna ha portat a l'exili i que ahir va arribar a aquesta terra. Crec que és de la família de Priam⁷ i de llinatge celeste; tot en ell fa pensar que és noble, i el seu fill és molt cortès: ahir al vespre no em cansava d'abraçar-lo i besar-lo. Mai, des que vaig venir de Tir i va morir Siqueu, el meu marit, no he pensat a enamorar-me; fins al dia d'avui no he vist cap home, de cap condició, que fos tan noble, valent i assenyat com perquè jo li mostrés, de cap manera, un sentiment d'aquesta mena, tret d'aquest que el destí va portar en aquesta contrada. Aquest m'ha robat el cor; aquest m'ha inspirat el furor mortal; per aquest, sens dubte, moro: si no fos perquè vaig prometre al meu marit amor durant tota la vida, d'aquest en faria el meu amant. Però, com que li he donat la meva paraula [al meu marit], no hi faltaré per ell [Eneas]; més m'estimo morir que enganyar-lo ni dipositar la meva atenció en un altre. Ell vull respectar i mantenir la fe: que la terra s'enfonsi sota meu i m'empassi viva o que un mal foc del cel em cremi abans que jo doni a un altre l'amor que vaig prometre al meu marit. Jo l'hi vaig donar, el tenia, i que encara el tingui; no seré jo qui el traeixi. No penso estimar-ne cap altre, tant me fa el que hagi de suportar; amb aquest no hi tinc res a fer: no l'havia vist mai, no el conec, només n'havia sentit a parlar; l'he sentit anomenar Eneas..." Quan el va recordar i el va anomenar, va canviar de color i es va desmaiar; per poc no

⁷ Últim rei de Troia.

que toute vive me transgloute ou malz feuz du ciel m'arde tote, que a autrui doinse l'amour que je promis a mon seigneur. Je li donnai si l'ot et ait, ne l'en sera par moy tort fait, ne n'ay mais soing d'autrui amer que que m'en convengne endurer; n'ay mais que faire de cestui: onc nel vi mais ne ne conui ffors tant que ay oÿ parler, Eneas l'ay oÿ nommer..." Quant l'en souvint, qu'el le nomma, elle merci si se pasma; a pou que elle ne fu morte.	<i>va caure morta.</i>

(vv. 1353-1410)

Anna, sa suer, le conforte: "Dame, pour quoy moré a honte? Ceste amistiez rienz ne vous monte qu'avez envers vostre seigneur: mort est ja a passé maint jor. A duel usez vostre jouvente, en lui n'avrez vous mez enfant ne dolç amor ne bel samblant ne garantisse ne secors: moult a yci folles amours! Quant bien ne mal ne vous puet fere, pour quoy voulez por lui mal traire? Jamais n'avrez nul bien du mort, ffaites du vif vostre talent. Ffolz est qui por mort se consire; il est voir, je l'ay oï dire: tenir estuet le mort a mort, le vif au vif, ce est confort. Qui maintendra vostre cité, vostre terre, vostre herité? Ne puet estre longues par femme bien maintenu honnor ne regne; poy fait on son commandement se n'a autre maintenant; ne puet mie grant fez sosfrir se li vient guerre a maintenir. Moult par a ci estrange terre, de toutes pars vous coite guerre, touz les barons de ce païs avez vous fez vos anemis, car ne deignastes a seignor homme de toute ceste honnor, ainz les avez touz en vilté: pour ce vous ont ainsi en hé. Acuillent vous de toute part: confondront vous ou tost ou tart. Quant amé avez cestui, vostre seignor faites de lui:	<i>Anna, la seva germana, la conhorta: "Senyora, per què cal morir de vergonya? Aquest afecte que sentiú pel vostre marit no us serveix de res: ja fa molt temps que és mort. Passeu la joventut de dol; d'ell ja no tindreu criatures ni bell amor ni bones cares, ni protecció ni socors: aquests amors són ben folls! Si no us pot fer ni bé ni mal, per què voleu patir per ell? Mai no obtindreu cap bé del mort: feu el que vulgueu amb el viu. Qui es preocupa per un mort és foll; això és veritat, ho he sentit a dir: és just que els morts siguin amb els morts i que els vius siguin amb els vius, aquest és el consol. Qui mantindrà la vostra ciutat, la vostra terra, els vostres dominis? Una dona no pot mantenir gaire temps les terres ni el reialme; no es pot fer obeir sense un altre suport; no pot suportar càrregues feixugues si ha de lliurar una guerra.</i> <i>Aquesta terra és hostil; pertot arreu us amenacen; us heu enemistat amb tots els barons d'aquest país, perquè no us vau dignar a prendre per marit cap home d'aquest vast regne, sinó que els menyspreueu tots: per això us odien. Us assetgen pertot arreu: tard o d'hora us abatrán. Ja que us heu enamorat d'aquest, feu-ne el vostre marit: us mantindrà amb noblesa, perquè és molt valent; Déu el va portar a aquest país per al vostre bé, us ho asseguro. Si esteu sorpresa pel seu amor, creieu que el vencereu d'alguna</i>

maintendra vous a richece, quar il est moult de gran proesce; pour vostre bien, le vous plevis, l'amena diex en ce paÿs. Quant de s'amour estes surprise, cuidiez le vaintre en nule guise? Vous ne povez encontre amor. Se de cestui faites seignor, moult en croistra vostre barnage en ensaucie en yert Cartage; dire porez, pour couvrir vous, cest temps d'yver sejort o nous et ses nez face rafermer, quar or n'est tenz de passer mer. Ainsi le porez retenir, après faire vostre plesir."	<i>manera? No teniu cap poder contra l'amor. Si us caseu amb aquest, el vostre poder augmentarà i Cartago serà exalçada; podreu dir, per no posar-vos en evidència, que es quedi amb nosaltres durant l'hivern i que faci reparar els seus vaixells, perquè ara no és el moment de travessar el mar. Així el podreu retenir i, després, fer el que us plagui."</i>

(vv. 1411-1467)

Anoteu en dues columnes els arguments que fa servir Dido per no lliurar-se a l'amor i els que fa servir Anna per convèncer-la que ho faci. Després, compareu-los i comenteu-los.

Creieu que aquesta conversa amb Anna qüestiona, per segona vegada, la responsabilitat de Dido en l'afer amorós amb Eneas?

En la chambre tout seulement n'est qui li destorbe noient la deverie que vout faire; l'espee au Troyen veult traire: quant li donna, ne cuida mie par li deüst perdre la vie. Elle tient l'espee toute nue, souz la mamelle s'est ferue. O tout le cop saut enz el ré que sa serror ot apresté, ou lit dessor les garnemenz au Troyen se couche dedenz, el sanc volete de demaine. Elle parla assez a paine: "Sez garnemenz ay moult amez, tant com Dieu plot les ay gardez, ne puis avant ma main estendre; desor ces dras veul ma vie rendre. Mar vi onques ces garnemens. Il me furent commencemens de mort et de destruction: mar vi cil qui m'en fist le don; comme folle ay trop amé, a grant contraire m'est torné. Sor ces dras veul fenir ma vie et sor ce lit ou fui honnie; ci lais m'onnor et mon barnaje, ci deguerpi sanz hoir Cartaige,	<i>Tota sola a la cambra, ja no hi ha ningú per dissuadir-la de la bogeria que vol fer; vol agafar l'espasa del troià: quan ell la hi va donar, no s'imaginava que amb ella perdria la vida. Sosté l'espasa desemeinada i es fereix sota el pit. Tot seguit, es llença a la foguera que la seva germana havia preparat, al llit, sobre els vestits del troià, i s'hi ajeu; es precipita en la seva pròpia sang. Amb prou feines pot parlar: "He estimat molt aquests vestits, els he guardat tant com Déu ho ha volgut, ja no puc estirar la mà; sobre aquests vestits vull perdre la vida.</i> <i>En mala hora vaig veure aquests vestits. Per a mi van ser el començament de la mort i de la destrucció: en mala hora vaig veure aquell qui me'ls va regalar; he estimat massa, com una fol·la, i això ha estat fatal per a mi. Sobre aquests llençols vull acabar la meua vida, i sobre aquest llit on vaig ser avergonyida; aquí deixo el meu regne i el meu poder, aquí abandono Cartago sense hereu, aquí perdo el meu nom, tota la meua glòria, però no moriré</i>

ci pert mon non, toute ma gloire, mais ne morray si sanz memoire qu'en parleroit de moy touz temps au mainz entre les Troÿens. Tant fui ainçois et preus et saige que me donnast Amor la raige, et moult fuisse bonne eüree se ne venist en ma contree li Troÿens qui m'a traÿe, por qui amor je perc la vie. Il m'a occise a gran tort, je li pardoins yci ma mort: par fin acordement de pays, ces garnemens yci en bais; jel vous pardoins, sire Eneas." Le lit baise et touz les dras; elle ert de sanc toute escorue et la parolle avoit perdue; elle romfloit et segloutoit si com la mort la destraignoit, elle souspiroit a moult grant paine, ja en ert faillie l'alaine.	<i>sense memòria, sense que es parli sempre de mi, almenys entre els troians.</i> <i>Era virtuosa i assenyada abans que Amor m'inspirés aquesta passió, i hauria estat molt feliç si no hagués vingut al meu país el troià que m'ha traït, per l'amor del qual perdo la vida. M'ha causat la mort injustament, i jo li ho perdono: en senyal de reconciliació, beso aquests vestits; us perdono, senyor Eneas." Besa el llit i tots els llençols; la sang ja s'escapava del seu cos i ella perdia la parla; s'estremia i sanglotava mentre la mort l'estrenyia; sospirava amb esforç, ja li falta l'alè.</i>

(vv. 2110-2159)

Compareu aquests versos amb la narració de l'escena corresponent a l'*Eneida*: quines diferències veieu entre l'actitud de la Dido de Virgili i la medieval? A què creieu que responen aquestes diferències?

Allí, contemplando las vestiduras troyanas y el conocido tálamo, después de dar algunos momentos al llanto y a sus recuerdos, reclinóse en el lecho y prorrumpió en estos postreros acentos:

"¡Oh dulces prendas, mientras lo consentían los hados y un dios, recibid esta alma y libertadme de estos crudos afanes! He vivido, he llenado la carrera que me señalara la fortuna, y ahora mi sombra descenderá con gloria al seno de la tierra He fundado una gran ciudad, he visto mis murallas. Vengadora de mi esposo, castigué a un hermano enemigo. ¡Feliz!, ¡ah!, demasiado feliz con sólo que nunca hubiesen arribado a mis playas las dardanias naves!" Dijo, y besando el lecho: "¡Y he de morir sin venganza! —exclamó—. Muramos; así, así quiero yo descender al abismo. Apaciente sus ojos desde la alta mar el cruel dardanio en esta hoguera y lleve en su alma el presagio de mi muerte."

Dijo, y en medio de aquellas palabras sus doncellas la ven caer a impulso del hierro y ven la espada llena de espumosa sangre y sus manos todas ensangrentadas.

Eneida, traducció d'Eugenio de Ochoa, Barcelona, Orbis, 1990, pp 108

Comenteu les afirmacions següents: En què es basen els autors per fer-les? Creieu que són fonamentades?

- "Aquesta [Dido], vídua adúltera, sensual i culpable, encarna la dona impura víctima d'una passió devoradora i fatal que la portarà al suïcidi [...]." (Aimé Petit, *Le roman d'Eneas*, p. 17)
- "Comparándola con las tres diosas que participan en el juicio de Paris, Dido se inicia en la obra como versión humana de Juno, con sus atribuciones de justicia y autoridad, pero en el transcurso de la obra se convierte en una diosa Juno degradada." (Esperanza Bermejo, *El libro d'Eneas*, p. 38-39)

2.2. Camil·la

Après vint une meschine qui de Vulcane fu roïne; Camille ot non la damoiselle, a grant merveille par fu bele, et moult estoit de grant pooir; ne fu femme de son savoir. Moult ert courtoise, preuz et sage et demenoit moult grant barnage; a merveilles tenoit bien terre et fu touz temps norrie en guerre, et moult ama chevalerie, et maintint la toute sa vie. Onques d'oeuvre a femme n'ot cure, ne de filer ne de tisture; milz amoit armes a porter, a tournoier et a jouter, ferir d'espee ou de lance: ne fu femme de sa vaillance. Le jour ert roys, la nuit roïne; ja chamberiere ne meschine environ lui le jour n'alast, ne la nuit nulz homs n'i entrast ens en sa chambre ou ele estoit. Tant sagement se contenoit et en derriere et devant que en fait ne en samblant n'i pot ome noter folie, tant n'en eüst vers li envie. De biauté n'ert vers li egaus femme nule qui fust mortaus: le front ot bel et bien traitis, la greve droite en la vertis, les sourcis noirs et bien deugiés, les iex rians, en touz temps liés; biaus ert le nés, emprés la face, qui fu plus blanc que noif sor glace; entremeslee ert la roveur avenaument a la blancheur; moult ot bien faite la bouchete, non mie grant, mais petitete, menu serrees ot les denz, plus reluisanz que n'est d'argenz. Que dirai je de sa biauté? En un des plus lons jors d'esté ne diroie ce qu'en estoit de la biauté que ele avoit, de ses mors et de sa bonté qui miex valent que la biauté. Moult par ert bele la roïne. Vers l'ost chevauchoit la meschine; cheveuls ot blois jusqu'a ses piez, a .l. fil d'or furent treciez.	<i>Després va aparèixer una jove que era reina dels volscos; la dama es deia Camil·la i era extraordinàriament bella, a més de molt poderosa; no hi havia cap altra dona tan assenyada com ella. Era molt cortesa, valenta i prudent, i de costums molt nobles; governava la seva terra de manera excel·lent i sempre havia estat educada en la guerra; li agradava la cavalleria i la va mantenir durant tota la seva vida. Mai no es va interessar per les tasques de les dones, ni per filar ni per teixir; li agradava més portar les armes, participar a tornejos i a justes, i colpejar amb l'espasa o amb la llança: no hi havia cap altra dona tan valenta. Durant el dia era rei, i durant la nit era reina: cap cambrera ni cap donzella no l'acompanyava durant el dia, i durant la nit cap home no entrava a la seva cambra. Es comportava amb tant de seny en públic i en privat que ni en els fets ni en les aparences ningú no hi podia notar cap inconveniència; no es podia ser tan malintencionat contra ella. En la bellesa no hi havia cap dona mortal que la igualés: tenia el front bell i ben format, la clenxa recta al cim del cap, les celles negres i ben dibuixades, els ulls riallers, sempre alegres; el nas era bell, en un rostre més blanc que neu sobre gel; el color vermell s'entremesclava harmoniosament amb el blanc; la boqueta era molt ben formada, no pas gran, sinó petiteta, amb les dents menudes i ben juntes, més brillants que la plata. Què en diré, de la seva bellesa? Ni en un dels dies més llargs de l'estiu ho diria tot sobre la seva bellesa, els seus costums i la seva bondat, que són més valuosos que la bellesa. La reina era molt bella. La jove cavalcava cap al camp de batalla; tenia els cabells rossos, llargs fins als peus, i eren trenats amb un fil d'or.</i>

(vv. 4046-4097)

-La descripció de Camil·la: quines són les característiques que es presenten com a més destacables, a les quals la veu narrativa dóna més importància?

-Considereu, ara, si aquestes qualitats són rellevants per al paper que desenvolupa Camil·la dins de la història.

-Comenteu la distribució de rols masculins i femenins a propòsit dels comentaris que fa la veu narrativa sobre l'estil de vida de Camil·la.

Tarcons, .I. Troïens, les voit,
celle part point tantost tot droit.
Il lor commence a huer:
"Ou fûiez vous, mauvais guerrier?
Tornez arriere en la place.
Dont ne savez vous qui vous chace?
Ce sont femmes! Or ait vergoigne
qui por elles fuit de besoigne.
N'allez avant, estez arriere,
ne doutez point; chascuns i fiere!"
Vers Camille se retorna,
moult fierement l'araisonna.
"Dame, fait il, qui estes vous
qui ci vous embatez seur nous?
Nos chevaliers vous voi abatre:
femme ne doit mie combatre
se par nuit non et en gissant,
la puet faire homme recreant;
mais ja nul pseudom o l'escu
par femme ne sera vaincu.
Laissiez ester desmesurance,
l'escu metez jus et la lance,
et le hauberc qui trop vous blece;
ne moustrez point vostre prouesce.
Ce n'est mie vostre mestier,
mais bien filer, coudre ou taillier;
en belle chambre soz cortine
ffait bon combatre o tel meschine.
Venistes ça por vos moustrer?
Je ne vous veul mie acheter.
Pour quant blanche vous voi et bloie:
.IIII. deniers ai ci de Troie,
qui sont moult bon, de fin or tuit;
ceuz vous donra por mon deduit
une piece mener o vous;
je n'en seray point trop jalous,
bailleray vous aus escuiers.
Bien vous veul vendre mes deniers:
se tant y perch, point ne m'en plaing,
vous en avrez double gaaing:
l'un ert que de mon or avrez,
l'autre que vostre bon ferez;
mais ne vous souffiroit naient,
je cuit, se il estoient cent;
vous en porriez estre lassee,

Tarcon, un troià, els veu i esperona el seu cavall ràpidament en aquella direcció. Els comença a cridar: "On fugiu, guerrers covards? Torneu enrere, al vostre lloc. És que no sabeu qui us persegueix? Són dones! Vergonya hauria de tenir qui fuig a causa d'elles. No continueu, torneu sobre les vostres passes, no tingueu por: colpegeu tots!" Es va girar cap a Camil·la i amb molta arrogància li va dir: "Dama, qui sou vós per abordar-nos d'aquesta manera? Us veig abatre els nostres cavallers: una dona no ha de combatre si no és de nit i ajaguda; allà sí que pot acabar amb un home; però mai cap home valent que porti escut no serà vençut per una dona. Abandoneu la vostra desmesura; deixeu l'escut, la llança i l'ausberg, que us fa massa mal; no exhibiu el vostre valor. No és aquesta la vostra funció, sinó filar, cosir i tallar; en una bella cambra, sota les cortines, sí que fa de bon combatre una jove com vós. Heu vingut per exhibir-vos? Doncs jo no us vull comprar. Tot i així, us veig blanca i rossa: tinc aquí quatre diners de Troia, valuosos, tots d'or fi; us els donaré per obtenir una estona de plaer amb vós, i no en seré gelós: us lliuraré als escuders. Vull que us guanyeu els meus diners: si els perdo, no me'n planyeré pas, vós en traureu doble profit: per una banda, obtindreu el meu or; per l'altra, sentireu plaer; però amb això no en tindreu prou, crec, ni tan sols si fossin cent; podrieu estar cansada, però no satisfeta."

mais ne seriez mie saoulee." Camille ot honte et grant ire de ce qu'elle li oï dire; le bon cheval broiche et point, vers Tarson vait et a lui joint. Elle le feri de grant vertu dessor la boucle de l'escu, d'ore en autre li a brisié et l'auberc treilliz desmaillié; mort le trebuche du destrier, puis li a dit en reprouvier: "Ne ving point ça por moy montrer ne por putaige demener, mais pour faire chevalerie. Vostre denier ne veul je mie, trop avez fait folle bargaigne; je ne vif mie de tel gaaigne; miex say abatre .l. chevalier que acoller ne donoier: ne say mie combatre enverse."	<i>Camil·la va sentir vergonya i ira quan va sentir el que li deia; esperona el seu bon cavall, va cap a Tarcon i l'ataca. El va colpejar amb força sota la sivella de l'escut; l'hi va trencar de banda a banda i li va desmallar l'ausberg de peces entrellaçades; el llença mort del destrier i després li retreu: "No sóc aquí per exhibir-me ni per fer de puta, sinó fer fer gestes de cavaller. No vull els vostres diners, i heu fet un tracte molt poc assenyat; jo no visc d'aquests negocis. Sé millor com abatre un cavaller que com abraçar-lo i deixar-me cortejar. No sé com lluitar ajaguda."</i>

(vv. 7127-7191)

- Considereu les primeres paraules que Tarcon adreça a Camil·la. Què és el que li retreu?
- Esmenteu quines suposicions habituals sobre les dones expressa Tarcon en el seu parlament a Camil·la.

2.3. Lavínia

En sa chambre estoit la roïne; cel jor araisonna Lavine: "Belle, bien say et voy que cist maulz est meüs por toy, qui a escil met cest païs et dont tant homme sont occis. Turnus te veult avoir, qui t'aime, et Eneas vers lui te claime, et par force te veult conquerre, mais il le fait plus por la terre qu'il ne fait por toie amor: jamais ne t'amera nul jor. Se puis savoir en nul endroit que de s'amor naient te soit, lui ne dois tu de rien amer, mais ton coraige dois torner et convoitier que Turnus t'ait, qui por t'amor sa terre lait por toy seule que veult avoir. Moult par l'en dois bon gré savoir. Ne l'aimes tu de bon coraje?	<i>La reina era a la seva cambra; aquell dia va parlar amb Lavínia: "Maca, sé molt bé que aquests mals que devasten el país i que han fet morir tants homes tenen lloc per causa teva. Turnus, que t'estima, et vol tenir, i Eneas et reclama per a ell i et vol conquerir per la força, però ho fa més per la terra que no pas pel teu amor: no t'estimarà mai de la vida. Si m'assabento d'alguna manera que el seu amor t'importa, tingues clar que no l'has d'estimar en absolut, sinó que has de deixar d'interessar-t'hi i desitjar que et tingui Turnus, que deixa la terra pel teu amor, només per tu, perquè et vol tenir. Per aquesta raó li hauries d'estar molt agraïda. No l'estimes de tot cor?</i>

(vv. 7921-7941)

Quins són els arguments que fa servir la reina per convèncer Lavínia que s'ha de casar amb Turnus? En quina idea es basen aquests arguments?

Recordeu els arguments que feia servir Anna, la germana de Dido, per convèncer aquesta que visqués el seu amor amb Eneas? Quins beneficis podia reportar, segons Anna, la relació amb un home?

Considereu, ara, aquesta qüestió: la relació sentimental és un fi en si mateixa o és un mitjà per obtenir alguna cosa més? O totes dues coses?

Des qu'Eneas vint en la terre, et que meüe fu la guerre, Venuz la deuesse d'amor ert de son fil en gran freor, qui enclos fu en Mont Alban. El vint a son seigneur Ulcan qui moult ert mestres de forgier or et argent, fer et acier. Elle l'acolla estroitement et baisa lui .C. foys et cent, moult l'esbaudi et losenja. Il li demande que elle a: se requerre le veult de rien que faire puisse, elle l'avra bien. "Sire, fait elle, que feras? Je voy que mon filz Eneaz	<i>Des que Eneas havia arribat a aquella terra i que havia esclatat la guerra, Venus, la deessa de l'amor, patia molt pel seu fill, que era rodejat a Mont Alban. Va anar a buscar el seu marit Vulcà, que era un mestre en l'art de forjar or i plata, fer i acer. El va abraçar amb força i el va cobrir amb petons; el va acaronar i afalagar molt. Ell li demana què li passa: si li vol demanar res que ell pugui fer, ho farà per ella. "Senyor, diu ella, què faràs? Veig el meu fill Eneas, que ha arribat a Llombardia amb molt poca gent; ha anat cap a la ribera i ha bastit un castell sobre un puig; no té cap ajuda ni cap suport, i és allà rodejat amb la seva gent.</i>

est arivez en Lombardie o assez poy de compaignie; vers le rivage s'est atrait, en .I. tertre a .I. chastel fait; n'a nul secors ne nul radoz, o sa gent est illuec enclos. Turnus, qui est ses anemis, nel veult consentir ou paÿs; semons a s'ost, grant gent aüne, a mon fil veult faire rancune. Asserra le en Mont Alban, mais bien le puet tennir .I. an, car garniz est bien de vitaille, ou bien li puet tenir bataille. Bonnes armes li couvendroit, que, se Turnus s'aatissoit de combatre soy envers lui cors a cors trestout seul andui, qu'il eüst armes convenables, a ués son cors bien deffensables. Ce te demant, ce te requier, or ay besoing de ton mestier. Se joïr veulz mais de m'amor, or le desserf par ton labor: moult me dois bien le jor servir quant la nuit puez a moy gessir, se tu en as auques d'ahan, bien t'en rendray le contrepan." Vulcanz oÿ que sa mouillier le requerroit de son mestier, octroia li moult doucement qu'il li fera a son talent, et baisa la .C. foys ou plus. Ycelle nuit jut o Venuz et fist de li ce que li plot et tout son bon tant com il pot: .VII. anz avoit tous acomplis que ne fu mais de lui saisis, ne en .I. lit o lui ne jut por la grant yre qu'entr'eulz crut. L'achoisson de cel maltalent veuil moustrer assez briement. Vulcans sot bien de fi sanz faille que Mars qui diex est de bataille amoit sa femme et elle lui; entreheent soy ambedui. Vulcans ert mestre del mestier et diex de feu et de forgier: de fer fist une rais sutil, moult en furent delié le fil, entor son lit l'appareilla. Des que Mars o lui se coucha, et qu'il la tint entre ses bras, si assambla Vulcans sez laz; enz en la rois l'enmaillola; trestouz les diex y aüna	<i>Turnus, que és el seu enemic, no el vol admetre al país; ha convocat el seu exèrcit, reuneix molta gent i vol perjudicar el meu fill. L'assetjarà a Mont Alban, però ell pot resistir un any, perquè estan ben provistos de queviures, o, si no, li pot presentar batalla. Li convindria tenir unes bones armes perquè, si Turnus el provocava per combatre contra ell cos a cos, tots dos sols, tingués armes adequades, adients per defensar el seu cos. Això és el que et demano i et requereixo; ara necessito el teu ofici. Si vols tornar a gaudir del meu amor, mereix-lo amb el teu treball: durant el dia m'has de servir molt bé per poder gaudir de mi durant la nit; si tens cap afany, jo te'l faré oblidar."</i> <i>Vulcà va sentir que la seva dona requeria el seu ofici i va cedir dolçament a fer la seva voluntat, i li va fer cent petons o més. Aquella nit va tenir Venus i en va fer tot el que li va plaure i el que va voler, tantes vegades com va poder: feia ben bé set anys que no l'havia tinguda i que ella no jeia amb ell al llit pel gran conflicte que els va enemistar. Ara us explicaré breument la causa d'aquella disputa.</i> <i>Vulcà sabia del cert que Mart, el déu de la guerra, estimava la seva dona i ella a ell; tots dos s'odiaven. Vulcà era un mestre en el seu ofici i el déu del foc i de les forges: va fabricar una xarxa de ferro molt fina, amb fils molt delicats, i la va col·locar al voltant del seu llit. Quan Mart s'hi va posar i va prendre Venus entre els seus braços, Vulcà va estirar dels llaços i els va atrapar en la xarxa; va fer venir tots els déus i els va presentar clarament aquest adulteri al descobert. Això va desplaure als déus, perquè n'hi havia alguns que també haurien volgut ser allà, units amb Venus tan estretament. La deessa es va</i>

et moustra lor tout en apert cel avoultire a descouvert. Celle chose desplot as diex, por quant si en y ot de tiex qui vousissent estre ensement lacié o lui estroitement. La deuesse moult s'esmari et son seigneur moult enhaï; onc ne li moustra d'amor nul biau samblant jusque cel jor qu'el li pria des armes faire. Encor s'elle s'en peüst retraire, le feïst elle moult enviz s'elle ne vousist que son filz eüst hauberc et escu fort por garantir son cors de mort; ne fust seul por les armes faire, en piece nel priaïst el gaire. Son mautalent li pardonna, por son besoing se porpensa qu'elle doit bien illuec priaïr Vulcan, veult auques exploitier: blandir et losengier estuet et supplïer qui mez ne puet. La nuit fu la concorde prise, Venuz s'en est en grande mise por exploitier de sa besoigne.	<i>ofendre molt i va començar a odiar el seu marit; ja mai més no li va mostrar amor ni li va fer bona cara fins a aquell dia que li va demanar que fes les armes. Encara se n'hauria pogut contenir, i ho hauria fet si no fos perquè volia que el seu fill tingués un ausberg i un escut molt forts per protegir-se contra la mort; si no hagués estat per les armes, ella no li hauria pregat en molt temps. Li va perdonar la seva ira i va pensar que, per necessitat, havia d'anar a suplicar a Vulcà; volia tenir èxit en aquella empresa: qui no pot fer res més, ha d'afalagar, adular i suplicar. A la nit van fer les paus i Venus va desplegar tot el seu poder de seducció per obtenir el que necessitava.</i>

(vv. 4382-4480)

Comenteu els versos que acabeu de llegir a partir de les afirmacions següents, dient si creieu que s'adapten al contingut d'aquesta història o no:

- El cos femení és moneda de canvi.
- L'astúcia femenina pot vèncer la voluntat masculina.
- L'interès pot fer que les dones lliurin el seu cos a homes que consideren repulsius.
- Les dones són infidels per naturalesa.
- És just que la dona adúltera pagui per la seva infidelitat.
- El sexe és una activitat destinada a proporcionar plaer als homes en la qual les dones tenen un paper d'objectes.
- Les dones infidels resulten més atractives sexualment per als homes que les dones castes.

Par foy, tu es de tel aige que tu dois bien savoir d'amors et les engins et les estors, et les regars et les cligniers. Tu t'i dois traire volentiers envers celui qui forment t'aime; celui qui a force te clame de tout ton cuer le dois haïr, qui ton seigneur te veult tolir.	<i>A fe meva, tens una edat en què ja has de conèixer l'amor, els seus paranys i les seves lluites, les mirades i les picades d'ull. T'has de lliurar amb gust a aquell que t'estima amb tanta força; el que et reclama per la força l'has d'odiar amb totes les teves forces, perquè et vol prendre el teu marit. Turnus és valent: és ell a qui has d'estimar. –No em puc decidir. –Doncs aprèn a fer-ho! –Digues-me,</i>

Turnus est preus, sel dois amer. –Je ne me say preu atoner. –Et tu en aprenz! –Di le moy, que est amors? Ne say par foy. –Je nel te puis mie descrire. –Qu'en savray dont, se ne l'oy dire? –Ton cuer t'apprendra a amer. –Si n'en orray autre parler? –Tu nel savras ja par parole. –Touz temps en cuit dont estre folle. –Ainz en porras tost estre aprise. –Comfaiement, se n'i sui mise? –Commence, assez en savras puis. –Et je comment, quant je ne truis qui me die que est amors?	<i>què és l'amor? A fe meva, no ho sé. –No te'l puc descriure. –I què en sabré, si no en sento parlar? –El teu cor t'ensenyarà a estimar. –I si no sento ningú que en parli? –Les paraules no t'ho ensenyaran. –Així, sempre ho ignoraré. –Al contrari: ho aprendràs ben depressa. –Com, si no ho provo? –Comença i després en sabràs prou. –I com ho faré, si no trobo ningú que em digui què és l'amor?</i>

(vv. 7942-7965)

L'actitud de Lavínia: ignorància, ingenuïtat o estupidesa? Quina finalitat creieu que té l'autor en presentar-la d'aquesta manera?

–Je te diray de ses dolors; de sa nature, que j'en say: bien me souvient que je amay; a paine en puet dire naient qui n'aime ou qui ne s'en sent. S'ore avoies une enferté, miex savroies la verité des angoisses que sentiroies et des dolours que tu avroies. Qui te voudroit dont demander, nel savroies miex aconter, qui en seroies bien certaine que je, qui tout seroie saine? –Oïl, miex li diroie asez. Est dont amors enfermetez? –Nenil, mais moult petit en faut: une fievre quartaine vault. Pire est assez que fievre agüe, n'est pas retor quant l'en n'en sue. D'amor estuet souvent suer et refroidier, fremir, trambler, et degeter et tressaillir, muer coulor et espamir, segloutre, veillier et plorer, giembre, plaindre, palir, penser: ce li estuet faire souvent qui bien aime et qui s'en sent.	<i>–Et parlaré dels seus dolors i de la seva natura, que jo en sé alguna cosa: recordo bé haver estimat; qui no estima o no ho sent, difícilment pot dir-ne res. Si tinguessis una malaltia, en sabries millor la veritat de les angoixes i dels dolors que sentiries. A qui te'n fes preguntes, no li sabries respondre millor tu, que ho sabries bé, que jo, que estaria completament sana? –Sí, li respondria millor. Aleshores, l'amor és una malaltia? –No, però poc li falta: és com una febre quartana⁸. És molt pitjor que una febre aguda, i no es pot guarir si no se sua. L'amor fa sovint suar, i gelar-se, estremir-se, tremolar, agitar-se i vibrar, canviar el color i desmaiar-se, sanglotar, vetllar i plorar, gemegar, plànyer, empal·lidir, neguitejar: això és el que fa sovint qui estima i qui sent l'amor.</i>

(vv. 7966-7992)

⁸ Febre que ve cada quatre dies, acompanyada d'una sensació de fred.

Garde au temple confaitement Amor y est point soubtilment et tient .II. dars en sa main destre et une boiste en la senestre: li uns des dars est d'or en son, qui fait aimer; l'autre de plon qui fait haïr: deversement navvre et point Amor forment. Li dart moustrent qu'il puet navrer, et la boiste qu'il puet saner; sor lui n'estuet mire venir pour la plaie qu'il fait garir; il tient la mort et la santé, il resane quant a navré.	<i>Mira com és pintat l'amor al temple: té dues fletxes a la mà dreta i una caps a l'esquerra: una de les fletxes és d'or i fa estimar; l'altra és de plom i fa odiar: l'amor fereix i agullona amb força i de maneres diverses. Les fletxes demostren que pot fer ferides, i la caps que les pot guarir; no li cal cap metge per curar la ferida que ell mateix pot sanar; ell té la mort i la salut, i sana quan ha ferit.</i>

(vv. 8037-8050)

Savoir m'estuet, si com je cui, s'il m'amera se je ain lui: tout escriray en .I. brieve, manderay lui par .I. foillet tout mon estre, tout mon corage; assez porchaceray messaige par cui li trametray l'escrist. Il l'avra bien jusqu'a petit, ainz demain nuit savra mon estre." Lors s'en leva de la fenestre et quist tost encre et parchemin, si a escrist tout en latin. La letre dist qui ert ou brief: salus mandoit ou premier chief a Eneas son chier ami, et dist après que l'amoit si ne li ert mais de nule rien, ne ja n'avra repoz ne bien s'il n'en pensoit prochainement. Tout li descouvri son talent, et a ou parchemin bien paint que moult l'angoisse et destraint l'amour de lui, si qu'elle muert. Par moult gran douçor le requiert qu'il li prengne de lui pitié et l'asseürt de s'amistié. Quant ot escrist ce que vouloit, le brief a plaié moult estroit; commença soy a porpenser en cui elle se peüst fier, par cui le puisse envoyer, ne s'en savoit preu conseilier. A la fenestre s'en ala, mist hors son chief, dehors garda et vit que Eneas venoit vers la cité si com souloit; elle en fu moult joieuse et lie. Il s'arestut une traitie pres de la tor, de l'autre part,	<i>He de saber, segons crec, si ell m'estimarà com jo l'estimo: ho escriuré tot en una carta i li faré saber per mitjà d'un fullet tot el que sento, tot el que passa en el meu cor; buscaré un missatger perquè li trameti l'escrit. En molt poc temps ho rebrà: abans de demà a la nit sabrà el que sento." Aleshores es va allunyar de la finestra i va anar a buscar tinta i pergami, i ho va escriure tot en llatí.</i> <i>La carta deia el següent: en primer lloc, saludava Eneas, el seu amic estimat, i després deia que l'estimava tant que no li importava res més, que ja no tindria repòs ni benestar si ell no pensava aviat en ella. Li va manifestar tots els seus desitjos, i sobre el pergami va descriure bé com l'amor per ell l'angoixa i la tortura, fins al punt que en mor. Amb gran dolçor li demana que tingui pietat d'ella i que li confirmi el seu amor. Quan va acabar d'escriure el que volia, va plegar la carta molt curiosament; va començar a pensar en qui podria confiar perquè la hi enviés, però no sabia què decidir. Va anar cap a la finestra i hi va treure el cap per mirar a fora; va veure que Eneas venia cap a la ciutat, com solia; ella se'n va alegrar molt. Ell es va aturar una estona a prop de la torre, a l'altra banda, sense preocupar-se, perquè hi havia treva.</i>

por les trives n'i ot regart. La damoysele a le brief pris, environ la fleche l'a mis d'une saiete barbellee, la letre fu dedenz tornee; a .l. fil estroit le liā. .l. archier le roy appella. "Amis, fait elle, tray moy tost ceste saiete a ceuz de l'ost qui sont la jus soz ceste tor; yci agaient toute jor: je cuit que ce sont lor espies. Se les trieves erent faillies, bien ont veü et esgardé ou il a mains de fermeté et qui pïor est a deffendre, et par illuec nous cuident prendre. – Dame, fait il, trieves y a, et deffais ert qui en faudra; n'ont nul regart et nous n'avons, bien l'ont affié li baron."	<i>La donzella ha pres la carta i l'ha embolicat al voltant d'una fletxa emplomada, amb el text mirant cap a l'interior; la hi va lligar bé amb un fil i va cridar un arquer del rei. "Amic, va dir, llença'm ràpidament aquesta fletxa als del campament que són allà, al peu de la torre; sempre estan guaitant des d'allà: em sembla que són els seus espies. Si es trenquen les treves, ja han vist i mirat on hi ha menys fermesa i quins punts són més difícils de defensar, i pensen sorprendre'ns per això. – Senyora, diu ell, hi ha treva, i qui la violi serà executat; no tindran miraments i nosaltres tampoc, així ho han jurat els barons."</i>

(vv. 8821-8880)

La fletxa de Lavínia: com interpretaríeu aquest episodi?

Amors por la fille le roy l'ot moult tost mis en grant effroy. Onques ne li tint de mengier, de haut vespre ala couchier; moult li delitoit a penser, en son coraje a recorder com la pucelle l'esgardoit, qui les baisers li envoioit. Tout ot noté en son coraje et son samblant et son visage; au cuer l'en touchoit grant douçor. Cupido, qui est diex d'amor et son frere charneulz estoit, en sa baillie le tenoit. Onc nel laissa la nuit dormir, ainz li fist faire maint souspir. Il se degete et estent, torne et retourne moult souvent; onques la nuit nen ot someil, amors l'ont mis en grant trepeil. Amors le faisoit tressüer, Amors le faisoit trespenser, et refroidier et espamir, et souspirer et tressaillir.	<i>L'amor li havia provocat ràpidament una gran angouxa per la filla del rei. No va menjar res i va anar a dormir d'hora; gaudia imaginant i recordant les mirades de la donzella, que li enviava petons. Ho havia guardat tot en el seu cor: la seva semblança, el seu rostre; al cor li'n venia una gran dolçor. Cupido, que era el déu de l'amor i el seu germà carnal, el tenia sota el seu domini. No el va deixar dormir aquella nit, sinó que li va fer sospirar molt. S'agita i s'estira, es gira i es torna a girar molt sovint; aquella nit no tenia gens de son perquè l'amor li havia causat una gran confusió.</i> <i>L'amor li feia suar, l'amor li feia estar neguitós, congelar-se i desmaiar-se, sospirar i estremir-se.</i>

(vv. 8963-8986)

Tu m'as de ton dart d'or navré, mal m'a li briés emprisonné qu'antor la saiete trouvoy: por fol me tieng quant le baillay. Ja me devoie je clamer et ceuz de la de ce reter qu'il avoient le pais enfraite por la saiete qui fu traite. –Tais, Eneas, or tu as tort! –Comment? Je sui navrez a mort! Comment tairay? Com puet remaindre, qui batus est, qui ne s'ost plaindre? La saiete qui traite fu m'a malement ou cuer feru. –Tu menz, moult chaï loing de toi! –Elle aporta ma mort o soy, angouisseusement me navra. –Ne ses que diz, ne te toucha. –Non voir, cop ne plaie ne pert, mais li brivez qui entor ert m'a moult navré dedenz le cors. –Et li cuirs es toz sains defors, li briez comment? –Ja me mostra ce que Lavine me manda. –Dont n'es tu autrement navré se du brief non qui t'a montré que Lavine te velt amer? –Je non. –Ne t'en dois pas clamer. Qui te fera droit d'un foillet? Lay ce ester, si t'entremet et si pense de ta bataille. Ne say que ceste amor te vaille, car se tu vainz, ce puez savoir que dont le t'estuet il avoir; se vaincus es, tu l'as perdue, si en fera autres sa drue. –Ce est touz voirs, mais nequedent moult m'a donné grant hardement: ne cuit qu'uns cors de chevalier vers moi la puisse desrainier. Moult par l'en doy savoir bon gré quant m'a primes amor mandé, et moult me metray en grant fais ainz que la perde ou que la lais.	<i>M'has ferit amb la teva fletxa d'or, i la carta que vaig trobar al voltant d'aquesta m'ha empresonat de mala manera: vaig ser un foll d'agafar-la. M'hauria de queixar i acusar els de la torre d'haver trencat la pau llençant aquesta fletxa. –Calla, Eneas, t'equivoques! – Com? Si estic ferit de mort! Com vols que calli? Com impedir que aquell que ha estat colpejat es queixi? La fletxa que van llençar m'ha fet una mala ferida al cor. –Menteixes: va caure ben lluny de tu! –Amb ella portava la meua mort, i em va ferir angoixosament. –No saps el que dius. Si ni tan sols et va tocar! – No, és cert: no hi ha cap cop ni cap ferida, però la carta que hi havia al voltant m'ha ferit profundament a dins del cor. –I si el cos, per fora, està completament sà, com ho ha fet la carta? –Em va mostrar el que Lavínia em volia fer saber. –Així, no tens cap altra ferida tret de la carta que t'ha revelat que Lavínia et vol estimar? –No. –Així, no tens raons per queixar-te. Qui et compensarà per un fullet? Deixa-ho estar i preocupa't de la batalla. No sé què pot valer aquest amor per tu, perquè, si guanyes, ja saps que la tindràs; si ets vençut, la perdràs i serà la companya d'un altre. –Això és veritat, però, tot i així, aquest amor m'ha inspirat un gran valor: no crec que cap cavaller me la pugui prendre. Li he d'estar molt agraït per haver-me revelat el seu amor primer, i m'esforçaré tant com pugui abans de perdre-la o de deixar-la anar.</i>

(vv. 9005-9048)

–Mais nequedent femme est saige d'engignier mal en son coraije; il puet bien estre que Turnus a de s'amor autant ou plus et qu'elle est a seür de lui: parler puent ensamble andui, s'amor li a puet estre offert si com a moy tout en apert:	<i>–Tot i així, les dones són expertes a tramar el mal dins del seu cor; bé pot ser que Turnus tingui del seu amor tant o més que tu i que ella estigui segura dels seus sentiments: poden parlar i ella pot haver-li ofert el seu amor obertament, de la mateixa manera que ho ha fet amb mi: així, ens dona a entendre que, sigui qui sigui qui es quedi amb ella, ja</i>

⁹ Aquests versos falten al manuscrit D, però hi són a tota la resta.

a ceste eure nous fait entendre au quel qu'elle aviegne a prendre que elle l'ait ainçois amé; du quel qu'elle ait veult avoir gré. Femme est de moult male voidie. —Or ay pensé grant villennie: elle m'a mandé son talent par son escrit priveement, et moustree m'a la dolor, le mal qu'elle trait por amor. Je cuit que, s'elle ne sentist tiex angoisses, ja nel deïst: ne puet parler d'amor naient ne dire rien qui ne s'en sent. Bien ay ou brief apperceü, qui par engin tranmis me fu, que moult se duelt et moult se plaint. Je ne cuit mie qu'elle n'aint. —Si fait, par foy! —Mais ne say qui! Puet ce estre que c'est celui qui le puet veoir chascun jor. [Et ce qu'ele sent por s'amor me fait entendre qu'elle est por moi. —Fera le ja? Ne sai por coi; ne quit noiant, s'el ne m'amast, que ele ja le me mandast. Bien puis savoir dès l'autre jor,]⁹ que primes fui dessouz la tor, a ce que tant me regardoit de si bon oeil, qu'elle m'amoit: des lor bien m'en aperceüsse, se je d'amer vilains ne fusse, ne savoie que ce estoit. Onc ne fui mais en tel destroit; se je en eüsse tel coraje vers la roïne de Cartaje qui tant m'ama que s'en occist, ja mon cuer de li ne partist; ne la guerpisse en mon vivant, se je seüsse d'amor tant com j'ay dés ier matin apris.	<i>l'haurà estimat abans; vol congraciarse amb el seu futur marit.</i> <i>Les dones són terriblement astutes. —He tingut una idea ben vil: m'ha donat a conèixer els seus sentiments per escrit, en privat, i m'ha mostrat el dolor i el mal que pateix per amor. Crec que, si no sentís aquestes angoixes, no m'ho hauria dit: no pot parlar d'amor ni dir-ne res aquell que no l'ha sentit. La carta que em va enviar per mitjà d'un ardit em va demostrar que pateix i que es lamenta. No, no crec que no senti amor. —Sí que ho fa, segur! —Però no sé per qui! Potser per aquell que la pot veure cada dia. [I, tal vegada, em dona a entendre que el que sent per ell és per causa meva. —Ho farà? No sé per què; no crec de cap de les maneres que, si no m'estimés, m'ho hagués fet saber. Sé bé des de l'altre dia, que vaig estar al peu de la torre per primera vegada, quan em mirava tant i em feia tan bona cara, que m'estimava: aleshores me n'hauria adonat i hauria sabut el que era, si no fos un vilà en qüestions d'amor. Mai no havia patit un turment com aquest; si hagués sentit això mateix per la reina de Cartago, que m'estimava tant que es va matar, el meu cor no l'hauria deixat mai, ni l'hauria abandonat en tota la meua vida si hagués sabut tantes coses de l'amor com vaig aprendre ahir al matí.</i>

(vv. 9049-9098)

Compareu els arguments que fa servir Eneas en contra de l'amor per Lavínia amb els que fa servir per defensar-lo. Provenen de les mateixes fonts? Quina ètica es reflecteix en cada punt de vista?

Je l'ay empris trop folement, sel deüsse faire autrement: je ne deüsse m'amor pas atorner si vers Eneas que n'en eust Turnus autretant. Nulz n'en deüst aler avant,	<i>És una empresa ben folla, aquesta que he encetat; ho hauria d'haver fet d'una altra manera: no hauria de dedicar el meu amor a Eneas sense que Turnus en tingués el mateix. Cap dels dos no hauria de passar per davant de l'altre, ni jo hauria d'estimar-ne més</i>

n'en deüsse plus amer l'un, mais bel samblant faire chascun, et faire si, comment qu'alast: li quelz qui d'euz me desrainast ne me poïst savoir mal gré que ne l'eüsse ainçois amé, que ne sai qu'est a avenir. Se deüsse m'amor partir et que chascuns l'eust egalment, ce qui, ne me neüst naiant: l'un et l'autre deüsse atraire si le peüsse je bien faire. Se je amaisse andeuz ainsi, dont ne faillisse a .l. ami; li quelz qui fust mors ou vaincus, l'un eüsse de mes drus.	<i>un, sinó fer bona cara a tots dos i, segons el que passés, fer el que convingués: així, qualsevol dels dos que m'aconseguís no em podria retreure que no l'hagués estimat abans, perquè no sé què passarà. Si hagués repartit el meu amor de manera que tots dos en tinguessin el mateix, això no m'hauria perjudicat en res: hauria hagut d'atreure tant l'un com l'altre, i ho podia fer. Si estimés tots dos així, no fallaria a cap dels amants; fos qui fos el que resultés mort o vençut, jo podria conservar un dels meus amics.</i>

(vv. 8319-8340)

Per què creieu que l'autor posa els mateixos arguments primer en boca de Lavínia i després en boca d'Eneas?

3. Aucassin et Nicolette (primera meitat segle XIII)

Característiques de l'obra

C'EST D'AUCASIN ET DE NICOLETE 1 Qui vauroit bons vers oïr del deport du Vielantif de deus biax enfans petis, Nicholete et Aucassins, des grans paines qu'il souffri et des proueces qu'il fist por s'amie o le cler vis? Dox est li cans, biax li dis et cortois et bien asis. Nus hom n'est si esbahis, tant dolans ni entrepris, de grant mal amaladis, se il l'oït, ne soit garis et de joie resbaudis, tant par est douce.	SOBRE AUCASSIN I NICOLETTE 1 <i>Qui vol escoltar bons versos, inspirats en un autor antic, de dues belles criatures petites, Nicolette i Aucassin, de les grans penalitats que ell va patir i de les proeses que va fer per la seva amiga, la del rostre clar? El cant és dolç i les paraules, belles, corteses i ben ajustades. No hi ha ningú que estigui tan abatut, tan afligit ni en tan mala situació, ni afectat d'una malaltia tan greu que, en sentir-lo, no sigui guarit i recuperi la seva joia, tan dolça és aquesta història.</i>

Aucassin et Nicolette, ed. de Philippe Walter, París, Gallimard, 1999

3 OR SE CANTE Aucassins fu de Biaucaire, d'un castel de bel repaire. De Nicole le bien faite nuis hom ne l'en puet retraire, que ses peres ne l'i laisse et sa mere le manace: "Di va! faus, que veux tu faire? –Nicholete est cointe et gaie. –Jete fu de Cartage, acatee fu d'un Saisne; puis qu'a moullé te vix traire, pren femme de haut parage. –Mere, je n'en puis el faire: Nicholete est de boin aire; ses gens cors et son viaire, sa biautés le cuer m'esclaire. Bien est drois que s'amor aie, que trop est douc[e]."	3 ARA ES CANTA <i>Aucassin era de Beaucaire, un castell en un bell lloc. De Nicole, la ben formada, no hi ha ningú que l'en pugui separar, encara que el seu pare no li ho permet i la seva mare l'amenaça: "Au, va, foll! Què vols fer? –Nicolette és graciosa i alegre. –Va ser expulsada de Cartago i comprada a un sarraí; si vols prendre muller, tria una dona de llinatge noble. –Mare, no puc fer cap altra cosa: Nicolette és de bona raça; el seu cos i la seva cara són agradables, la seva bellesa m'il·lumina el cor. És just que jo tingui el seu amor, perquè és la dolçor en persona.</i>

2	2

OR DIENT ET CONTENT ET FABLENT que li quens Bougars de Valence faisoit guere au conte Garin de Biaucaire si grande et si merveilleuse et si mortel qu'il ne fust uns seux jors ajornés qu'il ne fust as portes et as murs et as bares de le vile a cent cevaliers et a dis mile sergens a pié et a cheval, si li argoit sa terre et gastoit son païs et ocioit ses homes.	ARA DIUEN, EXPLIQUEN I PARLEN <i>que el comte Bougars de Valence li feia una guerra al comte Garin de Biaucaire tan gran, tan terrible i tan mortal que no passava un sol dia sense que es presentés a les portes, a les muralles i a les barreres de la vila amb cent cavallers i deu mil sergents a peu i a cavall, i així li cremava la terra, devastava el seu païs i matava els seus homes.</i>

Li quens Garins de Biaucaire estoit vix et frales, si avoit son tans trespasé. Il n'avoit nul oir, ne fil ne fille, fors un seul vallet: cil estoit tex con je vos dirai. Aucasins avoit a non li damoisiaux. Biax estoit et gens et grans et bien tailliés de ganbes et de piés et de cors et de bras; il avoit les caviax blons et menus recerclés et les ex vairs et rians et le face clere et traitice et le nes haut et bien assis. Et si estoit enteciés de bones teces qu'en lui n'en avoit nule mauvaise se bone non; mais si estoit surpris d'amor, qui tout vaint, qu'il ne voloit estre cevalers, ne les armes prendre, n'aler au tornoi, ne fare point de quanque il deust.	<i>El comte Garin de Beaucaire era vell i feble; el seu temps ja havia passat. No tenia cap hereu, ni fill ni filla, tret d'un sol noi: era tal com ara us diré.</i> <i>El jove es deia Aucassin. Era bell, elegant, alt i ben format de cames, de peus, de cos i de braços; tenia els cabells rossos i delicadament arrissats, i els ulls glaucs i riallers, i el rostre clar i allargat, i el nas alt i ben col·locat. I estava dotat de bones qualitats, de manera que no n'hi havia en ell cap que fos dolenta; però era presoner de l'amor, que ho venç tot, i no volia ser cavaller, ni prendre les armes, ni anar als tornejos, ni fer res del que havia de fer.</i>

Ses pere et se mere li disoient: "Fix, car pren tes armes, si monte el cheval, si deffent te terre et aïe tes homes: s'il te voient entr'ex, si defenderont il mix lor cors et lor avoires et te tere et le miue. —Pere, fait Aucassins, qu'en parlés vos ore? Ja Dix ne me doinst riens que je li demant, quant ere cevaliers, ne monte a cheval, ne que voise a estor ne a bataille, la u je fiere cavalier ni autres mi, se vos ne me donés Nicholete me douce amie que je tant aim. —Fix, fait li peres, ce ne poroit estre. Nicolette laise ester, que ce est une caitive qui fu amenee d'estrangle terre, si l'acata li visquens de ceste vile as Sarasins, si l'amena en ceste vile, si l'a levee et bautisie et faite sa fillole, si li donra un de ces jors un baceler qui du pain li gaaignera par honor: de ce n'as tu que faire. Et se tu fenme vix avoir, je te donrai le file a un roi u a un conte: il n'a si rice home en France, se tu vix sa fille avoir, que tu ne l'aies.	<i>El seu pare i la seva mare li deien:</i> <i>"Fill, pren les armes, munta a cavall, defensa la teva terra i ajuda els teus homes: si et veuen entre ells, es defensaran millor ells mateixos i també les seves possessions, i la teva terra, i la meva.</i> <i>—Pare, diu Aucassin, què dieu? Que Déu no em doni res del que li pugui demanar si accepto, quan sigui cavaller, muntar a cavall ni anar a combats i batalles per colpejar cavallers i que ells em colpegin a mi, si no em doneu Nicolette, la meva dolça amiga, que estimo tant.</i> <i>—Fill, diu el pare, això no pot ser. Deixa estar Nicolette, que és una captiva que van portar d'una terra estranya, i el vescomte d'aquesta vila la va comprar als sarraïns i la va menar en aquesta ciutat, i l'ha criat, l'ha batejat i n'ha fet la seva fillola, i un d'aquests dies li donarà un home que la mantindrà amb honor, i tu, d'això, no n'has de fer res. I, si vols prendre muller, et donaré una filla de rei o de comte:</i>

–Avoi! peres, fait Aucassins, ou est ore si haute honers en terre, se Nicolette ma tresdouce amie l'avoit, qu'ele ne fust bien emploiee en li? S'ele estoit enpereris de Colstentinoble u d'Alemaigne, u roine de France u d'Engleterre, si aroit il assés peu en li, tant es france et cortoise et de bon aire et entecie de toutes bones teces."	<i>no hi ha un home tan poderós a tot França que, si et vols casar amb la seva filla, no te la vulgui donar.</i> <i>–Au, pare!, diu Aucassin, on es pot trobar un honor tan elevat a la terra que si Nicolette, la meva dolça amiga, el tingués, no li escaigués? Si fos emperadriu de Constantinoble o d'Alemanya, o reina de França o d'Anglaterra, encara seria poca cosa per a ella, així és de noble, cortesa, de bona raça i dotada de totes les virtuts."</i>

4 OR DIENT ET CONTENT ET FABLENT Quant li quens Garins de Biaucaire vit qu'il ne poroit Aucassin son fil retraire des amors Nicolette, il traist au visconte de le vile qui ses hon estoit, si l'apela: "Sire quens, car ostés Nicolette vostre filole! Que la tere soit maleoite dont elle fu amenee en cest país! C'or par li pert jou Aucassin, qu'il ne veut estre cevaliers, ne faire point de quanque faire doie. Et saciés bien que, se je le puis avoir, que je l'arderei en un fu, et vous meismes porés avoir de vos tote peor. –Sire, fait li visquens, ce poise moi qu'il va ne qu'il i vient ne qu'il i parole. Je l'avoie acatee de mes deniers, si l'avoie levee et bautisie et faite ma filole, si li donasse un baceler qui du pain li gaegnast par honor: de ce n'eust Aucassins vos fix que faire. Mais puis que vostre volentés est et vos bons, je l'envoierai en tel tere et en tel país que ja mais ne le verra de ses ex. –Ce gardés vos! fait li quens Garins. Grans maus vos en porroit venir." Il se departent. Et li visquens estoit molt rices hom, si avoit un rice palais par devers un jardin. En une canbre la fis metre Nicolette en un haut estage et une vielle avec li por compagnie et por soisté tenir, et s'i fist metre pain et car et vin et quanque mestiers lor fu. Puis si fist l'uis seeler c'on n'i peust de nule part entrer ne iscir, fors tant qu'il i avoit une fenestre par devers le jardin assés petite dont il lor venoit un peu d'essor.	4 ARA DIUEN, EXPLIQUEN I PARLEN <i>Quan el comte Garin de Beaucaire va veure que no podia evitar que el seu fill Aucassin estimés Nicolette, va anar a veure el vescomte de la vila, que era el seu home ligi, i li va dir:</i> <i>"Senyor comte, allunyeu Nicolette, la vostra fillola! Maleïda sigui la terra des de la qual va ser portada a aquest país! Per ella perdo Aucassin, que no vol ser cavaller ni fer res del que hauria de fer. I sapigueu que, si l'agafo, la cremaré en una foguera, i vós mateix podreu tenir molta por per la vostra persona.</i> <i>–Senyor, diu el vescomte, em sap greu que [el vostre fill] vingui i vagi i que hi parli. La vaig comprar amb els meus diners, la vaig criar i la vaig batejar, i n'he fet la meva fillola, i li donaria un jove que la mantingués amb honor: d'això, Aucassin no n'ha de fer res. Però, ja que és el que voleu i el que us plau, l'enviaré a una terra i a un país on ja no la tornarà a veure amb els seus ulls mai més.</i> <i>–Gardeu-vos bé de fer-ho!, va dir el comte Garin. Us en podria venir un gran mal.</i> <i>Així se separen. El vescomte era molt ric, i tenia un ric palau que donava a un jardí. Va fer posar Nicolette en una cambra, en un pis alt, amb una vella perquè li fes companyia. Hi va fer portar pa, carn i vi i tot el que els calia. Després, va fer segellar la porta de manera que ningú no hi pogués entrar ni en pogués sortir; tot i així, hi havia una finestra prou petita que donava al jardí, per la qual els venia una mica d'aire.</i>

Comproveu si en aquesta secció en prosa es donen els tres estils que Meyer-Lübke va identificar com a corresponents a *dire*, *conter* i *fabler*. Tingueu en compte que haureu de buscar els elements següents:

- presència de personatges que mantenen un diàleg
- referència als esdeveniments relatats en estil directe (per exemple, amb referències o interpel·lacions al públic)
- relat de la història com un esdeveniment objectiu

5 OR SE CANTE Nicole est en prison mise en une cambre vaultie, ki faite est par grant devisse, panturee a miramie. A la fenestre marbrine la s'apoya la mescine. Ele avoit blonde la crigne et bien faite la sorcille, la face clere et traitice: ainc plus bele ne veïstes. Esgarda par le gaudine et vit la rose espanie et les oisax qui s'ecrient, dont se clama orphenine: "Ai mi! lasse moi, caitive! por coi sui en prison misse? Aucassins, damoisiax sire, ja sui jou li vostre amie et vos ne me haés mie! Por vos sui en prison misse en ceste canbre vaultie u je trai molt male vie; mais, par Diu le fil Marie, longement n'i serai mie, se jel puis far[e]".	5 ARA ES CANTA Nicole és a la presó, en una cambra amb voltes, feta amb molt d'art i pintada meravellosament. La infeliç es va recolzar a la finestra de marbre. Tenia la cabellera rossa i les celles ben dibuixades, i el rostre clar i fi: mai no n'heu vist cap de tan bell. Va mirar cap al jardí; va veure la rosa oberta i va sentir el cant dels ocells. Aleshores l'òrfena es lamenta: "Ai de mi!, pobra, desgraciada! Per què sóc a la presó? Aucassin, jove senyor, sóc la vostra amiga i vós no m'odieu. Per vós m'han empresonat en aquesta cambra amb voltes, on porto una vida miserable; però per Déu, el fill de Maria, no seré aquí gaire temps més, si puc fer el que em proposo."
10 [...] "Pere, fait Aucassins, ves ci vostre anemi qui tant vous a gerroïé et mal fait. Vint a[ns] ja dure cest guerre; onques ne pot iestre acievee par home. —Biax fix, fait li pere, tes enfances devés vos faire, nient baer a folie.	10 [...] "Pare, diu Aucassin, aquí teniu el vostre enemic, que tanta guerra i tant mal us ha fet. Ja fa vint anys que dura aquesta guerra, i mai cap home no l'havia pogut acabar. —Bell fill, diu el pare, aquestes són les gestes que heu de fer, i no badar pensant en bogeries.

–Pere, fait Aucassins, ne m'alés mie sermonant, mais tenés moi mes covens. –Ba! quex covens, biax fix? –Avoi! pere, avés les vos obliees? Par mon cief! qui que les oblit, je nes voil mie oblir, ains me tient molt au cuer. Enne m'eustes vos en covent que, quant je pris les armes et j'alai a l'estor, que, se Dix me ramenoit sain et sauf, que vos me lairiés Nicolette ma douce amie tant veïr que j'aroie parlé a li deus paroles ou trois? Et que je l'avoie une fois baisie m'eustes vos en covent! Et ce voil je que vos me tenés. –Jo? fai[t] li peres; ja Dix ne m'aït, quant ja covens vos en tenrai; et s'ele estoit ja ci, je l'arderoie en un fu, et vos meismes porriés avoir tote paor. –Est ce tote la fins? fait Aucassins. –Si m'aït Dix, fait li peres, oïl. –Certes, fait Aucassins, je sui molt dolans quant hom de vostre eage ment. Quens de Valence, fait Aucassins, je vos ai pris? –Sire, voire fait. Aioire? fait li quens. –Bailliés ça vostre main, fait Aucassins. –Sire volentiers." Il li met se main en la siue. "Ce m'afiés vos, fait Aucassins, que, a nul jor que vos aiés a vivre, ne porrés men pere faire honte ne destorbier de sen cors ne de sen avoir que vos ne li faciés. –Sire, por Diu, fait il, ne me gabés mie, mais metés moi a raençon! Vos ne me sarés ja demander or ni argent, cevas ne palefrois, ne vair ne gris, ciens ne oisiax, que je ne vos doïnse. –Comment? fait Aucassins; ene connessiés vos que je vos ai pris? –Sire, oie, fait li quens Borgars. –Ja Dix ne m'aït, fait Aucassins, se vos ne le m'afiés, se je ne vous fac ja cele teste voler. –Enondu, fait il, je vous afie quanque il vous plaist."	–Pare, diu Aucassin, no em sermonegeu i mantingueu la vostra promesa. –Va! Quina promesa, fill meu? –Què? Pare, ja l'heu oblidad? Pel meu cap! Si els altres l'obliden, jo no la vull oblir pas, perquè hi tinc tot el meu interès. No em vau prometre que, quan prenguéss les armes i anés al combat, si Déu em permetia retornar-ne sa i estalvi, em deixariéu veure Nicolette, la meua dolça amiga, perquè li diguéss dues o tres paraules? I em vau prometre que em deixariéu fer-li un petó! Aquesta és la promesa que vull que mantingueu. –Jo?, diu el pare; que Déu no m'ajudi si mantinc aquesta promesa; i si ella fos aquí, la faria cremar en una foguera, i vós mateix podríeu tenir por per la vostra vida. –Aquesta és la vostra última paraula? –Que Déu m'ajudi, diu el pare, sí. –En veritat, diu Aucassin, em sap molt greu veure que un home de la vostra edat menteix. Comte de Valence, diu Aucassin, oi que us he pres? –Sí, és cert, senyor. I què? diu el comte. –Doneu-me la mà, diu Aucassin. –Amb molt de gust, senyor. "Prometeu-me, diu Aucassin, que cap dia de la vostra vida no causareu al meu pare vergonya ni destorb en la seva persona ni en les seves propietats. –Senyor, per Déu, diu, no feu bromes i demaneu un rescat! No hi ha cap quantitat d'or ni de plata, ni de cavalls ni de palafrens, ni de pells clapades ni grises, ni de gossos ni d'ocells de caça, que no us pugui donar. –Com? diu Aucassin; no reconeixeu que us he fet presoner? –Sí, senyor, diu el comte Bougard. –Que Déu no m'ajudi, diu Aucassin, si no em prometeu tot el que us demano, i si no us tallaré el cap. –En nom de Déu, diu, us prometo tot el que us plagui."

Il li afie, et Aucassins le fait monter sor un cheval, et il monte sor un autre, si le conduist tant qu'il fu a sauveté.	<i>Li ho promet, i Aucassin el fa muntar sobre un cavall, i ell munta en un altre i el condueix a un lloc segur.</i>

11 OR SE CANTE Qant or voit li quens Garins de son enfant Aucassin qu'il ne pora partir de Nicolette au cler vis, en une prison l'a mis en un celier sosterin qui fu fais de marbre bis. Quant or i vint Aucassins, dolans fu, ainc ne fu si; a dementer si se prist si con vos porrés oïr: "Nicolette, fleur de lis, douce amie o le cler vis, plus es douce que roisins ne que soupe en maserin. [...]	11 ARA ES CANTA <i>Quan el comte Garin va veure que no podria separar el seu fill Aucassin de Nicolette, la del rostre clar, el va tancar en una presó, en un celler soterrani fet de marbre gris. Quan Aucassin hi va arribar estava més trist que mai, i va començar a plorar tal i com podreu sentir: "Nicolette, flor de lis, dolça amiga del rostre clar, ets més dolça que el raïm i que una llesca de pà sucada en un anap de vi.</i> <i>[...]</i>

El personatge d'Aucassin

6 OR DIENT ET CONTENT ET FABLENT Nicolette fu en prison, si que vous avés oï et entendu, en le canbre. Li cris et le noise ala par tote le terre et par tot le país que Nicolette estoit perdue. Li auquant dient qu'ele est fuie fors de la terre, et li auquant dient que li quens Garins de Biaucaire l'a faite mordrir. Qui qu'en eust joie, Aucassin n'en fu mie liés, ains traist au visconte de la vile, si l'apela: "Sire visquens, c'avés vos fait de Nicolette ma tresdouce amie, le riens en tot le mont que je plus amoie? Avés le me vos tolue ne enblee? Saciés bien que, se je en muir, faide vous en sera demandee; et ce sera bien drois, que vos m'arés ocis a vos deus mains, car vos m'avés tolu la riens en cest mont que je plus amoie. —Biax sire, fait li quens, car laisciés ester. Nicolette est une caitive que j'amenai d'estrangle tere, si l'acatai de mon avoir a Sarasins, si l'ai levee et bautisie et faite ma fillole, si l'ai nourie, si li donasce un de ces jors un baceler qui del pain li gaegnast par honor. De ce n'avés vos que faire. Mais prendés le fille a un roi u a un conte! Enseurquetot, que cuideriés vos avoir gaegnié, se vous l'avies asognentee ne mise a vo lit? Mout i ariés peu conquis, car tos les jors du siecle en seroit vo arme en infer, qu'en paradis n'enterriés vos ja. —En paradis qu'ai je a faire? Je n'i quier entrer, mais que j'aie Nicolette ma tresdouce amie que j'aim tant, c'en paradis ne vont fors tex gens con je vos dirai. Il i vont ci viel prestre et cil viel clop et cil manke qui tote jor et tote nuit cropent devant ces autex et en ces viés creutes, et cil a ces viés capes ereses et a ces viés tatereles vestues, qui sont nu et decauc et estrumelé, qui moeurent de faim et de soi, et de froit et de mesaises. Icil vont en paradis: aveuc ciex n'ai jou que faire. Mais en infer voil jou aler, car en infer vont li bel cler, et li bel chevalier qui son mort as tornois et as rices guerres, et li buen sergant et li franc home: aveuc ciex voil jou aler. Et s'i vont les beles dames cortoisies que eles ont deus amis ou trois avoc leur barons, et s'i va li ors et li argens et li vairs et li gris, et si i vont herpeor	6 ARA DIUEN, EXPLIQUEN I PARLEN <i>Nicolette havia estat empresonada, com ja heu sentit i escoltat, en una cambra. Per tot el país es va escampar el rumor que s'havia perdut. Uns dien que ha fugit fora del país; els altres diuen que el comte Garin de Beaucaire l'ha feta assassinar. Alguns se n'alegraven, però Aucassin no estava gens content, sinó que va anar a parlar amb el vescomte i li va dir:</i> <i>"Senyor vescomte, què n'heu fet de Nicolette, la meva dolça amiga, la cosa que més m'estimo en aquest món? Me l'heu presa i robada? Sapigheu que, si em moro, us demanaran explicacions, i això serà just, perquè m'haureu mort amb les dues mans, ja que m'heu pres el que més estimava en aquest món.</i> <i>—Bell senyor, diu el comte, deixeu-ho estar. Nicolette és una presonera que vaig portar d'un país estranger; la vaig comprar als sarraïns amb els meus diners, la vaig criar i la vaig batejar i en vaig fer la meva fillola, l'he nodrit i un dia d'aquests li donaré un jove que la mantingui amb honor. D'això, vós no n'heu de fer res. Preneu la filla d'un rei o d'un comte! A més, què us penseu que guanyaríeu de tenir-la com a amant i ficar-vos-la al llit? Hauríeu conquerit molt poca cosa, perquè tots els dies del món la vostra ànima seria a l'infern i ja mai no entraríeu al paradís.</i> <i>—Al paradís, què hi he de fer, jo? No hi vull entrar: vull tenir Nicolette, la meva dolça amiga que estimo tant. Al paradís només hi van els que ara us diré: els capellans vells, els coixos i els mancs que es passen el dia i la nit agenollats davant dels altars i a les velles criptes, amb velles capes gastades i vells parracs, o nus, sense sabates ni calces, i que es moren de gana, de set, de fred i de malalties. Aquest són els que van al paradís; jo no tinc res a veure amb ells. Jo, on vull anar, és a l'infern, perquè és allà on van els bells joves i els bells cavallers que moren als tornejos i a les grans guerres, els bons soldats i els nobles. Jo vull anar amb ells. Allà hi van també les dames corteses per tenir dos o tres amants a banda del marit, i hi van els</i>

et jogleor et li roi del siecle: avoc ciaux voil jou aler, mais que j'alie Nicolete ma tresdouce amie avec mi. —Certes, fait li visquens, por nient en parlerés, que ja mais ne le verrés; et se vos i parlés et vos peres le savoit, il arderoit et mi et li en un fu, et vos meismes porriés avoir toute paor. —Ce poise moi", fait Aucassins. Se se depart del viscomte dolans.	<i>que tenen or, plata i pells clapades i grises, i els harpistes i els joglars i tots els reis del món: és amb ells que jo vull anar, mentre tingui Nicolette, la meua dolça amiga, al meu costat.</i> <i>—En veritat, diu el vescomte, parreu en va, perquè no la tornareu a veure; i, si hi parléssiu i el vostre pare ho sabés, ens cremaria a mi i a ella en una foguera, i vós mateix podríeu témer per la vostra persona.</i> <i>—Em sap molt greu", diu Aucassin. I, afligit, se separa del vescomte.</i>

Indiqueu amb quina (o amb quines) d'aquestes afirmacions esteu d'acord i justifiqueu-ho:

- Aucassin és un jove rebel i contestatari que s'enfronta al món dels adults, representats per la seva família i pel vescomte, desafiant les convencions.
- Aucassin és un revolucionari, un pioner, un visionari, un lliurepensador *avant la lettre*.
- Aucassin és un materialista i, per tal de continuar gaudint de les riqueses d'aquest món, prefereix ser condemnat a l'infern abans que anar al cel.
- Aucassin ha perdut el seny i no sap el que es diu.
- L'autor utilitza Aucassin com a instrument per vehicular una condemna del món material i de tots els col·lectius que practiquen un estil de vida mundà.

10 OR DIENT ET CONTENT Aucassins fu armés sor son ceval, si con vos avés oï et entendu. Dix! con li sist li escus au col et li hiaumes u cieff et li reuge de s'espee sor le senestre hance! Et li vallés fu grans et fors et biax et gens et bien forniz, et li cevaus sor quoi il sist rades et corans et li vallés l'ot bien adrechié par mi la porte. Or ne quidiés vous qu'il pensast n'a bués n'a vaces n'a civres prendre, ne qu'il ferist chevalier ne autres lui. Nenil nient! onques ne l'en sovint; ains pensa tant a Nicolete sa douce amie qu'il oublia ses resnes et quanques il dut faire. Et li cevax qui ot senti les esperons l'en porta par mi le presse, se se lance tres entre mi ses anemis. Et il getent les mains de toutes pars, si le prenent, si le dessaisissent de l'escu et de le lance, si l'en mannent tot estrousement pris, et aloient ja porparlant de quel mort il feroient morir. Et quant Aucassins l'entendi, "Ha! Dix, fait il, douce creature! Sont çou mi	10 ARA DIUEN I EXPLIQUEN <i>Aucassin era armat sobre el seu cavall, com heu sentit i escoltat. Déu! com li esqueia l'escut al coll, i l'elm al cap, i la corretja de l'espasa al maluc esquerre! El noi era alt i fort, bell, elegant i ben equipat, i el cavall que muntava era ràpid i enèrgic; el va adreçar veloçment cap a la porta de la ciutat.</i> <i>Però no us creieu que pensava a capturar bous ni vaques ni cabres, ni a colpejar els enemics ni a rebre'n cops. No pensava res d'això! Ni tan sols se'n recordava, sinó que pensava tant en Nicolette, la seva dolça amiga, que es va oblidar de les regnes i de tot el que havia de fer. El cavall, que havia sentit els esperons, el va portar al mig de la batalla i es va llençar entre els seus enemics. I ells li van la mà al damunt pertot arreu, el van prendre, li van treure l'escut i la llança i el van portar presoner, mentre parlaven de quina manera el matarien. I quan Aucassin ho va sentir,</i>

anemi mortel qui ci me mainent et qui ja me cauperont le teste? Et puis que j'arai la teste caupée, ja mais ne parlerai a Nicolette me douce amie que je tant aim. Encor ai je ci une bone espee et siec sor bon destrir sejourne! Se or ne me deffent por li, onques Dix ne li aït se ja mais m'aime!"	<i>"Ah! Déu, va dir, dolça criatura! Són els meus enemics mortals els que se m'emporten i els que em tallaran el cap? Així, quan tingui el cap tallat, ja no podré parlar mai més amb Nicolette, la meua dolça amiga que estimo tant. Però encara tinc una bona espasa i sec sobre un bon destrer coratjós! Si no em defenso per ella i tot així em continua estimant, que Déu no l'ajudi!"</i>

31 OR SE CANTE Aucassins est arestés, sor son arçon acoutés, si coumence a regarder ce plénier estor canpel. Il avoient aportés des fromage[s] fres assés et puns de bos waumonés et grans canpegneus canpés. Cil qui mix torble les gués est li plus sire clamés. Aucassin li prex, li ber, les coumence a regarder, s'en prist a rire.	31 ARA CANTEN <i>Aucassin s'ha aturat, recolzant-se sobre l'arçó de la sella, i es posa a mirar aquesta violenta batalla campal. Havien portat prou formatges frescos, pomes silvestres passades i grossos xampinyons del camp. Qui més enterboleixi l'aigua dels guals serà proclamat rei del combat. Aucassin, el noble, el valent, els mira i es posa a riure.</i>
32 OR DIENT ET CONTENT ET FABLENT Quant Aucassins vit cele merveille, si vint au roi, si l'apele. "Sire, fait Aucassins, sont ce ci vostre anemi? —Oïl, sire, fait li rois. —Et vourriés vos que je vos en venjasse? —Oie, fait il, volentiers." Et Aucassins met le main a l'espee, si se lance en mi ax, si commence a ferir a destre et a senestre et s'en ocit molt. Et quant li rois vit qu'i les ocioit, il le prent par le frain et dist: "Ha! biass sire, ne les ociés mi[e] si faitement. —Comment? fait Aucassins. En volés vos que je vos venge? —Sire, dist li rois, trop en avés vos fait: il n'est mie costume que nos entrocions li uns l'autre."	32 ARA DIUEN, CONTEN I EXPLIQUEN <i>Quan Aucassin va veure aquell prodigi, va anar cap al rei i li va dir:</i> <i>"Senyor, diu Aucassin, aquests són els vostres enemics? —Sí, senyor, diu el rei. —I voldríeu que us en vengés? —Sí, diu, amb molt de gust."</i> <i>I Aucassin agafa l'espasa, es llença al mig d'ells i comença a colpejar a dreta i a esquerra, i en mata molts. I quan el rei va veure que els matava, el va agafar pel fre i li va dir:</i> <i>"Ah, bell senyor! No els mateu així. —Com? diu Aucassin. No volem que us en vengí? —Senyor, diu el rei, ja n'heu fet massa: no tenim per costum matar-nos entre nosaltres."</i>

Compareu les dues escenes en què Aucassin participa en una batalla tenint en compte les diferències entre els contextos corresponents, per exemple:

- absència / presència de Nicolette;
- lluita per obligació / per voluntat pròpia;
- ciutat de Beaucaire / regne de Torelore;
- batalla amb armes reals / batalla amb formatges i hortalisses...

Com interpreteu el canvi d'actitud d'Aucassin?

4. Textos lírics

Gaiete et Oriour

Lou samedi asoir fat la semaine: Gaiete et Oriour, serors germaine, Main et main vont baignier a la fontaine. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. L'anfes Gerairs revient de la cui(n)tainne; S'ait chosit Gaiete sor la fontaine; Antre ces bras l'ait pris, soueif l'a strainte. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. "Qant avrés, Orriour, de l'ague prise, Reva toi en arriere, bien seis la ville; Je remainra Gerairt, ke bien me prisent." Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. Or s'an vat Oriour stinte et marrie; Des euls s'an vat plorant, de cuer sospire, Cant Gaiete sa suer n'an moinnet mie. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. "Lasse, fat Oriour, com mar fui nee! J'a laxiet ma serour an la vallee; L'anfes Gerairs l'an moine an sa contree!" Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment. L'anfes Gerairs et Gaie s'an sont torneit; Lor droit chemin ont pris vers sa citeit; Tantost com il i vint, l'ait espouseit. Vante l'ore et li rainme crollet: Ki s'antrainment soweï(f) dorment.	

Le pont Mirabeau (Guillaume Apollinaire, *Alcools*, 1913)

Sous le pont Mirabeau coule la Seine Et nos amours Faut-il qu'il m'en souviennne La joie venait toujours après la peine Vienne la nuit sonne l'heure Les jours s'en vont je demeure Les mains dans les mains restons face à face Tandis que sous Le pont de nos bras passe Des éternels regards l'onde si lasse Vienne la nuit sonne l'heure Les jours s'en vont je demeure L'amour s'en va comme cette eau courante L'amour s'en va Comme la vie est lente Et comme l'Espérance est violente Vienne la nuit sonne l'heure Les jours s'en vont je demeure Passent les jours et passent les semaines Ni temps passé Ni les amours reviennent Sous le pont Mirabeau coule la Seine Vienne la nuit sonne l'heure Les jours s'en vont je demeure	

“Contre le tens qui devise”, Thibaut de Champagne (1201-1253)

Contre le tens qui devise Yver et pluie d'esté, Et la mauvis se debrise, Qui de lonc tens n'a chanté, Feraï chançon, car a gré Me vient que j'ai enpensé. Amors, qui en moi s'est mise, Bien m'a droit son dart geté. Douce dame, de franchise N'ai je point en vos trouvé S'ele ne s'i est puis mise Que je ne vous esgardé. Trop avez vers moi fierté, Mès ce fet vostre biauté, Ou il n'a point de devise; Tant en i a grant plenté. En moi n'a pas abstinence Que je puisse ailleurs penser Fors qu'a li, ou conoissance Ne merci ne puis trouver. Bien fui fez pour li amer, Car ne m'en puis saouler, Et qant plus avrai cheance, Plus la me couvient douter. D'une riens sui en dotance Que je ne puis plus celer: Qu'en li n'ait un pou d'enfance. Ce me fet desconforter Que, s'a moi a bon penser, Ne l'ose ele demoustrer. Si feïst qu'a sa senblance Le peüsse deviner! Dès que je li fis prière Et la pris a esgarder, Me fist Amors la lumiere Des euz par le cuer passer. Cist conduiz me fet grever, Dont je ne me sai garder, N'il ne puet torner arriere; Li cuers melz voudroit crever. Dame, a vos m'estuet clamer Et que merci vos requiere. Deus m'i dont merci trouver!	

“La griesche d’yver”, Rutebeuf (c. 1245-1285)

Contre le tens qu’arbre desfueille, Qu’il ne remaint en branche fueille Qui n’aut a terre, Por povreté qui moi aterre, Qui de toutes pars me muet guerre Contre l’yver, Dont moult me sont changé li ver, Mon dit commence trop diver De povre estoire. Povre sens et povre memoire M’a Diex doné, li rois de gloire, Et povre rente, Et froit au cul quant bise vente: Li vens me vient, li vens m’esvente Et trop sovent Plusors foies sent le vent. Bien le m’ot griesche en covent Quanques me livre: Bien me paie, bien me delivre, Contre le sout me rent la livre, De grant poverte. Povretez est sor moi reverte: Toz jors m’en est la porte ouverte, Toz jors i sui Ne nule foiz ne m’en eschui. Par pluie moil, par chaut essui: Ci a riche homme! Je ne dorm que le premier somme. De mon avoir ne sai la somme, Qu’il n’i a point. Diex me fet le tens si a point Noire mousche en esté me point, En yver blanche. Issi sui com l’osiere franche Ou com li oisiaus seur la branche: En esté chante, En yver plor et me gaimante, Et me desfuel ausi com l’ente Au premier giel. En moi n’a ne venin ne fiel: Il ne me remaint rien souz ciel, Tout va sa voie. [...]	

FITXES DE SEGUIMENT DE LES SESSIONS DE TUTORIA AMB ELS ALUMNES

Alumna	Paula Al·lès Sala

Reunions	Temes tractats i compromisos
10 març 2010	Tema del treball: Paula ve amb dues possibles idees per al treball i encara no s'ha decidit per cap en concret. Per una banda li interessa treballar l'<i>Orlando furioso</i> de Ludovico Ariosto i els seus imitadors; per una altra banda pensa fer un estudi comparatiu d'alguns aspectes de <i>Dom Juan</i> de Molière i de <i>Jacques le fataliste</i> de Diderot. Li aconsello que triï l'estudi comparatiu de Molière i Diderot perquè el camp de treball és més concret i fàcil d'acotar, i perquè un estudi de l'<i>Orlando furioso</i> en la seva totalitat és massa ambiciós per al temps de què disposem i per a l'abast del treball. Pel que fa a aquestes dues obres, vol comparar les característiques dels personatges dels amos i els criats i també la relació que hi ha entre aquests personatges a cada una de les obres. Li aconsello que, com a esquema inicial de treball, pensi a distribuir els continguts en tres apartats: comparació dels personatges de l'amo, comparació dels personatges del servent i comparació de les relacions corresponents. Li dic que aquest esquema es pot modificar més endavant, si ho creu convenient, d'acord amb els resultats de la seva recerca. Uns quants dies més tard m'envia per correu un document amb els punts que hem parlat a la reunió.
20 abril 2010	Paula em lliura un document amb una selecció de textos que pensa fer servir en el seu treball. Són extractes de les dues obres que tractarà i estan organitzats en tres apartats: d'una banda, caracterització d'amo i servent a <i>Jacques le fataliste</i> ; d'una altra banda, caracterització d'amo i servent a <i>Dom Juan</i> ; per últim, textos que serviran per a una comparació entre les dues relacions amo-servent.
17 maig 2010	Sense mantenir cap reunió, Paula em lliura a classe un document que conté el que seria la primera part del treball: la descripció de les relacions entre Dom Juan i Sganarelle i entre Jacques i el seu senyor. És una feina acurada i coherent. Tot i així, sembla que aquesta alumna evita les reunions de tutoria.
31 maig 2010 (lliurament del treball)	A l'última reunió, en el moment de lliurar el treball, faig unes quantes preguntes a Paula perquè hi reflexioni tenint en compte els plantejaments que s'havia fet al començament:

	1) Quins criteris vas seguir per seleccionar els textos? L'interès de Paula per l'obra de Diderot (<i>Jacques le fataliste et son maître</i>) havia nascut arran d'una lectura recent. Li havia cridat l'atenció el fet que el veritable protagonista fos el servent, i no l'amo; aquest tret li havia semblat innovador. Pel que fa a <i>Dom Juan</i> de Molière, la va escollir perquè considera que Dom Juan i Sganarelle són la primera parella literària emblemàtica de l'època; d'una altra banda, creu que aquesta és la fórmula que explota Diderot. 2) Vas trobar dificultats addicionals per contextualitzar les obres, tenint en compte que no són textos medievals? Les assignatures que Paula havia cursat anteriorment li havien proporcionat informació sobre el context cultural; pel que fa al context històric, es va haver de documentar pel seu compte. 3) Comenta breument el mètode que has fet servir per estructurar la teva guia de lectura. Paula admet que va haver de modificar l'esquema inicial, perquè hauria donat com a resultat un treball massa extens. Així, va decidir acotar el camp d'estudi seleccionant els passatges més rellevants del personatge principal de cada obra; en relació a aquests fragments va anar triant, quan calia, les rèpliques dels altres personatges. 4) Pel que fa als continguts del treball, quina consideres que és la teva aportació més personal a la matèria? Paula creu que l'elecció dels textos i del tema ja és una aportació personal. Considera que l'anàlisi del personatge de Sganarelle és l'aportació més original, especialment perquè amb el seu treball ha demostrat que és un personatge imprescindible i més complex del que s'ha considerat tradicionalment. El personatge de Sganarelle passa de la ignorància i la innocència a la necessitat absoluta. És l'instrument a través del qual l'autor mostra la indolència i la irresponsabilitat de Dom Juan, i per això és imprescindible en la dinàmica de l'acció. Pel que fa a Jacques i al seu amo, aquest últim representa la ineptitud absoluta. La diferència principal d'aquesta parella amb l'anterior és que, en aquest cas, la dependència és unívoca, només de l'amo cap a Jacques.
Avaluació final	Paula ha fet un bon treball: com ella mateixa diu, hi ha idees originals i demostra la capacitat de valorar els textos des d'un punt de vista crític. Tot i així, el treball queda una mica deslluït per una estructura en certa manera caòtica. En llegir-lo, vaig tenir la sensació que els mateixos motius anaven apareixent i desapareixent al llarg de tot el treball. A més, el dossier, tal i com el va lliurar, té un final molt abrupte, com si hi faltés alguna cosa. Durant l'última reunió em va dir que havia redactat una

	conclusió, però que no l'havia afegit al treball; vam quedar que me l'enviaria per correu. Quan la vaig mirar, em va fer l'efecte que l'havia redactat a corre-cuita i sense pensar-hi gaire. Tot plegat, és un treball amb bones idees, però amb una forma millorable. En un nivell més superficial, resulta poc coherent que les cites de l'obra de Molière corresponguin a l'edició francesa i que les de Diderot siguin de la traducció castellana. En resum, els defectes són, sobretot, formals, però la base del treball és bona, original i arriscada. Li poso un 8'5.

Alumne	Josep Catà Fíguls

Reunions	Temes tractats i compromisos
10 març 2010	Tema del treball: Vol fer un treball sobre el <i>Roman de Renart</i>, i estudiar la dimensió paròdica de l'obra en relació amb la societat de l'època. També es planteja situar-lo en el context literari i cultural de l'època posant-lo en relació amb altres gèneres, especialment amb els de caire més aristocràtic. Josep es proposa fer un estudi comparatiu d'aquests aspectes en les branques del roman que es van anar redactant en diferents èpoques. Li aconsello que pensi a l'entorn de quins punts de referència vol començar a fer la comparació i acordem que un possible punt de partida seria l'estudi de l'evolució de cada personatge. Li aconsello que, per començar, llegeixi les pàgines que dedica a aquesta obra el volum <i>Le Moyen Age</i> de l'enciclopèdia de Lagarde i Michard.
10 maig 2010	Josep ve amb una selecció de textos que vol analitzar perquè creu que li seran útils per al treball. Es vol centrar en les branques 1 i 2 del roman perquè ofereixen perspectives diferents de les malifetes de Renard i de les relacions amb els altres personatges: una de més humorística i grotesca, i una altra on l'humor és més fosc i la paròdia és més cruel. Es vol centrar, sobretot, en els personatges de Renart i Ysengrin, fent referència al paper del rei Noble en el procés de Renart. A banda de la metàfora de la societat contemporània, li interessaria dedicar atenció a la recepció de la novel·la i a la percepció del personatge de Renart per part del públic.
2 juny 2010 (lliurament del treball)	En aquesta reunió, faig algunes preguntes a Josep sobre el resultat final del treball: 1) Has pogut mantenir els objectius que t'havies fixat inicialment? Josep ha hagut de reconsiderar alguns dels objectius inicials, com ara la qüestió del públic receptor, que no és simplement un públic poc instruït, com havia suposat al començament, sinó més variat. Aquesta varietat fa que la qüestió de la recepció de l'obra esdevingui més complexa i que en el treball s'hagin de tenir en compte aspectes de la dimensió social de l'obra que no s'havien considerat inicialment. 2) Les conclusions a què has arribat, són les que esperaves? Les conclusions coincideixen amb les que esperava, excepte en l'aspecte del públic receptor esmentat al punt anterior. 3) Quina consideres que és la teva aportació més original a la

	matèria? Josep valora com a aportació més original el fet d'haver posat en relació el <i>Roman de Renart</i> amb la sàtira social en general.
Avaluació final	És un treball excel·lent, clar i ben estructurat, i amb uns continguts coherents, sòlids i que demostren la capacitat crítica de l'alumne. Ha seguit fil per randa l'estructura que els vaig suggerir al començament de l'assignatura, i el resultat ha estat positiu. Resulta especialment útil la distribució i la identificació minuciosa de cada apartat, que afavoreix una lectura còmoda i fluïda. L'únic aspecte negatiu que hi veig és l'excès de text citat que acompanya el treball. És comprensible que l'alumne vulgui proporcionar aquest material perquè el lector pugui contrastar el que es diu amb els textos, però potser s'hauria pogut resoldre amb una glossa del contingut general del text i una selecció dels versos més rellevants, o col·locant els textos en un apèndix al final del document. En qualsevol cas, aquest detall no desmereix la qualitat del contingut del treball. Li he posat un 9.

Alumna	Georgina Nogués Marcet

Reunions	Temes tractats i compromisos
15 març 2010	Tema del treball: Georgina havia comentat setmanes enrere que li agradaria fer un treball sobre la llegenda de Tristany i Isolda en el qual compararia el mite medieval (en les versions de Béroul i Thomas) amb la seva recreació en segles posteriors. Pensava, concretament, en l'òpera de Wagner, que és una de les recreacions més conegudes. Jo havia vist que a Internet hi havia disponible una traducció castellana del llibret de l'òpera, i la hi vaig enviar. Finalment ha decidit treballar aquestes dues versions del mite, i considera la possibilitat d'incloure en el treball una pel·lícula que se'n va fer l'any 2006. Està interessada, sobretot, en treballar la recepció del mite des del punt de vista de la moral de cada època. Parteix de la suposició que el públic medieval era més "modern" que el de segles posteriors pel que fa a qüestions de relacions amoroses, adulteri i consideració dels personatges femenins. Com que ja coneix el mite de Tristany a l'Edat Mitjana perquè l'ha treballat prèviament en altres assignatures, li aconsello que comenci llegint el llibret de l'òpera i prenent nota dels aspectes que li semblin més rellevants pel que fa a diferències amb la versió medieval i a trets que poden indicar una certa intenció d'adaptar la història a la moral del públic de l'època.
14 abril 2010	Georgina ha llegit les dues obres. Creia que seria més fàcil fer un estudi comparatiu de textos concrets (per exemple, triant textos que relatessin la mateixa escena en dues obres), però s'ha trobat que no hi ha un paral·lelisme exacte entre els dos relats. Li aconsello que se centri en les escenes de l'òpera que parlen d'esdeveniments passats i que les relacioni amb els episodis del text medieval que narren els esdeveniments corresponents, per comparar les actituds dels personatges en tots dos casos. Tot i així, té molt clars els aspectes que vol treballar: el sentiment de culpa i els remordiments dels amants (especialment de Tristany) i la consciència del deure. Diu que li agradaria llegir bibliografia sobre el matrimoni a l'Edat Mitjana i li aconsello que consulti alguna obra de Georges Duby.
12 maig 2010	Georgina porta un esquema d'aspectes que vol treballar. Els comentem i confessa que, després de llegir i analitzar els textos, ha canviat la seva percepció inicial del que podria ser el resultat del treball: ja no veu tan clares les diferències en el paper que juga la moral en els dos textos, així que decideix prendre el motiu de la culpa com a eix orientador del treball. Li suggereixo que, abans de redactar, faci un esquema amb tots els textos que farà servir per il·lustrar les seves afirmacions i que, a la vista del

	material disponible, triï quina estructura li convé més (per personatges, per motius, per obra...).
2 juny 2010 (lliurament del treball)	En aquesta reunió final, plantejo a Georgina diverses preguntes a propòsit del treball: 1) Com valors el resultat del treball en relació als objectius inicials? Georgina ha hagut de modificar l'estructura pel que fa als objectius inicials, perquè es va adonar que no podia establir comparacions d'aspectes concrets en les dues obres. No hi ha tant paral·lelisme entre els arguments de les dues obres com ella esperava, i per això ha hagut de distanciar-se més dels textos per poder-los considerar des d'una perspectiva que li permetés apreciar coincidències en aspectes més amplis (motius, actituds...). 2) Les conclusions del treball, són les que esperaves obtenir? Georgina diu que són les que esperava obtenir, però que no es tradueixen en fets concrets. Dit d'una altra manera, té la sensació que tot és discutible. També creu que moltes de les diferències entre els dos textos vénen donades pel fet que un d'ells està destinat a la representació dramàtica. Després d'haver fet el treball, Georgina creu que aquest estudi pot donar la sensació que la moral s'ha anat fent més restrictiva amb el pas dels segles. Pel que fa a la comparació entre el relat medieval i l'òpera, ha observat que aquesta última no incideix tant en l'aspecte de l'amor impossible. També destaca l'ambigüitat de l'òpera en comparació amb el mite medieval, on les actituds dels personatges són més clares per al públic. En l'aspecte formal, creu que el fet que l'òpera sigui una obra tancada i que el mite medieval, per contra, sigui una història oberta que té diverses branques i versions també afecta als continguts i al tractament dels temes a les dues obres. 3) Com valors el procediment d'elaboració del treball amb tutories periòdiques? En general, valora el procés positivament, tot i que li hauria agradat que jo els exigís materials més concrets per a les reunions: per exemple, documents per escrit on s'exposés clarament la part del treball que correspongués en cada moment. Considera positiva la possibilitat de parlar periòdicament amb mi, perquè, segons diu, en aquestes reunions ha pogut aclarir dubtes i concebre noves idees, la qual cosa afavoreix la maduració del treball.
Avaluació final	És un treball de qualitat, en el que es veu que l'alumna ha treballat els textos i ha dedicat temps a interpretar-los i a intentar resoldre els objectius inicials del treball. El que sí que es percep és una certa indefinició, que es reflecteix, justament, en el comentari que va fer a propòsit de les conclusions: té la sensació que tot és discutible. El treball s'hauria

	beneficiat d'un posicionament més compromès per la seva part, d'unes afirmacions més rotundes (que, per descomptat, haurien d'anar acompanyades de les evidències textuais). Potser si hagués deixat enrere aquesta inseguretat, aquesta impressió que les conclusions no són definitives, el resultat hauria estat més contundent. En definitiva, calia que l'alumna assumís més riscos. Tot i així, és un bon treball. Li he posat un 8.

Alumna	Maite Otero Becerra

Reunions	Temes tractats i compromisos
10 març 2010	Tema del treball: Maite tenia dubtes sobre quin tema triar per al treball i em va demanar idees. Jo li he anat suggerint possibilitats i finalment s'ha decidit per un estudi comparatiu de la lírica de les trobairitz provençals i les cançons de cantadores contemporànies. Vol elaborar el treball a l'entorn de tòpics o temes determinats. Hem elaborat una llista de possibles temes per començar a treballar: • l'amor en general • l'amor físic, la passió sexual • l'adulteri i la infidelitat • la descripció física de l'amic • la consciència de la pròpia bellesa física • ... Acordem que potser no caldrà tractar tots aquests temes, perquè alguns ja donaran prou de sí com per fer un treball d'aquestes dimensions. Maite diu que hi ha dos temes que tractarà segur: el de l'amor i el de la infidelitat i l'adulteri. Li recomano bibliografia: dues edicions de les cançons de les <i>trobairitz</i> (la de Meg Bogin i la de Mariri Martinengo) i un dossier sobre la lírica en veu femenina que hi ha al número 2 de la revista <i>Mot, so razo</i>.
18 abril 2010	Maite venia amb una selecció de textos i tenia una idea clara de quins li podien ser més útils per tractar els temes que li interessaven. Em va preguntar quants exemples calien per demostrar la presència de cada un dels temes i jo li vaig dir que, tenint en compte el nombre de motius que vol treballar, un parell de mostres per tema serien suficients. Em va manifestar dues preocupacions: per una banda, la qüestió de l'autoria de les cançons de les trobairitz. Ha llegit algun text que qüestionava l'autoria femenina d'aquests textos. Jo li vaig dir que la qüestió de l'autoria era, per a aquest treball, irrellevant, i que el criteri que havia d'aplicar, independentment de qui fos l'autor de cada text, era el de seleccionar textos en veu femenina. També li vaig dir que esmentés aquesta qüestió i que aclarís els seus criteris de selecció dels textos a la introducció del treball. Una altra preocupació era la qualitat dels textos seleccionats, especialment en el cas de les cançons d'artistes contemporànies. Maite estava convençuda que el nivell artístic i literari d'aquests textos no és equiparable al de les trobairitz. Jo li vaig dir de nou que havia d'aclarir els criteris de selecció dels textos i que havia d'ignorar els judicis de valor

	sobre la qualitat: el que importa no és que les cançons siguin bones o dolentes, sinó que siguin representatives dels aspectes i els motius que ella vol tractar en el treball.
17 maig 2010	Maite porta una selecció de textos de trobairitz i de lletres de cançons de cantadores modernes. Es manifesta desconcertada perquè la comparació entre els dos tipus de textos no dona els resultats que esperava, i no hi pot establir paral·lelismes clars. Ella esperava trobar textos més semblants entre els dos corpus, però no n'hi ha. Li aconsello que no forci els textos i que es limiti a constatar les coincidències que hi trobi, encara que no siguin en detall, però sí pel que fa a temes i motius. També li dic que pot incloure el que ha descobert (encara que sigui contrari al que ella esperava) a les conclusions del seu treball.
2 juny 2010	Maite hauria d'haver portat el seu treball, però em diu que encara no el té enllestit i que el lliurarà abans de la data límit (10 de juny). En aquesta reunió, li plantejo algunes preguntes sobre el desenvolupament del treball: 1) Has pogut mantenir els objectius inicials al llarg de l'elaboració del treball? Maite diu que tenia uns objectius clars, però que, en començar la recerca, es va adonar que el discurs era molt diferent en les dues èpoques que volia treballar, i que aquesta diferència no facilitava la comparació. Aleshores va decidir reconduir els objectius per treballar aspectes menys formals, més de contingut. Valora com a positiva aquesta modificació dels objectius, perquè ha obert vies noves a la recerca. 2) Com resumiries la conclusió d'aquest treball? En conclusió, els temes lírics es repeteixen al discurs de les <i>trobairitz</i> i al de les cantadores contemporànies. El que canvia és la concepció de l'amor que s'hi reflecteix. 3) Quins criteris has seguit per seleccionar els textos que inclouries al treball? Ha pres com a base tots els textos de trobairitz en què la veu femenina era l'única que hi participava. Pel que fa als textos actuals, ha triat, sobretot, cançons que dones que haguessin estat compostes per la mateixa persona que les interpreta.
10 juny 2010	Quan s'acaba el termini per lliurar el treball, Maite em comunica la decisió de no entregar-lo. Diu que no ha tingut temps de fer-lo com ella voldria; no s'hi ha pogut dedicar prou. Jo l'animo i li dic que és una llàstima, perquè sé que ha treballat durant el quadrimestre: ha vingut a totes les classes, ha llegit les obres que hem treballat, ha participat a les activitats que hem fet i ha vingut a les reunions. Tot i així, ella prefereix presentar-se a l'examen al setembre. Em diu que, encara que ja no compti per a l'avaluació, li agradaria lliurar-me el treball igualment perquè

	l'hi corregeixi. Li dic que no hi ha cap problema.

Reflexions finals sobre l'experiència de l'aplicació del sistema de carpeta d'aprenentatge amb tutories personalitzades

ASPECTES POSITIUS

- És, veritablement, un sistema d'avaluació continuada, perquè tota la feina que els alumnes fan de manera autònoma està encaminada a un únic objectiu. D'aquesta manera, el procés d'aprenentatge guanya en coherència.
- Els alumnes treballen de manera autònoma, gestionen el seu projecte personal i prenen les seves pròpies decisions. Així es fomenta la seva capacitat de treballar de manera independent.
- Les tutories personalitzades permeten que l'alumne pugui observar la seva pròpia feina des d'un altre punt de vista. Aquesta possibilitat desenvolupa la seva capacitat crítica.
- Les tutories personalitzades també permeten que el docent pugui adaptar les seves orientacions i els seus consells a les característiques de cada estudiant.
- Un altre avantatge de les tutories personalitzades és que, en els casos en què els alumnes hi participen de manera constant, garanteixen una comunicació fluïda entre docent i estudiant.

ASPECTES QUE CALDRIA MILLORAR

- De cara al curs vinent, cal especificar de manera clara que els alumnes han de presentar cada part del projecte per escrit. Aquest curs els he donat la llibertat de venir a les tutories amb un simple esquema o amb unes quantes idees i, en alguns casos, l'alumne no ha estat capaç d'enllestir el treball a temps perquè ha anat deixant la redacció fins a l'últim moment. Per això crec que, en aquest sentit, cal ser més estricte en el futur.
- Cal trobar una manera de gestionar els casos dels alumnes que es comprometen a assistir a les tutories, però que, després, no vénen, les eviten o presenten la feina de manera telemàtica. És acceptable? Cal respectar l'actitud dels alumnes en aquests casos, o seria millor aplicar un sistema de control més rígid? Són preguntes per a les quals encara no tinc resposta. Per una banda, crec que és necessari que els alumnes tinguin prou disciplina com per dur a terme el que s'han compromès a fer; per una altra banda, penso que ja són persones adultes i que no és la nostra tasca ensenyar-los qüestions d'ètica acadèmica o professional.
- Per al curs vinent, també cal sistematitzar la manera de donar comentaris (*feedback*) als alumnes després de cada sessió tutorial. Una bona manera de fer-ho seria elaborar una graella amb diferents criteris que l'alumne hauria d'assolir a cada reunió.
- També caldria resoldre el problema pràctic que ha representat fer coincidir les sessions de tutoria amb les poques hores que els alumnes tenien disponibles. Una possible

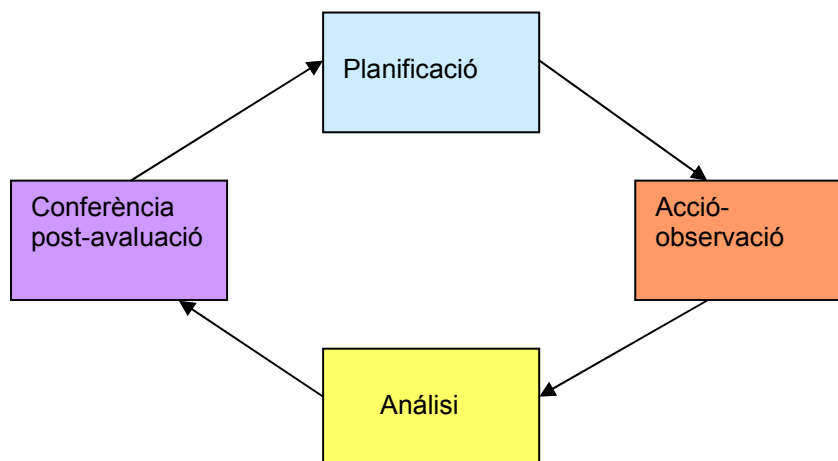
solució de cara al futur seria dur a terme les tutories en les hores dedicades a l'assignatura.

Segona part

Curs 2010-2011

OBSERVACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT (Josep Lluís Medina)

Mapa conceptual

Reflexions i possibilitats d'aplicació

L'observació de la pràctica docent és una eina que ens ha de permetre adquirir consciència de quin és el nostre estil docent i del que podem fer per millorar-lo i per treure el màxim partit dels recursos que fem servir habitualment o que tenim a l'abast. És important abordar l'observació de la pràctica docent sempre des d'un punt de vista de crítica constructiva: no es tracta tant de detectar errors que s'han d'eliminar, sinó d'identificar aspectes que es poden millorar i qualitats que es poden potenciar. Crec que aquesta actitud constructiva és fonamental en l'observació docent, i representa la clau de l'èxit d'aquesta pràctica. L'aplicació d'un punt de vista positiu pot fer que allò que es viu com una experiència traumàtica, semblant a un examen o a un procés d'avaluació, esdevingui una oportunitat per reconèixer i potenciar els nostres punts forts.

Crec que a les nostres universitats no estem acostumats a la pràctica de l'observació docent entre iguals, perquè, desgraciadament, encara es viu amb temor, com una exposició a les crítiques dels companys que, fins i tot, podrien aprofitar aquesta oportunitat per desacreditar la nostra feina. Això es podria solucionar amb la creació d'una cultura d'observació entre iguals: a través de la informació, de les bones pràctiques i de la demostració de com l'observació entre iguals pot ser una eina d'intercanvi d'experiències per optimitzar i enriquir la pràctica docent de cadascú. També caldria definir uns criteris clars (per exemple, amb una graella d'avaluació estàndard) per encaminar les observacions cap a la crítica constructiva i evitar les desqualificacions sense cap intenció formativa.

L'observació i l'anàlisi de la nostra pràctica docent seran els complements dels continguts d'aquest taller. Tanmateix, cal destacar que hi ha molts punts en comú entre les indicacions que se'ns van oferir en aquesta classe i l'examen de les sessions de *microteaching* que vam dur a terme al taller "Docència, aprenentatge i comunicació" del primer curs del Màster. El fet d'haver identificat punts forts i febles en aquella ocasió ens ha d'ajudar a potenciar les nostres virtuts i corregir els errors de cara a l'observació de la pràctica docent en el segon any.

RESUM I EVIDÈNCIES DE L'OBSERVACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

Un cop omplert el registre d'observació de la pràctica docent escollit, caldrà seleccionar una sèrie de punts forts i febles en els que es vulgui treballar.

Seleccioneu tres punts forts i tres febles, expliqueu els motius d'aquesta qualificació i elaboreu un pla per potenciar-ne els forts i millorar els febles.

Punts FORTS de l'actuació docent: (assenyalar-ne 3)

1. Bona planificació.

Motiu: El volum de contingut és adequat per a la durada de la classe i, a més, es posa en relació amb altres sessions de la mateixa assignatura i amb els continguts d'altres assignatures del grau.

2. Ús de les TIC.

Motiu: Es fa servir habitualment el Campus Virtual com a eina de suport per a les classes i també per a la comunicació amb els alumnes.

3. Participació dels alumnes.

Motiu: Aporten les seves idees i opinions, que després són integrades al desenvolupament de la classe.

Punts FEBLES de l'actuació docent: (assenyalar-ne 3)

1. Cal eliminar les vacil·lacions a l'hora de parlar.

Motiu: Hi ha una presència excessiva de vacil·lacions com "...eee..." que fan mal efecte.

2. Cal dirigir la mirada als alumnes, sobretot quan se'ls parla.

Motiu: En ocasions mira al sostre i parla de cara a la pissarra.

3. Cal parlar a poc a poc i fent èmfasi en les idees més rellevants, amb el to de veu i canviant la velocitat de la parla.

Motiu: De vegades parla massa ràpid i no queden clares les idees que els alumnes han de retenir.

PLA D'ACTUACIÓ

Algunes estratègies per potenciar els punts forts

Habilitat a potenciar:

1. Planificació adequada de les classes i del curs

Estratègies: Programació de sessions i activitats de treball que combini diferents models didàctics (per exemple, classe expositiva i discussió amb els alumnes, activitats orals i escrites...).

Planificació adequada i realista dels continguts a tractar en el desenvolupament de cada sessió. Explicitació de la relació entre els continguts d'aquesta i altres assignatures.

Habilitat a potenciar:

2. Ús de les TIC a classe i fora de l'aula.

Estratègies: Integració de l'ús de les TIC per a activitats de pràctica i consolidació (exercicis de selecció múltiple, activitats en línia...).

Ús de la plataforma Moodle com a espai per compartir i comentar la feina dels diferents membres del grup (és una possibilitat que es tindrà en compte de manera immediata, de cara al curs vinent).

Habilitat a potenciar:

3. Participació dels alumnes a classe. Dinàmica de discussió on els estudiants desenvolupen un paper actiu.

Estratègies: Planificació de més activitats destinades a afavorir les aportacions dels alumnes.

Elaboració d'activitats que afavoreixin la reflexió i el debat sobre els continguts treballats a classe.

Algunes estratègies per millorar els punts febles

Aspecte a millorar:

1. Cal eliminar les vacil·lacions a l'hora de parlar.

Estratègies: Incloure en el discurs silencis destinats a la reflexió o a pensar el que es dirà. De vegades és millor un silenci que una crossa sense sentit, que imprimeix al discurs del docent un estil poc acadèmic.

Aspecte a millorar:

2. Cal dirigir la mirada als alumnes en tot moment, sobretot quan se'ls parla.

Estratègies: Reforçar el contacte visual amb els alumnes. Igual que hem especificat en l'apartat anterior, no ha de ser dolent mirar les cares dels estudiants mentre es pensa o es busquen les paraules adequades per respondre una pregunta. Mirar al sostre o al terra fa l'efecte que s'eludeix el contacte visual amb els alumnes, i transmet una impressió de timidesa o inseguretat.

També cal evitar parlar mentre s'escriu a la pissarra.

Aspecte a millorar:

3. Cal elaborar un discurs més pausat, on es faci èmfasi en les idees més rellevants i es canviïn el to de veu i la velocitat de la parla.

Estratègies: Cal mantenir una actitud pausada i relaxada. En els casos en què hi ha debat obert i la docent ha de respondre a preguntes no previstes, s'ha de permetre un temps per pensar i organitzar el discurs, sense pressa per donar resposta. Una idea ben elaborada es pot exposar amb més claredat i precisió. Cal saber trobar l'equilibri entre l'espontaneïtat i l'actitud reflexiva.

(2a observació)

Reflexionar sobre els canvis en els punts forts i febles entre la 1a i la 2a observació. Quines estratègies han estat més útils? Quines han estat menys adequades?

Entre la primera i la segona observació, la docent ha impulsat clarament la participació dels estudiants incloent en els materials de classe activitats que ells havien de resoldre i comentar, primer en petits grups i després en comú. També ha mantingut un diàleg més constant amb els estudiants, fent-los preguntes més directes i animant-los a expressar les seves opinions més sovint.

També s'ha pogut observar que les referències als contactes entre els continguts de l'assignatura en qüestió i els d'altres assignatures del grau són més freqüents en la segona sessió.

S'ha detectat un esforç clar per part de la docent per eliminar els defectes que afectaven el seu discurs, com ara les vacil·lacions i l'evitació del contacte visual amb els estudiants. Confiam que el fet d'haver pres consciència d'aquest errors ajudarà a superar-los i a eliminar-los completament amb l'experiència.

PLA DE FUTUR

A partir d'aquesta experiència, quins punts es podrien seguir treballant en el futur? Quines estratègies estan resultant profitoses?

Definitivament, les estratègies destinades a promoure la participació dels estudiants resulten profitoses i s'haurien de potenciar de cara al futur. Es considera la possibilitat d'aplicar aquesta metodologia docent a altres assignatures, i d'incloure en els materials d'aquestes assignatures activitats destinades a desenvolupar la capacitat de pensament crític i autònom per part dels alumnes.

També es valora la possibilitat d'ampliar en el futur l'ús que es fa actualment de les TIC, concretament pel que fa a l'elaboració d'activitats que els alumnes haurien de fer fora de classe. Creiem que aquestes eines poden afavorir la independència dels estudiants en el procés d'aprenentatge, i que la varietat d'activitats que permet dur a terme la plataforma Moodle permetria treure el màxim partit del temps que els alumnes dediquen a treballar en l'assignatura de manera autònoma. També cal potenciar l'ús de les TIC com a mitjà de comunicació entre docent i estudiant complementari de les tutories presencials. Finalment,

valorem molt positivament la possibilitat de fer servir Moodle com a plataforma d'intercanvi i discussió dels treballs elaborats pels alumnes del grup.

PRESENTACIÓ DE LA CARPETA DOCENT (Juan Antonio Amador, Núria Giné, Teresa Pagès)

Mapa conceptual

Debilitats	Amenaces
Impossibilitat d'aplicar alguns dels aspectes treballats al màster.	Risc d'aplicar innovacions equivocadament. Risc d'aïllament de les innovacions. Risc d'aplicar innovacions en excés.
Fortaleses	Oportunitats
Increment de la participació de l'alumnat. Estimulació de l'actitud reflexiva per part de l'alumnat. Esforços per motivar els estudiants.	Possibilitat de divulgar innovacions dins dels equips docents. Adaptar les innovacions a cada disciplina. Intercanvi d'experiències amb altres docents novells.

1. Reflexions a propòsit de l'elaboració de la carpeta docent

En la primera sessió d'aquest taller, vam treballar en petits grups per posar en comú les reflexions que havien sorgit arran de l'elaboració de la carpeta docent. Vam dedicar la segona sessió a posar en comú els resultats del treball dels diferents grups. Aquests són alguns dels aspectes que es van comentar, agrupats segons les àrees temàtiques i els tallers del primer any del màster als quals feien referència:

Carpeta d'aprenentatge i carpeta docent

Aquest taller ens va donar l'oportunitat d'adquirir una visió més àmplia del procés d'aprenentatge i de la tasca docent. Quan impartim una assignatura, els continguts no s'han de veure com una unitat aïllada entre altres porcions de contingut del pla d'estudis, sinó que hem de ser conscients que són part d'una totalitat i que cada assignatura s'integra en un cos més gran que no és només la trajectòria acadèmica de l'estudiant, sinó també l'experiència vital. Aquesta és la reflexió que valorem més positivament en relació a aquest taller.

Docència, aprenentatge i comunicació

En aquestes sessions vam tenir l'ocasió d'abordar una qüestió que sovint ens intimida: l'anàlisi de la nostra pròpia tasca docent. La reflexió que ens va suscitar aquest taller és que l'observació de la docència i l'anàlisi de la pròpia feina en grup, amb els companys, era un instrument útil per millorar la manera com transmetem els coneixements a classe i com ens presentem de cara als alumnes.

Com aprenen els estudiants?

El contingut d'aquest taller ens va fer pensar en una qüestió que sovint no tenim en compte, però que és fonamental a la tasca docent: la diversitat dels estudiants. Cal entendre i acceptar que no tots els alumnes són iguals, que hi ha moltes maneres d'aprendre i que el que dóna bon resultat per a uns pot ser que no funcioni per als altres. Aquest fet implica una de les idees que cada cop van quedant més clares en aquest màster: no hi ha un estàndard de docent perfecte, ni hi ha una fórmula única per aconseguir l'èxit en la pràctica docent. Tot depèn de la combinació de les característiques de cada estudiant amb les qualitats de cada docent i de la feina de les dues parts.

Tutoria de carrera

Els continguts d'aquest taller ens van semblar molt interessants i creiem que l'aplicació d'un sistema de tutoria de carrera pot ser molt beneficiosa per als estudiants. Tanmateix, a moltes de les nostres facultats encara no s'aplica, així que caldrà esperar al futur.

Suport i tutorització acadèmica de l'estudiant

Com en el cas de la tutoria de carrera, creiem que la tutoria acadèmica dels estudiants pot representar una millora de la qualitat de l'ensenyament. Actualment, en alguns casos, sí que es duen a terme aquest tipus de tutories, però també cal admetre que, sovint, els plans docents no

les preveuen i que, en aquests casos, el desenvolupament d'un sistema de tutories depèn exclusivament de la voluntat del docent i representa un volum de feina addicional considerable.

L'avaluació dels aprenentatges

Aquest taller va resultar revelador perquè ens va obrir noves possibilitats en l'aplicació de l'avaluació continuada. En algunes facultats, encara s'entén l'avaluació continuada com un seguit d'activitats aïllades que es van fent al llarg del curs, els resultats de les quals sumen de cara a la nota final. Gràcies a aquest taller vam comprovar que aquest concepte d'avaluació continuada no es correspon amb la idea original: un sistema que permeti valorar l'adquisició de coneixements no com a continguts aïllats, sinó com una ampliació del que ja se sap amb nous ingredients que es posen en relació amb el coneixement preexistent. En altres paraules, es tracta d'ampliar coneixements amb nous conceptes relacionats entre ells, i no pas d'acumular conceptes que tenen sentit en si mateixos, però no troben el seu lloc en un conjunt coherent.

Aplicació de les TIC a la docència

Alguns docents van afirmar que tenien problemes amb l'ús del Campus Virtual, perquè els alumnes no tenen l'hàbit de fer-lo servir com a plataforma habitual de suport a la docència. En alguns casos, s'ha adoptat l'alternativa de les xarxes socials (com ara Facebook) per incorporar les TIC a la tasca docent. Vam debatre fins a quin punt era necessari recórrer a aquestes opcions si la UB ja ofereix un espai virtual dissenyat per complementar la docència presencial. En aquest sentit, vam concloure que calia crear als alumnes la necessitat d'utilitzar el Campus Virtual i que, a poc a poc, anirien adquirint l'hàbit de fer-lo servir.

Pel que fa a l'aplicació de les TIC a l'elaboració de la carpeta docent, alguns alumnes del màster han emprat suports alternatius a Word, com ara Mahara. Els docents que l'han fet servir reconeixen que té certes limitacions, però que permet incorporar a la carpeta més varietat de formats i de documents que Word.

2. Valoracions generals dels tallers del primer any del màster

Altres grups, en comptes de centrar-se en els continguts de tallers concrets, van presentar la seva reflexió en termes generals. Per articular-la, van fer servir una anàlisi DAFO:

Debilitat

- Molts dels aspectes treballats als tallers del primer any del màster no es poden dur a la pràctica.

Fortaleses

- Gràcies al màster hem posat en pràctica metodologies que permeten que els alumnes participin en el procés d'ensenyament-aprenentatge de manera més activa, i també que reflexionin sobre aquest procés.
- Els continguts dels tallers també ens han fet reflexionar sobre com estimular els estudiants i com despertar la seva motivació.

Amenaces

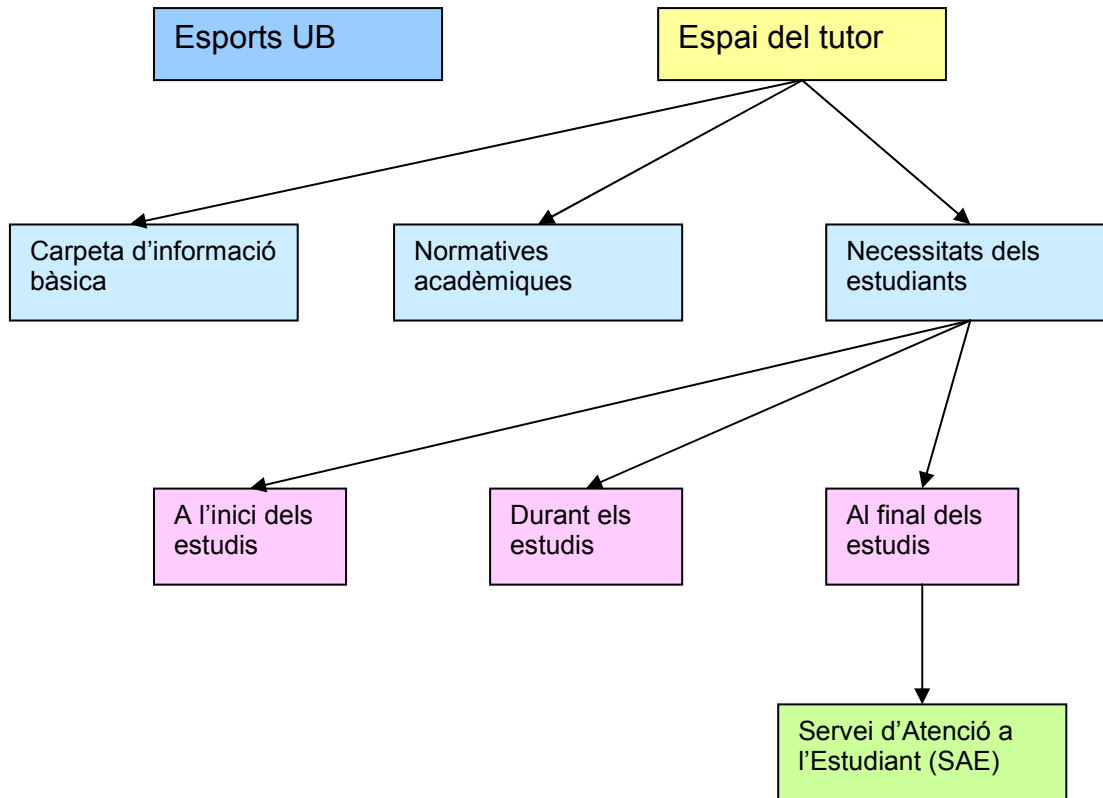
- Un dels riscos que s'han identificat és el d'aplicar les innovacions de manera equivocada, per desconeixement o per falta d'experiència.
- Un altre perill és que les innovacions quedin aïllades dins del conjunt de la tasca docent del departament.
- Per últim, també existeix el risc de voler aplicar massa innovacions en poc temps i de manera precipitada.

Oportunitats

- Els coneixements que hem adquirit ens donen l'oportunitat de compartir les innovacions i estendre-les a altres membres de l'equip docent.
- Els tallers del màster també ens donen eines per prendre consciència de les estratègies i innovacions que cal desenvolupar d'acord amb les característiques de cada disciplina.
- Els docents també valoren com a oportunitat oferta pel màster l'intercanvi d'experiències amb altres professors novells.

RECURSOS UB ÚTILS PER AL PROFESSORAT TUTOR (M. Àngels Colomer, Eva González i Montse Naranjo)

Mapa conceptual

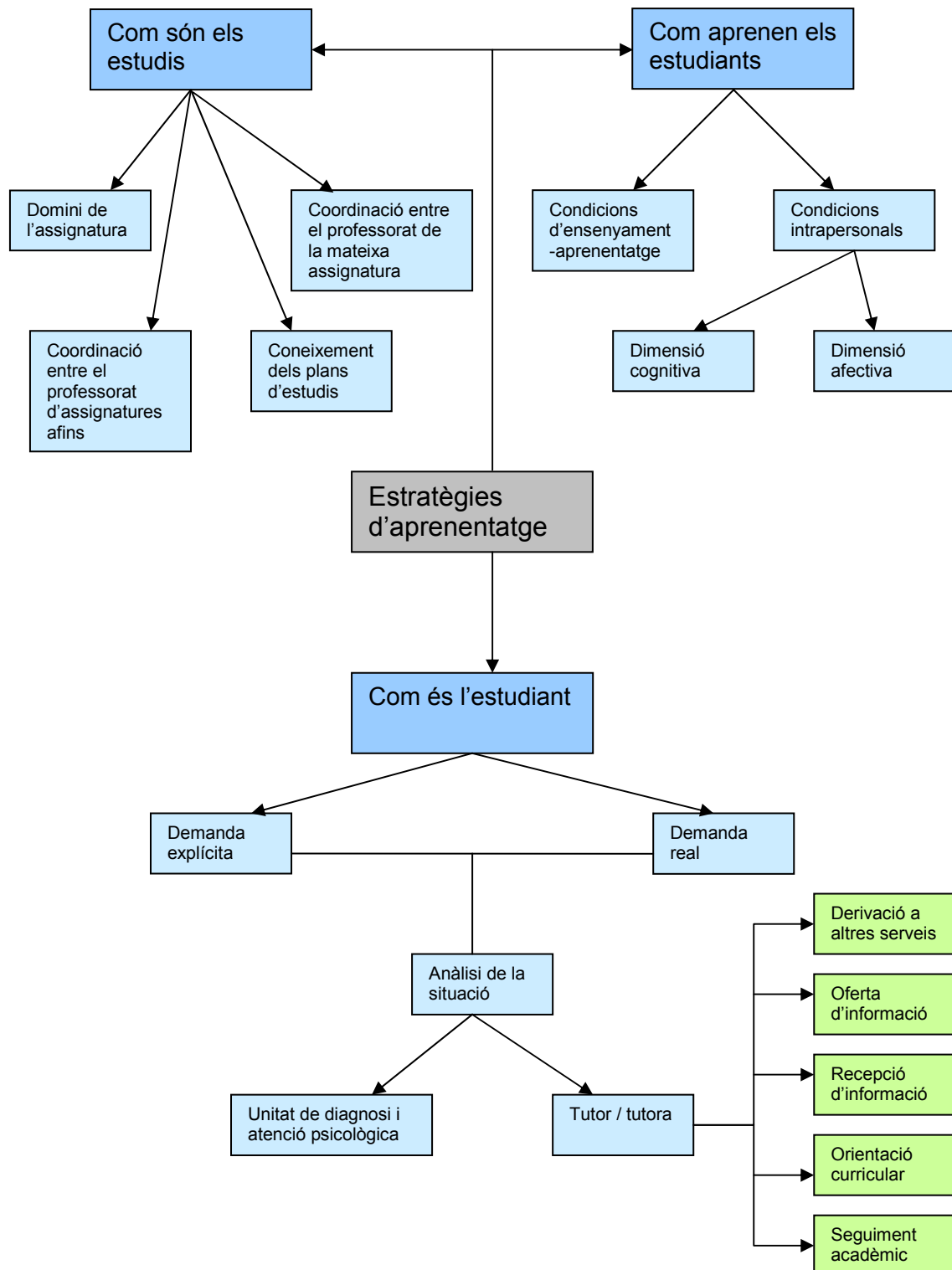

Reflexions i possibilitats d'aplicació

Aquest taller ens va oferir moltíssima informació i ens va mostrar que tenim a l'abast una multitud de recursos útils, tant per als docents com per als estudiants, per orientar la tasca de l'ensenyament i de l'aprenentatge. No acabo d'entendre quin era el lloc de la informació sobre Esports UB dins d'aquest taller, si no és pels plans de tutoria especials per a esportistes d'elit. En qualsevol cas, l'existència d'aquest pla podria haver quedat inclosa dins dels altres blocs d'informació del taller. Valoro molt positivament haver conegut els recursos que conté l'"Espai del Tutor", que considero rics i elaborats. Va resultar interessant comprovar que existien eines concretes per dur a la pràctica la tasca del tutor, en les seves diferents vessants, tal com se'n va explicar als dos tallers del primer any del màster que es van dedicar a les tutories. També va ser satisfactori conèixer les eines que el SAE posa a l'abast dels estudiants, sobretot aquelles encaminades a ajudar-los en la recerca de feina i en el coneixement de les possibilitats que ofereixen les noves professions (com el recurs Porta 22). M'agradaria poder fer servir aquests recursos amb els meus estudiants en el futur, però no sé en quin estat es troba l'aplicació del Pla d'Acció Tutorial a la meua facultat en aquest moment. En qualsevol cas, crec que encara és lluny el moment en què les tutories es considerin una part de la tasca docent reconeguda al POA. Caldrà, doncs, esperar fins que l'aplicació d'aquest pla sigui efectiva.

MÈTODES I TÈCNIQUES D'APRENENTATGE DELS ESTUDIANTS UNIVERSITARIS (Eva González i Amèlia Tey)

Mapa conceptual

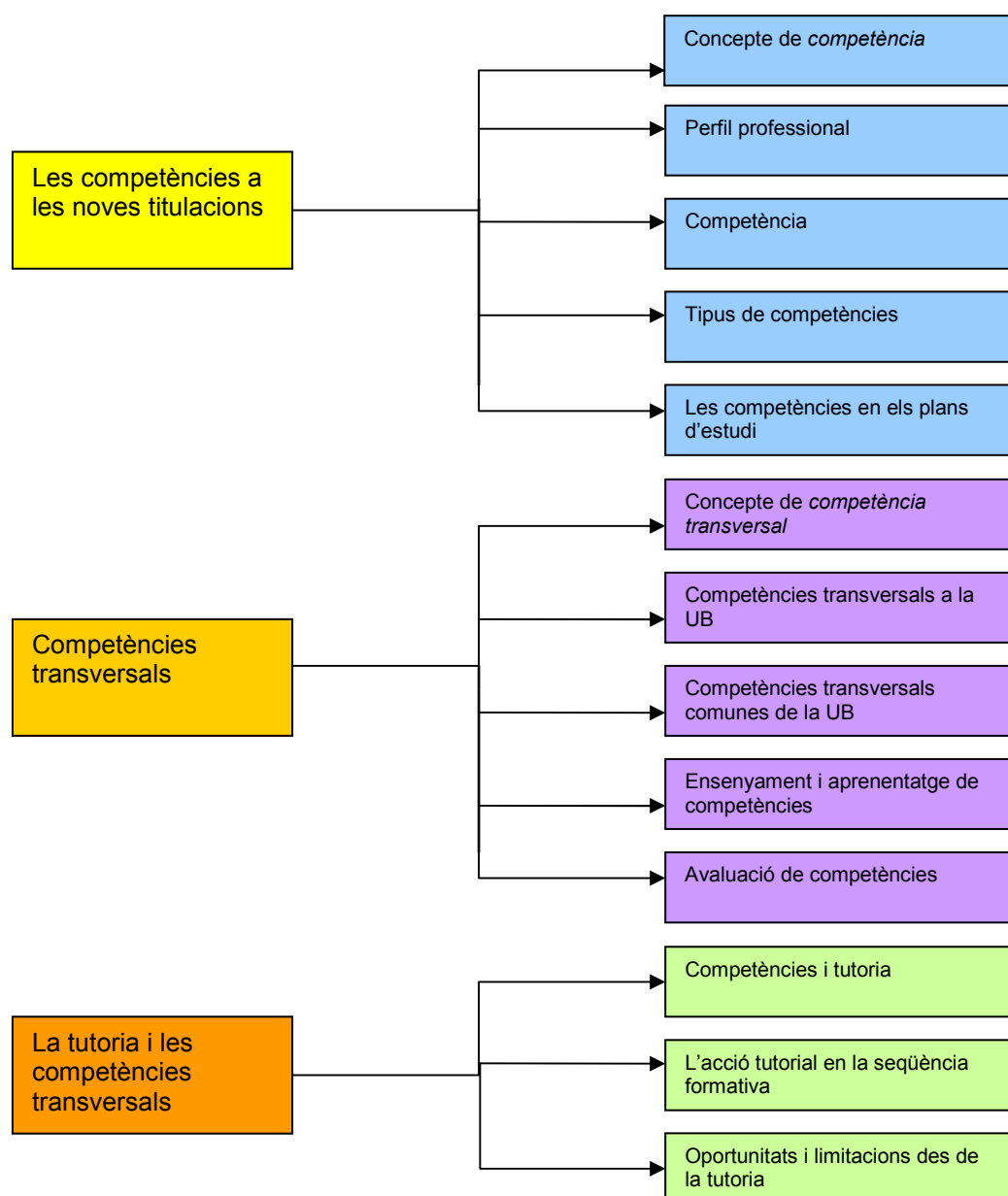
Reflexions i possibilitats d'aplicació

Al meu parer, dels conceptes que es van treballar en aquest taller n'hi ha un que és fonamental: la diversitat en les maneres d'aprendre dels estudiants i la necessitat d'oferir tipus d'activitats d'ensenyament-aprenentatge variades i diverses perquè tots els estils d'estudiant puguin treure el màxim partit de les seves habilitats. Aquesta idea, sobre la qual ja havíem reflexionat a propòsit del taller "Com aprenen els estudiants?" del primer any del màster, s'ha de tenir en compte no només dins de l'àmbit de la tutoria, sinó en la tasca docent en general. Pel que fa a la resta de conceptes, també és absolutament necessari, evidentment, arribar a dominar l'assignatura que s'imparteix (un domini que es va adquirint al llarg dels cursos de docència d'una mateixa assignatura) i conèixer el pla d'estudis en què aquesta s'inscriu. Aquests aspectes poden quedar més desdibuixats en la docència d'assignatures compartides entre molts professors i on el pla docent marca amb detall el desenvolupament del programa. En canvi, en els casos en què només hi ha un grup per assignatura i el docent ha de desenvolupar el seu propi programa (com es fa al meu departament), aquesta tasca implica el coneixement del pla d'estudis i de la relació que hi ha entre l'assignatura en qüestió i la resta. Pel que fa a les tasques específiques del tutor, com ja he apuntat a les reflexions sobre altres tallers, caldrà esperar fins que el Pla d'Acció Tutorial s'apliqui a la Facultat de Filologia de manera plena.

ADQUISICIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE COMPETÈNCIES TRANSVERSALS (Artur Parcerisa)

Mapa conceptual

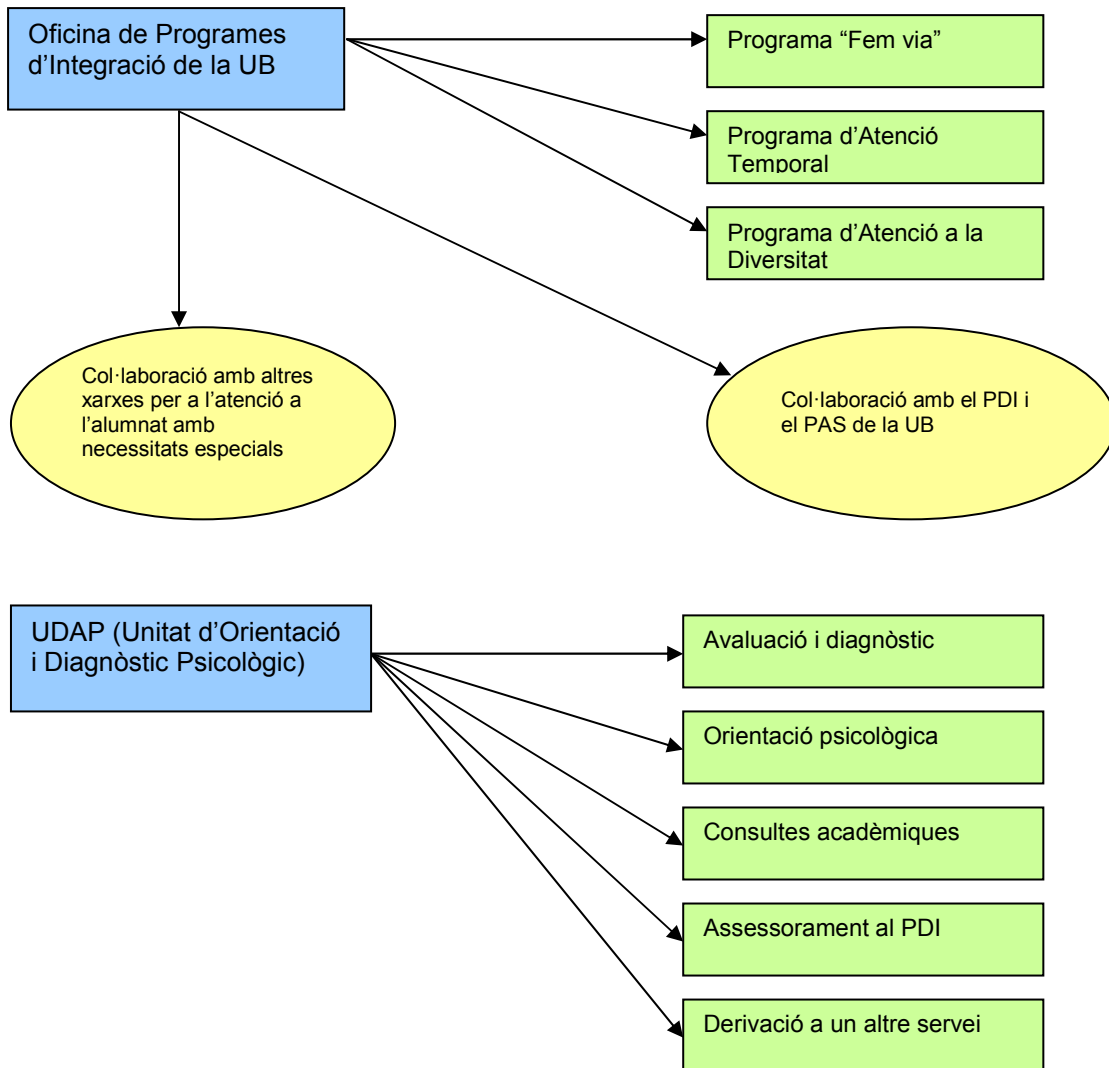

Reflexions i possibilitats d'aplicació

Aquest taller és un dels més interessants dels que hem tingut l'oportunitat de dur a terme al màster. S'hi va abordar una qüestió fonamental en el nou marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior: les competències. El debat que va sorgir a la classe va girar, sobretot, a l'entorn de dues qüestions: com ensenyar les competències i com avaluar-les. Pel que fa a la primera qüestió, sembla que, gràcies al que hem après en aquestes sessions, ja estem en condicions de dissenyar materials d'ensenyament-aprenentatge adequats per fer que els alumnes esdevinguin competents en allò que se'ls demana. La qüestió de l'avaluació és més problemàtica: si bé és cert que tenim algunes idees sobre materials adequats per avaluar les competències específiques de cada ensenyament, no arribàvem a cap acord sobre quins instruments caldrien per avaluar l'adquisició de les competències transversals. En aquest aspecte, les tutories poden ser, almenys en el present, una eina útil per valorar l'adquisició d'aquestes competències, perquè permeten conèixer altres vessants dels alumnes més enllà de l'estrictament acadèmica, i perquè poden ser una manera de seguir la seva trajectòria des de diferents punts de vista: no només pel que fa a l'adquisició de coneixements, sinó també pel que fa al seu desenvolupament com a persona. La possibilitat de considerar les tutories com a espai per a l'adquisició i valoració de les competències transversals ja va sorgir com a reflexió a propòsit d'alguns dels tallers del primer curs del màster, com ara els que es van dedicar a les tutories ("Suport i tutorització acadèmica de l'estudiant", "La tutoria de carrera") i "Ètica i responsabilitat docent".

RESOLUCIÓ DE CONFLICTES PERSONALS I ACADÈMICS (Judit Abad, Victòria Compañ i Jordi Molina)

Mapa conceptual

Reflexions i possibilitats d'aplicació

El contingut d'aquest taller va resultar interessant perquè ens va informar de l'existència d'eines i recursos que molts de nosaltres ni tan sols coneixíem. A més, ens va oferir orientació sobre quin és el procediment a seguir en el cas que ens trobem davant d'un alumne amb dificultats (físiques o psíquiques) per seguir els seus estudis amb normalitat. Independentment de la possibilitat que ens trobem en un d'aquests casos (una possibilitat que sempre és present), el fet de conèixer quin és el procediment a seguir dóna seguretat als professors en l'exercici de la tasca docent i garanteix que tots els alumnes puguin seguir els estudis en igualtat de condicions. També vam poder comprovar que la UB ofereix recursos alternatius per als casos en què les tutories no siguin l'espai adient per resoldre els conflictes de l'estudiant.

PLATAFORMES VIRTUALS EN L'ACCIÓ TUTORIAL (Anna Escofet i Montse Freixa)

Mapes conceptuals

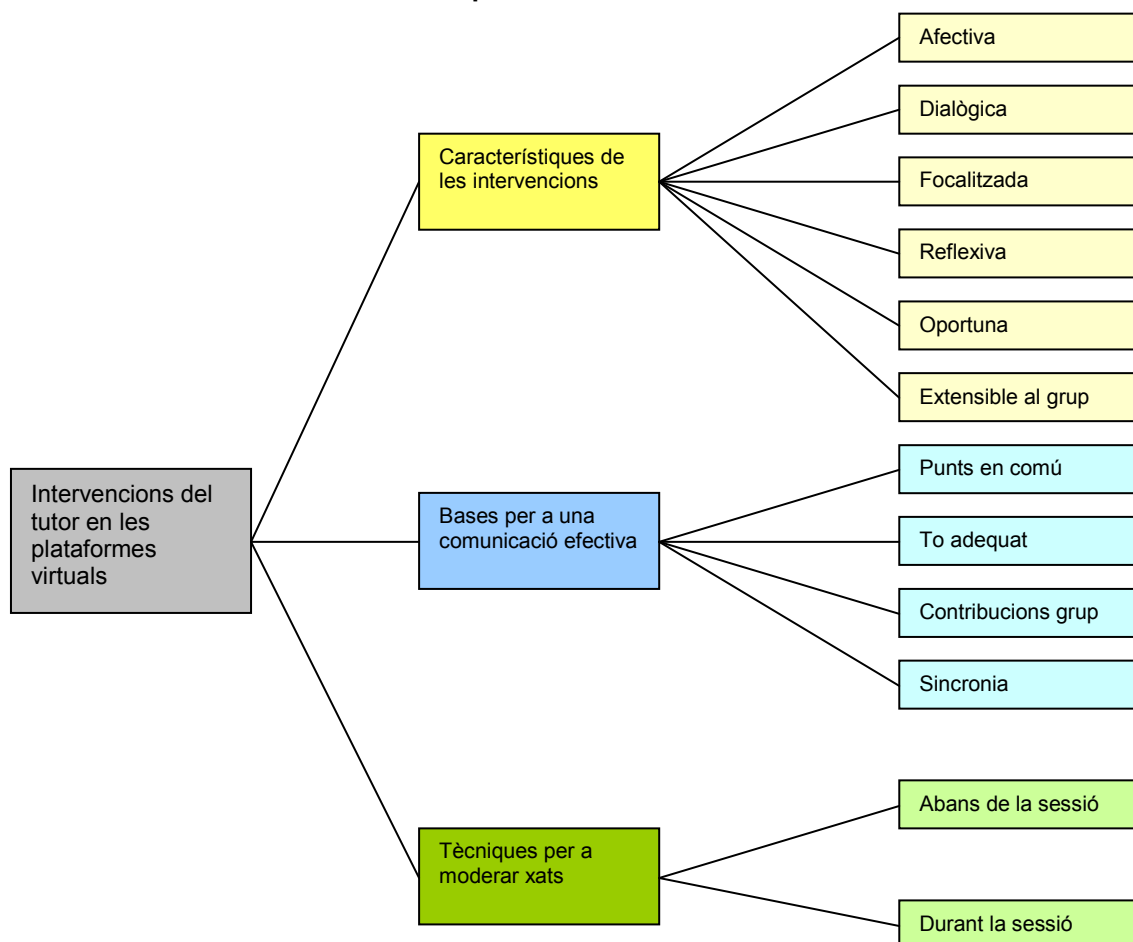
1. Tipologia de relacions entre el tutor i l'alumnat a través de plataformes virtuals

	Tutor / estudiant	Tutor / grup	Grup d'estudiants
Formal	Seguiment individualitzat	Treball en grup	Treball en parelles
Informal	Necessitats individuals	Manteniment del clima	Xarxa social

2. Tecnologies associades a cada tipus de relació

	Tutor / estudiant	Tutor / grup	Grup d'estudiants
Formal	Correu electrònic	Fòrum / Llista de correu	Fòrum
Informal	Correu electrònic / Xat	Fòrum / Xat	Fòrum / Xat / Eines 2.0

3. Les intervencions del tutor en les plataformes virtuals

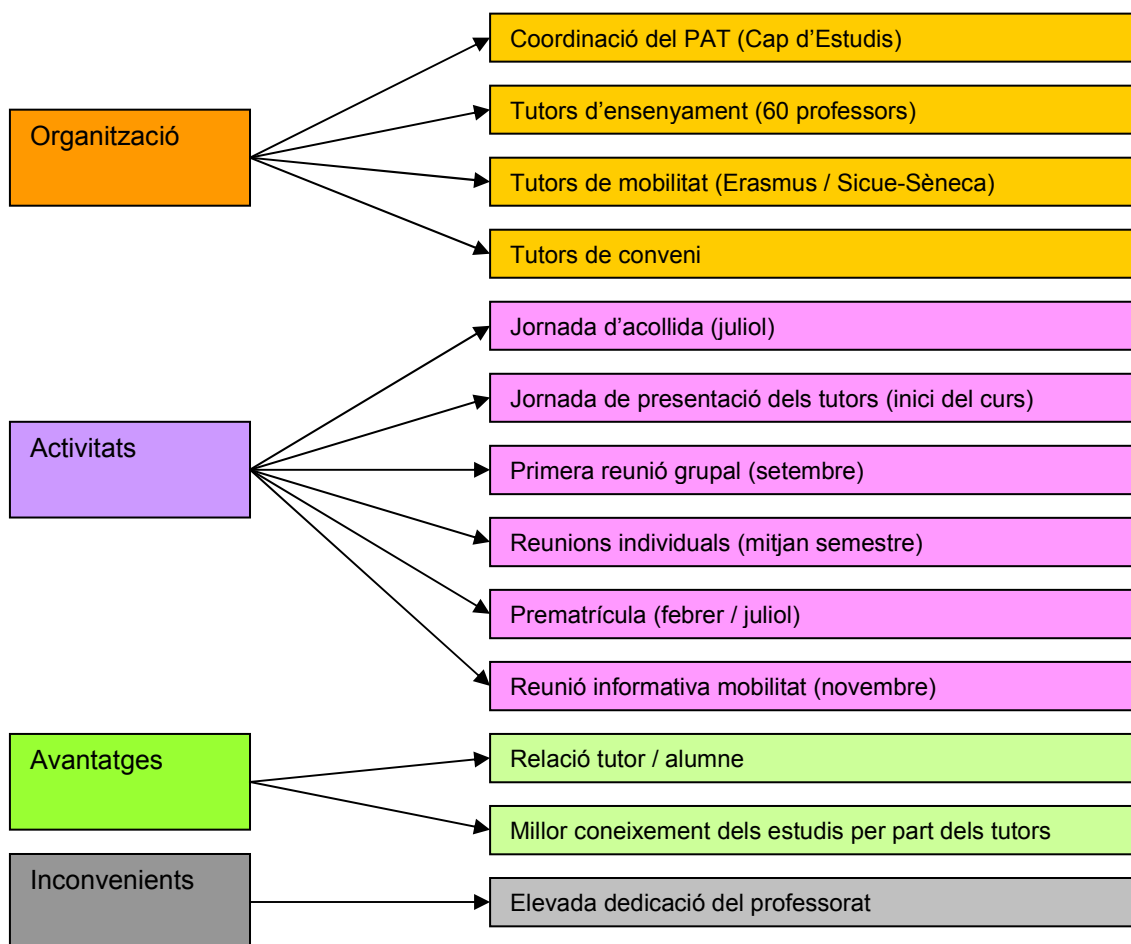
Reflexions i possibilitats d'aplicació

La reflexió que tenia més present al llarg de tot aquest taller és que els docents (o, almenys, en el meu cas és així) duem a terme tasques de tutoria a diari, i sobretot a través de les plataformes virtuals. És freqüent que els alumnes es posin en contacte amb nosaltres per fer-nos consultes a través del fòrum o del correu, i nosaltres també fem servir aquestes eines (correu electrònic, fòrum, llistes de correu) per comunicar-nos amb ells. Així, algunes de les accions que es consideren pròpies del tutor (seguiment, consell, assessorament) no queden limitades a aquesta figura, sinó que també les duu a terme el docent. L'únic que canvia és el contingut de les intervencions: les consultes al docent, en general, tenen a veure amb el contingut de l'assignatura, mentre que les que s'adrecen al tutor estan relacionades amb el desenvolupament dels estudis en general. Però sovint, sobretot en els casos en què els alumnes no tenen tutor de carrera o no el coneixen, els docents també acabem desenvolupant aquesta funció per donar resposta a les inquietuds dels estudiants sobre aspectes que superen l'àmbit de l'assignatura. Per tot això considero que, a banda de la relació evident que existeix entre aquest taller i el dedicat a les TIC del primer any del màster, també hi ha un vincle estret entre els continguts presents i tots els conceptes que hem treballat en els tallers sobre tutories, tant durant el primer any com durant el segon.

INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES EN TUTORIA (Eva Andrés, Mercè Gracenea, Montse Freixa)

Mapa conceptual

Pla d'Acció Tutorial del grau de Química

Reflexions i possibilitats d'aplicació

En aquest taller van sorgir diverses qüestions interessants. En primer lloc, va resultar útil i il·lustratiu veure com s'aplicaven a la pràctica els plans d'acció tutorial que hem treballat tant a nivell teòric. En segon lloc, la diversitat entre les maneres com s'estructuren i s'apliquen els plans, que reflecteix la diversitat de filosofies i de polítiques que hi ha entre els diferents ensenyaments de la UB (aquí incorporem el PAT del grau de Química com a mostra d'una estructura ben fixada i detallada). En tercer lloc, algunes preguntes de caràcter ètic: cal que l'assistència a les tutories sigui obligatòria per als estudiants? Cal considerar que tots els estudiants necessiten tutoria? Fins a quin punt el tutor pot decidir en qüestions que afecten la carrera de l'estudiant, com ara l'elecció d'un itinerari o d'unes assignatures determinades? Quin és el reconeixement que rep la figura del tutor, a nivell administratiu i a nivell de

remuneracions? Entre les tasques docents i les de gestió, en quin punt se situa la feina del tutor? El debat que es va generar a l'entorn d'aquestes qüestions mostra que, en molts casos, no estan resoltes, i que en altres casos la interpretació de la normativa general de la UB depèn dels centres. De totes maneres, caldrà esperar a la implantació del pla d'acció tutorial als nostres centres per veure quina és l'orientació que s'hi vol donar i com es resolen totes aquestes qüestions a la pràctica.

PROPOSTA DE PLA D'ACCIÓ TUTORIAL PER A LA FACULTAT DE FILOLOGIA

La primera idea que em va venir al cap quan vaig saber que havia de preparar una proposta de pla d'acció tutorial (PAT) per a la Facultat de Filologia va ser consultar el pla actual i examinar-lo amb la intenció de canviar tot allò que, al meu parer, es pogués millorar. Tanmateix, tots els indicis semblaven apuntar a l'absència d'un PAT per a Filologia. En vaig parlar amb la meua mentora i amb altres professors del departament, però no tenien constància que hi hagués cap pla en vigor. També em vaig posar en contacte amb la Cap d'Estudis per demanar-li informació sobre aquesta qüestió, però, com que no en vaig obtenir cap resposta, vaig interpretar que encara no s'havia implementat cap PAT a la meua Facultat. D'aquesta manera, vaig decidir prendre com a referència per a la meua proposta el document marc de la UB per a l'acció tutorial ("Informació, orientació i suport a l'estudiant: acció tutorial a la Universitat de Barcelona"). La proposta de PAT basada en aquest document és la següent:

0. Activitats prèvies al disseny del PAT de Filologia

- Les característiques d'aquest ensenyament i les circumstàncies poc favorables en què es troba avui dia (davallada significativa del nombre d'alumnes matriculats en els últims anys, descrèdit social i consideració d'ensenyament "inútil" per al futur professional o "fàcil" en comparació amb altres disciplines) aconsellen que, abans d'elaborar un PAT per a aquesta Facultat, s'analitzi el perfil dels estudiants que es van rebent cada any. D'aquesta manera, el centre es podrà assegurar que el pla satisfà les necessitats dels alumnes i esdevé una eina efectiva perquè aquests puguin treure el màxim profit dels estudis.
- Tot i així, l'experiència docent demostra que és difícil establir un perfil únic per als estudiants que decideixen emprendre aquest ensenyament. Les procedències i les edats de les persones que es matriculen de primer curs són variades: des de nois i noies que vénen directament de Batxillerat a través de la Selectivitat fins a persones que, després d'haver dedicat els seus anys de joventut a estudiar matèries que consideraven més útils per a la vida pràctica i que els han permès forjar-se una trajectòria professional, es matriculen a Filologia per pura vocació. Per això cal que el PAT de Filologia tingui en compte aquesta diversitat de perfils i que ofereixi activitats variades per atendre'ls tots.
- Una altra acció que es podria tenir en compte a llarg termini, potser per a cursos en què el funcionament del PAT ja estigui consolidat, és l'elaboració de material informatiu per als centres d'ensenyament secundari. El baix nombre d'alumnes matriculats en alguns graus de Filologia es pot atribuir al desconeixement d'aquestes trajectòries acadèmiques per part dels estudiants de Batxillerat. L'avaluació i el seguiment de les primeres edicions del PAT permetria definir les característiques d'aquests ensenyaments que els alumnes valoren més per, després, poder exposar-les davant d'estudiants potencials.

1. Objectius del PAT de Filologia

- Ajudar l'alumnat a integrar-se a la vida universitària a l'inici dels estudis, tant si procedeix de l'educació secundària com si procedeix del món laboral.
- Orientar en l'elecció d'una especialitat i en la planificació dels estudis.
- Proporcionar informació sobre l'ensenyament, la Facultat i la Universitat en el seu conjunt.

- Proporcionar suport en moments concrets de la trajectòria acadèmica de l'estudiant (èpoques d'exàmens, acumulació d'activitats d'avaluació...).
- Ajudar en l'orientació professional d'aquells alumnes que vulguin treballar en el camp de la filologia.

2. Organització del PAT

- Coordinació: Cap d'Estudis
- Tutoria d'ensenyament: professorat de tots els graus de l'ensenyament de Filologia (el nombre de professors de cada grau que participessin al PAT hauria de ser proporcional al nombre d'alumnes que s'hi matriculessin; caldria que hi hagués almenys un professor de cada grau).
- Tutoria de mobilitat: programa Erasmus, programa Sicue-Sèneca.

3. Activitats del PAT

3.1. A la fase inicial dels estudis

- Jornades d'acollida i de presentació dels diferents graus de Filologia (els dies abans que s'obri el període de matriculació).
- Activitats adreçades a l'alumnat procedent de Batxillerat per facilitar la transició de l'ensenyament secundari a l'ensenyament superior (per exemple, tallers de tècniques d'estudi que comptessin amb la col·laboració de professorat de secundària i d'universitat).
- Activitats adreçades a l'alumnat procedent del món professional, destinades a afavorir la combinació de feina i estudis (per exemple, tallers de gestió del temps, de gestió de l'estrès, de tècniques d'estudi...).
- Jornades de presentació dels tutors de cada grau.

3.2. Durant els estudis

- Reunions periòdiques i individuals amb el tutor corresponent (mínim de dues sessions per curs, idealment cap a la meitat de cada quadrimestre) per valorar i comentar el progrés acadèmic i personal de l'alumne.
- Jornades informatives sobre temes de possible interès per a l'estudiant: programes de mobilitat, convocatòries de beques de col·laboració, cursos oferts pel CRAI...

3.3. A la fase final dels estudis

- Activitats de formació i orientació professional (per exemple, tallers i jornades amb la presència de convidats que hagin assolit l'èxit o el prestigi professional en el camp de la filologia i que puguin aconsellar els estudiants i servir-los d'inspiració).
- Activitats d'orientació per a aquelles persones que, malgrat tenir una trajectòria professional consolidada, valoren la possibilitat de canviar d'ofici (per exemple, amb la presència d'experts en orientació laboral).
- Informació sobre els recursos que ofereix la Unitat d'Atenció a l'Estudiant (UAE) per afavorir la inserció laboral.
- Atenció personalitzada per part del tutor corresponent per assessorar l'alumne en el cas que volgués continuar els estudis.

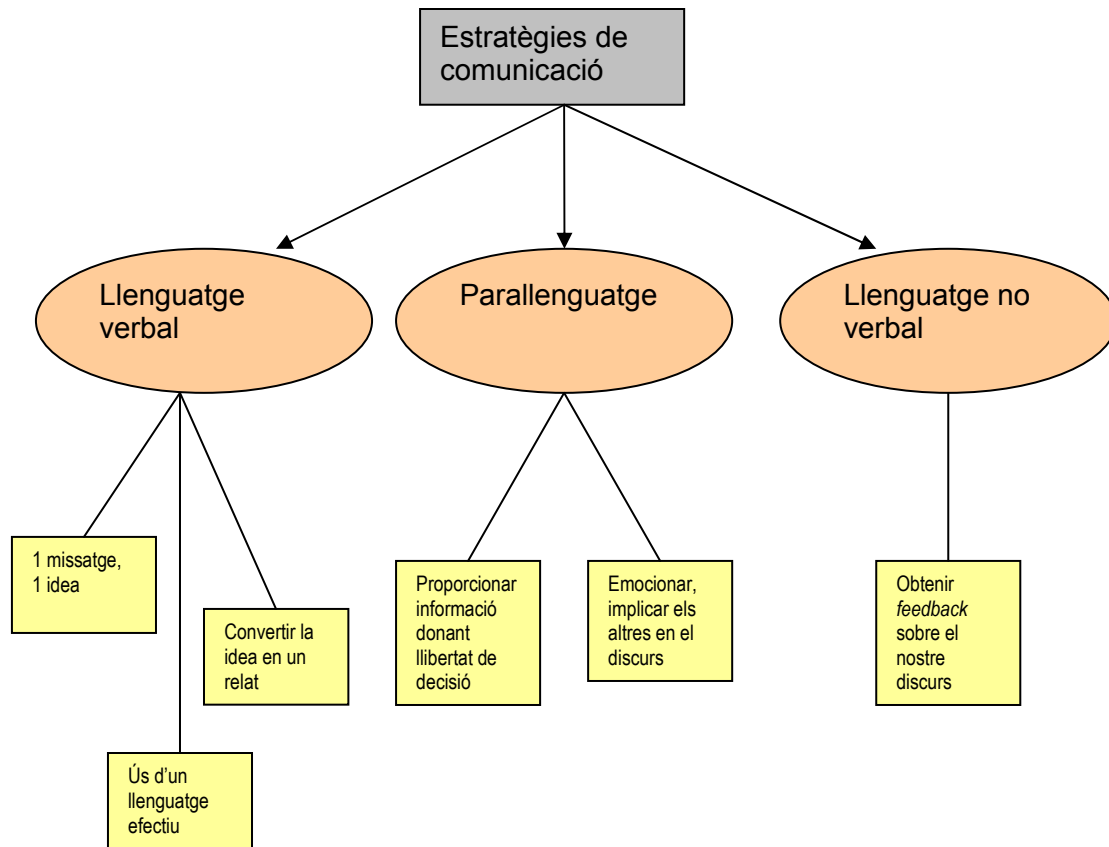
4. Seguiment i avaluació del PAT

- Al final de cada curs, caldria dur a terme una avaluació del funcionament del PAT.
- Aquesta avaluació inclouria la identificació de punts forts i febles en el desenvolupament del pla i el disseny d'actuacions de millora.

Pel que fa a la dedicació del professorat tutor, caldria que aquest s'hi oferís de manera voluntària i que la seva tasca fos reconeguda al POA a efectes de dedicació docent, de manera que no representés una càrrega extraordinària. Crec que el reconeixement i la bona consideració de la tasca del tutor són pilars fonamentals per a l'èxit del PAT, perquè són les bases que poden garantir la dedicació sincera i desinteressada del professorat a la tutoria de carrera. És evident que la implementació d'aquest pla requeriria una inversió en recursos humans superior a l'actual, però és una proposta flexible que es podria adaptar a un context més auster si la situació ho requerís.

ESTRATÈGIES DE COMUNICACIÓ (Jordi Pallàs)

Mapa conceptual

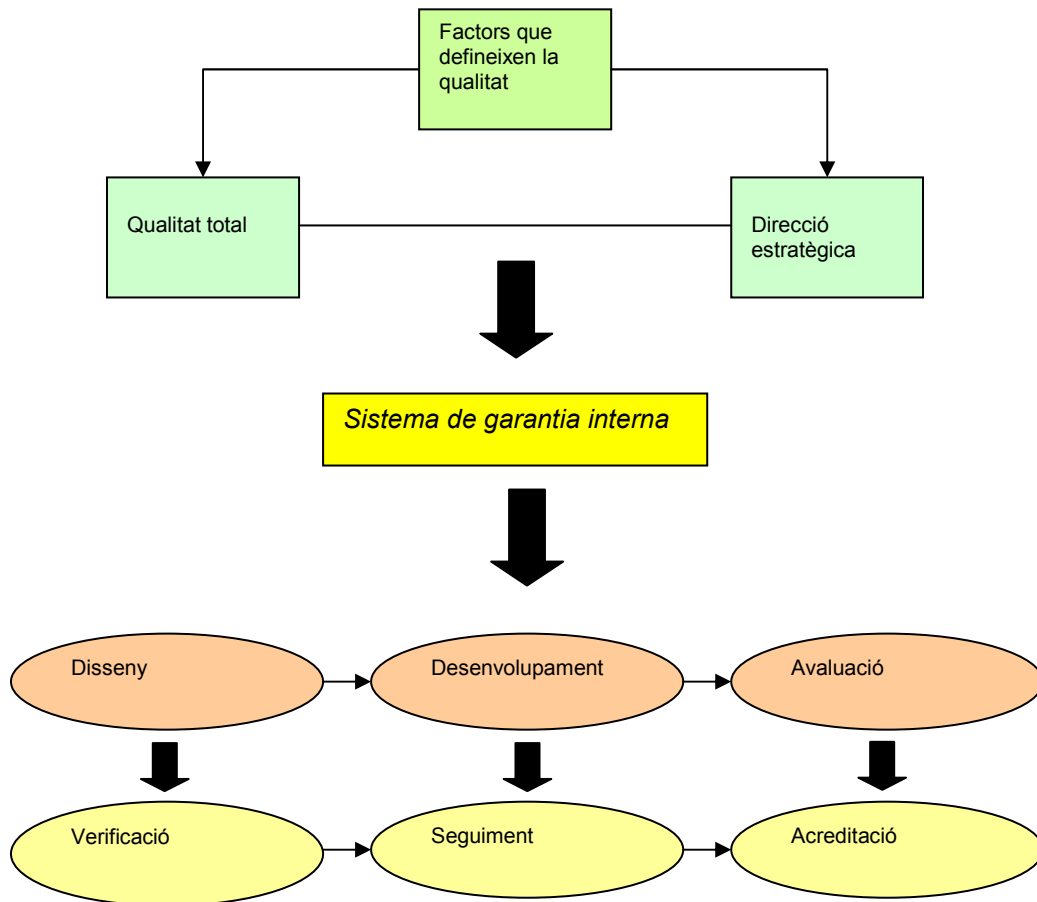

Reflexions i possibilitats d'aplicació

En aquest taller es van tractar conceptes interessants que, encara que ja havien aparegut en altres sessions del màster (com, per exemple, “Docència, aprenentatge i comunicació”, “Estratègies de treball a l'aula universitària”, “Suport i tutorització acadèmica de l'estudiant” o “Observació de la pràctica docent”), cal recordar de tant en tant per tenir-los presents en la nostra tasca docent diària. L'efectivitat de la comunicació amb els estudiants representa una proporció important de l'eficàcia de la tasca docent. Tots els aspectes de la comunicació que es van treballar en aquest taller han d'estar desenvolupats al màxim nivell per assegurar que la qualitat de les nostres habilitats comunicatives és òptima. Tanmateix, penso que és difícil assolir el grau de destresa necessari com per cobrir tots els requeriments comunicatius que es van treballar en aquest taller, o, si més no, cal temps i pràctica per poder-los desenvolupar i millorar. Crec que, en els primers anys de docència, quan els professors encara no hem acabat de fer-nos del tot nostres els programes i els continguts de les assignatures que impartim, aquesta circumstància ens obliga a estar més pendents del fons de les classes que de la seva forma. És a dir, que, fins que no dominem amb total seguretat el contingut del missatge que volem transmetre, no ens hi podem sentir prou còmodes per dedicar-nos a treballar els aspectes formals, la part més teatral de la professió docent. En qualsevol cas, i com en altres conceptes que hem treballat al màster, ja hem adquirit una bona base teòrica per poder-la posar en pràctica quan arribi el moment adient i les circumstàncies ens ho permetin.

POLÍTICA DE QUALITAT A LA UB (Gaspar Rosselló)

Mapa conceptual

Reflexions i possibilitats d'aplicació

El taller sobre política de qualitat a la UB és, juntament amb les sessions que ens va oferir Artur Parcerisa sobre el desenvolupament de les competències, un dels més interessants del màster. De nou hem tingut l'ocasió d'escoltar un expert que parla de com són les coses en realitat, i no només de com haurien de ser. Ha resultat molt útil la perspectiva que ens ha ofert sobre el procés de desenvolupament i implantació dels plans d'estudi actuals, des de les primeres converses fins a la posada en marxa, precipitada i, pel que sembla, també una mica improvisada, des de l'any 2007. La reflexió que sorgeix arran de tot el que ens va explicar el doctor Rosselló és la següent: nosaltres, com a docents novells, ja ens trobem immersos en la implantació del pla Bolonya a ple rendiment, una implantació que està en fase de seguiment i que encara ha de ser avaluada. Què passarà en el futur si l'avaluació d'algunes de les titulacions és negativa? De fet, aquest interrogant ja va sorgir en diverses ocasions durant els tallers; el que cal plantejar-se a un nivell més concret és el paper del professorat novell en aquest procés. En altres paraules, què podem fer per garantir la qualitat en la implantació d'un pla que ens resulta nou i que ja ens ve dissenyat? Quina serà la nostra responsabilitat en el procés de seguiment i d'avaluació? L'única resposta que, per ara, es pot donar a aquesta pregunta té a veure amb la importància d'assegurar-se que la pràctica docent diària és excel·lent o, si més no, és tan bona com la podem fer. Com a professorat novell, la nostra missió és garantir la qualitat en el nostre àmbit d'acció per contribuir al funcionament efectiu de tot aquest engranatge.

DISSENY DE PROJECTES PER A LA MILLORA I LA INNOVACIÓ DOCENT (Albert Cornet)

Mapa conceptual

Reflexions i possibilitats d'aplicació

Aquest taller va resultar engrescador pel que fa a les possibilitats d'elaborar projectes d'innovació docent, ja que ens va mostrar les múltiples possibilitats que té el professorat per fer que els seus esforços per introduir millores i noves estratègies siguin recolzats i reconeguts per la institució. Alguns dels aspectes del taller (elements clau d'un projecte, procés d'avaluació de les propostes, accions a dur a terme un cop la proposta és acceptada) hem tingut ocasió de viure'ls de prop gràcies al projecte que hem encetat alguns del companys d'aquesta promoció del màster. Però altres informacions eren noves: la possibilitat futura que les accions de millora i innovació docent dutes a terme al marge d'aquestes convocatòries siguin reconegudes per la institució, o la propera posada en funcionament de l'Observatori de la Innovació Docent, que serà una eina molt útil per conèixer les accions que es desenvolupen en altres departaments i que servirà com a estímul i inspiració per a properes propostes d'innovació. També va ser interessant conèixer els criteris que ha de reunir una proposta de projecte: el concepte d'innovació docent no consisteix simplement a digitalitzar materials o a recórrer a nous formats per presentar els materials, sinó que ha de representar una novetat veritable en la metodologia i un intent d'adaptació al marc de l'EEES. Des d'aquest punt de vista, podríem dir que aquest taller ens mostra el camí per aplicar les estratègies d'innovació que hem treballat al llarg dels dos cursos del màster i que, a més, aquesta aplicació sigui reconeguda i validada institucionalment.

INNOVACIONS EN LA DOCÈNCIA D'ALGUNES ASSIGNATURES DEL GRAU DE FILOLOGIA ROMÀNICA

Durant el primer curs del màster, vaig anar desenvolupant algunes idees sobre innovacions que es podrien aplicar a la docència de les assignatures del grau de Filologia Romànica de les quals m'encarregava. En el segon any del màster he aprofitat que havia d'impartir docència a les mateixes assignatures que l'any anterior per dur a la pràctica algunes d'aquestes innovacions. Tot seguit explicaré en què consisteixen i aportaré alguns documents de mostra. Cal dir, però, que aquestes innovacions no han estat en cap cas revolucionàries, i que no han passat de temptatives per esbrinar quina orientació podria donar a la meua tasca docent en el futur aprofitant els coneixements adquirits al màster.

1. L'assignatura “Civilització medieval” i l'avaluació entre iguals (curs 2010-2011, Q1)

La part de la carpeta docent dedicada als tallers del primer curs del màster ja contenia alguns esbossos dels plans que volia dur a la pràctica. És el cas de l'assignatura “Civilització medieval”, per a la qual havia començat a dissenyar un sistema d'avaluació entre iguals que vaig descriure en l'apartat dedicat al taller “L'avaluació dels aprenentatges”. A l'inici del curs 2010-2011 vaig recuperar aquell esquema per donar-li forma definitiva i oferir-lo als alumnes dins del programa de l'assignatura, basat en el pla docent que copio tot seguit:

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Civilització Medieval
 Codi de l'assignatura: 360216
 Curs acadèmic: 2010-2011
 Coordinació: ELENA LOSADA SOLER
 Departament: Dept. Filologia Romànica
 Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials 48

Seminari 48

Treball tutelat/dirigit 42

Aprenentatge autònom 60

Recomanacions

No hi ha requisits específics per a aquesta assignatura.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Transversals de la titulació

Capacitat d'organitzar i aplicar el conjunt de les disciplines filològiques i d'integrar coneixements històrics, culturals i humanístics a la resolució dels problemes específics.

Sentit del procés històric, sensibilitat i judici dels valors del passat. Capacitat d'enquadrar críticament els processos culturals i literaris en el context sociocultural.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

En acabar de cursar l'assignatura, l'alumnat s'ha d'haver familiaritzat amb aspectes diversos de la vida a l'edat mitjana, particularment a través de la manera com es reflecteixen aquests aspectes en els textos.

Referits a habilitats, destreses

Contextualitzar les obres literàries en un marc històric i cultural concret.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Les institucions medievals
  - 1.1. Del feudalisme a la monarquia moderna
  - 1.2. La cavalleria
  - 1.3. L'església i el monaquisme
  - 1.4. El naixement de la ciutat
2. Cultura clerical i cultura popular
  - 2.1. La cort com a centre cultural i l'aparició de la cultura urbana
  - 2.2. L'ensenyament
3. L'art medieval
  - 3.1. Art sacre i profà
4. La mentalitat simbòlica medieval

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia docent inclou classes teòriques, classes pràctiques i l'elaboració d'exercicis o treballs.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i en els termes establerts es podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'adaptarà al format d'avaluació única. Els criteris d'avaluació de l'assignatura es concretaran amb més detall en el programa de l'assignatura.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Fonts d'informació bàsiques

BAJTIN, M., La cultura popular en la Edad Media y en el Renacimiento. Madrid: Alianza 1955, 1987.

BOUTET, D. / A. STRUBEL, Littérature, Politique et Société. Paris: PUF, 1979.

BLOCH, M., Medieval French Literature and the Law. Berkeley, Los Angeles-London: University of California Press, 1977.

DAVY, M. M., Initiation à la symbolique romane. Paris: Flammarion, 1977.

DUBY, G., El Caballero, la mujer y el cura. Madrid: Taurus, 1987.

RICHE, P., De l'éducation antique à l'éducation chevaleresque. Paris, 1968.

ZINK, M., La Prédication en langue romane avant 1300. Paris: Champion, 1976.

Prenent el context del pla docent com a referència, vaig elaborar el programa següent:

360216 CIVILITZACIÓ MEDIEVAL

Programa de l'assignatura

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és oferir un panorama de diversos aspectes de la vida a l'Occident europeu durant l'Edat Mitjana a través de les fonts textuais. Els coneixements adquirits capacitaran els alumnes per contextualitzar els textos literaris en el marc històric i cultural corresponent.

Programa

1. Els orígens del concepte d'Edat Mitjana.
2. Els inicis de l'Edat Mitjana europea.
3. El cristianisme i l'Islam.
4. El temps i la seva mesura.
5. L'agricultura. La vida al camp.
6. La noblesa. La vida a la cort.
7. La burgesia. La vida a la ciutat.
8. La moda i els vestits.
9. Cultura i espiritualitat.

Metodologia

La metodologia de l'assignatura combina sessions de caire teòric amb la lectura i la discussió de fonts textuais a classe.

Avaluació

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i termes establerts es

podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'ha d'adaptar al format d'avaluació única.

L'avaluació continuada consisteix en la lectura del llibre *La civilización del Occidente medieval*, de Jacques le Goff, i l'elaboració de recensions de parts del llibre, que els alumnes hauran de lliurar al final del quadrimestre. Els alumnes podran dur a terme aquesta tasca de manera individual o en parelles, seguint un sistema d'avaluació entre iguals.

El pla de l'avaluació entre iguals és el següent:

Nou capítols per llegir al llarg del quadrimestre	1r bloc: 1a part del llibre, capítols 1-4 Data límit per lliurar el treball al company o a la companya: divendres 8 d'octubre de 2010
	2n bloc: 2a part del llibre, capítols 1-2 Data límit per lliurar el treball al company o a la companya: divendres 12 de novembre de 2010
	3r bloc: 2a part del llibre, capítols 3-4 Data límit per lliurar el treball al company o a la companya: divendres 17 de desembre de 2010

El procés detallat de desenvolupament de cada bloc és aquest:

Final del primer bloc	1	Cada membre de cada parella d'alumnes llegeix els quatre capítols que hi ha al primer bloc.
	2	Tot seguit, els alumnes es posen d'acord per distribuir-se la feina de manera que cada un faci una recensió de dos capítols (per exemple, alumne <i>a</i> – capítols 1 i 2; alumne <i>b</i> – capítols 3 i 4).
	3	Després, s'intercanvien les recensions que han fet i se les corregeixen mútuament tenint en compte una taula de criteris que els haurà proporcionat la professora (alumne <i>a</i> corregeix les recensions dels capítols 3 i 4; alumne <i>b</i> corregeix les recensions dels capítols 1 i 2).
	4	Es retornen les recensions corregides a l'autor, amb els comentaris de l'alumne corrector.
	5	L'alumne autor de la recensió incorpora al seu treball, si cal, les millores que li ha suggerit el company.

Aquest procés es repeteix al final de cada bloc, tenint en compte que, per als blocs 2 i 3, cada

alumne haurà de llegir dos capítols per bloc, fer una recensió i corregir-ne una altra.

Tant per als alumnes que hagin seguit el pla d'avaluació entre iguals com per als que hagin treballat de manera individual, la data límit de presentació del conjunt de les recensions de tots els capítols serà la de l'examen de l'assignatura.

L'avaluació única consistirà en un examen escrit en el qual l'alumne haurà de llegir i comentar un text posant-lo en relació amb algun dels temes que s'han treballat a classe.

Bibliografia

Lectura obligatòria:

Jacques le Goff, *La civilización del Occidente medieval*, Barcelona, Paidós, 1999.

Lectures recomanades:

BAJTIN, M., *La cultura popular en la Edad Media y en el Renacimiento*, Madrid, Alianza (1955), 1987

BOUTET, D. y A. STRUBEL, *Littérature, politique et société*, París, PUF, 1979

BLOCH, M., *Medieval French Literature and the Law*, Berkeley, Los Angeles-Londres, University of California Press, 1977

COULTON, G. G., *Life in the Middle Ages*, 2 vols, Cambridge University Press, 1967

DAVY, M. M., *Initiation à la symbolique romane*, París, Flammarion, 1977

DUBY, G., *El caballero, la mujer y el cura*, Madrid, Taurus, 1987

ELIAS, N., *El proceso de la civilización: investigaciones sociogenéticas y psicogenéticas*, Mèxic DF, Fondo de Cultura Económica, 1993

RICHE, P., *De l'éducation antique à l'éducation chevaleresque*, París, 1968

ZINK, M., *La prédication en langue romane avant 1300*, París, Champion, 1976

Per facilitar als alumnes la tasca d'avaluar els treballs dels companys, vaig elaborar una llista de criteris d'avaluació que també podien servir com a eina d'autoavaluació. Com que no era obligatori acollir-se al sistema d'avaluació entre iguals, els alumnes que volguessin treballar de manera individual també podrien aprofitar la llista de criteris per valorar la pròpia feina:

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	
És un discurs coherent i ben estructurat	
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	
La presentació és acurada	
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

D'un grup de 21 alumnes, només dues persones van decidir acollir-se al sistema d'avaluació entre iguals. Es tractava de dues noies que eren estudiants del darrer any de la llicenciatura de Filologia Catalana, que havien seguit una trajectòria semblant al llarg de la carrera i que, per tant, es coneixien bé i sabien que podien confiar l'una en l'altra per comprometre's a fer una feina conjunta. Al final del quadrimestre els vaig demanar les graelles que havien fet servir per avaluar-se emplenades (vegeu apèndix al final d'aquest treball). Com mostra l'examen d'aquests documents, l'aplicació del sistema d'avaluació entre iguals per part d'aquestes dues alumnes ha resultat una experiència positiva. Així ho van expressar elles mateixes al final del curs. Van dir que, al llarg de la carrera, mai no havien fet servir aquest sistema, i que, ara que l'havien provat, els hauria agradat tenir més ocasions per avaluar-se entre elles. Apreciaven, sobretot, el fet que aquest sistema els donava l'oportunitat de revisar i corregir la pròpia feina abans de lliurar-la al docent.

Per una altra banda, el poc èxit d'aquesta iniciativa en el conjunt del grup (les dues alumnes que s'hi van acollir representaven un 9'5% del nombre total d'alumnes) va resultar descoratjador. No vaig preguntar directament als alumnes per quines raons havien preferit treballar individualment (no volia que se sentissin obligats a triar un sistema d'avaluació determinat), però, a les reunions que vaig mantenir amb la meva mentora, vam apuntar algunes possibles causes. Des del nostre punt de vista, la raó principal de la poca acceptació del sistema d'avaluació entre iguals era el desconeixement entre els alumnes. Poques vegades hi ha parelles o grups de persones que coincideixin a totes les assignatures, i les relacions socials entre els alumnes no són tan estretes com ho podien haver estat en cursos anteriors. A més, una bona proporció del nostre alumnat són persones que treballen a temps complet i que estudien aquesta carrera per plaer; això ens va fer pensar que aquesta tipologia d'alumne potser no estava disposada a adquirir un compromís amb una persona que, en alguns casos, gairebé no coneix, i que tampoc no podia assegurar el seguiment del calendari de lliurament tal com era fixat al programa. En qualsevol cas, i siguin quines siguin les causes de la poca repercussió d'aquest sistema, encara no he decidit si el faré servir de nou en un futur immediat.

2. L'assignatura "Literatures medievals comparades" i les tutories individuals (curs 2010-2011, Q1)

En aquesta assignatura, vaig decidir implantar un sistema d'avaluació continuada en què els alumnes havien d'elaborar un treball personal, per lliurar-lo al final del quadrimestre, amb l'ajut de sessions periòdiques de tutoria individual (quatre al llarg de tot el quadrimestre). Com que l'experiència dels cursos anteriors m'havia demostrat que els alumnes tenen dificultats per assistir a sessions de tutoria fora de l'horari de l'assignatura, vaig decidir dedicar quatre sessions de classe a rebre els estudiants. Cada alumne que seguís el sistema d'avaluació continuada podia assistir a les reunions de tutoria que desitgés (totes quatre, tres, dues, una o cap). El programa de l'assignatura, que vaig elaborar a partir del pla docent que copio tot seguit, ja indicava que els alumnes tindrien aquesta possibilitat.

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Literatures Medievals Comparades

Codi de l'assignatura: 360223

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ELENA LOSADA SOLER

Departament: Dept. Filologia Romànica

Departament: Òrgans de govern

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials 48

Seminari 48

Treball tutelat/dirigit 42

Aprenentatge autònom 60

Recomanacions

No hi ha requisits específics per a aquesta assignatura.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Específiques de la titulació

Reconstrucció de les formes i els gèneres romànics, l'estructura i evolució, i la pervivència a l'Europa moderna.

Coneixement general de la literatura europea i domini específic d'almenys dues literatures.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a habilitats, destreses

L'alumnat ha d'arribar a reconèixer en textos de l'edat mitjana uns temes o motius literaris determinats que es van anar repetint i transformant, des dels escriptors clàssics, al llarg dels segles, així com els gèneres i les llengües dels textos treballats. A més, haurà d'identificar els trets innovadors de cada època i context. Els textos seran preferentment èpics, lírics i narratius.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. L'actitud de l'escriptor davant de la seva obra: de l'anonimat a l'orgull d'autor
2. La poesia amorosa com a «art d'escriure»: de la poesia formal a la poesia personal
3. La transformació de determinats motius literaris: paròdia, actualització, inversió, acumulació, etc.

Metodologia i organització general de l'assignatura

Un cop establerta la metodologia, el professorat comentarà els textos (sencers o fragments) des d'una perspectiva comparatista i tenint en compte els diversos contextos en què, per necessitat, s'insereixen — literaris i no literaris, en la sincronia i en la diacronia—. Al seu torn, l'alumnat, fora d'hores de classe, haurà de treballar alguns motius que seran debatuts entre tots. També haurà de fer recensions i resums d'articles que indiqui el professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i en els termes establerts es podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'adaptarà al format d'avaluació única. Els criteris d'avaluació de l'assignatura (possibilitat de fer treballs i exposicions orals) es concretaran amb més detall en el programa de l'assignatura.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

- BATTAGLIA, S., *La coscienza letteraria del Medioevo*. Napoli, 1965.
- CURTIUS, E., *Literatura europea y Edad Media Latina*. México: FCE, 1976, 2 vols.
- GUILLÉN, C., *Entre lo uno y lo diverso*. Barcelona: Crítica, 1985.
- MARCHESE, A. / FORRADELLAS, J., *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*. Barcelona: Ariel, 1997.
- MONTOYA, J. / I. de Riquer, *El prólogo literario en la Edad Media*. Madrid: UNED, 1998.
- Quadern de textos de Literatures medievals comparades (selecció de textos que es faran servir a l'assignatura).
- RICO, F., *Texto y contextos*. Barcelona: Crítica, 1990.

Dins del marc que preveia el pla docent, vaig elaborar el programa següent, on queden reflectides les propostes que he esmentat més amunt:

360223 LITERATURES MEDIEVALS COMPARADES

Programa de l'assignatura

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és oferir un panorama del desenvolupament de temes o motius determinats en les diferents tradicions literàries romàniques. Es prenen com a partida els orígens de cada motiu per seguir les reelaboracions de què és objecte en contextos i en gèneres diversos.

Programa

1. Les literatures comparades i l'estudi de la literatura medieval. El concepte de creació artística a l'Edat Mitjana.
2. El pròleg literari i l'actitud de l'autor cap a la seva obra.
3. L'alba a la literatura romànica medieval.
4. El personatge de la vídua compassiva: de l'antiguitat clàssica als nostres dies.
5. Els opòsits en la descripció de l'estat d'ànim de l'enamorat.
6. El moment de l'enamorament.

Metodologia

La metodologia de l'assignatura combina sessions de caire teòric amb la lectura i la discussió de fonts textuais a classe. Els textos es comenten des d'una perspectiva comparatista que té en compte les interconnexions diacròniques i sincròniques amb la resta de fonts que tracten el mateix motiu.

Avaluació

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i termes establerts es podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'adaptarà al format d'avaluació única.

L'avaluació continuada consistirà en l'elaboració d'un treball en què l'alumne compararà dos textos, dos grups de textos, dues obres, dos autors... L'alumne haurà de mantenir reunions periòdiques de tutoria amb la professora, que avaluarà el procés d'elaboració del treball i els resultats obtinguts fins al moment. La data límit per lliurar el treball complet, al final del quadrimestre, és el dia de l'examen de l'assignatura.

L'avaluació única consistirà en un examen en què l'alumne haurà de comparar i comentar unes quantes parelles de textos relacionats entre ells.

Bibliografia

- BATTAGLIA, S., *La coscienza letteraria del Medioevo*. Nàpols, 1965
 CURTIUS, E., *Literatura europea y Edad Media Latina*. Mèxic, FCE, 1976, 2 vols
 GUILLÉN, C., *Entre lo uno y lo diverso*, Barcelona, Crítica, 1985
 MARCHESI, A., FORRADELLAS, J., *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*, Ariel, 1997
 MONTOYA, J., i I. de Riquer, *El prólogo literario en la Edad Media*. Madrid, UNED, 1998
 RICO, F., *Texto y contextos*, Barcelona, Crítica, 1990

Vaig preparar un document de Google al qual els alumnes podien accedir des del Campus Virtual per inscriure's a les sessions de tutoria que volguessin. Dels 34 alumnes del grup que s'havien acollit al sistema d'avaluació continuada, 19 (un 55'8%) van passar per alguna de les sessions de tutoria.

Pel que fa al desenvolupament d'aquestes sessions, és difícil dur a terme una valoració general, perquè es tractava d'un grup molt heterogeni, amb tipologies d'estudiants molt variades, on es podia trobar des de persones amb una vida professional ben consolidada que feien la carrera de Filologia per pura satisfacció personal i que, per tant, escometien les tasques amb entusiasme i amb una idea molt clara del que volien aconseguir, fins als estudiants de segon curs de grau que venien a demanar idees per al treball, perquè no tenien cap preferència ni cap inclinació per un tema determinat. També s'ha de dir que, si la primera sessió de tutoria (a l'octubre) es va desenvolupar sense problemes i tothom que s'hi havia inscrit va assistir a l'hora que li havia estat assignada, la segona sessió (al novembre) va ser força diferent: dels deu alumnes que s'hi havien inscrit, només en va venir un, a banda d'un altre que va aparèixer a l'aula, però que no figurava a la llista. L'endemà vaig enviar a través del fòrum de Moodle un correu a tot el grup per recriminar a aquestes persones la seva poca seriositat. El missatge devia tenir el seu efecte, perquè això no va tornar a passar.

Per ajudar els alumnes en el procés d'elaboració del treball, vaig redactar una guia per a l'elaboració d'anàlisis textuals comparatives. A l'hora d'elaborar aquest document em vaig basar en un dels recursos que havia tingut ocasió de conèixer arran de l'activitat que vam fer per al taller "Suport i tutorització acadèmica de l'estudiant", del primer any del màster. La referència a la font d'informació figura al final del document:

L'ANÀLISI TEXTUAL COMPARATIVA: GUIA PRÀCTICA

1. Què és una anàlisi textual comparativa?

Analitzar vol dir dividir un tot en les seves parts constituents i examinar com funcionen o interactuen entre elles. Per tant, analitzar un text és fer una mirada atenta a la interacció entre les diferents parts que el componen. L'anàlisi textual comparativa va un pas més lluny, ja que, a més de l'anàlisi de dos o més textos, implica contrastar els resultats dels diferents estudis per copsar coincidències i diferències entre els textos corresponents i extreure'n conclusions.

El terme *text* no només fa referència a textos escrits (llibres, contes, novel·les, poemes, articles, transcripcions de discursos...), sinó també a pel·lícules, a obres d'art i a moviments o actituds culturals. Podem considerar que qualsevol manifestació susceptible de ser interpretada a través dels seus signes, models o símbols és un text.

Quina és la diferència entre una anàlisi textual i un resum?

- El **resum** és un text de caràcter descriptiu, i, normalment, és molt més breu que el text original.
- L'**anàlisi textual**, en canvi, pot ser molt més llarga que el text original, perquè el que s'hi fa és examinar i desenvolupar idees.

Tots duem a terme alguna mena d'anàlisi textual a la vida diària. Per exemple, quan critiquem una pel·lícula basant-nos en aspectes que van més enllà del simple argument, com els efectes especials, els personatges o els diàlegs, analitzem un text. Aquesta mena de "lectura" és més compromesa que una valoració superficial, i requereix que dediquem més atenció als detalls. És el que anomenem "comentari de text", i constitueix un pas necessari per iniciar l'anàlisi textual comparativa.

2. El comentari de text i l'estudi comparatiu

2.1. Familiaritzar-se amb cada obra

Llegeix, mira o escolta cada text diverses vegades. Subratlla o fes marques a les parts del text que et criden l'atenció, i busca possibles models o categories entre els elements que el componen. Pren nota de qualsevol idea, descobriment o reacció que et suggereixi la lectura.

2.2. Fer preguntes

Aquestes són algunes de les possibles preguntes que ens podem plantejar abans, durant i després d'estudiar un text:

Públic:	A quin públic està destinat? Per quins motius aquest text pot resultar interessant per a aquest tipus de públic?
Objectius:	Per què va escriure l'autor aquest text? Quina reacció esperava provocar en el públic?
Autor:	Què sabem de la seva formació, de la seva personalitat o dels seus interessos? Podem trobar mostres d'aquestes característiques en el text?
Tècnica:	Quines eines fa servir l'autor per influir en el seu públic? Cal tenir en compte l'ús de recursos com anècdotes, cites d'experts, estadístiques, llenguatge figuratiu (metàfores, simbolisme, imatges...). També cal buscar en el text la presència de les tres formes de persuasió: <i>ethos</i> (credibilitat), <i>pathos</i> (emoció) i <i>logos</i> (raó).
Context:	On i quan es va escriure el text? Quines són les principals tendències d'aquella època? Hi ha cap evidència que aquestes tendències hagin influït en la creació del text?

2.3. Comparar textos

Un cop hem identificat les característiques principals de cada un dels textos, cal comparar els resultats que hem obtingut en cada cas. Per fer-ho, podem seguir el mateix procediment que hem vist en el punt anterior, però, aquesta vegada, comparant les respostes que hem obtingut per a cada una de les preguntes. Per exemple, podem comparar els contextos corresponents a cada text, la tècnica que s'hi fa servir, les característiques i els objectius de cada autor...

L'acarament entre les característiques dels diferents textos ens permetrà identificar coincidències i diferències entre ells. Cal prendre nota de qualsevol aspecte que considerem significatiu per a la comparació. Després, hem de justificar les semblances i les divergències que hem observat entre els textos per extreure'n conclusions.

2.4. Elaborar arguments

Després d'estudiar cada text i identificar les coincidències i les diferències entre els diversos

textos que estudiem, cal donar forma a les idees per expressar les conclusions a les que hem arribat. És aconsellable formular les idees principals de la nostra anàlisi en una o dues frases. Elaborar els arguments principals abans de començar a redactar el nostre text ens ajudarà a orientar el discurs des del començament i a seguir el fil de l'argumentació al llarg del procés de redacció.

- Exemple:**
- Els poemes de Pere Joan de Masdovelles i de Juan del Encina desenvolupen un mateix motiu poètic, habitual en la tradició lírica cortesa.
  - La diferència fonamental en el desenvolupament del tema que fan els dos autors és el tractament de la figura de l'amant cortès: Masdovelles el presenta com un personatge ingenu i ridícul, mentre que del Encina el descriu com un exemple de virtuts.
  - Aquestes diferències es poden justificar a la vista dels contextos socials i polítics de l'entorn de cada poeta.

3. Redactar l'anàlisi textual

3.1. La introducció

És fonamental que la introducció del nostre text capti l'atenció del lector i que li proporcioni la informació necessària per entendre l'anàlisi. Aquesta informació ha d'incloure una breu aproximació als textos que analitzarem i una descripció del públic i de l'objectiu de cada un dels textos. També cal especificar els principals aspectes que comentarem; per exemple, quina serà l'orientació del nostre estudi comparatiu, o en quins aspectes ens basarem per dur a terme aquest estudi. És important recordar que els arguments principals se solen formular al final de la introducció.

3.2. El cos del text

Cada paràgraf del text ha d'estar encaminat a demostrar els nostres arguments. Si fem servir cites del text, cal explicar clarament quina és la relació entre aquestes i la nostra anàlisi. Cada paràgraf ha d'incloure els elements següents:

- **Frase introductòria**
Expressa la idea principal de cada paràgraf i destaca l'aspecte o el recurs retòric que s'hi analitza. Cada frase introductòria ha de donar suport a l'argument principal del nostre text i ha de mostrar l'abast de la matèria que es tracta en el paràgraf que comença.
- **Cites o exemples extrets dels textos**
Les cites o els exemples dels textos ajuden a il·lustrar els aspectes que analitzem. Cal integrar-les en el discurs de manera natural, sense interrupcions abruptes.
- **Anàlisi de les cites o dels exemples**
L'anàlisi de les cites literals explicita la relació que hi ha entre aquestes i les nostres idees. No es tracta de fer un resum del text, sinó d'explicar com l'autor fa servir uns recursos determinats.
Exemple: En aquests versos, Pere Joan de Masdovelles fa servir un llenguatge vulgar i groller, allunyat del registre cortès. L'ús d'aquestes paraules contrasta amb les lloances que ha dedicat a la dama al llarg de la primera cobla, i serveix per destacar l'oposició entre l'idealisme de l'amant i la cruesa de la realitat.

3.3. La conclusió

La conclusió ha d'agrupar totes les proves que hem exposat al llarg del text en un únic argument convincent. En aquesta part del text cal reformular les idees principals (amb paraules diferents de les que hem fet servir a la introducció), resumir les conclusions de l'anàlisi i valorar els resultats de l'estudi en relació amb el context. Cal tenir en compte que la conclusió no ha d'afegir informació nova. El lector ha de tenir la impressió que dominem la matèria adequadament i que hem presentat els nostres arguments de manera coherent.

4. Revisar el text

Si és possible, convé deixar reposar el text que hem escrit durant un dia o dos abans de començar a revisar-lo. Aquest temps ens permetrà adquirir la distància necessària per detectar-hi possibles errors i fer els canvis necessaris. A l'hora de revisar, és útil seguir aquestes pautes:

- **Llegir** el text en veu alta. O, millor encara, fer que algú ens el llegeixi.
- **Concentrar-se** en l'organització i en la claredat del discurs: l'abast del nostre estudi és adequat a les característiques dels textos que analitzem? Hem fet servir exemples per il·lustrar els nostres arguments? Hem fet una aportació personal significativa a l'estudi de la matèria?
- **Revisar** l'escrit a la recerca d'errors tipogràfics, ortogràfics, gramaticals, sintàctics...

Text adaptat de "Types of Writing: Textual Analysis", Utah Valley University Writing Center

A banda d'aquest material, també vaig elaborar una llista de criteris per a l'avaluació de treballs acadèmics que vaig posar a l'abast dels estudiants a l'inici del curs, tot aconsellant-los que, abans de lliurar els treballs, comprovessin que complien tots aquests requisits:

CRITERIS D'AVUACIÓ PER A TREBALLS ACADÈMICS

Criteri	Valoració (1-10)
L'estructura del treball és clara i coherent	
Els objectius del treball s'exposen clarament a la introducció	
El treball té un fil conductor clar	
La conclusió del treball recull de manera clara i concisa les idees exposades	
L'alumne ha seguit un mètode científic rigorós, reforçant amb evidències cada afirmació que feia	
L'alumne ha fet aportacions personals des d'un punt de vista crític (per exemple, emetent judicis de valor sobre els resultats de la seva recerca)	
L'alumne ha citat fragments de l'obra o les obres analitzades per donar suport a les seves afirmacions	
El sistema de cites emprat és correcte i coherent	
El registre que s'ha fet servir en la redacció del treball és adequat a l'entorn acadèmic	
El vocabulari és ric i variat	
L'ortografia és correcta	
La presentació és acurada	
Total	

Qualificació final (total dividit entre 12)	

El balanç general d'aquest sistema és positiu. Em consta que alguns dels alumnes van saber treure tot el partit de les sessions de tutoria i que, realment, van aprofitar la retroalimentació que els oferia. D'altres van començar amb bona voluntat i van assistir a algunes sessions, però a mesura que anava avançant el quadrimestre van anar deixant de venir a les classes i a les tutories, amb la idea de deixar l'assignatura per a una altra convocatòria. Però, pel que fa a les qüestions metodològiques, considero que és un sistema excel·lent per a grups poc nombrosos. Reconec que, en aquest grup, i durant les sessions en què van assistir tots els alumnes que s'hi havien inscrit, vaig tenir problemes per atendre'ls en el temps disponible. En principi pensava dedicar deu minuts a cada persona, però aquest espai de temps aviat es va revelar com a insuficient. De cara al futur, si torno a impartir aquesta assignatura, valoraré la possibilitat d'integrar les tutories en sessions de treball de grup: organitzar classes pràctiques en què els alumnes hagin de comentar i analitzar textos en equip i, mentre treballen, anar passant pels grups i resolent els possibles dubtes que sorgeixin. Però aquest sistema de treball té un inconvenient, i és que no deixa espai perquè els alumnes elaborin un treball de recerca personal sobre obres o motius que no es tractin explícitament a l'assignatura. Aquest fet implicaria canviar el caràcter de les evidències que els estudiants haurien de lliurar per ser avaluats, i requeriria posar límits a la seva feina de manera que tothom fes les mateixes activitats dins del marc del desenvolupament de la docència. Per ara, no em sembla una mala opció; caldria acabar de perfilar-la si tingués l'oportunitat de posar-la en pràctica. També considero la possibilitat d'organitzar sessions de tutoria puntuals per comentar els resultats de les activitats d'avaluació continuada, però encara no he trobat una fórmula que permeti atendre un nombre d'alumnes per sessió superior a deu sense dedicar-hi més de quatre sessions presencials al llarg del curs. En definitiva, són idees que es poden valorar de cara al futur, i l'experiència demostrarà quines són les estratègies més reeixides.

3. L'assignatura "Pràctica de lectura de textos romànics" i la carpeta d'aprenentatge amb tutories (curs 2010-2011, Q2)

En el cas d'aquesta assignatura, l'aplicació de les innovacions no és tan experimental com a les dues anteriors, perquè ja durant el curs 2009-2010, en el primer any del màster, vaig començar a introduir a la docència conceptes i procediments que, per a mi, eren innovadors. Com ja explico a la segona part de la carpeta docent del primer any del màster (on també es pot consultar el pla docent de l'assignatura), el sistema consisteix en l'elaboració d'un treball de recerca original per part dels estudiants; durant el procés mantenen reunions de tutoria amb la docent, que els orienta i els aconsella sobre la direcció a prendre. L'experiència de l'any passat va revelar que hi havia aspectes positius d'aquest sistema que calia potenciar, però que també s'havien posat de manifest alguns punts febles. Així, el desenvolupament de la docència d'aquesta assignatura durant el curs 2010-2011 ha estat dedicat, sobretot, a potenciar els punts forts i a reforçar els febles.

El programa de l'assignatura mostra la voluntat de fixar més detalladament pautes i normes per al procés d'elaboració del treball i per al desenvolupament de les tutories, ja que alguns dels defectes de l'aplicació del sistema durant el curs passat derivaven de l'absència de requeriments fermes pel que fa a la presentació de les parts del treball (per exemple, no s'exigia que fossin lliurades per escrit) i pel que fa a l'assistència a les tutories (tot i que aquesta era obligatòria, no hi havia prevista cap mesura en cas que l'alumne no s'hi presentés). En conseqüència, les modificacions més rellevants afecten aquests dos aspectes: l'assistència a les sessions de tutoria i la presentació de les tasques corresponents representen un 20% de la nota final del curs.

362439 PRÀCTICA DE LECTURA DE TEXTOS ROMÁNICOS

Objectius

Adquirir les eines necessàries per llegir, traduir i entendre textos medievals de diverses èpoques i de gèneres diferents i per situar-los en el context corresponent, ja sigui en l'aspecte lingüístic, cultural o històric.

Desenvolupar una lectura crítica dels textos i expressar valoracions sobre els aspectes que se'n considerin més representatius.

Programa

1. Textos medievals i lectors contemporanis.
2. Textos èpics: *Le Charroi de Nîmes*.
3. Novel·la: *Le Roman d'Eneas*.
4. Un gènere particular: *Aucassin et Nicolette*.
5. Textos lírics de la tradició francesa: comentari lingüístic i literari.

Metodologia

La metodologia d'aquesta assignatura és eminentment pràctica, i es basa en la lectura, la traducció i el comentari de textos a classe. Els alumnes hauran de preparar fora de l'aula traduccions i lectures per a sessions determinades.

Avaluació

L'avaluació és continuada. L'alumnat que ho sol·liciti en els terminis i termes establerts es podrà acollir a l'avaluació única. La segona convocatòria s'ha d'adaptar al format d'avaluació única. Els termes de l'avaluació continuada i de l'avaluació única s'especifiquen tot seguit:

Avaluació continuada

L'aprenent haurà d'elaborar una guia de lectura d'una obra, d'un autor o d'un gènere de la seva elecció. L'objectiu de la seva tasca és desenvolupar una lectura crítica i original de textos medievals i comunicar les conclusions del seu estudi. Amb aquesta finalitat, es plantejarà als aprenents una situació inicial que donarà un sentit a la seva recerca: se'ls demanarà que imaginin que, com a professionals de la romanística, han rebut l'encàrrec de preparar unes sessions de lectures públiques per a un centre cultural o educatiu. Així, hauran d'escollir una obra o un conjunt de textos que considerin representatius, justificar-ne la tria i elaborar una proposta de lectura basada en uns criteris determinats, que han de portar a l'assoliment d'un objectiu (per exemple, fer l'estudi d'un motiu, d'un personatge, o mostrar la pervivència d'un aspecte determinat en l'actualitat).

La guia de lectura haurà de contenir els apartats següents:

- 11. Presentació d'objectius i de criteris:** què és el que es vol mostrar i en quins aspectes de l'obra se centrarà la lectura per aconseguir-ho.
- 12. Descripció del mètode o de les eines que es faran servir per assolir aquest objectiu** (comentari lineal, comentari comparatiu, comentari organitzat per temes...).
- 13. Desenvolupament dels continguts.** En aquesta part del treball, l'aprenent pot aportar materials diversos (imatges, fotocòpies, material audiovisual...). S'exigeix que la feina sigui **científicament rigorosa** (que cada afirmació sigui ben fonamentada) i que hi hagi **aportacions personals** (no ha de ser una còpia de materials publicats). Aquest apartat representa el cos del treball, i ha d'incorporar la selecció i el comentari dels textos que l'aprenent consideri rellevants per a l'objectiu.
- 14. Conclusió.** Es tracta d'una valoració final, en la qual cal considerar el resultat del treball en relació als objectius que s'havien fixat al començament. L'alumne hi ha d'incloure un comentari crític sobre els textos analitzats i sobre el procés d'elaboració del treball.
- 15. Bibliografia.**

L'aprenent haurà de presentar, **obligatòriament i per escrit**, la feina duta a terme en diverses tutories que tindran lloc durant les hores de classe al llarg del quadrimestre, d'acord amb el calendari següent:

- **9 de març:** presentació dels punts 1 i 2.
- **13 d'abril:** presentació dels textos seleccionats per al punt 3.
- **18 de maig:** presentació dels comentaris dels textos seleccionats per al punt 3.
- **1 de juny:** presentació i defensa del treball complet.

Els alumnes que decideixin acollir-se a la modalitat d'avaluació continuada i que assoleixin els objectius de la matèria de manera satisfactòria no hauran de fer l'examen. Cal recordar, però, que aquesta modalitat exigeix un **compromís ferm** dels aprenents pel que fa a dates i terminis de lliurament. En cap cas no s'atorgaran extensions dels terminis establerts.

El càlcul de la puntuació total corresponent a les activitats de l'avaluació continuada s'efectuarà de la manera següent:

- Assistència i participació a classe: **20%** de la nota final.
- Assistència a les sessions de tutoria i presentació de les tasques corresponents: **20%** de la nota final.
- Avaluació de la guia de lectura: **60%** de la nota final.

Avaluació única

Consistirà en un examen escrit. L'aprenent haurà de contextualitzar i comentar un recull de textos de les obres treballades durant el curs. S'exigirà que desenvolupin els aspectes següents:

- autoria, època, gènere
- situació de l'obra respecte de la tradició
- comentari crític basat en els elements que l'aprenent consideri representatius d'aquell text en particular

El càlcul de la puntuació total corresponent a les activitats de l'avaluació única s'efectuarà de la manera següent:

- Examen escrit: **100%** de la nota final.

Bibliografia

Lectures obligatòries

Le Charroi de Nîmes / Los Carros de Nîmes, ed. de Victoria Cirlot i Alain Verjat, Barcelona, Bosch, 1993

El libro d'Eneas, introducció, traducció i notes d'Esperanza Bermejo, Barcelona, EUB, 1995

Aucassin y Nicolette, traducció d'Álvaro Galmés de Fuentes, Madrid, Gredos, 1998

Lectures recomanades

Aucassin et Nicolette / Aucassin y Nicolette, ed. de Victoria Cirlot, Barcelona, El Festín de Esopo, 1983

AUERBACH, E., *Lenguaje literario y público en la baja latinidad y en la Edad Media*, Barcelona, Seix Barral, 1966

BEC, P. *La lyrique française au Moyen Âge (XII-XIII siècles)*, 2 vols, París, Picard, 1977-78

GARCÍA GUAL, C., *Las primeras novelas. Desde las griegas y latinas hasta la Edad Media*, Madrid, Gredos, 2008

GARCÍA GUAL, C., *Primeras novelas europeas*, Madrid, Istmo, 1974

Le Roman d'Enéas / La novela de Eneas, introd., trad. i notes d'Ana M. Holzbacher, París-Roma, Memini, 1999

REAL, E., *Épica medieval francesa*, Madrid, Síntesis, 2002

RIQUER, M. de, *Los cantares de gesta franceses*, Madrid, Gredos, 2009

VÀRVARO, A., *Literatura románica de la Edad Media*, Barcelona, Ariel, 1983

ZINK, M., *Introduction à la littérature française du Moyen Âge*, París, Le Livre de Poche, 1993

El baix nombre d'estudiants que hi ha matriculats en aquesta assignatura fa que el sistema de tutories individuals i obligatòries sigui una manera excel·lent de seguir el treball dels estudiants i d'oferir-los retroalimentació sobre el seu procés d'aprenentatge. Aquesta circumstància m'ha permès, igual que el curs passat, elaborar una fitxa de l'evolució del treball de cada estudiant

(en aquesta ocasió, dels 5 alumnes que hi havia matriculats, 3 van optar pel sistema d'avaluació continuada). Tot seguit incloem les fitxes de seguiment d'aquests tres alumnes:

Alumna	María José Barrezueta Parrales
Reunions	Temes tractats i compromisos
09/03/2011	María José em presenta un document on expressa els seus objectius per al treball. Vol comparar les relacions de vassallatge real (home-home) i les relacions amoroses que reproduïen el model de la relació feudal (dona-home) a diverses obres literàries. Segons m'explica, el que voldria és analitzar com, en els casos en què hi ha un triangle amorós en què la dona comet adulteri amb un vassall del seu marit, la relació feudal entre vassall i senyor es veu afectada. Té una idea molt vaga del que vol fer, i li aconsello que limiti la comparació a només dues obres literàries, preferentment narratives. Ella em diu que li agradaria treballar amb la llegenda de Tristany i Iseut i amb <i>El cavaller de la carreta</i> de Chrétien de Troyes, perquè són obres que coneix i en les quals es dona la situació de triangle amorós que vol estudiar. Quedem així i li aconsello que, de cara a la propera reunió, vagi llegint i seleccionant els textos rellevants per al seu treball.
13/04/2011	María José assisteix a la sessió de tutoria havent llegit de nou el <i>Tristany</i> i mentre llegeix <i>El cavaller de la carreta</i>. Diu que, en aquest procés, s'ha adonat que les obres que havia seleccionat per al treball potser no són les més adequades, perquè, si bé és cert que a <i>El cavaller de la carreta</i> hi ha mostres abundants de la relació de vassallatge amorós entre la dona i l'home, al <i>Tristany</i> no n'hi veu tantes. Li suggereixo que pensi en un altre enfocament per al treball; d'aquesta manera, pot aprofitar les lectures que ja ha fet i el procés de preparació i elaboració del treball no s'endarrereix tant. Com que, segons em diu, ha llegit molta bibliografia sobre l'amor cortès, li suggereixo que compari les relacions amoroses de les dues parelles (Tristany-Iseut; Lancelot-Guinevère) i que intenti justificar per què, malgrat les diferències que existeixen entre les relacions de les dues parelles d'amants, totes dues s'han citat com a exemples d'amor cortès. Li dic que l'objectiu del treball és que desenvolupi una reflexió crítica sobre aquest aspecte: com pot ser que dues obres tan diferents s'hagin citat per il·lustrar un mateix concepte?
18/05/2011	Dos dies abans de la data fixada per a la sessió de tutoria (que tots els alumnes coneixen des de l'inici del quadrimestre), María José em comunica per correu que no hi podrà assistir. Em demana si hi ha cap possibilitat de veure'ns un altre dia, i acordem veure'ns la setmana següent a la meua hora de visita. Com que aquell dia no porta el treball que havia de presentar, quedem que me l'enviarà per correu i jo li trametré els meus comentaris. Finalment, el dia 30 de maig m'envia un document que, segons em diu, correspon al treball ja redactat, tret de la conclusió. En llegir-lo, hi detecto moltes deficiències de forma, però el que més em preocupa és la sensació que més de la meitat del que m'envia està copiat d'alguna obra publicada que ha consultat i que no esmenta. Conec aquesta alumna d'altres assignatures i sé que té una

	tendència molt perillosa a treballar d'aquesta manera; a més, segueix els cursos de manera molt irregular i, almenys a les meves assignatures, mai no aconsegueix arribar als requeriments mínims per aprovar. Tanmateix, penso que ha seguit aquesta assignatura d'una manera més constant que en les altres ocasions, i vull donar-li l'oportunitat d'esmenar-se i presentar un treball amb cara i ulls. Així, li envio els comentaris següents: Hola, María José, He leído el material que me has enviado, y te mando algunos comentarios que te servirán para darle al trabajo la forma definitiva: 1. En la introducción incluyes la definición del concepto "amor cortés". Tendrías que citar las fuentes de las que has sacado esta información. Podrías añadir las referencias en notas a pie de página y, al final del trabajo, citar los nombres completos de las fuentes en la bibliografía. No olvides tampoco citar las fuentes que has consultado para el resto del trabajo. 2. El apartado 1, el de la comparación entre las versiones de Thomas y Béroul, es demasiado extenso para el propósito del trabajo. Si no me equivoco, tu finalidad era comparar la leyenda de Tristán con <i>El caballero de la carreta</i> para discernir si el amor que aparece en estas obras se puede calificar de amor cortés. Por ese motivo, la discusión sobre la versión común y la cortés, además de no ser nueva, está fuera de lugar en este contexto. 3. Al final de este mismo apartado, dices que la escena de la Sala de las Imágenes sí que presenta a Tristán adorando a Isolda como si fuera un ídolo. Tendrías que desarrollar más esta idea, que, de paso, podrías aprovechar para enlazar este apartado con el siguiente. 4. Habría que desarrollar más el apartado 2, el de la comparación entre el <i>Tristán</i> y el <i>Lancelot</i>, porque ésta es la parte verdaderamente nueva y original del trabajo. Podrías aprovechar los fragmentos del <i>Tristán</i> que has citado en el apartado 1 para incluirlos aquí, junto a los del <i>Lancelot</i> (por ejemplo, textos en los que se compare la actitud fiel de Isolda con la actitud altiva de Ginebra). No importa si, en lugar de dos apartados, el trabajo tiene sólo uno. 5. Aunque todavía no he visto la conclusión, recuerda que se trata de hablar del <i>Tristán</i> y el <i>Lancelot</i>, y no de las diferencias entre las dos versiones del <i>Tristán</i>. Ten en cuenta que la conclusión debe ser algo personal, que no se haya escrito antes. 6. Finalmente, te sugeriría que revisaras el trabajo para eliminar faltas de expresión. Hay alguna frase sin verbo principal y otras en las que el sujeto no concuerda con el verbo. En definitiva, lo que te aconsejo es que recortes el apartado 1 y aproveches los textos que has citado en éste para incluirlos junto a los del <i>Lancelot</i>. Verás que las conclusiones de la comparación surgen de manera mucho más espontánea, y

	quedan más claras para el lector. No se trata de entregar un documento de una extensión determinada para cubrir el expediente, sino de esforzarse en llegar a una conclusión a la que nadie haya llegado antes. Por eso prefiero un trabajo de cinco páginas, pero que sea todo tuyo, a uno de diez páginas en el que la mayoría sea un resumen de lo que han dicho otros.
01/06/2011	Dos dies després que li enviés les correccions citades, María José va assistir a la darrera sessió de tutoria, on s'havia de presentar i lliurar el treball. Aquestes són les preguntes que li vaig fer a propòsit del procés i les seves respostes: 1. Quines són les conclusions més rellevants a les quals has arribat després de redactar aquest treball? María José qüestiona els autors que han qualificat la llegenda de Tristany com a exemple d'amor cortès. D'alguna manera, la conclusió a la qual ha arribat és la que esperava obtenir quan va començar a treballar en aquest projecte; així, ara es planteja si la seva visió ha pogut estar condicionada per algun prejudici o alguna convicció prèvia. Però, alhora, es declara plenament convençuda de la pertinença dels arguments que exposa. 2. Si haguessis de tornar a fer el mateix treball, què faries diferent? Diu que no se centraria tant en la llegenda de Tristany, o n'agafaria només una versió per poder comparar-la amb <i>El cavaller de la carreta</i> (aquesta reflexió concorda amb les crítiques que li vaig enviar a propòsit del primer esborrany que em va donar a llegir).
Avaluació final	El treball que em va lliurar María José era substancialment millor que el que m'havia enviat dos dies abans. Havia tingut en compte els suggeriments que li vaig fer i era clar que havia reflexionat a propòsit dels aspectes que calia millorar. Tot i així, l'assaig encara contenia alguns defectes de forma que comentarem en una sessió de revisió, durant les pròximes setmanes, perquè els pugui solucionar de cara al futur. Li he posat un 6'5. És el treball que ha obtingut la qualificació més baixa, però, tenint en compte la trajectòria d'aquesta alumna i les expectatives limitades que jo tenia sobre ella a l'inici del quadrimestre, el fet que m'hagi lliurat un treball original i amb un cert grau de reflexió és, per a mi, un petit èxit professional.

Alumna	Floriana Li Puma
Reunions	Temes tractats i compromisos
09/03/2011	Floriana em presenta un pla de treball basat en l'objectiu d'analitzar el motiu de la metamorfosi a la literatura de l'Edat Mitjana, des del referent clàssic d'Ovidi fins al segle XV. Concretament, l'aspecte de la metamorfosi que vol estudiar és el canvi que es produeix en la relació entre dos amants quan un d'ells pateix una transformació. Li suggereixo que se centri en els conflictes que es poden presentar i en la manera com es resolen, i que estudiï com es presenta aquest procés a les diverses obres i èpoques. També m'ensenya un corpus d'obres amb les que pot començar a treballar. Li suggereixo que, en comptes de fer servir un catàleg de motius folklòrics que ha portat (i que no sembla gaire adequat per a l'estudi d'obres cultes que vol dur a terme), consulti el diccionari de mites literaris de Pierre Brunel. El cerquem al catàleg de la biblioteca i, mentre ho fem, hi trobem un altre llibre del mateix autor que tracta el tema de la metamorfosi i que li pot servir.
13/04/2011	En aquesta ocasió, Floriana no ha portat els materials necessaris, i em diu que té un problema per fer el treball: no troba cap de les fonts primàries que hauria de consultar. La majoria d'aquestes obres no estan editades o són en format microfilm, fet que en dificultaria la consulta. Davant d'aquesta circumstància, valorem la possibilitat de canviar de tema. Em diu que li agradaria treballar l'evolució del mite de Narcís des de l'Antiguitat fins a l'Edat Mitjana. Floriana diu que ja ha sospesat les possibilitats de trobar la bibliografia adequada per a aquest tema, i creu que pot aconseguir les obres ràpidament. Acordem, doncs, que a partir d'ara prendrà aquest camí.
18/05/2011	Floriana ja m'havia anunciat amb anterioritat que, durant unes vacances a Itàlia, havia aconseguit trobar una sèrie d'obres literàries que li permetrien reprendre el seu projecte inicial de treball, dedicat al motiu de la metamorfosi. Assisteix a aquesta reunió amb fotocòpies dels fragments que ha seleccionat com a rellevants i amb alguns comentaris que, segons diu, haurà de desenvolupar més extensament. Veig que ha treballat molt durant les últimes setmanes i que, des que va decidir definitivament continuar amb el motiu de la metamorfosi, ha aconseguit donar al treball una forma prou coherent.
01/06/11	En aquesta última sessió de tutoria, plantejo a Floriana algunes preguntes sobre el desenvolupament del treball: 1. Per què vas triar el tema de la metamorfosi? Floriana volia comprovar com es desenvolupava el motiu de la metamorfosi a la literatura francesa medieval, perquè les obres que havia

	consultat sobre el tema parlaven només de l'evolució del motiu, sense descriure ni analitzar com s'explota a la tradició francesa de l'Edat Mitjana. 2. Quines són les conclusions més rellevants del teu treball? Els textos que ha consultat poden classificar-se en dos grans grups: per una banda, hi ha obres en què la metamorfosi és una transformació positiva; en altres, es tracta d'una transformació obligada, no voluntària, i té una connotació negativa. Algun dels textos que ha llegit se situaria en un punt intermedi, a mig camí entre els dos grups. Floriana destaca que el nombre reduït de textos que ha fet servir i l'extensió del treball, limitada per la disponibilitat de temps que ofereix aquesta assignatura, impedeixen arribar a una conclusió que no sigui provisional. Caldria ampliar el camp d'estudi per formular arguments més sòlids. 3. El resultat del treball ha satisfet les teves expectatives? El resultat no és el que esperava obtenir en un primer moment, perquè la seva tasca s'ha vist entorpidida per la dificultat de trobar els textos del corpus que volia estudiar inicialment. 4. Destaca els aspectes positius i els negatius del procés d'elaboració del treball. Entre els aspectes positius, destaca que aquesta mena de treball anticipa el que hauran de fer en el futur professional, quan redactin articles de recerca. La redacció d'aquest treball li ha permès familiaritzar-se amb el procediment. Pel que fa als aspectes negatius, Floriana diu que, a causa de l'ordre que ha seguit en l'elaboració de les diferents parts del treball, no sabia com inserir els comentaris dels textos dins del cos de l'assaig, perquè ella està acostumada a començar escrivint la introducció i redactar-ho tot seguit.
Avaluació final	Floriana ha lliurat un bon treball, amb conclusions originals i ben estructurat. Tot i així, hi ha algunes faltes d'ortografia i d'expressió que són inadmissibles en una alumna del seu nivell. També hi ha incoherència en l'ús de les convencions tipogràfiques. Com en el cas de Maria José, ens trobarem algun dia per comentar aquests petits defectes. Li he posat un 8'5.

Alumne	Jaume Vidal Crespo
Reunions	Temes tractats i compromisos
09/03/2011	Jaume em presenta un document amb els objectius del treball, el mètode que pensa fer servir i, fins i tot, una justificació de l'elecció del tema. La seva intenció és traçar la influència dels herois de Chrétien de Troyes sobre els personatges de la novel·la <i>El senyor dels anells</i>, de J. R. R. Tolkien, sobretot pel que fa a la figura d'Aragorn. Pel que explica al document i pel que em diu, sembla que ja té molt clares algunes línies de desenvolupament del treball; de fet, em confessa que era un projecte que havia desitjat dur a terme durant molt temps. Del document que em presenta, destacaria el fet que Jaume s'hagi plantejat, fins i tot, l'entorn real d'aplicació de la seva tasca: un institut d'ensenyament secundari on ha d'explicar els grans clàssics de la literatura medieval i, per captar l'atenció dels alumnes amb referents familiars i coneguts per ells, comença parlant de les obres de Tolkien.
13/04/2011	Jaume ha portat llibres i fotocòpies que farà servir per demostrar la seva hipòtesi: hi ha coincidències entre algunes de les novel·les de J. R. R. Tolkien (<i>El Hobbit</i> i <i>El senyor dels anells</i>) i algunes obres de Chrétien de Troyes (<i>Erec i Enid</i> i <i>El cavaller del lleó</i>). Ha seleccionat escenes concretes que comentarà al treball, i afirma que té molt clara la idea que vol demostrar: que, al contrari del que va dir el mateix Tolkien, a les seves obres sí que hi ha influències de la literatura artúrica, i de la cultura de l'Edat Mitjana en general. Jo li dic que, amb els textos que ha portat avui, aquesta hipòtesi ja queda demostrada, i que hauria d'intentar veure més implicacions, més conseqüències, en les comparacions d'escenes concretes. També li aconsello que consulti un índex de motius folklòrics universals; li dono la referència del repertori d'Arne i Thompson.
18/05/2011	En aquesta ocasió, Jaume em presenta comentaris dels textos que havia seleccionat. Alguns d'aquests comentaris s'han de desenvolupar, però les idees principals ja hi estan formulades. Em diu que encara ha de redactar algun altre comentari. Afirma que ja té més o menys clara la conclusió del treball i que, ara, el que li falta per fer és redactar-lo i acabar de donar forma a les idees finals.
01/06/11	Aquestes són les preguntes que vaig plantejar a Jaume en aquesta última sessió de tutoria i les seves respostes: 1. Resumeix les conclusions més rellevants del teu treball. La literatura és un reflex de la humanitat, i, de la mateixa manera que la vida actual recull l'herència dels temps passats, la literatura també rep la influència de la tradició. Malgrat que Tolkien nega haver-se inspirat en les llegendes medievals, sí que admet haver rebut la influència de les òperes de Wagner, i aquesta via pot ser un possible camí per confirmar

	el deute de l'autor anglès amb la tradició medieval. 2. Aquestes conclusions són les que esperaves obtenir quan vas començar a elaborar el treball? No, perquè pensava centrar-se sobretot en el motiu de l'anell que dona la invisibilitat i relacionar la presència d'aquest objecte en obres de Chrétien de Troyes amb el paper que juga a les de Tolkien, però no va trobar la bibliografia que esperava sobre aquest tema i el va deixar de banda en favor d'altres motius que ha anat descobrint per ell mateix a mesura que anava desenvolupant el treball. D'aquesta manera, la proporció de material personal que conté el treball és molt alta, perquè Jaume ha hagut de partir del no-res durant tot el procediment, des de la selecció dels textos fins a la comparació entre Tolkien i les obres medievals rellevants. 3. Quines són les contribucions més rellevants del teu treball a la matèria? Despertar una certa curiositat per aquesta qüestió, i reivindicar la dignitat de les obres de Tolkien com a objecte d'estudi literari.
Avaluació final	És, veritablement, un treball plenament original, i l'argumentació es fonamenta sòlidament en les evidències que ofereixen els textos. Es pot dir que Jaume ha assolit plenament els objectius de l'assignatura. Alguns aspectes del treball es podrien millorar (l'estructura, que no queda prou clara, i alguna afirmació més aviat arriscada), però considero que és una feina molt ben feta en la qual ha invertit molt temps i esforç. Li he posat un 9.

El balanç de la posada en pràctica de les innovacions en l'assignatura "Pràctica de lectura de textos romànics" durant aquest curs és molt positiu. Estic satisfeta de la feina que han fet els alumnes, i confesso que, en alguns casos, ha superat les meves expectatives. Han assolit els objectius, i espero que l'esforç i el temps que han invertit en aquesta assignatura els resultin valuosos en la seva trajectòria futura. Crec que una de les raons fonamentals de l'èxit de l'experiència és la prova que vaig dur a terme el curs passat a la mateixa assignatura. En aquella ocasió vaig tenir ocasió d'identificar els punts forts i febles d'aquest sistema, i aquest curs he pogut ajustar els criteris en conseqüència amb aquelles observacions. Concretament, crec que l'obligació d'assistir a les tutories i de presentar els materials per escrit ha tingut un efecte positiu en la feina dels alumnes, sobretot perquè els ha ajudat a gestionar millor el temps i ha impedit que ho deixessin tot per al final. D'aquesta manera, també poden reflexionar amb més serenitat sobre el procés d'elaboració del treball i sobre els resultats que van obtenint.

De cara al curs vinent, si tinc l'oportunitat d'impartir la mateixa assignatura, m'agradaria continuar amb el mateix sistema, però amb algunes modificacions. Crec que seria una bona idea aprofitar el caràcter pràctic de les classes per dedicar algunes sessions a una mena de "taller" de redacció de treballs acadèmics. El pla, que encara no he desenvolupat amb detall, és oferir als alumnes a l'inici del quadrimestre unes directrius clares per a la redacció d'un article científic. D'acord amb aquesta guia, haurien de desenvolupar els seus treballs personalment,

com ho han fet fins ara, però les hores que aquest curs s'han dedicat a les tutories individuals es podrien transformar en sessions de posada en comú sobre el funcionament del procés. D'aquesta manera, tots els alumnes podrien veure com i en què treballen els companys, quins són els mètodes que fan servir i quins són els obstacles que es van trobant. Crec que aquesta fórmula pot resultar enriquidora i pot contribuir a crear un bon ambient de grup. També considero que l'oportunitat de compartir opinions i experiències sobre el procés pot ser un component de motivació afegit per als alumnes. Es mantindrien els requeriments que han donat bon resultat durant aquest curs (assistència obligatòria, presentació dels materials per escrit); el canvi fonamental seria el pas de les tutories individuals a les reunions de grup. El nombre reduït d'alumnes que es matriculen en aquesta assignatura la converteixen en el context ideal per experimentar amb aquesta mena d'innovacions.

APÈNDIX

Mostres de l'aplicació del sistema d'avaluació entre iguals a l'assignatura "Civilització medieval"

CAP. 1 - la PAET

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	9
És un discurs coherent i ben estructurat	8
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	9
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	7
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	6
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	9
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	10
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	87

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

He ben consumat i heu arribat a la conclusió que l'extensió de dues pàgines era una mica curta.

- Es podria millorar la sintaxi, algunes estructures, etc. una mica fluïdes.

Civilització medieval

CAPÍTOL 1 - 2a PART

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	9
És un discurs coherent i ben estructurat	8
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	10
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	9
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	9
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	10
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	10
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

Aquesta és molt més entenedora que les dues primeres i això fa que la idea global del text quedi molt més clara, tot i que hi ha conceptes que es podrien haver ressumit una mica més.

CAPÍTOL 2 - 1a PART

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	8
És un discurs coherent i ben estructurat	7
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	9
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	9
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	8
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	10
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	10
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

Potser es podria millorar l'estructura, ja que el text és coherent però hi ha alguns espais de temps que no queden ben definits.

Cop-2, 2a part

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	9
És un discurs coherent i ben estructurat	9
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	9
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	8
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	8
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	7
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	8
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	8
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

Has millorat en coherència textual. Enllaços molt bé les idees. Pot millorar en sintaxi, encara.

Curs 2010-2011
M. Coderch

Capítol 3, part 1

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	7
És un discurs coherent i ben estructurat	8
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	9
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	6
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	7
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	8
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines) *	10
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	~~40~~ 85

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

* S'han ajustat els criteris després de fer una síntesi; dos-tres fulls !

Es podien explícitar més algunes idees, no acabar d'aprofundir en el tema al 100%

Cap. 3, 2a part

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	8
És un discurs coherent i ben estructurat	9
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	8
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	9
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	8
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	9
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	9
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

Aclareix una mica la puntuació, però és molt
entenedor. Hi ha alguna idea poc
explícita però en general molt bé.

Curs 2010-2011
M. Coderch

Capítol 4, 1a part

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	8
És un discurs coherent i ben estructurat	9
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	9
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	8
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	8
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	8
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	10
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

Cal regular els temps verbals i qüestions tipogràfiques,
i la puntuació.
Poder hi ha una mica de redundància.

CAPÍTOL 4 - 2a PART

Civilització medieval

GRAELLA D'AUTOAVALUACIÓ / AVALUACIÓ ENTRE IGUALS

Aspecte que s'avalua	Puntuació (1-10)
El text conté les idees principals del capítol	10
És un discurs coherent i ben estructurat	9
El registre que s'ha fet servir és adequat a l'entorn acadèmic	10
L'alumne ha emprat un vocabulari ric i variat	10
L'alumne ha fet servir les seves pròpies paraules, sense copiar frases del llibre	10
L'expressió, la sintaxi i l'ortografia són correctes	9
El text ofereix una idea fidel del contingut del capítol	10
L'extensió del text és adequada (entre una i dues pàgines)	9
La presentació és acurada	10
L'alumne ha lliurat el text dins del termini previst	10

Total (suma de totes les puntuacions dividida entre 10)	

Observacions (aspectes positius, aspectes que caldria millorar, recomanacions de cara al futur...)

L'única cosa que m'hauria de fer és escureixar una mica el text, tot i que entenc que és una mica difícil de revisar.

L'estructura està bé però hi ha alguna idea que és una mica redundant i treure-la serviria per fer-lo més curt!